

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

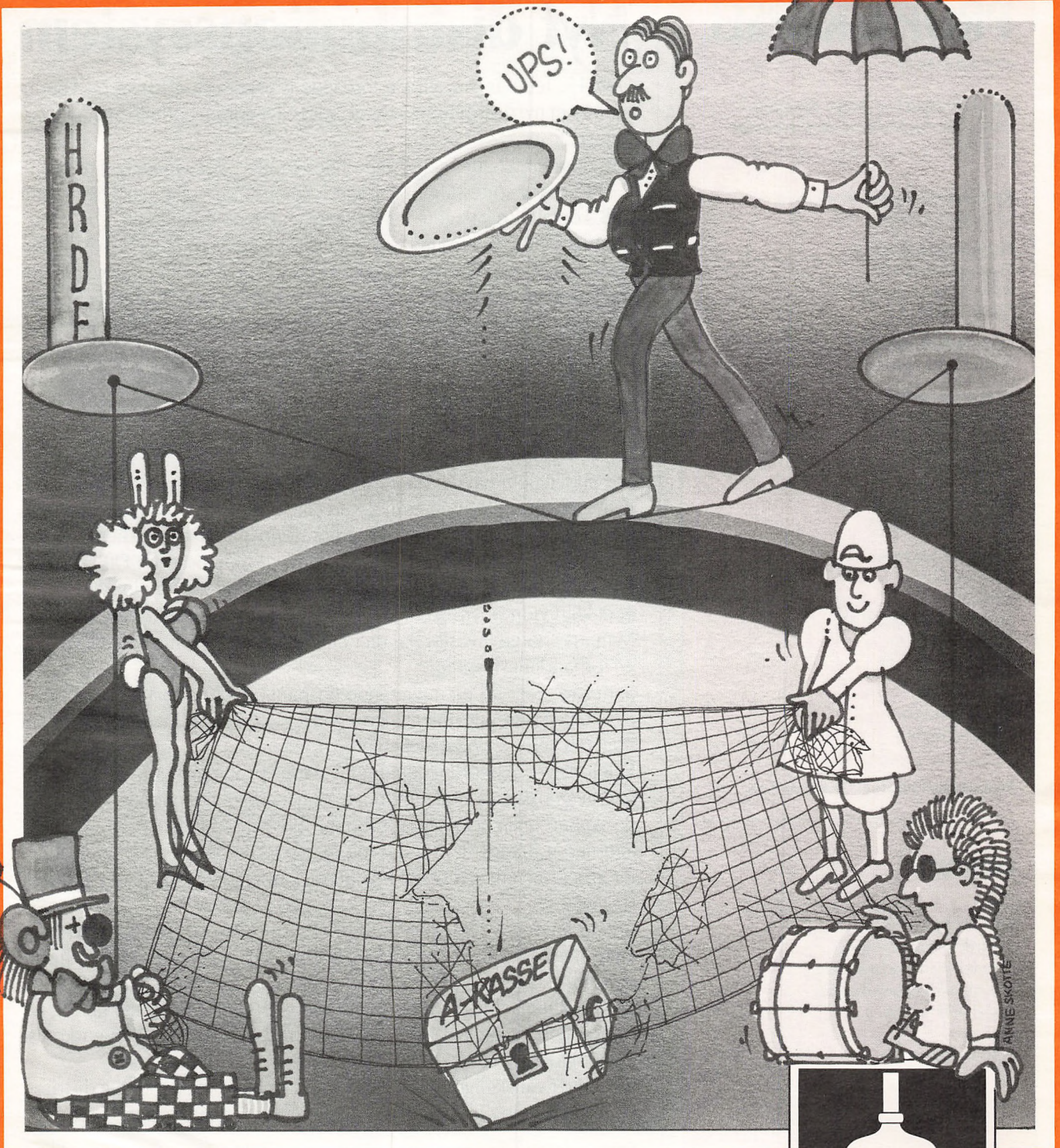
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PROP & KAPSEL · NR. 1 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Orientering fra HB	3
Indflydelse kræver indsigt	3-4
Orientering fra redaktionen	4
«Ja» til Drikkevarerforbundet	6-7
Social information	10-12
Diverse	12
Konsulenttjenesten	13-14
Jubilæer	14
Nye pjecer	16

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 7. MARTS 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

Nyt distributionssystem

Den 15. februar d.å. vil De forenede Bryggerier Carlsberg og Tuborg indføre et nyt distributionssystem, som vil medføre bortfald af mange arbejdspladser.

DfB ønsker et 2-strengt system, hvor kunder, der kan aftage mere end 2 hele paller (præ-salg), får dette leveret af en vognmand, som efter DfB's opfattelse kan gøre det billigere end depotarbejderen.

Man kan altid, hvis man tager enkelte ting ud af en helhed, påvise forskelle i omkostningerne, men det er urimeligt at sammenligne omkostningerne ved distribution ved depotarbejdere og distribution ved private vognmænd. Omkostninger ved distribution ved fremmede vognmænd er ikke kun det, vognmanden skal have for at levere varerne og tage tomgods retur, men også omkostningerne ved oprettelse af nye arbejdsfunktioner, salgskonsulenten og lagerarbejderen skal medregnes i omkostningerne ved præ-salg.

Der er ingen tvivl om, at man sagtens kunne have indgået en aftale med forbundet, som havde sikret gennemførelsen af præ-salg til konkurrencedygtige priser. DfB har imidlertid ikke ønsket at forhandle dette, men i stedet dikteret denne nye distributionsform igennem uden hensyn til de mange mennesker, der i årevis har ydet en stor indsats for DfB. Dårlige rygge og ben hos ældre og også yngre depot- og distributionsarbejdere er et klart vidnesbyrd på, at der er ydet en stor arbejdsindsats.

Man må spørge, hvorfor handler DfB så kynisk? Hvorfor søger DfB ikke en forhandlingsløsning?

Som sagen ser ud på nuværende tidspunkt, tyder alt på, at det ikke er økonomiske grunde, der er afgørende for DfB's handlinger, men snarere noget dybere og noget meget mere principielt.

DfB forsøger at beordre depotindehaverne til at frigøre sig for ethvert aftale/overenskomst med forbundet. Man meddeler depotindehaverne, at de skal ansætte lagerfolk og salgskonsulenter, som ikke må være medlemmer af Bryggeriforbundet, og man overskrider her klart grænserne for arbejdsgivernes ret til at blande sig i arbejderens ret til at organisere sig.

Ved at have private vognmænd til at distribuere og funktionærer til at være salgskonsulenter og lagerarbejdere, ville depotarbejdernes historie være skrevet.

Det er ikke gået helt som DfB ønskede, men forbundet må her og nu stoppe DfB's forsøg på at ødelægge en frivillig indgået overenskomst mellem forbundet og Depotindehaverforeningen.

Det bliver vanskeligt, men DfB presser forbundet og depot- og distributionsarbejderne så hårdt, at det skaber utilfredshed og kaos.

Forbundet må derfor meddele DfB, at vi vil ikke acceptere deres dikta-
ter, og vi vil ikke acceptere, at DfB vil fratage os de overenskomstmæs-
sige rettigheder, og ikke acceptere, at DfB vil tvinge medlemmerne til at
udmelde sig af forbundet for fortsat at have beskæftigelse på depoterne.

Orientering fra Hovedbestyrelsen

På grund af de problemer, som er opstået i Tjenerforbundets A-kasse, har Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbunds hovedbestyrelse vedtaget at annullere den ekstraordinære kongres lørdag d. 5. marts 1988, hvor man skulle behandle spørgsmålet om en sammenlægning med de 3 forbund under Hotel- og Restaurationspersonales Samvirke - Gastronomisk Landsforbund, Tjenerforbundet i Danmark og Hotel- og Restaurationsarbejdernes Forbund.

En sådan sammenlægning ville ikke kunne ske uden en kongres-godkendelse og ved en urafstemning blandt forbundets medlemmer.

Tjenerforbundets A-kasse blev pr. 1. januar 1985 sammenlagt med Musikernes og Artisternes A-kasse, men med hver sin A-kasseadministration. I perioden 1980 til december 1985 har Musikere og Artisternes A-kasse optaget medlemmer på et efter Arbejdsdirektoratets opfattelse forkert grundlag.

Da disse medlemmer har en arbejdssituation, der medfører, at de ofte får supplerende understøttelse, har dette medført, at der i denne periode uberettiget er udbetalt arbejdsledighedsdagpenge.

Ved sammenlægningen med Tjenerforbundet i 1984, bevarede man hver sin A-kasseadministration, men da Musikere og Artisterne havde for mange fejl, sammenlagde man de 3 forbunds A-kasser i én A-kasse fra 1. januar 1986. Tjenerforbundet overtog hermed hele administrationen, og optagelsesbetingelserne blev rettet, så

de var i overensstemmelse med A-kasselovens bestemmelser.

Fejlene ved optagelse af medlemmerne og udbetalingen af arbejdsledighedsunderstøttelsen er altså sket før sammenlægningen af A-kasseadministrationen.

Efter sammenlægningen af administrationen 1. januar 1986 er der ikke konstateret nogle fejl i Tjenerforbundets A-kasse - alligevel fastholder Arbejdsdirektoratet, at Tjenerforbundet og det A-kasse skal være økonomisk medansvarlig for tilbagebetaling, selv om det er fejl, der er sket før sammenlægningen, og for såvidt er Tjenerforbundet uvedkommende.

Der er ingen, der kan fastsætte, hvor mange penge det drejer sig om, men et forsigtigt skøn regner med ca. 50 millioner kroner.

De 4 forbund har skrevet til arbejdsministeren og anmodet om en redegørelse for, hvilke konsekvenser det ville kunne få ved en sammenlægning af de 4 forbund og deres A-kasser.

De øvrige 3 forbund kan ikke under sådanne uafklarede forhold tage stilling til en sammenlægning, og derfor har DBBMF's hovedbestyrelse vedtaget at annullere den ekstraordinære kongres.

De 4 forbunds hovedbestyrelser vil inden forbundets ordinære kongres i april 1988 drøfte hele spørgsmålet i forventning om, at på dette tidspunkt vil de juridiske spørgsmål være afklaret.

På hovedbestyrelsens vegne
Preben Mortensen

Indflydelse kræver indsigt

Af Ole Askvig

forretningsfører i Arbejdernes
Oplysningsforbund

Befolkningen er ved at blive opdelt i tre grupper. A, B og C-holdet.

A-holdet har en lang uddannelse og en god hyre. B-holdet har en mellem-lang uddannelse og knap så god hyre. Og C-holdet, som er ringe uddannede, syge eller på anden måde dårligt stillede, er skubbet helt ud af arbejdsmarkedet, og dermed af samfundslivet.

Bevidst eller ubevidst holder A og B-holdet sammen mod C-holdet. Kun gennem medbestemmelse og nedsat arbejdstid kan opdelingen hindres. Men skal det lykkes, må der laves voksenuddannelse.

Nøglen til at bruge demokratiet og folkestyret fuldt ud hedder uddannelse. En ringe uddannelse medfører ikke blot lavere løn, men også dårligere vilkår i mange andre sammenhænge.

De dårligst uddannede er usikre overfor myndighederne. De bedst uddannede gør sig mest politisk gældende. Og oveni det hele er det de dårligt uddannede, der må betale for de andres uddannelse. Deres lave løn levner nemlig ikke mulighed for at svinge sig i skattefradrags-junglens lianer.

Betalt Frihed til Uddannelse (BFU) er firsernes store reform. Ca. en million voksne danskere har ingen kompetencegivende uddannelse, og gruppen forøges hvert år med omkring 20.000. Det er de mennesker, der først og fremmest skal sikres adgang til personlig udvikling og større indsigt i beslutningsgangene.

Det er den ufaglærte arbejder med syv års skolegang, den hjemmegående husmor uden – eller med en forældet uddannelse, den unge, som aldrig kom i gang. Det er dem, der skal have nøglen til demokratiet og sikres en plads i samfundslivet.

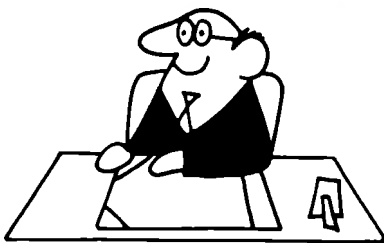
Den nye uddannelse skal ikke efterligne de allerede eksisterende. I stedet for den egoisme, eksamensræset udvikler, skal den sætte solidaritet og friheden til at uddanne sig i højsædet.

Den nye uddannelse skal ikke udelukke de allerede eksisterende. I stedet for den egoisme, eksamensræset udvikler, skal den sætte solidaritet og friheden til at uddanne sig i højsædet. Den nye uddannelse skal ikke udelukke de allerede eksisterende. I stedet for den egoisme, eksamensræset udvikler, skal den sætte solidaritet og friheden til at uddanne sig i højsædet. Den nye uddannelse skal ikke udelukke de allerede eksisterende. I stedet for den egoisme, eksamensræset udvikler, skal den sætte solidaritet og friheden til at uddanne sig i højsædet.

De udstødte

Befolkningen er ved at blive opdelt i et A, B og C-hold.

A-holdet har en lang uddannelse, et godt job og en solid hyre.

B-holdet har en mellemlang uddannelse til eksempel et faglært job og en knap så stor, men alligevel ganske pæn hyre.

Og C-holdet, som er ringe uddannede, syge eller på anden måde dårligt stillede, er helt skubbet ud af arbejdsmarkedet og dermed også af samfundslivet.

De udstødte er arbejdsløse, bistandsklienter, førtidspensionister, hjemmegående osv. De tager ikke del i beslutninger. Hvis de skal gøre det, må de involveres, d.v.s. være en del af arbejdsmarkedet. Tempo og arbejdstider skal tilpasses mennesket – ikke omvendt.

Arbejdstid og mennesker

Løsningen er åbenbar. Nedsat arbejdstid kan sikre C-holdet adgang til arbejdsmarkedet, og medbestemmelse sikre deres engagement i samfundslivet. Men skal det lykkes, må der laves voksenuddannelser.

Kortere arbejdstid fordrer flere med bedre uddannelse, og retten til medbestemmelse bliver kun udnyttet, hvis man kender til den og i øvrigt kan overskue beslutningsprocesserne og føler sig som en del af dem.

Lysten til at lære

I 1986 gennemførte AOF og fagbevægelsen over hele landet et BFU-forsøg. Forsøget omfattede såvel meget erhvervsrelevante emner, f.eks. EDB, som mere »bløde« emner, f.eks. drama.

Tilbagemeldingerne på kurset var meget positive. Deltagelsen i undervisningen gav blod på tanden – lyst til at lære mere – også om andre emner. Undervisningen havde også en positiv indflydelse på arbejdsklima-

et, og kun i ganske særlige tilfælde vil der kunne opstå problemer med hensyn til tilrettelæggelsen af arbejdet, når en del af medarbejderne er i gang med at uddanne sig.

Det sidste har ofte været fremhævet i debatten om BFU-reformen. For hvordan skulle en arbejdsplads finde folk til specielle funktioner i forbindelse med uddannelse.

Forsøget viste, at de fleste af de praktiske problemer kan løses ved hjælp af ganske enkle forholdsregler som planlægning, fastlagte aftaler og faste vikarstabe.

Tryghed i forhold til det at lære er væsentligt for BFU.

Fællesundervisning

Interviews med deltagerne efter forsøget gjorde det klart, at fællesundervisning med kolleger kan være adgangsbilletten til at turde lære.

En deltager siger f.eks.: »Jeg havde aldrig meldt mig til et EDB-kursus, hvis det ikke var blevet tilbudt her på arbejdspladsen. Jeg havde simpelthen ikke turdet gå på aftenskole. Men her kan jeg jo være sammen med nogen, jeg kender i forvejen. Vi kan hjælpe hinanden, og det gør ikke så meget, hvis man dummer sig. Vi får også snakket sammen om en masse andre ting nu. Det har vi jo ikke tid til, når vi arbejder.«

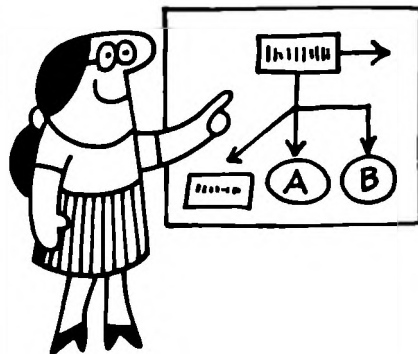
Tilbud til alle

Men Betalt Frihed til Uddannelse skal ikke kun være et tilbud til dem,

der allerede er tilknyttet arbejdsmarkedet. BFU skal netop være »de understøttede« mulighed for at komme i gang igen.

Altså f.eks. den hjemmearbejdende. De og mange andre er ikke omfattet af forslagene til godtgørelsesordninger, som er en del af socialdemokratiets lovforslag om BFU. De har intet job at søge orlov fra, endsigende vende tilbage til, og de er heller ikke med blandt de personer, der kan få løn under uddannelse.

Hvis BFU skal blive et reelt tilbud om vedvarende personlig udvikling for alle kortuddannede, må forslaget derfor suppleres med en ordning med voksenuddannelses-støtte for alle dem, der ikke dækkes af andre ordninger.

Firsernes vigtigste reform skal være befolkningens mulighed for at uddanne sig efter egne ønsker og behov og ikke som al anden uddannelse efter erhvervslivets ønsker og behov. Den er nøglen til øget lighed og udvikling af demokratiet. *

Orientering fra redaktionen

På grund af A-kasse forholdene i Tjenerforbundet og de dermed uafklarede økonomiske forpligtelser for dette forbund overfor Musikernes og Artisternes A-kasse-medlemmer har vort forbunds hovedbestyrelse vedtaget at annullere den ekstraordinære kongres 5. marts 1988.

Redaktionen har derfor fundet det rigtigt at undlade at bringe redaktionelt stof, der omhandler love, struktur og økonomi i forbindelse med sammenlægningen.

»JA« til Drikkevareforbundet

PROP & KAPSEL har modtaget et indlæg fra Københavns afd.s kasserer, Torben Olsen, i debatten om, hvor vort forbund skal placere sig i en kommende sammenlægning.

Debatten om forbundets fremtid er nu i fuld gang, og i København blev der afholdt medlemsmøde lørdag den 7. november, hvor Preben Mortensen redegjorde for de forhandlinger, der har været ført mellem vort forbund og Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, og disse forhandlinger er ført i klar forlængelse af en enstemmig indstilling fra kongressen i 1985.

På HB-mødet i juni 1987 meddelte Finn Sørensen, på vegne af de københavnske hovedbestyrelsesmedlemmer, at det var et flot forhandlingsresultat, vi havde fået stor indflydelse, og som noget vigtigt, vi kan bevare vores suverænitet bl.a. i forbindelse med aftaleforhold og overenskomsten.

Disse synspunkter er jeg naturligvis enig i, og det er da også disse argumenter, samt forhandlingsresultatet som helhed, der har fået mig til at sige »ja« til drikkevareforbundet. På samme HB-møde kunne et flertal af de københavnske hovedbestyrelsesmedlemmer alligevel ikke gå ind for forhandlingsresultatet, men pegede alternativt på, at det måtte være SiD-forbundet, vi skulle sammenslutes med. Det betyder, at man naturligvis også må forholde sig til, hvordan SiD fungerer i hverdagen, når vi diskuterer sammenslutningen med Hotel og Restaurationspersonalets Samvirke (HRS).

Tilhængere af SiD har især fremført 2 argumenter imod Drikkevareforbundet. Dels, at det bliver et økonomisk svagt forbund, og at kontingenterne går til A-kasse administration, dels at vi, København, fagligt som hol-

dingsmæssigt, står nærmere SiD. Det er min opfattelse, at disse argumenter, hverken hver for sig eller tilsammen, kan begrunde en sammenslutning med SiD.

Økonomi

Lad os se lidt på det økonomiske i Drikkevareforbundet. På medlemsmødet den 7. november blev det oplyst, at de forbund, vi skal sammenslutes med, har ejendomme, der repræsenterer en betydelig formue, en formue, der i øvrigt overstiger den formue, vort Forbund har.

Med hensyn til budgettet for Drikkevareforbundet, balancerer det med 97,3 mill. kr. Her er det blevet hævdet, at kontingentet sluges af A-kasse administration. Rigtigt er det, at der skal bruges mange penge til denne administration, det er der ikke noget nyt eller chokerende i, alle forbund i dette land er af den borgerlige regering blevet pålagt megen administration, som især rammer vore ledige kammerater, og de skal vel ikke klemmes, fordi man åbenbart vil spare på et budget til A-kasse administration.

Alle ved, at det er et politisk mål for de borgerlige kræfter at forsøge at kvæle A-kasserne i administration, så privatiseringen kan indføres overfor A-kasserne.

Alle ved, at det er et politisk mål for den samlede arbejderbevægelse at bevare den nære tilknytning til A-kasse, forbund og fagforening, en kamp og et mål, der koster penge, og den pris må vi i solidaritetens navn betale, det har især de ledige krav på, deres kamp er også vores kamp.

Udgangspunktet for kontingentet i drikkevareforbundet er kr. 494,- om måneden.

Vi betaler i øjeblikket kr. 617,- pr. måned, d.v.s. der er en forskel på kr. 123,- pr. måned. Vi kan beslutte 2 ting, fastholde et lavt kontingent på kr. 494,- om måneden, eller fastholde vores nuværende kontingent, så bliver der nemlig penge til vort høje aktivitetsniveau, som vi kender i dag som noget væsentligt, og der bliver også penge til strejkekassen ca. kr. 54,- pr. måned. Alt i alt må det konstateres, at der er en sund økonomi i Drikkevareforbundet. (I SiD betaler man kr. 18,- pr. måned til strejkekassen).

SID

Med hensyn til, at vi, København, fagligt som holdningsmæssigt skulle stå nærmere SiD end, ja, det må være Drikkevareforbundet, har tilhængere af SiD peget på havnearbejdere og stilladsarbejdere. Vi har intet arbejdsfællesskab overhovedet med disse grupper, om der er andre årsager kan der kun gættes om, så vi må afvente og høre, hvad disse årsager skulle være.

Holdningsmæssigt er forskellen på SiD og København så stor, at et ægteskab med SiD er umuligt. Dette er ingen kritik af SiD, men blot en iskold konstatering, og det gælder både det faglige som politiske. SiD anerkender Arbejdsretten, og de har folk siddende i Arbejdsretten som dommere, sidst vi så det, var ved konflikten i september-oktober. Denne dommer var med til at idømme vore kammerater en bod – sådan.

Ser vi på den teknologiske udvikling, går SiD ind for, »at danske virksomheder skal hjælpes til at udnytte de

Kasserer i Københavns afdeling, Torben Olsen

nye teknologiske muligheder«. I København har vi rammeaftale 1 og 2, der sejler op imod ny teknik, det behøver vi ikke SiD til. Ved overenskomsten indgik SiD en fleksibilitetsaftale, der udvider arbejdsgivernes muligheder for at forlænge arbejdstiden – uden at betale overarbejds løn. Det sagde bryggeriarbejderne nej til. I SiD vil vi med vores medlemstal udgøre én procent af medlemsmassen, og vores indflydelse på beslutninger, f.eks på en kongres, vil være én procent.

I Drikkevareforbundet er vi sikret 23 procent indflydelse. Det er min klare

holdning, at vi som bryggeriarbejdere må søge derhen, hvor vi får den størst mulige indflydelse og medbestemmelse på egne forhold, og det får man altså bedre i Drikkevareforbundet med 23 procent end den ene procent, man får i SiD. Tænk på, når der skal stemmes om en overenskomst i SiD, skal vi i Fabrikgruppen stemme sammen med 100.000 andre.

Svage forbund

Tilhængere af SiD har på det sidste fremført det synspunkt, at det er rigtigt, vi får 23% indflydelse i HRS,

men indflydelsen kan vi ikke bruge til noget, fordi HRS er faglig svag.

Det er en påstand, der er urimelig, hvem kæmpede for en overenskomst på La Cabana? HRS. Og hvem støttede dem, det gjorde bryggeriarbejderne. Hvem svigtede, det gjorde SiD. Vi tilbød at overflytte medlemmer fra SiD Herning til os, så vi kunne blokere effektivt for La Cabana. SiD sagde nej.

Derudover kan man i Dansk Arbejdsgiverforenings blad fra november 1987 læse, at Arbejdsgiverforeningen for Restauranter og Hoteller beklager sig over HRS. Peter Mouritzen, der er formand for denne arbejdsgiverforening, efterlyser et bedre samarbejde mellem dem og Samvirket, der består af Tjenerforbundet, Gastronomisk Landsforbund samt Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund.

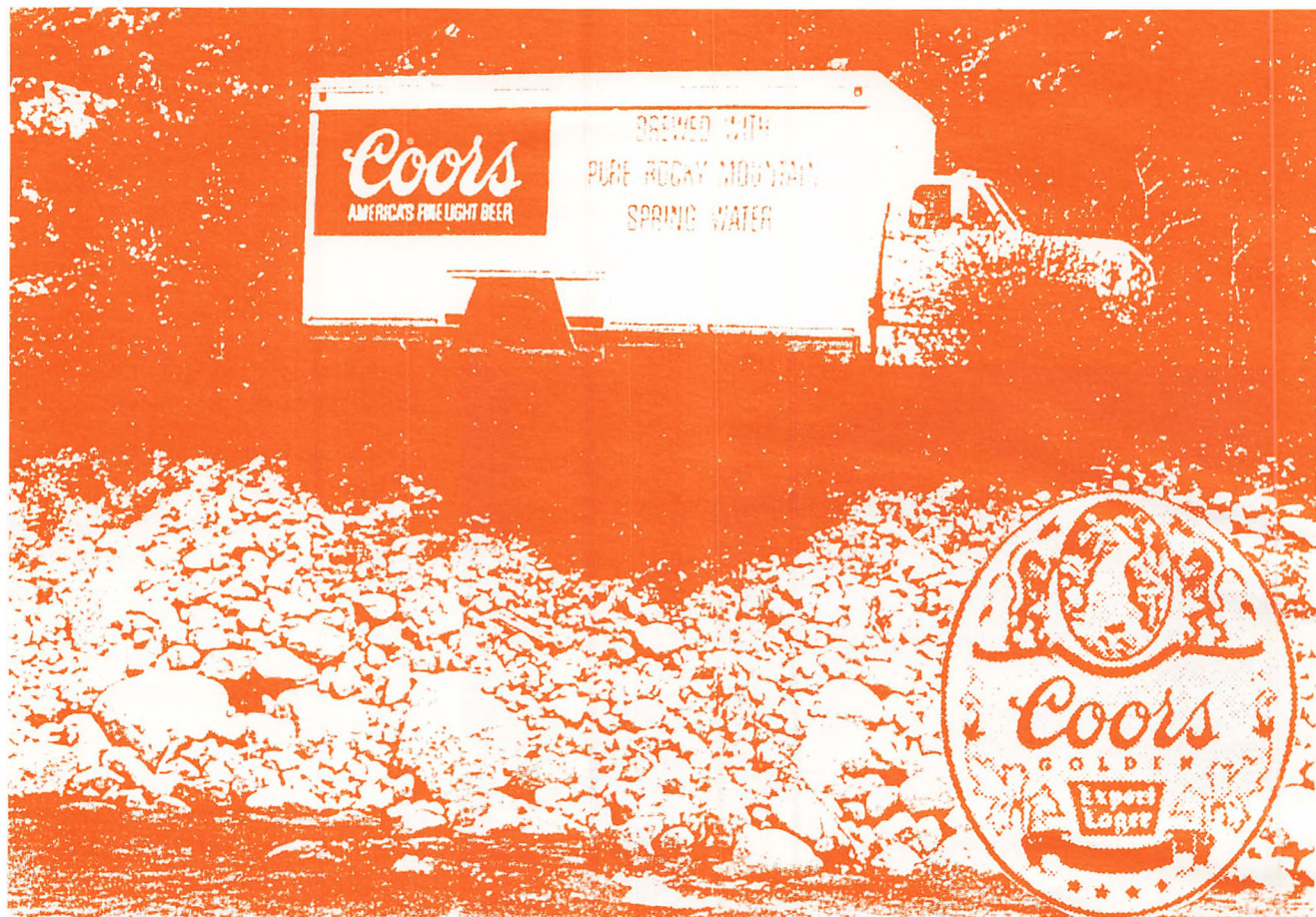
– I for mange tilfælde søger Samvirket at bide os i haserne i stedet for at medvirke til at gøre branchen mere lukrativ og konkurrencedygtig, siger arbejdsgiverne.

Når arbejdsgiverne beklager sig på denne måde, må det helt klart opfattes som en ros til HRS. Havde arbejdsgiverne sagt, at HRS var flinke og samarbejdsvillige, kunne jeg forstå, man blev betænkelig.

Til sidst, de 23% indflydelse, vi får i HRS, skal bruges til en faglig og politisk kamp for alle medlemmer, og her er man i forhandlingerne med HRS blevet enige om, at det skal ske på et tværpolitisk grundlag – ingen bindinger til et bestemt parti.

Jeg skal til sidst opfordre til at stemme »ja« til indflydelse, stemme »ja« til bevarelse af vor forhandlingsret – stemme »ja« til stor selvstændighed, kort og godt, »ja« til Drikkevareforbundet.

Adolph Coors Compagny Golden, Denver, Staten Colorado

Bryghuset

Bryghuset, som styres fra centralt kontrolrum, er opbygget med 44 (ens) kobberkedler og -kar. Mæskfiltre er af rustfrit stål. Brygtiden 8 timer med en brygstørrelse på 770 hl. I højsæsonen færdiggøres 70 brygdøgn.

Kældre

Coors er det eneste bryggeri i USA, der ikke pasteuriserer øl. Der er derfor lagt stor vægt på absolut sanitære forhold i kældrene. Af samme grund blev vi ikke lukket ind i kælderområderne, men fik kort beskrevet processen ved en særlig oversigtstavle.

Gæring 6 døgn

Lagring 6-8 uger

Alle tanke 1.500 hl glasemaljeret stål.

Før køling opbevares urt i "Coolships" for varmtrubsedimentation.

Filtrering

Kiselgurfilter efterfulgt af tredobbe massefiltre (Enzinger).

Tapperiet omfatter

13 dåsekolonner (120.000 ds/time)
7 flaskekolonner (vekslende størrelse)

Generelt – traditionel maskinbestykning. Tappemaskiner er p.g.a. kravet til den aseptiske aftapning anbragt i lukkede rum under overtryk.

Støjniveauet var også her ekstremt højt. Specielt i det lukkede rum omkring tappemaskinen må der være et utroligt støjniveau. Bryggeriarbejdere her bar høreværn (høretelefon-typen).

Dåselåg til kolonnen blev leveret fra overliggende etage fra magasiner med stor kapacitet.

På yderligere en etage var placeret kartonoprettere til kolonnen.

Lager og distribution

Der findes intet lager på bryggeriet. Indenfor ½ time efter tapning er øllet læsset i kølede jernbanevogne (80%) eller kølede lastbiler (20%). Det køres ud direkte til 600 distributører spredt over 45 stater bortset fra, at en mindre del går via 3 store privatdrevne mellemlagre. I de travleste uger afskibes ca. 450.000 hl pr. dag, og ca. 3.000-4.000 jernbanevogne er i brug.

Øllets holdbarhed angives til 90 dage for dåseøl (79%) og flaskeøl (20%) og 45 dage for fadøl (ca. 12%).

Der anvendes kun træpaller til fadøl. Til alt andet anvendes "Slip Sheets" – aluminiumbetrukne papplader, som lægges under og over paller.

Denne enhed tages så af en specialbygget truck, der kan skubbe en stålplade ind under nederste "Slip Sheet". "Slip Sheet" fylder og vejer væsentlig mindre end træpaller.

Distributøren returnerer selv "Slip Sheets", der går til oparbejdning. De koster mindre end 1 dollar pr. stk.

Vi så kun 1-pallers trucks.

Da øllet ikke er pasteuriseret, holdes det efter tapning kølet til 10°C både under transport og på distributørernes lagre.

Sikkerhed

Da vi forlod bryggeriet, var vor chauffør så uheldig at fange portbygningens tag med bussens vinduessprosser. Dette har næppe vakt særligt bifald hos Coors, ej heller hos busselskabet, men gav til gengæld os lejlighed til at se bryggeriets securitysystem i funktion.

På de samlede Coors anlæg i dalen beskæftiges ca. 40 sikkerhedsvagter. Til den egentlige portkontrol er ansat andet personale, som i givet fald kan tilkalde sikkerhedsvagt. Sikkerhedsvagten har bil til rådighed (kraftig Coors bemaling med udrykningsudstyr) og er udstyret med pistol og knippel. *

REJSEDAGBOG

11. dag tirsdag den 16. september 1986

Vi var på besøg hos en Budweiserdistributør (depot), men det er ikke, som vi kendte det.

Deres biler er andelede indrettet end vore; der er f.eks. en sektion med køleaggregat. Det var også den distributør, vi besøgte her, der bl.a.

lancerede Carlsberg øl. De gør meget ud af at lave reklame, både reklameartikler og reklamevideoer.

Man kan lave reklame på og med alt. Denne distributør gjorde det også ved hjælp af sin bil, i USA kan man selv bestemme, hvad der skal stå på ens bilnummerplade – på hans stod der »bay Bud« (køb Bud), smart, ikke.

Om eftermiddagen fløj vi til Chicago.

Chicago har verdens største og travleste lufthavn, flyene letter og lander med ½ minuts interval.

Vort hotel var hyggeligt, og vi invaderede baren den aften; adskillige Budweiser' blev sat til livs, inden vi gik i seng.

Revalidering/ Omskoling

Revalidering / omskoling er støtte, du kan få til at opnå et arbejde, du kan klare – hvis du p.g.a. dårligt helbred eller sociale forhold ikke selv kan opnå og fastholde et arbejde.

Hvornår bør revalidering overvejes?

Følgende skal nævnes nogle typiske situationer, hvor revalidering bør overvejes:

Hvis du har været sygemeldt i en længere periode, og du hverken er syg nok til pension eller rask nok til at genoptage dit arbejde, er revalidering en mulighed.

Selv om sygedagpengeloven siger, at dagpengekontoet skal rådgive syge om støttemuligheder, herunder revalidering, sker det ikke altid, og du må selv tage spørgsmålet op.

Har du været sygemeldt i alt 2 år indenfor de sidste 3 år, stopper dine sygedagpenge uanset din situation på det tidspunkt. Det vil sige, at du senest efter 1-1½ års sygdom skal tænke på revalidering, så det kan starte, inden sygedagpengene stopper.

– Hvis du kan forudse, at dit helbred forværres af dit nuværende arbejde, kan revalidering ydes for at forebygge denne forværring.

– Hvis du bliver eneforsørger og ikke længere kan klare dig, ex. du har skifteholdsarbejde og mangler børnepasning – er revalidering også en mulighed.

– Hvis du har været uden beskæftigelse i en længere periode uden udsigt til at komme i arbejde, bør revalidering overvejes. Modtager du arbejdsløshedsdagpenge, vil der almindeligvis ingen fordel være ved revalidering økonomisk, og søger du

revalidering grundet svagt helbred, kan A-kassen stille spørgsmål ved, om du er til rådighed og dermed vanskeliggøre din mulighed for at vende tilbage til understøttelse. Der kan være særlige forhold, hvor revalidering tilrådes, men tal først med din afdeling/A-kasse og socialforvaltningen. Særlige forhold kan være nedsatte dagpenge, som du ikke kan forsørge dig og familien for. Et andet forhold kan være, at du modtager uddannelsesyndelse (se forklaring nedenfor) og har brug for supplerende støtte enten i 2 års perioden eller efter til færdiggørelse af en uddannelse.

Uddannelsesyndelse: Er du mellem 25 og 60 år og har afsluttet dit jobtilbud, er du påny berettiget til 2½ års arbejdsløshedsunderstøttelse, inden dagpengene nedsættes. I den periode kan du deltage i en uddannelse i 2 år samtidig med, du oppebærer uddannelsesyndelse, der svarer til de dagpenge, du får. D.v.s. max. årl. brutto 110.448 kr. Revalideringsperioder er »døde perioder« i arbejdsløshedsforsikringsloven – tæller hverken som arbejde eller ledighed. Du skal have mindst 26 ugers arbejde (½ år) indenfor de sidste 3 år for at være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge. De 3 år kan forlænges med op til samlet 2 års døde perioder, ex. revalidering, sygdom, konflikt.

Hvis du har fået tilkendt førtidspension, kan revalidering forsøges for at udnytte din resterhvervsevne eller for at få dig i beskæftigelse senere. En mislykket revalideringsforanstaltning kan efterfølgende bruges til anmodning om forhøjet pension.

Revalideringsformer

Revalidering/omskoling kan være mange forskellige foranstaltninger, men fælles er, at det medfører ind-

tægtsnedgang i en kortere eller længere periode, og for at forløbet skal lykkes, må det grundigt planlægges inden start.

Arbejdsprøvning/genoptræning

Arbejdsprøvning/genoptræning kan tilbydes for at undersøge din erhvervsevne, hvad du egner dig til og hvad du vil kunne magte fremover, samt om muligt genoptræne dig til arbejdsmarkedet. Det er socialforvaltningen, der afgør, om du kan få støtte til det, men Sikringsstyrelsen kan henvise og betale i en arbejdsskadesag. Arbejdsprøvning/genoptræning foregår på en af landets revalideringsinstitutioner. Økonomien er sådan, at du kan beholde sygedagpengene i 2 mdr., derefter overgår du til bistandshjælp, med mindre du er meget heldig og er blevet færdig inden. Det er sådan, at sygedagpengenes varighedsgrænse på 2 år indenfor de sidste 3 år også gælder her, men der er mulighed for dispensationsforlængelse på nogle uger, hvis der er udsigt til snarlig raskmelding eller overstået revalidering.

Er du henvist af Sikringsstyrelsen p.g.a. en arbejdsskade, gælder 2-mdrs. begrænsningen for sygedagpenge på revalideringsinstitution ikke, dagpengene fortsætter, til du er færdig, men 2 års varighedsbegrænsningen er der stadig.

Beregningen af bistandshjælp på revalideringsinstitution er som beskrevet under uddannelseshjælp.

Som nævnt foregår arbejdsprøvning og genoptræning på et af landets revalideringsinstitutioner; de er forskellige i tilbud af værksteder og opbygning, men som eksempel kan nævnes Optræningsintuttet ved Rigshospitalet i København.

Optræningsintitutet er en mellemting mellem en arbejdsplads og et hospital. Personalet er værkstedsfolk og læger, psykologer, socialrådgivere, fysioterapeuter m.v.

Du skal almindeligvis være der 8 timer daglig, men i begyndelsen kan du måske kun klare 4-6 timer. Du får tilbudt et værksted ex. lager; kontor, bil-, kantine, snedker- – hvor du skal arbejde, og dine arbejdsevner vurderes. Du kan få fysioterapeutisk behandling, gymnastik, muskelprøver og anden genoptræning.

Når du har gennemgået prøvning på et eller flere værksteder og er genoptrænet mest muligt, afsluttes forløbet med en konklusion og forslag til, hvad der derefter bør ske. Revalideringsinstitutionen kan anbefale pension, direkte placering på en arbejdsplads eller yderligere revalidering.

I en arbejdsskadesag vil konklusionen også blive brugt til Sikringsstyrelsens afgørelse af erhvervsevnetab- og mén-erstatning.

Ophold på en revalideringsinstitution er en samfundsmæssig dyr foranstaltning, og da det kan være både belastende økonomisk og sjældent fører til direkte erhvervsplacering bagefter, er det vigtigt, at det ikke sættes i værk, med mindre du selv er indforstået og har behov for denne prøvning og genoptræning.

Uddannelseshjælp:

Revalidering kan også være hjælp til en uddannelse uden eller efter et ophold på en revalideringsinstitution.

Uddannelseshjælp samt ophold på revalideringsinstitutioner udover 2 mdr. ydes som hjælp efter bistandslovens § 42 og beregnes som anden bistandshjælp dog med visse lempelser.

Økonomien. Bistandsloven blev ændret radikalt 1/7-87, hvor skønnet blev udskiftet med faste takster.

§ 42 *hjælpen består af:*

- Grundydelse
- Børnetillæg
- Boligtillæg
- Transport og nødvendige uddannelsesudgifter.

Rimelige enkeltudgifter

Grundydelse. For enlige kr. 2.649 månedlig, for gifte kr. 5.298 månedlig. Beløbet skal dække alle andre udgifter end boligudgifter d.v.s. faglige kontingenter, licens, telefon, forsikringer, kost, tøj m.v. Grundydelsen nedsættes ikke efter 9 måneders hjælp, som den ellers gør.

Børnetillæg. Til det ældste barn ydes kr. 1.196 månedlig og til hvert følgende barn kr. 997 månedlig.

Herfra trækkes evt. modtagne børnebidrag, som fra 1/7-87 er ens for fædre og mødre på kr. 598 månedlig.

Boligtillæg. Boligtillægget ydes til dækning af faktiske boligudgifter ex. leje, termin, el, varme, afdrag på boligindskudslån, men ikke til afdrag på indbo eller indboforsikring, som man fik hjælp til tidligere.

Terminshjælp ydes stadig som lån, der skal tilbagebetales, når du bliver i stand til det. Indtil 1/7-87 blev denne terminsgæld tinglyst i boligen, men det er nu ophørt, og har du tinglyst gæld fra tidligere, kan du henvende dig til socialforvaltningen og få det aflyst. Gælden bortfalder efter 5 år fra hjælpen er ophørt, hvis du ikke forinden er blevet sat i en tilbagebetalingsordning.

Transport og uddannelsesudgifter. Udgift til transport, bøger m.v., der er nødvendigt for at gennemføre uddannelsen dækkes.

Rimelige enkeltudgifter. Udgifter til medicin, tandlæge eller andre udgifter, du ikke kan klare uden at få problemer fremover, kan efter et skøn dækkes.

Maximale hjælp. Der gælder ikke noget maximum loft for bistandshjælp, der ydes til uddannelse, ellers kan beregningen blive nedsat grundet hidtidige lave indtægter.

Formue. Der skal ses bort fra formue, som er nødvendig for bevarelse/opnåelse af en nødvendig boligstandard, eller som bør bevares til uddannelse og erhverv. Det beløb, socialforvaltningerne vil bortse fra, varierer meget fra kommune til kommune – fra 15.000 kr. og op. Der skal dog altid bortses fra formuer, der stammer fra erstatning til skadede i form af men-erstatning og godtgørelse for ikke økonomisk skade ex. svie og smerte. Der skal også bortses fra renteindtægter fra nævnte erstatninger, det kan derfor være en god idé at indsætte pengene på en speciel bankkonto.

Erhvervsevnetaberstatning, der udbetales som engangsbeløb/kapitaliseret samt tabt arbejdsfortjeneste, der udbetales på én gang, anses for formue og renterne som indtægt, der ikke kan bortses fra.

Indtægt. Egne og evt. ægtefælles indtægter fratrækkes den beregnede hjælp. Løbende erhvervsevnetaberstatning efter en arbejdsskade fratrækkes således fuldt ud.

Almindeligvis ydes erhvervsevnetabs-erstatninger under 50% som et engangsbeløb, men yngre medlemmer, der starter revalidering og måske bliver i stand til at klare et fuldtidsjob senere, får typisk udbetalt selv lave erstatninger løbende. Det er urimeligt, fordi de derved intet får ud af erstatningen, da den fratrækkes hjælpen.

Social information

Tilskud eller ½ lån

Uddannelseshjælp til forberedende skolegang (8-10. klasse, HF og gymnasiet), til kortere uddannelser samt 1. år af en længerevarende uddannelse ydes som fuldt tilskud, bortset fra terminshjælpen, der altid er tilbagebetalingspligtig.

Er der tale om en længerevarende uddannelse, typisk over 3 år, ydes hjælpen som ½ lån efter det 1. studieår. Udgifter til transport og bøger er altid tilskud, men samlet kan 4-årig uddannelse medføre stor gæld til socialforvaltningen.

Uddannelseshjælp kan også ydes til kortere kurser, højskoleophold m.v.

Der ydes ikke længere hjælp til kontingent til faglige organisationer, hvilket medfører udmeldinger af økonomiske årsager. Det er ofte et stort problem for den enkelte at miste tilknytningen til sin faglige organisation og dertil sine rettigheder på kort og langt sigt. Desværre ses det ofte, at en uddannelsesplan er urealistisk, bl.a. fordi socialforvaltningerne ikke har nok kendskab til erhvervslivet og afdelinger/A-kasser ikke er inddraget i planlægningen. Stoppes uddannelsen efter udmelding af hidtidige faglige organisation og uden ret til indmelding i en anden som nyuddannet – er tilknytningen til arbejdsmarkedet blevet forringet, gælden større og fremtiden bistandshjælp på ubestemt tid.

Det må derfor understreges, at planen og konsekvenserne skal nøje vurderes i samarbejde med A-kasse, arbejdsformidling, socialforvaltning og dig plus din familie inden start.

Arbejdsoptræning

En anden form for revalidering er arbejdsoptræning. Placering på en privat eller offentlig arbejdsplads som en ekstra person, lønnet med fagets mindsteløn helt eller delvist betalt af socialforvaltningen, resten af arbejdsgiveren.

Denne revalideringsform er velegnet, hvis du er gift, bor i ejerbolig og/eller har indtægter selv udover revalideringslønnen, fordi der tages ikke

hensyn til dine økonomiske forhold. Lønnen udbetales med almindeligt skattetræk, ATP o.s.v. I sjældne tilfælde er beregnet bistandshjælp højere end lønnen, det må vurderes i hver situation, hvad der er bedst.

Arbejdsoptræningen er en kortvarig (½-1 års) erhvervsrettet revalidering, der ofte fører til fast beskæftigelse enten på optræningsstedet eller en anden arbejdsplads. Mange ufaglærte vil gerne i arbejdsoptræning i stedet for mange års skolegang med stor indtægtsnedgang.

Desværre er der ikke mange socialforvaltninger, der medtager arbejdsoptræning som en mulighed, når revalidering overvejes, så du må evt. selv forhøre dig om mulighederne i din kommune.

Arbejdsoptræning ligner almindeligt arbejde, men tæller ikke som arbejde i forhold til arbejdskravet i arbejdsløshedsforsikringsloven; er som tidligere nævnt en død periode.

Etablering som selvstændig

Revalidering/omskoling kan også være hjælp til etablering som selvstændig. Hjælpen vil være i form af evt. kurser og betaling af arbejdsredskaber, så du kan starte. Hvis du overvejer denne mulighed og har sluttet dit jobtilbud, må du undersøge din mulighed for at få iværksættelse og sammenligne mulighederne.

Iværksættelse: Er du mellem 25 og 60 år, fuldført et jobtilbud og derfor berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse i 2½ år, kan du i stedet få iværksættelse i op til 3½ år til etablering og støtte som selvstændig. Ydelsen svarer til halvdelen af max. dagpenge d.v.s. kr. 55.224 årligt. Du skal være momsregistreret og overflyttes til en A-kasse for selvstændige, som udbetaler ydelsen.

Revalidering/omskoling kan være nødvendigt for at afprøve kræfter og for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. For at sikre et godt resultat, er det vigtigt at vurdere alle muligheder dels i andre love dels revalideringsformer, planlægge et realistisk forløb, så færrest nederlag sker, samt vurdere konsekvenserne og så vidt muligt imødegå de dårlige.

DIVERSE

Strid om betaling

I oktober 1985 kom jeg til skade i Albanis øltapperi. En hånd blev klemt på transportbåndet – ikke helt alvorligt – men jeg var sygemeldt i 9 dage.

Naturligvis mente jeg (og min fagforening), at den tabte arbejdsfortjeneste skulle dækkes af Albani Bryggerierne A/S – jeg mistede ca. 15 kr. i timen. Så jeg rejste et krav om at få ca. 2500 kr. i erstatning (inkluderet svie- og smertetilæg).

Albani ønskede ikke at dække dette. Og efter flere afslag endte sagen i byretten, hvor jeg fik medhold, og efter nu godt 2 år har jeg fået pengene!

Det, der så kan undre, er, at Albani ikke umiddelbart ville gi' pengene – det er trods alt fejl på arbejdspladsen, der er skyld i, at jeg kom til skade. Og jeg vil da lige tilføje, at Albani gi'r mange penge til diverse kulturelle formål. Men at gi' en medarbejder sølle 2500 kr. – det skal man gå rettens vej for at få!

Det må være indlysende, at arbejdsgiverne betaler fuld løn ved tilskadekomst på arbejdspladsen – det er dem, der er ansvarlige for sikkerheden!

Og jeg regner selvfølgelig med, at Albani ta'r dette udfald af byrettens dom til efterretning!

Med venlig hilsen
Ulla Rasmussen
Sigvaldsvej 1
5000 Odense C

Det var ikke mig!

I december-nummeret af P&K havde LAJLA (Tap Syd) et lille digt på side 14.

Det er altså IKKE mig, der har skrevet digtet, og jeg har hverken søvnbesvær eller får røde knopper, så fri mig fra både ris og ros i forbindelse med et i øvrigt udmærket digt.

Men det kunne være rart, om medlemmer, der skriver til div. blade, ville sætte både for- og efternavn under deres indlæg.

LAJLA Haasum,
Tap Syd, Tuborg

Arbejdsmiljø- konference

Så har der været arbejdsmiljø- konference igen!

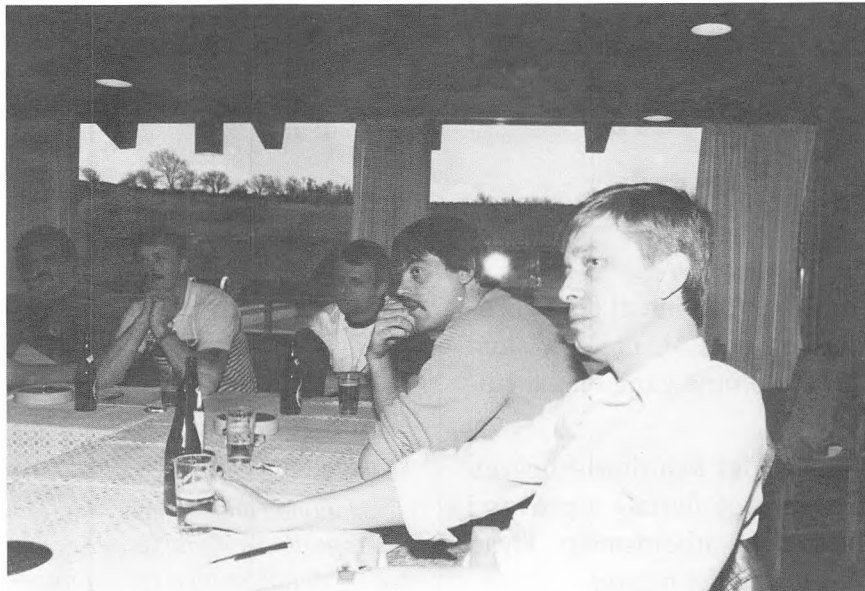
Sikkerhedsudvalgsmedlemmer, faglige folk og forbundet mødtes for 4. gang til konference. Denne gang i Løjt ved Åbenrå.

På konferencen blev det diskuteret, hvordan det gik med arbejdsmiljøindsatsen, og der blev opstillet en række opgaver til forbundet og det lokale arbejde.

Af punkter kan nævnes, at forbundets arbejdsmiljøudvalg skal undersøge, hvad der ligger bag, at forskere har konstateret en overdødelighed blandt bryggeriarbejdere.

Arbejdsmiljøudvalget skal følge regeringens politik overfor arbejdsmiljøet, hvor Arbejdstilsynets indsats svækkes. Udvalget skal derfor søge at komme med forslag til, hvad vi så kan gøre.

Det blev pålagt forbundet at sætte specielt ind for at sikre sikkerhedsrepræsentanterne tid til sikkerhedsarbejdet.

Det skal også sikres, at arbejdsgiverne ikke kan bruge nogle kemikalier ét sted, efter, at man et andet har afskaffet det samme kemikalie, fordi man dér mente, at det var farligt.

Endelig indstillede konferencen, at man fremover holdt møder for sikkerhedsudvalgsmedlemmerne 2 gange om året, men nu med 3 dages varighed.

Gruppearbejde

Flemming Frank tegner og fortæller

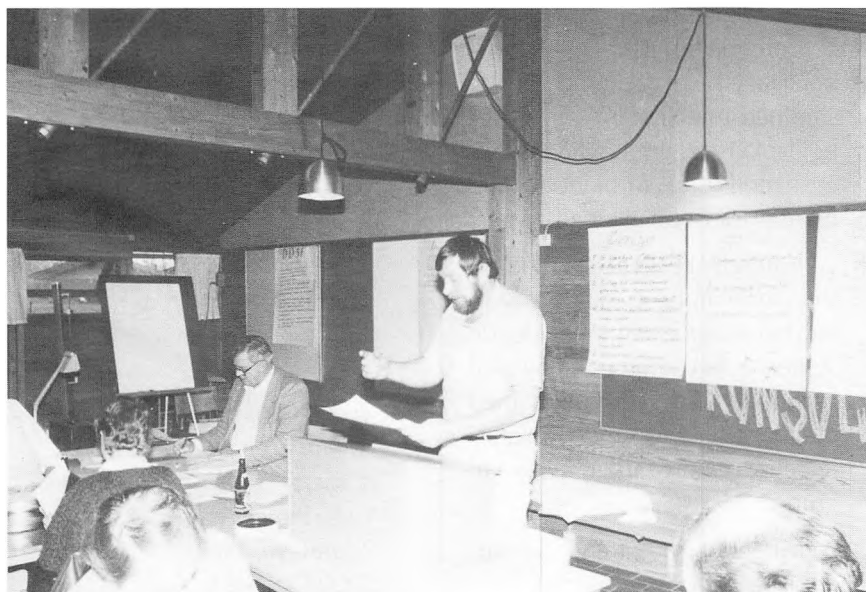

De længere møder vil betyde, at der bliver mere tid til at få gennemdrøftet problemerne, og til at få igangsat aktiviteter i koncernerne og på depoterne.

Hovedbetyrelsen har siden vedtaget den nye mødeform.

Der var en god stemning og arbejdsform på konferencen, og mange deltagere benyttede lejligheden til et udbytterigt besøg syd for grænsen.

*Erik Madsen fortæller om depoter-
nes problemer*

EF og Arbejds- miljøet

Efter ikrafttræden af Den Europæiske Fælles Akt er der så småt ved at komme gang i EF-karusellen.

Nu skal det nyindførte begreb »kvalificeret flertal« afprøves i forhold til arbejdsmiljø. Hvad bliver mon det næste?

EF's Arbejdsmarkedsnyt meddeler følgende om de kommende tiltag på arbejdsmiljøområdet:

Sundhed på arbejdspladsen

Den Europæiske Fælles Akt trådte i kraft den 1. juli i år. Hermed er der i EØF-traktaten optaget en ny artikel 118 A, der giver mulighed for med kvalificeret flertal at vedtage *mindsteforskrifter vedrørende arbejdsmiljø*.

Det danske EF-formandskab har lagt stor vægt på, at der snarest muligt efter ikrafttrædelse af artikel 118 A, blev fastsat nogle retningslinier for det udvidede EF-samarbejde om arbejdsmiljø, som er forudsat i den nye artikel.

Formandskabet havde derfor i samarbejde med de to medlemslande, der skal varetage EF-formandskabet i 1988, nemlig Forbundsrepublikken Tyskland og Grækenland, udarbejdet et forslag til en *resolution om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen*. Resolutionen, der blandt andet henviser til, at det i artikel 118 A er fastsat som et mål for EF at forbedre arbejdsmiljøet, blev ved-

taget på rådsmødet for arbejds- og socialministre den 1. december.

I resolutionen understreger Ministerrådet, at de økonomiske og sociale mål i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked virkeliggøres med samme vægt.

Endvidere foreslår Ministerrådet, at Kommissionen i nært samarbejde med medlemstaterne og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen – hvori også arbejdsmarkedets parter er repræsenteret – *udarbejder konkrete og helst årlige arbejdsplaner*.

Ministerrådet tager til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge Rådet forslag til *minimumsforskrifter på fællesskabsplan*:

- * vedrørende tilrettelæggelse af arbejdstagernes sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold på arbejdspladsen, herunder beskyttelse mod risici i forbindelse med manuel transport af tunge byrder;
- * vedrørende beskyttelse mod risici i forbindelse med farlige stoffer, herunder kræftfremkaldende stoffer. I den sammenhæng skal princippet om substitution med et stof, der er anerkendt som ufarligt eller mindre farligt, lægges til grund;
- * vedrørende indretning af arbejdspladsen.

Ministerrådet tager endvidere til efterretning, at *Kommissionen i perioden indtil 1992 vil stille forslag til en række arbejdsmiljødirektiver*.

Det understreges også i resolutionen, at arbejdsmarkedets parter bør inddrages i forberedelsen af EF-direktiverne, og at de på nationalt plan skal medvirke ved gennemførelsen af direktiverne og ved konkrete arbejdsmiljøforanstaltninger i virksomhederne.

Der peges på, at der skal ske en forbedring af udvekslinger mellem EF-medlemslandene af informationer og erfaringer vedrørende arbejdsmiljøet.

Mere fra Konsulenttjenesten på bagsiden.

Tillykke

40 års jubilæum
Tuborg
22. december
Jytte Klarlund
Tuborgvej 66, 2. th.
2900 Hellerup

Ulla Sørensen
Nyrnberggade 42, 4. tv.
2300 København S.

40 års jubilæum på
Albani Bryggerierne
8. marts
Karlo Holger Jensen
Primulavej 11
5000 Odense C

Ferie på Malta i forbundets egne huse

Dagfly
fra Kastrup
og Billund

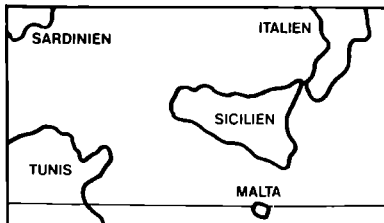
Forbundet har i samarbejde med Dansk Folke-Ferie muliggjort det for medlemmerne at holde ferie i Mellieha Feriecenter, til en meget favorabel pris.

Her er Malta.

Solskinsøen i det sydlige Middelhav, er en selvstændig stat som består af 3 små øer: Malta, Gozo og Comino.

Her bor 300.000 maltesere, som udover deres eget sprog også taler engelsk.

Ø-gruppen ligger på samme breddegrad som Tunis og har dermed en behagelig temperatur i vinterhalvåret.

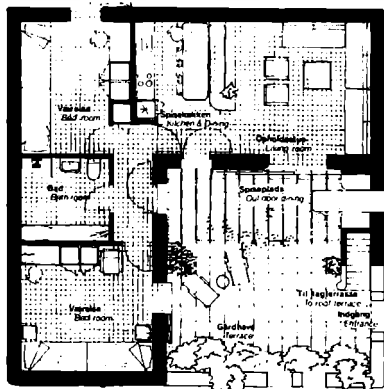
Mellieha Feriecenter.

150 dejlige gårdhavehuse på den spændende Middelhavsø Malta. Feriecentret ligger på den nordlige del af øen på en skråning ned mod Maltas bedste badestrand, med en storslået udsigt over Middelhavet og til den gamle by Mellieha, som ligger kun 5 minutters buskørsel fra centret.

Få minutters kørsel fra centret ligger ligeledes den lille havn, hvorfra færgen går til nabøen Gozo flere gange om dagen.

Feriecentret består af: Supermarked, møntvaskeri, restaurant, barer, hobbyrum, bordtennis, stor swimmingpool og søpebassin for børn.

Gårdhavehusene består af 2 soveværelser, bad og toilet, moderne spisekøkken, stor opholdsstue med direkte adgang til dejlig gårdhave og skyggefuld pergola.

Hvorfra en indvendig trappe går op til det private soltag med milevid udsigt over det blå Middelhav.

Klima.

Ideelt klima hele året. Selv i vintermånederne januar og februar kan man opleve dagtemperaturer omkring 17-18° og 5-6 timers solskin.

Den varmeste tid er fra midt i juli til midt i september med max. temperatur i august omkring 33°.

Den friske brise fra Middelhavet gør, at varmen ikke føles generende trykkende.

Sådan kommer man til Malta.

Fly hver tirsdag og lørdag fra Kastrup og Billund.

Behagelige fly som på 3 timer og 30 minutter sørger for din transport. Ombord på flyet får du serveret en lille anretning inden du lander på solskinsøen Malta.

Priser for fly:

Kastrup: Hver tirsdag og lørdag

Billund: Hver tirsdag og lørdag

Tirsdag kr. 1390,- t/r

Lørdag kr. 1490,- t/r

Herudover kommer statsafgift, kr. 305,- samt eventuelle olietillæg.

Børnerabatter til alle under 15 år.

Børn mellem 0- 2 år gratis

Børn mellem 2-15 år kr. 200,- rabat

Priser for bungalow.

Ugepris pr. hus. Max 6 personer incl. linned, el og rengøring.		
kr. 2295,-	22. marts	- 9. april
kr. 1495,-	9. april	- 14. maj
kr. 1795,-	14. maj	- 18. juni
kr. 2995,-	18. juni	- 6. august
kr. 2095,-	6. august	- 24. sept.
kr. 1795,-	24. sept.	- 15. oktober
kr. 2095,-	15. oktober	- 22. oktober

Priser der er til at betale

Priseksempel:

6 pers. fra Kastrup 2 voksne + 4 børn.

Afrejse tirsdag d. 12.4. i 2 uger.

Bungalow à kr. 1495,- 2.990,-

Fly far 1.390,-

Fly mor 1.390,-

Storesøster 14 år 1.190,-

Storebror 12 år 1.190,-

Lillesøster 7 år 1.190,-

Lillebror 1½ år GRATIS ..... -

9.340,-

Statsafgift 305, kr. × 5 ..... 1.525,-

10.865,-

Eller kr. 1.811,- pr. person for 2 uger incl. statsafgift.

OBS: De angivne priser er specialpriser og gælder kun for forbundets medlemmer.

Udfyld kuponen med ferieønsket og send den til forbundet senest d. 15.03.

Der vil blive foretaget lodtrækning såfremt der er flere ansøgninger end der er plads til.

Ansøgning om et feriehus på Malta

Ansøgningen gælder i perioden 22.03-22.10.88

Navn: _____ Tlf. dag: _____

Adresse: _____ Tlf. aften: _____

Postnr.: _____ By: _____

Cpr. nr.: _____ Afdeling: _____

ønsker et hus i Mellieha Feriecenter Afrejse tirsdag lørdag

fra den / til den / - eller fra den / til den /

Fly fra Kastrup Billund

Antal voksne _____ Antal børn _____ alder _____

Antal flysæder _____ (Børn over 2 år skal have deres eget flysæde).

Dansk Bryggeri, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund

Tomsøardsvej 19, 2400 København NV.

NYE PJECE FRA FORBUNDET

Pas på båndsmørings- midlerne

Båndsmøringsmidler, aerosoler, knopper, eksemmer, aerosoler, lungelidelser.

I en kortfattet folder gennemgås, hvad der skal gøres for at undgå, at folk bliver syge af kontakt med båndsmøringsmidler.

Folderen er udsendt til afdelingerne med henblik på at få den delt ud til alle, der arbejder i tappelhallen.

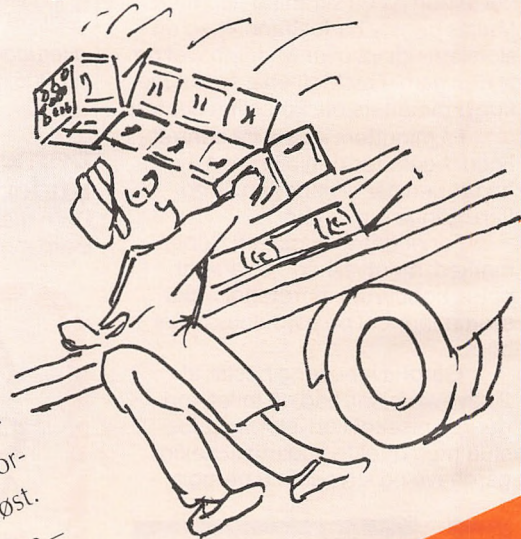
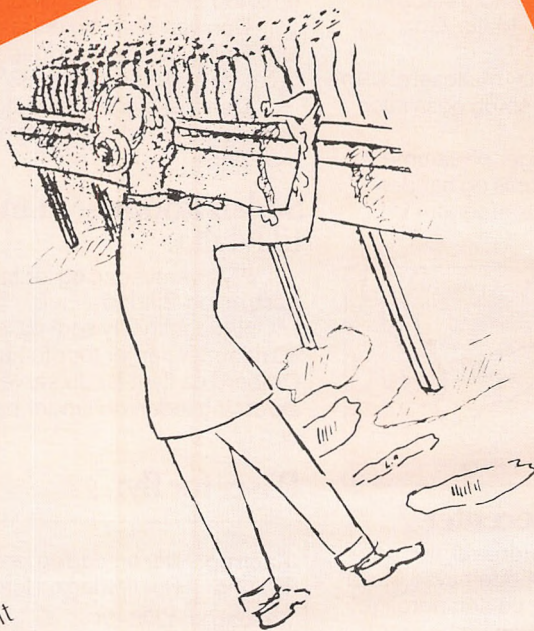
Ser din arbejds- plads sådan ud?

En pjeces om sikkerhedsproblemer på depoterne.

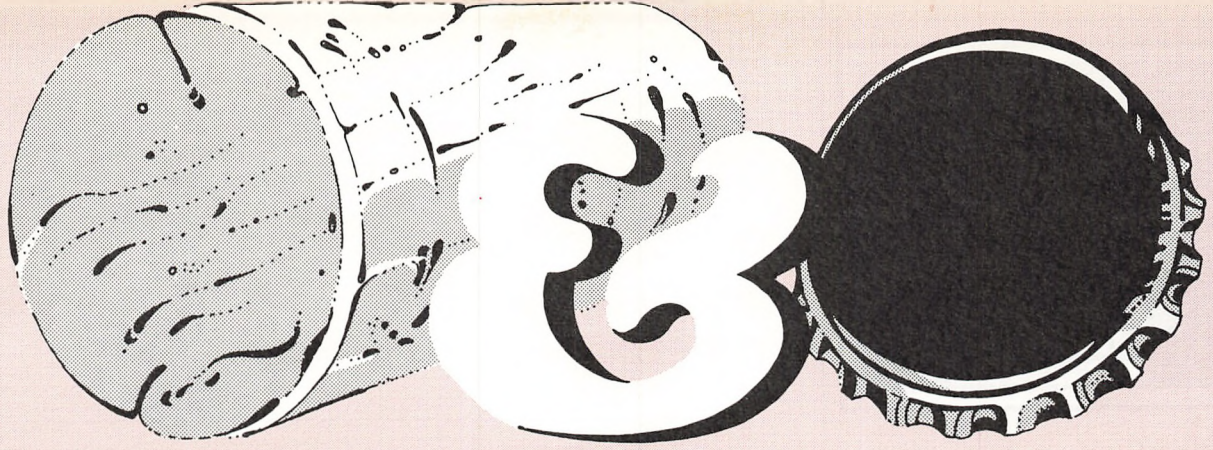
Pjecen er udarbejdet af en gruppe depotarbejdere, og viser i tegninger og tekst, hvor problemerne er.

Pjecen gør opmærksom på, hvordan man skal få problemerne løst.

Har du ikke allerede fået pjecen – så henvend dig til din afdeling.

PROP & KAPSEL · NR. 2 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Forbundets fremtidige placering	3
Stadig »JA« til Drikkevarerforbund	4
Kongres 1988:	
Dagsorden til kongressen	5
Forslag til forretningsorden	5
Det kvindepolitiske Udvalg	6
Ændringsforslag til love	6-9
Andre indkomne forslag	9-10
Den Nordiske Union	10-12
USA rejse	12-15

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 7. APRIL 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

Konsekvenserne af præ-salg

Forbundet tabte den faglige voldgift vedrørende distribuering/præ-salg, hvor DfB dikterede denne nye distributionsform med fremmede private vognmænd, uden nogen former for forhandling med forbundet eller dens afdelinger.

Det er umuligt at give et præcist svar på, hvilke konsekvenser det får for beskæftigelse inden for depot-distributionsområdet.

Imidlertid kan man give et præcist svar på, hvad forbundet, afdelingerne og depotarbejderne skal foretage sig i denne situation.

Der må fra depot til depot indgås aftaler om bemanning og afbæringsnormer som aftalt ved overenskomstfornyelsen 1987.

I mange år har det været et problem at få overenskomstaftalerne overholdt på depoterne. Der har været stor fleksibilitet på depoterne, og normalt har depotarbejderne set gennem fingrene med, at depotindehaveren ikke har fulgt overenskomstens bestemmelser og f.eks. ikke har betalt for overarbejde og ofte fået kørt tomgods retur uden nogen former for betaling.

En voldgiftskendelse fra 1981 fastslår nemlig, at man ikke er pligtig til at hjemtage mere tomgods pr. dag end 45 kasser, hvis der er plads på vognen. Også andre forhold har været mere lempelige, men dette må høre op.

Takken og belønningen for ødelagte rygge og ben er at miste sit arbejde.

DfB's politik er at komme overenskomster, forbundet og fagforeningerne til livs. Et sådant tiltag fra DfB's side kan ikke forhandles eller drøftes. Det er situationen, der kræver medlemmernes aktive indsats på depotet, i afdelingerne og i forbundet. DfB skal ikke få lov til at bestemme, om vi skal have overenskomst på depoterne.

Mange års kutymer og aftaler på depoterne er fjernet med et pennestrøg. Arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet er fastslået i hovedaftalen, men dette forsøger man nu at udvide til arbejdsgiverens ret til at bestemme, hvem der skal have arbejdet og hvilken organisation, man må være medlem af.

DfB tror, at man ved brug af fremmede vognmænd kan undgå leverancestop ved lovlige overenskomstkonflikter og lignende.

Imidlertid skal chaufførerne hos de fremmede vognmænd også organiseres og have overenskomst, og forbundet vil her søge samarbejde med andre organisationer for at løse dette problem. Det giver dårlige samarbejdsforhold, hvad forbundet beklager, men DfB vil ikke samarbejdslinien, men konfrontation, og her har forbundet ikke noget valg. Når man vil os til livs, som DfB forsøger, så tager vi kampen, vi har ikke andre muligheder.

FORBUNDETS FREMTIDIGE PLACERING?

Gennem de seneste år har der været diskuteret forbundets fremtidige placering. På kongressen i 1985 tog man efter flere års undersøgelser og diskussioner den beslutning at søge, både A-kassemæssigt og fagligt, et samarbejde med forbundene under Hotel- og Restaurantionspersonalets Samvirke (HRPS).

Det var en enig kongres, der besluttede dette, og efter 1 år og 9 måneders forhandling sluttede man et forlig, som alle er enige om er det højeste opnåelige.

Herefter meddeler nogle af de københavnske hovedbestyrelsesmedlemmer, at de har ændret indstilling og hellere vil i SiD. De har været orienteret om forhandlingerne hele vejen. De har været med til at opstille kravene til et forhandlingsresultat, og kravene er blevet indfriet. Forhandlingsresultatet er forelagt efterhånden, som forhandlingerne skred frem, og hele tiden har disse HB-medlemmer stillet nye krav for at sikre et så godt forhandlingsresultat som muligt.

Det var derfor med stor forundring, at HB måtte konstatere, at flertallet af de københavnske HB-medlemmer pludselig sagde fra.

Undervejs i forhandlingerne havde formanden for den københavnske afdeling nemlig givet HB visse tilsagn, men ligesom under overenskomstforhandlingerne løber man fra tilsagnene og bringer forbundet i en meget vanskelig situation.

Den kommende kongres må så atter genoptage diskussionen, som har kørt gennem 10 år: hvor skal forbundet placere sig i den kommende struktur inden for fagbevægelsen.

De københavnske HB-medlemmers forslag om SiD må derfor have nogle

kommentarer med inden kongressen.

Først må det dog fastslås, hvad er forbundets udgangspunkt og krav ved en sammenlægning med andre forbund.

Forbundets holdning til fagbevægelsens struktur er, at man ønsker dannelse af industriforbund, hvor vi ønsker at være med i et levnedsmiddelarbejderforbund.

Levnedsmiddelarbejderforbund

Levnedsmiddelarbejderne i Danmark er i dag medlem i forskellige forbund, men har lavet et fælles sekretariat Nærings- og Nydelsesmiddelsammenslutningen (NNS), hvor HRPS, vort forbund, Nærings- og Nydelsesmiddelforbundet (NNF) samt levnedsmiddelarbejdere inden for SiD, Kvindeligt Arbejderforbund (KAD) og Dansk Funktionærforbund er medlem.

Det var disse levnedsmiddelarbejdere, der skulle sluttes sammen i et stort levnedsmiddelarbejderforbund. Imidlertid vil SiD og KAD ikke være med til at danne industriforbund. De ønsker karteller med en løs struktur, fordi deres forbund under alle omstændigheder fortsat skal bestå. De øvrige forbund under NNS kan ikke leve med en sådan holdning. En ny struktur kræver opløsning af de bestående forbund, hvilket alle andre er indstillet på, undtagen SiD og KAD. En lang række øvrige forbund inden for levnedsmiddeldområdet tog konsekvensen af målsætningen med industriforbund og sluttede sig i slutningen af 70'erne sammen til NNF.

De 5 forbund, der her sluttede sig sammen, var slagterne, bagerne, tobak, sukker og chokolade samt mejerier. De har siden sammenslut-

ningen opnået stor indflydelse på den øvrige fagbevægelse og LO, og har en stærkere position ved overenskomstforhandlingerne, end da de var selvstændige forbund. Man har dog, for at sikre de enkelte gruppers selvstændighed, lavet en gruppeinddeling, så alle fem grupper har indflydelse og stor selvstændighed. NNF er fortsat indstillet på at udbygge samarbejdet med de øvrige levnedsmiddelarbejdere, så man kan få et stort levnedsmiddelarbejderforbund.

De 3 forbund under HRPS har den samme opfattelse som NNF, og Bryggeriarbejderforbundet ønsker også et stort levnedsmiddelarbejderforbund.

SiD vil ikke industriforbund, så derfor vil vort forbund ikke få opfyldt sine ønsker og deltagelse i et levnedsmiddelforbund, hvis vi indmelder os i SiD.

Isolering

Et andet forhold, der også bør medvirke til at afholde os fra optagelse i SiD, er den isolering, man opnår for ufaglærte arbejdere. Da SiD ikke ønsker en ny forbundsstruktur, vil SiD's medlemmer, der hovedsagelig er ufaglærte og lavtlønnede, isolere sig fagligt, hvad der ikke gavner mulighederne for ordentlige overenskomster. Det tjener ikke de lavtlønnede eller ufaglærtes sag at organisere sig i ét forbund. Historien har gennem hundrede år vist, at de ufaglærte ikke får bedre løn og arbejdsvilkår ved at stå alene, men kun kan opnå varige forbedringer sammen med den øvrige fagbevægelse.

Ved et medlemskab af SiD vil bryggeriarbejdernes overenskomster fremover komme til at ligne SiD's overenskomster, som ikke er så gode

FORBUNDETS FREMTIDIGE PLACERING?

som vore nuværende overenskomster.

Lønstop/Solidaritet?

Det er et udtryk for opgiveness og manglende tro på egne muligheder, når SiD's formand foreslår lønstop for alle over kr. 200.000 om året. Dette forslag skulle være udtryk for solidaritet. SiD ønsker med dette forslag, at alle arbejdsgivere, der giver en løn over kr. 200.000 om året, skal holde igen, og de arbejdsgivere der giver lidt i løn, skal lukke op for lønningsposen. Der er naturligvis ikke nogen, der er utilfredse med, at arbejdsgiverne skal lukke op for lønningsposen, men et forslag om lønstop for dem, der har bedre overenskomster end SiD, er et horribelt krav. Forslaget viser SiD's svaghed med den sammensætning af medlemmer, SiD har. SiD's medlemmer skal spredes ud på de enkelte brancher for derved at få gavn af hele branchens lønudvikling. Herved kan man fjerne lønforskellene mellem faglærte og ufaglærte. SiD's fortsatte isolering gør kun sagen værre, hvorfor vi ikke skal søge ind i SiD.

Vore fem hovedkrav

Et tredje forhold som burde være tungtvejende for en stillingtagen vedr. SiD, er kravene til en sammenlægning.

I januar 1986 udtog vort forbunds hovedbestyrelse nogle hovedkrav til en sammenlægning med andre forbund.

1. Forbundet skulle fortsætte som en selvstændig gruppe.
2. Gruppen skulle selv forhandle hovedoverenskomst.
3. Afdelingerne bevarer sin suverænitæt og forhandler særftaler.
4. Garanteret minimums-repræsentation i det fremtidige forbunds kompetente organer.

5. Ingen partipolitiske bindinger.

Ingen af disse 5 hovedkrav kan opfyldes i SiD, og især spørgsmålet om oprettelse af en gruppe er fuldstændig udelukket i SiD.

Det er derfor uforståeligt at der findes HB-medlemmer, der kan anbefale SiD.

Illoyale drøftelser

Hvad der så yderligere belaster forholdet til SiD er, at dens formand drøfter sammenlægning med en del af ledelsen fra den københavnske afdeling, til trods for en HB-beslutning og kongresbeslutning, som afdelingens formand og næstformand har stemt for, der går på, at forbundet ikke må tage kontakt til andre forbund, før der er sket en afklaring i forhandlingerne med HRPS, og det har været behandlet af en kongres og ved en urafstemning, har de alligevel haft møde med SiD's formand om disse ting.

I disse drøftelser har disse repræsentanter bundet sig til SiD, uanset forhandlingsresultatet med andre forbund, uanset vore hovedkrav ikke kan opfyldes og uanset det fremover giver dårligere overenskomster.

Det er derfor urealistisk at forestille sig, at en kongres vil kunne gå ind for at anbefale SiD. Det er det dårligste alternativ for vort forbunds medlemmer, og den københavnske afdelings formand og næstformands handlen bag ryggen af forbundets HB, kongres og øvrige afdelinger bør medføre, at spørgsmålet om SiD af kongressen en gang for alle bliver fejlet af bordet. *

Stadig »JA« til Drikkevareforbund

I sidste nummer af P&K havde undertegnede et indlæg om sammenslutningen med HRS. I mellemtiden er der sket nogle begivenheder, der også fortjener en kommentar.

På et ekstraordinært HB-møde den 15. januar fik vi en redegørelse om situationen i tjenernes A-kasse. Ingen kan vel være i tvivl om, at det er en urimelig situation, direktoratet vil sætte tjenernes A-kasse i, hvis direktoratet fastholder, at tjenerne skal tilbagebetale et X antal millioner for forhold, der er pågået, før tjenerne optog artister og musikere.

Med baggrund i redegørelsen fra tjenerne blev det besluttet at afholde fælles hovedbestyrelsesmøde med HRS den 11.-12. april 1988 for dér at diskutere et evt. A-kasse samarbejde, som det i øvrigt også blev vedtaget på kongressen i 1985. Forinden vi kommer så vidt, skal det naturligvis også diskuteres i fagforeningens forretningsudvalg, om vi kan tilslutte os et A-kassesamarbejde i stedet for den sammenslutning, der helt selvfølgelig måtte stoppes med den situation, tjenerne befinder sig i.

Det har fået kritikerne af en sammenlægning med HRS til at fremføre, at de har fået ret, det var et fint forhandlingsresultat, men det var reelt uden indhold! Det må siges at være en noget forhastet konklusion. HRS er ikke forkastet ved en udførelse, dvs. at samarbejdet ikke har været prøvet i praksis. Da vi blev sammensluttet med den kvindelige afd., var det et fint forhandlingsresultat, men vi konkluderede ikke det reelt var uden indhold, vi var (og er) positive overfor sammenslutningen, og praksis har vist, det fungerer.

Det er også blevet fremført, at et A-kasse samarbejde automatisk vil medføre en sammenslutning. Det er også en forhastet konklusion. Det er altså stadig de kompetente organer samt medlemmerne, der afgør, om der senere skal ske en sammenslutning. – Jeg kan roligt konkludere, det er stadig et fint forhandlingsresultat, vi har opnået med HRS. De fremtidige møder vil afgøre, om et A-kasse samarbejde kan etableres; vi har mulighederne for at påvirke drøftelserne om konsekvenser og forudsætninger for dette A-kasse samarbejde, og dem bør vi udnytte.

Torben Olsen, kasserer Kbh.s afd.

30. ORDINÆRE KONGRES 1988

Den 21.-24. april 1988 afholder forbundet sin 30. ordinære kongres.

Med de mange emner, kongressen skal behandle, bliver det fire travle dage.

De store forandringer indenfor de forskellige brancher, som rammer beskæftigelsen hårdt, vil sikkert give anledning til megen debat.

De mange voldgiftssager, hvor flere af dem var meget principielle, gik stort set alle sammen forbundet imod.

Kongressen bliver nødt til at drøfte erfaringerne med voldgiftskendelserne, som ikke kun fastslår arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet, men også fastslår arbejdsgivernes ret til at frigøre sig fra indgåede aftaler og overenskomster.

Spørgsmålet om forbundets fremtid skal også behandles og fagbevægelsens rolle nationalt som internationalt, samt spørgsmålet om kontingent og hvad dette skal bruges til, vil sikkert også give anledning til megen debat.

Kongresmaterialet vil tilgå de delegerede til kongressen 14 dage før kongressen, men i henhold til tidligere vil også øvrige medlemmer få mulighed for at følge med i, hvad der skal behandles af forslag på kongressen.

Samtlige forslag bringes i dette nummer af P&K, og i maj-nummeret vil vi gennemgå behandlingen af forslagene.

Dagsorden for kongressen

1. Kongressens åbning.
2. Navneopråb samt prøvelse af mandaterne.
3. Godkendelse af dagsorden samt forretningsorden.
4. Valg af kongressens funktionærer.
5. Valg af udvalg.
6. Fastsættelse af diæter.
7. Beretning om virksomheden.
8. Regnskaberne, herunder regnskab for forbundets ejendom.
9. a. Behandling af forslag fra det kvindepolitiske udvalg.
b. Behandling af spørgsmålet vedr. LO-kontingentet.
c. Behandling af indkomne forslag vedr. forbundets love.
d. Behandling af andre forslag.
e. Behandling af forbundets fremtidige struktur.
10. Valg.
  - a. Formand.
  - b. Sekretær.
  - c. Provissekretær.
  - d. Revisorer.
11. Kongresafslutning.

Forslag til forretningsorden

a. Til at lede kongressen vælges to dirigenter. Endvidere vælges to sekretærer, der er ansvarlige for protokollens førelse. Dirigenterne fordeles indbyrdes møderne.

b. Ved alle afstemninger gælder almindelig majoritet. Skriftlig afstemning finder sted på kongressen, når mindst 20 delegerede stemmer herfor, eller når mødets leder er i tvivl. På forlangende af mindst 25 delegerede skal afstemningen ved navn tilføres forhandlingsprotokollen.

c. Den fungerende dirigent bør så vidt muligt søge at få de foreliggende spørgsmål færdigbehandlet, inden det pågældende mødes slutning. Dirigenten kan derfor stille forslag om

afslutning med de indtegnede talere og ligeledes stille forslag om at begrænse taletiden. Sådanne forslag kan også stilles af enhver delegeret, og skal motiveres af de delegerede fra talerstolen. Ligeledes skal spørgsmålet om suspendering af kongressen motiveres fra talerstolen.

d. Forslag og ændringsforslag samt begæring om at få ordet skal skriftligt indleveres til dirigenten.

e. I protokollen skal indføres de delegeredes navne samt hvilken afdeling vedkommende repræsenterer, alle indkomne forslag, ændringsforslag til disse, afgivne stemmer for og imod enhver afstemning forelagt sag, resolutioner, valg af ledelse o.s.v.

Det kvindepolitiske Udvalg

Udvalgets forslag:

Kongressen opretter et kvindepolitisk udvalg til igangsættelse af særlig lokale aktiviteter målrettet forbundets kvindelige medlemmer på landsplan.

Udvalget sammensættes af 10 medlemmer med 1 M og 1 K fra forbundets daglige ledelse, kredsene og den københavnske afd.

Udvalgets arbejde er:

Igangsættelse af mødeaktiviteter, oplysningsarbejde lokalt – som tilbud til kvinderne.

Udvalget følger og anviser aktiviteter, der kan skabe baggrund for, at der tages udgangspunkt i kvindernes betingelser for at være aktivt repræ-

senteret på arbejdspladserne, i afdelingerne, i kredsene, i forbundet.

Med baggrund i de lokale aktiviteter pålægger kongressen kredsene at sikre kvindernes repræsentation i kredsregi – til iværksættelse senest 1. januar 1989.

Kongressen pålægger Hovedbestyrelsen at sikre kvindernes repræsentation på kongressen – til iværksættelse senest kongressen 1990.

Kongressen henstiller til fælles M/K-afdelinger, at der sikres kvinderepræsentation i afdelingernes bestyrelser.

Anbefales enstemmigt af Hovedbestyrelsen.

Ændringsforslag til DBBM's love

§ 2. KONTINGENT

- nuværende ordlyd

Regulering

Hvad angår kontingentet til strejke- og solidaritetsfonden reguleres dette således, at det udgør 1/20 uges strejkeunderstøttelse pr. måned. Reguleringen foretages to gange årligt, henholdsvis 1. april og 1. oktober. Kontingentet til administrationskassen, socialhjælpesfonden, oplysningsfonden, kongres- og reservefonden reguleres i kongresperioden med 10 procent af den til enhver tid bestående kontingentstørrelse. Reguleringen foretages to gange årligt, henholdsvis 1. april og 1. oktober.

Indskud

Endvidere betales et indskud på kr. 10,00, hvoraf kr. 5,00 går til strejke-

fonden. Medlemmer, der overgår fra andre forbund, betaler intet indskud, men betaler dog kr. 5,00 til strejkefonden.

Stk. E

Kontingentet til forbundet og arbejdsløsheds-kassen indsendes direkte til forbundets hovedkasserer.

Stk. F

Kontingentet skal være indbetalt af medlemmerne til den af afdelingen fastsatte tid, og ingen må være i restance udover den i loven om arbejdsløshedsforsikring fastsatte frist. Afdelingskassereren indsender kontingentet til hovedkassen senest den 10. i efterfølgende måned.

Stk. G

Ingen kan stå i restance med kontin-

gent eller pålignet ekstra kontingent. Når en afdeling står til restance ud over 1 måned, træffer forretningsudvalget under sanktion af hovedbestyrelsens beslutning om, hvad der i det foreliggende tilfælde skal foretages.

Stk. H

Slettes en afdeling på grund af restance, kan den ikke på ny optages, før gælden er betalt; hovedbestyrelsen er dog bemyndiget til at træffe dispositioner, som særlige tilfælde måtte foranledige, men hovedorganisationen er i sådanne tilfælde ikke forpligtet til at yde den pågældende afdeling økonomisk støtte før efter et års medlemskab regnet fra den sidste indmeldelsesdato.

Stk. M

Medlemmer, der har opbrugt dagpenge fra sygesikringen eller ulykkesforsikringen, fritages for at betale kontingent til forbundet. Fritagelse kan dog højst bevilges i to år.

§ 2. KONTINGENT

- ændres til

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG

Regulering:

Hvad angår kontingentet til strejke- og solidaritetsfonden, reguleres dette således, at det udgør 1/20 uges strejkeunderstøttelse pr. måned. Reguleringen foretages to gange årligt, henholdsvis 1. april og 1. oktober. Kontingentet til administrationskassen, socialhjælpesfonden, oplysningsfonden, kongres- og reservefonden og den del af administrationsbidraget til A-kassen, som er omlagt fra forbundets administrationskasse, reguleres i kongresperioden med 10% af den til enhver tid bestående kontingentstørrelse. Reguleringen foretages to gange årligt, henholdsvis 1. april og 1. oktober.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
(FLERTAL)**

Indskud:

Stykket udgår.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 21 stemmer for og 8 imod.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
(MINDRETAL)**

Indskud:

Indskuddet ved førstegangsbetaling indmeldelse forhøjes til kr. 100,00, hvoraf de kr. 50,00 går til strejkefonden.

Afvises af hovedbestyrelsen med 8 stemmer for og 21 imod.

**HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG
Stk. E**

Kontingenter til afdeling/forbund og arbejdsløshedskasse indbetales direkte til hovedkassen.

Indbetalte afdelingskontingenter afregnes med afdelingerne i indeværende måned.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
Stk. F**

Kontingenter skal være indbetalt af medlemmerne til den af forbundet fastsatte tid, og ingen må være i restance udover den i loven om arbejdsløshedsforsikring fastsatte frist.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
Stk. G**

Stykket udgår.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
Stk. H**

Stykket udgår.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**KØBENHAVNS AFDELINGS
FORSLAG**

Stk. M

Medlemmer, der har opbrugt dagpenge fra sygesikringen eller ulykkesforsikringen, samt medlemmer, der har mistet eller endnu ikke har opnået retten til dagpenge, fritages for at betale kontingent til forbundet.

Afvises af hovedbestyrelsen med 8 stemmer for, 18 imod. 3 undlod at stemme.

§ 3. KONGRESSER

- nuværende ordlyd

Stk. C. 2. afsnit

I perioden 1. januar 1987 til den første ordinære kongres har kredsen 7 HB-medlemmer.

Stk. C. 5. afsnit

Antallet af delegerede afgøres på grundlag af medlemstallet pr. 31. marts. Senest den 1. maj meddeler forbundet den enkelte kreds og den københavnske afdeling, hvor mange delegerede de har ret til at sende.

Stk. D

Enhver til kongressen valgt repræsentant skal være forsynet med et af hovedbestyrelsen udstedt mandatkort; dette skal være underskrevet af 2 bestyrelsesmedlemmer i den respektive afdeling.

§ 3. KONGRESSER

- ændres til

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
Stk. C. 2. afsnit**

Udgår redaktionelt.

**HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG
Stk. C. 5. afsnit**

Antallet af delegerede afgøres på grundlag af medlemstallet 5 måneder før afholdelse af kongres. Senest 4 måneder før afholdelse af kongres, meddeler forbundet de enkelte kredse og den københavnske afdeling, hvor mange delegerede de har ret til at sende.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG
Stk. D**

Enhver til kongressen valgt repræsentant skal være forsynet med et af hovedbestyrelsen udstedt mandatkort; dette skal være underskrevet af 1 hovedbestyrelsesmedlem og den fungerende afdelingsformand.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

**STRUKTURUDVALGETS FORSLAG
Stk. O (nyt stykke)**

Kongressen nedsætter et stemmeudvalg, som fungerer i kongresperioden ved urafstemninger. Udvalget skal bestå af 1 fra hver kreds samt 2 fra københavnsafdelingen.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

§ 4. HOVEDBESTYRELSEN

- nuværende ordlyd

Stk. E

Afstemningen foregår afdelingsvis. Tallet for de afgivne stemmer for og imod indsendes til forretningsudvalget inden den for afstemningen fastsatte udløbstid.

Stk. H

Hovedbestyrelsen har i bevillingsøjemed ret til at træffe dispositioner om bevillinger på beløb af indtil

30.000 kroner. Om bevillinger herudover foretages det blandt forbundets medlemmer.

§ 4. HOVEDBESTYRELSEN

- ændres til

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Stk. E

Afstemningen foregår afdelingsvis, de afgivne stemmesedler indsendes til forbundet, hvor det valgte stemmeudvalg foretager optællingen inden for de fastsatte tidsterminer.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG

Stk. H

Hovedbestyrelsen har i bevillingsøjemed ret til at træffe dispositioner om bevillinger på beløb af indtil 50.000 kr. Om bevillinger herudover foretages det blandt forbundets medlemmer.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

§ 7. ARBEJDSOMRÅDER

- nuværende ordlyd

Stk. D

Hovedkassereren fører og er ansvarlig for alle forbundets regnskaber og betroede midler.

Regnskabet føres efter de af forretningsudvalget fastsatte regler.

Stk. E

Hovedkassereren skal føre en nøjagtig kassebog, hvori enhver indtægt og udgift er vedføjet med dato.

Stk. I

Kredsene vælger en provinssekretær.

Provinssekretæren lønnes af forbundet.

Provinssekretæren er medlem af forbundets hovedbestyrelse og forretningsudvalg.

Valget af provinssekretær sker i forbindelse med forbundets kongres og foretages af kredsens kongresdelegerede.

Provinssekretærens arbejdsområde og arbejdsopgaver fastlægges i enighed af kredsens bestyrelser og repræsentanter.

§ 7. ARBEJDSOMRÅDER

- ændres til

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Stk. D

Hovedkassereren er ansvarlig for forbundets betroede midler, samt at regnskabet føres efter gældende lovgivning.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Stk. E

Stykket udgår.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Stk. I

Kredsene vælger en provinssekretær.

Provinssekretæren lønnes af forbundet.

Provinssekretæren er medlem af forbundets hovedbestyrelse og forretningsudvalg.

Valget af provinssekretær sker i forbindelse med forbundets kongres og foretages af kredsens kongresdelegerede under ledelse af kongressens dirigenter.

Provinssekretærens arbejdsområder og arbejdsopgaver fastlægges i enig-

hed af kredsens bestyrelser og repræsentantskaber.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

§ 8. REVISIONEN

- nuværende ordlyd

Stk. A

Forbundets regnskaber revideres af et statsautoriseret revisionsinstitut i forbindelse med to af kongressen valgte revisorer – én valgt af den københavnske afdeling og én valgt af provinsafdelingerne. Endvidere vælges to suppleanter efter samme regler. Forbundets revisorer er samtidig revisorer for arbejdsløsheds-kassen samt ejendommen.

§ 8. REVISIONEN

- ændres til

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Stk. A

Forbundets regnskab revideres af et statsautoriseret revisionsinstitut samt to af kongressen valgte revisorer – én valgt af den københavnske afdeling og én valgt af provinsafdelingerne. Endvidere vælges to suppleanter efter samme regler. Forbundets revisorer er samtidig revisorer for arbejdsløsheds-kassen samt ejendommen.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

§ 9. AFDELINGERNE

- nuværende ordlyd

Stk. A

For at kunne danne en afdeling må der i reglen være mindst 10 medlemmer, dog kan der ikke i nogen by oprettes mere end én afdeling inden for samme branche. Hovedbestyrelsen

kan dog, hvor forholdene må nødvendiggøre det, give sanktion til, at et mindre antal medlemmer opretter eller opretholder en afdeling.

§ 9. AFDELINGERNE

- ændres til

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG Stk. A

For at kunne danne og opretholde en afdeling må der i reglen være mindst 20 medlemmer. Dette gælder ikke afdelinger, der omfatter produktionsvirksomheder.

Dog kan der ikke i nogen by oprettes mere end én afdeling inden for samme branche. Hovedbestyrelsen kan dog, hvor forholdene må nødvendiggøre det, give sanktion til, at et mindre antal medlemmer opretter eller opretholder en afdeling.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 24 stemmer for, 1 imod, 4 undlod at stemme.

TILLÆG TIL FORBUNDETS LOVE

- nuværende ordlyd

3. afsnit

Inndeling af kredsen foretages af kredsene selv, og overgang til ny kredsopdeling sker pr. 1. januar 1987.

6. afsnit

Provinskredsenes antal delegerede til forbundets kongres ændres ikke ved den ny kredsstruktur, og de valgte HB-medlemmer sidder perioden ud frem til kongressen i 1988.

11. afsnit

Kredsformanden vælges blandt hovedbestyrelsesmedlemmerne i området og er forpligtet til gensidig orientering mellem hovedbestyrelsen

og kredsen. Kredsbestyrelsen består af kredsens hovedbestyrelsesmedlemmer og fungerende afdelingsformænd. Kredsenes repræsentantskab består af hovedbestyrelsesmedlemmerne og samtlige afdelingsbestyrelser i området. De respektive kredsformænd er medlemmer af forbundets forhandlingsudvalg. Kredsen leder selv sine indre anliggender og afholder udgifterne hertil.

Strukturudvalgets sammensætning

Antal: 8 medlemmer, heraf: 2 medlemmer fra forbundets forretningsudvalg, 4 medlemmer fra kredsbestyrelserne og 2 medlemmer fra den københavnske afdeling.

Arbejdsopgaver:

At følge kredsopdelingen.

At beskæftige sig med A-kasseforholdene – kontingentpolitik, herunder følge samfundsudviklingen og det økonomiske område.

At indsamle materiale for fælles faglige aktiviteter og kurser i kredsene og afdelingerne.

At behandle forbundets love.

TILLÆG TIL FORBUNDETS LOVE

- ændres til

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

3. afsnit

Udgår redaktionelt.

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

6. afsnit

Udgår redaktionelt.

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG

11. afsnit

Kredsformanden vælges blandt hovedbestyrelsesmedlemmerne i området og er forpligtet til gensidig orientering mellem hovedbestyrelsen og kredsen. Kredsbestyrelsen består

af kredsens hovedbestyrelsesmedlemmer og fungerende afdelingsformænd. Kredsenes repræsentantskab består af hovedbestyrelsesmedlemmerne og samtlige afdelingsbestyrelser i området. Ved sammenlægninger af afdelinger i kredsens område fastsætter kredsen afdelingernes antal i repræsentantskabet. De respektive kredsformænd er medlemmer af forbundets forhandlingsudvalg. Kredsen leder selv sine indre anliggender og afholder udgifterne hertil.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

STRUKTURUDVALGETS FORSLAG

Strukturudvalgets sammensætning

Antal: 7 medlemmer – 2 medlemmer fra forbundets daglige ledelse, 1 medlem fra hver kreds og 2 medlemmer fra københavnsafdelingen.

Strukturudvalgets arbejdsopgave

At følge strukturændringerne i forbindelse med en eventuel sammenlægning med et eller flere forbund samt i afdelingerne og kredsene.

At behandle forbundets love.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 28 stemmer for, ingen imod og 1 undlod at stemme.

ANDRE INDKOMNE FORSLAG

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG

Såfremt det vedtages, at forbundet skal sammenslutes med de 3 forbund under HRPS og under forudsætning af, at disse 3 forbund også vedtager en sammenslutning – ændres hver af de 3 kredses hovedbestyrelsesmedlemmer fra 5 til 6.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 14 stemmer for, 12 imod og 3 undlod at stemme. $\Sigma \rightarrow$

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG
Såfremt det vedtages, at forbundet skal sammensluttes med de 3 forbund under HRPS og under forudsætning af, at disse 3 forbund også vedtager en sammenslutning, overgår de 3 kredsformænd til at være fuldtidsansatte, og omkostningerne ved fastlønnede kredsformænd betales af forbundet, indtil sammenslutningen er sket.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 14 stemmer for, 12 imod og 3 undlod at stemme.

HOVEDBESTYRELSENS FORSLAG
Forslag vedrørende, at forbundet støtter faste faglige projekter i Den Tredie Verden.

Anbefales enstemmigt af hovedbestyrelsen.

KØBENHAVNS AFDELINGS FORSLAG

Ved forhandlingerne om ændring af normallønsats, tillægssatser samt sær aftaler pr. 1. maj 1989 anvender forbundet samme procedure som normalt ved overenskomstforhandlinger.

Afvises af hovedbestyrelsen med 9 stemmer for, 18 imod og 2 undlod at stemme.

KØBENHAVNS AFDELINGS FORSLAG

Forbundet yder københavnsafdelingen et tilskud til aflønning af TR for depotområdet i København på 175.000 kr. om året.

Afvises af hovedbestyrelsen med 9 stemmer for og 20 stemmer imod.

KØBENHAVNS AFDELINGS FORSLAG

Vedr. Prop og Kapsel

Forbundet ansætter en rekaktør på deltid.

Til støtte for redaktøren udpeger hver kreds samt københavnsafdelingen mindst ét medlem, som har til opgave at komme med ideer til emner af lokal karakter, der kan tages op i bladet.

Fagbladet tilstræber at bringe stof fra alle kredse og afdelinger og alle slags

arbejdspladser i forbundet i et jævnybyrdigt forhold.

Redaktionens arbejdsgang fastlægges i samarbejde med daglig ledelse.

Anbefales af hovedbestyrelsen med 27 stemmer for, ingen imod og 2 undlod at stemme.

DEN NORDISKE UNIONS KONFERENCE 1988

Den Nordiske Union for nærings- og nydelsesmiddelindustrien afholdt en miljøkonference på Sundsvalls konferencecenter i Sverige i dagene 8.-11. februar 1988.

Fra vort forbund deltog medlem af forbundets miljøudvalg, Flemming Frank og forbundskonsulent, John Pedersen, i konferencen, hvis hovedemner denne gang omhandlede forholdene omkring bestråling af fødevarer og gen- og bioteknologi.

I det efterfølgende skal vi give et billede af, hvad bestråling af fødevarer er for noget, hvorfor, samt hvilken diskussion og konklusion konferencen nåede frem til omkring dette emne.

Hvorfor bestråling af fødevarer?

Formålet med at bestråle fødevarer er at konservere dem, d.v.s. få dem til at holde sig længere. Ubehandlede madvarers holdbarhed er begrænset, og det er der flere grunde til.

Grøntsager, spirer og frugter bliver overmodne, bakterier, skimmel, insektæg og larver kan ødelægge maden. I USA begyndte man allerede i 1943 at bestråle levnedsmidler med

ioniserende stråling for at forøge fødemidlernes holdbarhed.

Ved at udsætte fødemidlerne for en radioaktiv strålekilde, f.eks. cobolt eller cæsium eller røntgenstråler, ødelægges skimmel og mug, bakterier m.m. Disse stråler er rige på energi, men er efter eksperternes udsagn ikke så energirige, at de gør maden radioaktiv.

Ændringer i maden

Hvad sker der i maden, når den udsættes for ioniserende stråling? Dette forhold har været undersøgt i mange år, og man har i dag nogen viden herom.

Man ved, at bestrålingen kan give kemiske forandringer i maden. Der kan opstå kulbrinter og cabonylforbindelser, f.eks. formaldehyd. Hvilke stoffer, der opstår og mængden heraf, afhænger af madens sammensætning.

Nogle næringsstoffer er særligt følsomme overfor bestråling og ned-

brydes. Det drejer sig om vitaminerne, specielt om C-, B1- og E-vitaminerne. Ligeledes kan de umættede fedtsyrer, som er nødvendige fødeemner, blive ødelagt af bestråling.

Situationen i de nordiske lande

Af diskussionen og erfaringsudvekslingen fremgik det, at der kun i 2 af de nordiske lande er fastsat regler for behandling af levnedsmidler med ioniserende stråling.

Det drejer sig om Danmark, som fik en bekendtgørelse herom i 1985, og Finland, hvor der er vedtaget en forordning herom til ikrafttrædelse 1. juni 1988.

I Norge er der ingen særlige bestemmelser herom, og der har ikke været nogen offentlig diskussion af betydning. I Sverige er man ikke nået frem til nogen konklusion. Der er dermed ikke truffet nogen politisk beslutning om bestråling i Sverige.

Situationen i dag er, at der i Danmark er udstedt 2 tilladelser til bestråling af krydderier, men disse tilladelser er ikke benyttet.

I Norge er det tilladt at bestråle krydderier.

I Sverige gav livsmiddelværket tilladelse til at bestråle krydderier, men har trukket denne tilladelse tilbage p.g.a. kritik.

I Finland er det tilladt at bestråle krydderier samt levnedsmidler for patienter, som har behov for steril hospitalsmad.

Såvel i Danmark som i Finland indgår det i reglerne, at det skal oplyses på fødemidlet, at det er konserveret eller behandlet med stråling.

I Finland kan man undlade at oplyse om bestrålingen, hvis mængden af fødeemner, der er bestrålet, er under

5 vægtprocent, hvilket i praksis betyder, at krydderier ikke skal oplyses.

Strålingskonsekvenser er dårligt belyst

Der rejste sig mange kritiske røster fra deltagerne i konferencen mod anvendelse af ioniserende stråling i fødevarer.

Selv om stråling kan indebære en reduktion af de anvendte kemikalier i fødevarerne, så kan stråling skjule en dårlig råvarekvalitet.

Sagen om muslingerne fra Rømø, som havde et for højt bakterie-indhold og som derfor sendtes til Holland for bestråling, står frisk i erindring og var kendt af vore nordiske kolleger.

De sterile muslinger blev sendt retur til Danmark, og hvis ikke denne ulovlige brug af bestråling var opdaget i tide, havde forbrugerne intetanende spist de forurenede muslinger.

Der er mange faktorer i forbindelse med den ioniserende stråling, som er altfor dårligt belyst.

Hvad er f.eks. årsagen til, at jordbær kan holde sig røde i en meget lang periode efter bestråling?

Hvad er årsagen til, at kromosomtallet i hvede 3-dobledes efter bestråling, og hvad med kræfttrisikoen?

Det er i dag ikke muligt at kontrollere, om fødevarer er bestrålet.

Mange udenlandske fødevarer bestråles, og der tjenes enorme summer på, at fødemidlernes holdbarhed forlænges.

Hertil kommer de øvrige effekter, som en overgang til bestråling af fødevarer vil få for produktionsstrukturen, transport- og lagerstrukturen samt beskæftigelsesstrukturen.

Konferencens debat om dette emne resulterede i udarbejdelse af en udtalelse, som vender sig imod, at der gives tilladelse til bestråling af levnedsmidler. Udtalelsen blev enstemmigt vedtaget af konferencen, og bringes i fortsættelse af denne rapport.

Gen- og bioteknologi

I en del af konferencen diskuteredes konsekvenserne ved anvendelse af gen- og bioteknologi inden for levnedsmiddelsektoren.

Fra Danmark medbragte vi de love og bekendtgørelser, som vi – som den eneste af de nordiske nationer – har på dette område.

Emnet var ret omfattende, og diskussionen gik på gen- og bioteknologiens betydning for arbejdsmiljøet, produktionen og beskæftigelsen.

Fra Danmark kunne vi oplyse, at der endnu ikke er givet tilladelser til anvendelse af genteknologi i produktionen, men der foreligger ca. 200 accepter på anvendelse i laboratorieforsøg, hvoraf de ca. 50 er til forsøg med levnedsmidler og resten er grundforskning inden for den brede molekylære biologi.

Det besluttedes, at der ikke skulle udarbejdes nogen udtalelse om gen- og bioteknologi, men der skal fremover ske en informationsudveksling landene imellem.

Flemming og John

UDTALELSE:

Bestråling af levnedsmidler

Den Nordiske Union for levnedsmiddelarbejdere fra Danmark, Finland, Færøerne, Norge og Sverige med 165.000 medlemmer fra LO og funktionærforbundene samlet til konference i Sundsvall den 9.-11. februar 1988, har vedtaget følgende udtalelse om bestråling af levnedsmidler:

Vi har konstateret, at man i nogle nordiske lande anvender ioniserende stråling af krydderier, som anvendes indenfor levnedsmiddelproduktionen.

Endvidere konstaterer vi, at der findes en åbenlys interesse hos producenterne til at anvende ioniserende stråling til andre produkter indenfor levnedsmiddelindustrien.

Ioniserende stråling anvendes af mange producenter i verden. Vi har derfor formodning om, at bestrålede produkter kommer ind i vore lande.

Det er derfor af største vigtighed, at der udvikles metoder for at kunne kontrollere, om et produkt er bestrålet, for at forhindre import af sådanne produkter.

Dagens forskning har påvist, at bestråling af levnedsmidler har negativ indvirkning på madvarenes vitamin- og næringsindhold. Bestråling ødelægger også bakterier, som er til nytte for mennesket.

Multinationale virksomheder har hidtil udvist den største interesse for at anvende bestråling.

Såfremt der sker en forøget anvendelse af bestråling, vil det øge tendenserne til centralisering af levnedsmiddelproduktionen. Dette vil forøge de multinationale virksomheders magt, og indebærer risiko for en forøgelse af de priser, som forbrugerne må betale.

Dertil er centraliseringen en stærk trussel mod beskæftigelsen i levnedsmiddelindustrien.

Levnedsmiddelarbejdernes arbejdsmiljø vil blive udsat for yderligere trussel om forværing ved anvendelse af ioniserende stråling. Der findes ingen grundige risikoanalyser på dette eller på noget andet punkt.

Efter meget gennemgribende diskussioner og informationsudvekslinger, har vi fundet en række ulemper, hvis man tillader ioniserende stråling som metode til konservering af mad.

Af omsorg for arbejdsmiljø, levnedsmiddelpriser, levnedsmiddelkvalitet, næringsværdi og produktionsstruktur udtaler vi vor bestemte opfattelse, at der ikke skal gives tilladelse til anvendelse af ioniserende stråling i levnedsmiddelproduktionen.

Sundsvall, den 11. februar 1988.

REJSEDAGBOG

**12. dag onsdag
den 17. september 1986**

Vi var igen på besøg hos en distributør, men det var ikke en øldistributør alene, det var alt muligt, der blev solgt herfra, ja, det var nærmest en grossist.

Vi talte med nogle enkelte arbejdere, som ikke syntes, deres arbejdsforhold var gode, man arbejdede 5 dage om ugen, men det kunne godt være, man arbejdede fra onsdag til søndag, der var nemlig åbent hos distributøren hver dag, så det var ikke en arbejdsuge, der gik fra mandag til fredag, man arbejdede også på aften- og nathold, men ikke på 3 skift.

En gang om året, kunne det tages op, om man kunne skifte hold, eller komme til at arbejde, så man havde fri lørdag-søndag. Startlønnen var 10 dollar i timen, efter et år steg man til 13 dollar i timen. Hvis man arbejdede på aften- eller nathold, fik man 20 cent mere i timen.

Vi var også på besøg i et supermarked.

Det var en meget positiv oplevelse. Der var lyst og venligt og rent. Frugt og grønt afdelingen var stor og indbydende. Køddiskene ligeså.

Afdelingen med øl og vand var imponerende, der var mange forskellige slags øl og vand. Det var distributørerne, som sørgede for opstillingen. Det var et meget kundevenligt supermarked.

Det var vores sidste aften i USA, og afskedsmiddagen spiste vi på en mexikansk restaurant, og vi fik også smagt det mexikanske øl.

13. dag torsdag den 18. september 1986

Indtil vi skulle til lufthavnen for at flyve hjem, havde vi dagen til vor egen rådighed.

Vi så på byen, og fik købt de sidste gaver til dem derhjemme.

Men vi oplevede også en demonstration foran en af Chicagos store aviser, Sunday Times.

Avisen havde forlangt, at arbejderne skulle gå ned i løn, fordi avisen var i økonomisk krise. Det sagde arbejderne nej til, og nedlagde arbejdet. De blev fyret, og avisen ansatte uorganiserede folk til en timeløn, der var 2 dollar under de strejkendes/fyredes timeløn. De strejkende/fyrede havde demonstreret udenfor avisen i 10 mdr. De fik understøttelse fra deres fagforening, svarende til det halve af det, de kunne have tjent.

Vi var chokerede over at høre om dette og måtte beundre de demonstrerende for deres udholdenhed, selvom det syntes at være en håbløs kamp. De demonstrerende gik rundt med badges på deres jakker, hvorpå der stod: I am Union, and I am proud of it.

Vi var 2, der fik sådan et badges med hjem.

Det var vort farvel til USA.

Fredag den 19. september 1986

Tidligt om morgenen landede vi i Kastrup.

Vi havde været stille i flyveren hjem, der var mange oplevelser, der skulle vendes i tankerne, vi var trætte, der var jo en stor tidsforskel. Vi havde været oppe i næsten 24 timer.

Selvom det havde været en spændende tur, og selvom man kunne se TV døgnet rundt i USA på 10-15 eller 20 kanaler, var det *godt* at komme hjem.

Jytte Hansen

A-B Distributors, Denver Staten Colorado

Personale

142 ansatte, heraf
56 månedslønnede
86 arbejdere

Kundeunderlag

2500 kunder i Denver-området

Salgs måde

Der anvendes ikke presalg, men salgschauffører, som i Danmark. En driver-salesman/lastbil.

Alle kunder besøges en gang ugentlig. Nogle kunder besøges 2-3 gange pr. uge, alt efter størrelse.

Levering fra bryggeri

75% af varerne fås fra St. Louis, dels med jernbane, dels på lastvogne.

Fordeling på pakninger

Dåser 70% af salget
Flasker 30% af salget
Herudover udgør fadøl 15-16% af det samlede salg.

Der er særskilte fadølsvogne. Der sælges mere end 14.000 ½ bbrls fade pr. år pr. vogn. Der sælges flest ½ bbrls fade (85%), men også nogle ¼ bbrls fade (15%).

Mange kunder har et fadølsanlæg i hjemmet til eget dagligt forbrug.

Anbefalet udskænkningstemperatur: 40°F = 4½°C.

Markedsandele

AB markedsandel i Denver-området er 40%. Coors og Miller har hver ca. 22%.

Lageret

Man flyttede ind i det nuværende lagerområde for 3 år siden. 150.000 sq feet = 15.000 m² areal i alt.

Der findes 10.000 m² kølet varelager, der ved stabling i to højder rummer 100.000 kasser.

Til fadøl råder man over et kølet lager på 850 m².

Der kan arbejdes med 10 jernbanevogne samtidig. Der bliver modtaget 1500 jernbanevogne pr. år og 350 lastvogne/år.

Lagerarbejde

Læsning af distributionen sker natten før efter salgschaufførernes bestillingssedel. Læsningen begynder kl. 4.00 om morgenen. Der arbejdes på

2 skift på lageret, hvor der i alt er beskæftiget 17 mand.

Dagskift 8 mand fra kl. 4 til kl. 12 eller kl. 13.

Opgaver: fyldning, tømning, rengøring

Eftermiddagsskift 9 mand

Opgaver: tømning af tomgods og ikke solgte varer samt læsning

Nogle kunder køber hele paller.

Der laves blandede paller på eftermiddagsholdet, f. eks. med Carlsberg-øl. Blandede paller sælges til små detailhandlere i byen. De blandede paller bygges op i søjler med små sorter. På distributionsbiler var 30% af salget blandede paller. Distributionsvognene var 10-12 palleres vogne, men der blev også anvendt 14 og 16 palleres trailere til store kunder.

Distribution

Normalt kun ét læs/dag pr. vogn. Undtagelsesvis hentes nyt læs. Hver salgsvogn har 20-35 kunder. Daglig besøges 5-15 kunder.

En gennemsnits salgsschauffør tjener 30.000 \$/år. Lønnen er 5.70\$/time + 14½%/kasse + 89 ct/fad.

Marketing

AB Distributors i Denver er ejet af Anheuser-Busch i St. Louis. I alt har AB 10 helt ejede whole-salers i USA.

Der er et årligt finansbudget for marketing.

Der er mange unge i Colorado, gennemsnitsalderen er 30 år. Befolkningen består af 10% sorte, 20% spansk-talende og 70% hvide. Reklamen opdeles på disse grupper.

Den lokale indsats koncentrerer sig navnlig om sportsarrangementer og lokale radioer, hvis TV styres centralt fra St. Louis, for at få det billige.

Organisation

- 1 Markedschef
- 3 Produktchefer
et antal hjælpere
- 1 Merchandising chef
- 3 Merchandising assistenter
- 1 Underviser

Salgsfunktionerne tager også skilte med ud. Salgsschaufførerne kan kun i begrænset omfang sætte (små) skilte op (Fagforeningsproblemer).

Underviseren taler med kundegrupper, viser film og giver forklaringer.

Regnskabssystem

For 4½ år siden indførtes små bærbare computere til hver salgsvogn. Salgsschaufførerne var oprindeligt imod dem. Nu synes de godt om dem, fordi de sparer tid. Mærket er "Northern Road Manager". Den tages med ind til kunden. Der er en kode for hver pakning. Den lille computer giver udskrift på en formular hver gang. Efter besøget forbindes computeren med en kontakt i vognen, og handlen registreres i det centrale system. Også returgods registreres. Der kan ydes 30 dages kredit, men nogle kunder betaler kontant.

Salg i alt

Denver Wholesale Operation og Anheuser-Busch angav, at årssalget var 517.000 bbrls, svarende til ca. 600.000 hl, heraf 16% fadøl.

Der går gennemsnitligt 13,49 kasser på en bbrl.

Klimaet er omtrent som i Danmark, men mindre regn og sne. Vinteren varer 3 måneder.

Lageret

Lagerlokalerne er smukke, lyse, vel vedligeholdte og renholdte. Der er et stort adskilt lagerlokale til reklameartikler. Her har man også eget silketrykkeri.

Hele færdigvarelageret er computerstyret. Hver palleplads er nummeregnet i et koordinatsystem.

Lageret er truckbetjent. Automatiske lagre er sjældne i USA, men prøves for øjeblikket på et par store produktionssteder.

Læsehaller er overdækkede. Det gælder også for jernbaneperroner.

Der anvendes 2 pallehøjder:

Dåser: 14 lag

Michelob: 9 lag

Der kan stables i 3 pallehøjder overalt på lageret.

Alle ikke solgte varer føres dagligt tilbage til lageret og til lagerregnskab. Årsagen er: tyveri forebygges, man undgår gammelt øl på vognene, d.v.s. hele lagerbeholdningen kan roteres korrekt. D.v.s. man har ingen "kældre" i byen, som vi har i København.

Der er alarmsystemer, men ingen portvagter eller vægtere.

Salgschaufføren påfylder selv benzin, og han vasker selv sin vogn hver 3. dag.

Vognene holdes i fin stand. 3 mand er beskæftiget på værkstedet, der udfører mindre reparationer og noget malerarbejde. Ingen faggrænse. Alle udøver alle fag.

Salgschaufføren har sit navn tydeligt anbragt på vognen, for at han skal passe bedre på den.

Den hvide farve går igen på bygninger og biler.

Den kommunikerer: renhed, hygiejne og kølighed.

25 års jubilæum på Tuborg

10. april
Ole Stryhn
Vennemindevej 17, 3. th.
2100 København Ø.

16. april
Else Tomle
Frederikssundsvej 119, 3. th.
2700 Brønshøj

25. april
Sonja Birgit Hansen
Willemoesgade 89, 2. th.
2100 København Ø.

26. april
Ib Christensen
Kærlundevej 64, 1. th.
2730 Herlev

27. april
Jette Dahl Pedersen
Holmbladsgade 48, 4. tv.
2300 København S.

25. års jubilæum på Carlsberg

5. april
Leif Helmer Kristiansen
Gymnasievej 173, 2. tv.
4600 Køge

15. april
Georg William Larsen
Hamletsgade 26, 2.
c/o J. Klos
2200 København N

15. april
Søren Næsby Christensen
Tartinisvej 2, st. tv.
2450 København SV

15. april
Benni Kalland Petersen
Kornvænget 53, st. tv.
2750 Ballerup

18. april
Karen Margrethe Fleron
Slesvigsgade 14, 5-505
1762 København V.

28. april
Ruth Birthe Mejnert Witting
Nøddehaven 5
2500 Valby

50 ÅR

Vi har hørt noget om, at vores "formandinde", Lis Asghar, bliver 50 år. I den anledning vil vi gerne sige rigtig hjertelig tillykke på den runde dag.

Lis Asghar holder åbent hus på fødselsdagen, som er den 19. april 1988, og det foregår på Fælledvej 36 D, i kælderen, 4000 Roskilde, i tidsrummet fra kl. 9.00 - kl. 14.00.

Hun håber selvfølgelig at se en masse glade mennesker.

Med venlig hilsen
bestyrelsen i
Roskilde afd.
v/Jytte Christensen

Reception

Gode kammerater!

I anledning af Bryggeri- og Mineralvandsarbejdernes Fagforening for Århus og Omegns 90-års jubilæum afholdes reception fredag den 8. april 1988 kl. 12.00-17.00 i afdelingens lokaler, Christiansgade 20, 8000 Århus C.

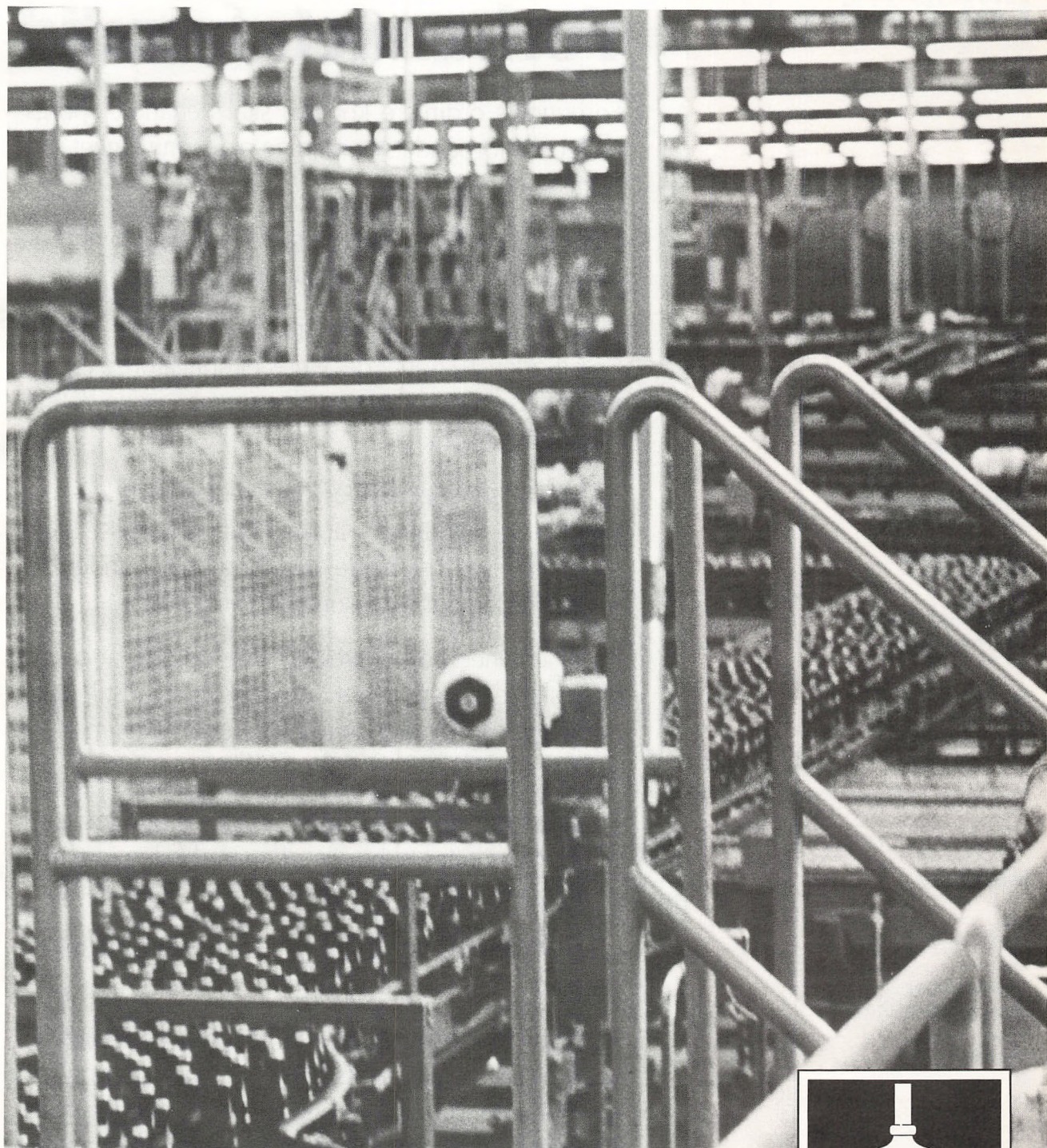

DBBM's 30. ORDINÆRE KONGRES 1988

**21.-24. APRIL 1988 PÅ LO-SKOLEN
I HELSINGØR**

PROP & KAPSEL · NR. 3 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
DBBMF 90 år	3-10
Diverse	10
Kast ikke med sten	11
Sammenlægning HRS/SiD	12
Jubilæer	13
Kend din ret	14-15
Reception i forbundet	16

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 7. MAJ 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej 19, 1.
2400 København NV.

Forbundets fremtid

Forbundets ordinære kongres skal behandle spørgsmålet om forbundets fremtidige placering fagligt som A-kasse-mæssigt.

Der er forskellige opfattelser af, hvor det gavner forbundets medlemmer bedst at blive placeret.

Diskussionen omkring disse ting har været ført i mange år, og siden 1977 har det været et obligatorisk emne i forbindelse med forbundets kongresser, uden det har ført til noget konkret.

På kongressen i september 1985 vedtog de delegerede imidlertid – i enighed – at søge ind i et A-kasse-mæssigt og fagligt samarbejde med forbundene under Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke.

Trods enighed på kongressen viste det sig, at da tingene skulle føres ud i livet, ændrede man indstilling og genoptog spørgsmålet om forbundets fremtid med andre forbund.

En sådan situation er uholdbar for alle forbundets medlemmer og stiller forbundets kongresbeslutninger i et dårligt skær.

Det er ikke troværdigt i enighed at beslutte en ting for derefter at gøre noget andet.

Man må derfor ønske og håbe, at kongressen tager beslutninger om forbundets fremtid, som holder og som kan komme til urafstemning blandt forbundets medlemmer hurtigst muligt, så der skabes ro omkring disse ting.

P.M.

DBBMF 90 ÅR

- nogle år af 'en 90-års' historie

I anledning af 90 året for forbundets stiftelse har P&K haft en samtale med fhv. forbundsformand Ivar Nielsen, HB-medlem Bent Embo, som er det medlem, der har flest år i hovedbestyrelsen, forbundssekretær Lone Christensen, som er formand for Det kvindepolitiske Udvalg, og forbundsformand Preben Mortensen.

Ivar Nielsen, hvornår begyndte du dine tillidshverv i forbundet?

– Jeg blev valgt som sekretær på kongressen i Randers i 1951. Men jeg må sige, at jeg troede overhovedet ikke på noget valg.

Sagen var den, at jeg var sammen med Carlsberg-tillidsmanden på Ceres i Randers dagen før kongressen, og dér lærte jeg jo en Hugo Frederiksen at kende. Han brillerede, som han altid har gjort, og fortalte også vidt og bredt tillidsmændene fra Århus, at det jo var meningen, at han skulle vælges til sekretær i forbundet. Han var opstillet af Københavns afdeling.

Jeg vidste godt, at jeg ville blive foreslået på kongressen i Randers, men jeg tænkte 'død og pine, der har du ingen chance, for han har jo talegaver'. Så jeg fortalte ikke noget om, at jeg også ville blive opstillet.

Næste dag blev vi så modtaget af Hugo på banegården i Randers, og han viste os til hotellet, hvor vi skulle bo. Jeg husker såmænd ikke så meget af selve kongressen, men jeg mindes, at Marius Madsen holdt en meget bevæget tale ved åbningen af kongressen i anledning af Karl Hansens død; denne kæmpe, som havde gjort et enormt arbejde for vort forbund.

Men så nåede vi frem til valget. Jeg blev foreslået af et par HB-medlemmer fra Århus og et HB-medlem fra Odense. Charles Vang, som var TR på Tuborg, var ordfører for Københavns mdl. afd. Han gik op på talerstolen og foreslog Hugo Frederiksen. Men de delegerede fra Tuborg ville under ingen omstændigheder stemme på Hugo Frederiksen. Og da der ikke blev opstillet nogen fra Tuborg, stod valget altså imellem Hugo Frederiksen, Kaj Velling og mig. Jeg blev valgt i første omgang med stor majoritet, omkring 92 stemmer, Hugo Frederiksen fik ca. 30 og Kaj Velling ca. 17-18, så vidt jeg husker.

Den, der blev mest forskrækket over valget, var sg'u nok mig selv. For nu skulle jeg på talerstolen og takke for valget, og det havde jeg ikke prøvet før. I det hele taget kom det helt bag på mig, at jeg blev valgt. Nu skulle vi flytte fra Århus til København, og først nu skulle jeg til at lære noget om at være forbundstillidsmand. Den eneste baggrund, jeg havde, var aftenkurser på Arbejderskolen.

Den 2. januar 1952 startede jeg så

som sekretær på forbundskontoret i København, og Marius Madsen, som var formand på det tidspunkt, var en god læremester, uden at han sådan set fortalte mig så meget. Da jeg havde været sekretær i 2 måneder, nærmede overenskomstforhandlingerne sig, og Marius Madsen sagde: 'Nu har jeg i mange år lavet hele arbejdet, så det er på tide, jeg slapper lidt af. Ved overenskomstsituationen ta'r jeg Bryggeriforeningen, og du ta'r med ind til forhandlingerne; jeg ta'r Spiritusfabrikantforeningen, og du følger også med ind til hovedforhandlingerne derinde, lokalforhandlingerne skal jeg nok selv klare; men så ligger der jo Depotindehaverforeningen, alle de enkeltstående depoter, mineralvandsfabrikker og bryggerier tilbage – det er dit. Værsgod.'

-- Så var det bare at gå i krig. Og det er klart, det var en jo virkelig en god læretid at gå igennem, hvor man skulle begynde helt fra start.

Medhjælpertillæg

Sådan røg jeg altså ind i min første overenskomst i 1952. Det kan vel ikke undre nogen, at man begår visse fejl på et tidspunkt ved forhandlingerne. Bl.a. skulle jeg lave overenskomst med Nikolauskilde i Århus. Dengang var der ingen uden for Bryggeriforeningens medlemmer, der havde medhjælpertillæg. Det var vel på 6 kr. Jeg syntes jo, at nu skulle der laves noget stort, så jeg gik i krig med Nikolauskilde om et medhjælpertillæg på 6 kr. om ugen, og det gik igennem. Og da vi nu var så godt i gang, ku' man vel lige så godt tage Carlsberg-depotet med, da det var samme virksomhed, og de 6 kr. kom også igennem her.

Det var den sidste dag i april måned, disse forhandlinger foregik, og da

jeg nu var i Århus, ville jeg med i 1. maj demonstrationen. Da vi kom over Banegårdspladsen, stod Skou, indehaveren af Nikolauskilde og Carlsberg-depotet, uden for kolonnen med sin frakke over armen og blød hat på, og så kaldte han på mig og sagde, at det var da en forfærdelig overenskomst, vi dér havde lavet, og den ville jo koste en rasendes masse penge – om vi ikke ku' lave den om. Men det sagde jeg selvfølgelig nej til. Og så fortsatte jeg i demonstrations-toget.

Midt i maj skulle jeg til en kongres i Oslo. Min første udenlandstur. Den sidste dag, jeg var på kontoret, kom der et brev fra Depotindehaverforeningen, hvori de protesterede mod, at forbundets sekretær, Ivar Nielsen, havde truffet aftale om et medhjælpertillæg med Carlsberg depot i Århus, som var medlem af Depotindehaverforeningen, og da der ikke var en repræsentant fra foreningen med ved forhandlingerne, betragtede de denne aftale som annulleret. – På turen til Oslo spekulerede jeg ikke på andet end det brev. – 'Det var altså din tid som sekretær i forbundet'.

Debut i Arbejdsgiverforeningen

– Da jeg kom hjem igen, sagde Marius Madsen: 'Lad os nu se tiden an'. Nogen tid efter kom der et brev fra DA. Nikolauskilde var selvstændigt medlem af DA, og DA protesterede mod det medhjælpertillæg, der var aftalt i Århus, for de mente, jeg havde brugt 'ufine' metoder for at få aftalen igennem. De ville have et møde i DA. Så sad jeg igen med håret ned ad nakken. Jeg vidste s'gu ikke en gang, hvor DA lå. Men Marius sagde, 'du går da bare derind og snakker med dem. Hvis du ikke ka' lide at gå derind alene, så kan jeg da godt gå med.' Og så tog vi i Arbejds-

giverforeningen. Vi ventede 6-7-8 minutter, og der skete ingen ting. Så kiggede Marius på sit ur: 'Nu har jeg sg'u ikke tid længere, jeg skal ud at spille kort, så det her må du klare selv. Farvel'.

På et eller andet tidspunkt kom dir. Plum og Skou. De sagde, at nu måtte vi have dette her klaret, og vi gik ind i et lille lokale. Her redegjorde Plum for sagen og sagde, at han havde noget andet, han skulle lave, så når vi var enige, kunne vi bare komme ind til ham, så ville han se på det. Vi fandt da også ud af noget. Jeg tror, jeg måtte halvere medhjælpertillægget på Nikolauskilde, men på Carlsbergdepotet måtte jeg helt sløjfe det.

Senere fik vi da også tillægget igenem i Depotejerforeningen på Carlsbergdepotet og efter endnu en tid på Tuborgdepotet. Det var vel egentlig starten på medhjælpertillæg rundt omkring på depoterne.

Næstformand

– I juni måned 1952 var der ordinært HB-møde, og der foreslog Marius Madsen, at jeg skulle overtage næstformandsposten, som den daværende hovedkasserer, Kaj Petersen, havde. Han havde tidligere været sekretær og næstformand, men blev valgt til hovedkasserer samtidig med, at jeg blev sekretær. Nu overtog jeg så næstformandsposten. Men i øvrigt var det meget lærerige år sammen med Marius Madsen, ikke fordi han doserede ting, det gjorde han langt fra. Han lod mig overtage sagerne efterhånden, og så kunne jeg spørge, hvis jeg var i tvivl om noget, men ellers måtte jeg selv prøve at klare tingene.

Indførelse af tidsstudier

Vi springer frem til overenskomst-situationen i 1958, hvor vi får ind-

ført tidsstudier. Fortæl os lidt om baggrunden for det?

– Ja. Indenfor normallønsområdet var vi *nogenlunde* hæderligt lønnet. Vi havde da også nogle tillæg på forskellige funktioner, men det var meget små tillæg. Og statistisk set skete der en tilbagegang i forhold til andre løngrupper, da den tekniske udvikling satte ind efter krigen. Inden for vort forbund havde vi lagt vægt på, at man på et bryggeri kunne regne med fast arbejde resten af livet, hvis man ellers passede det, man skulle. Der var folk på bryggerierne dengang, som arbejdede til efter 70'årsalderen, selv om de var plaget af slidgigt, og hvad det ellers kunne være af erhvervs sygdomme. Men de fik altså en retrætepost som garderbemand eller hvad det nu kunne være, og så hævede de deres løn hver uge. Der var godt nok en regel om, at bryggerierne kunne reducere lønnen til et eller andet minimumsbeløb, men det blev aldrig taget i anvendelse.

Preben Mortensen:

– Hvis vi går tilbage og ser på jubilæer i 60'erne og 70'erne, kan man

se, at en meget høj procent af bryggeriarbejdere er beskæftiget i mange år på virksomhederne. Og for indtil en 5-10 år siden, var det sådan, at hvis de var kommet som unge og var blevet slidt ned, fik de lov at være på bryggerierne, til de selv holdt op. Det var naturligvis et meget stort gode, at man kunne blive et sted, til man ikke længere kunne 'tygge smør'. Men i dag er den slags ordninger helt afskaffet inden for bryggeriindustrien.

Det var et lille sidespring, Ivar, men det belyser jo netop, at der var gode før, som altså ikke eksisterer mere. Lad os gå videre med akkorderne.

– Ja, vi kunne efterhånden se, at vi måtte finde på noget ekstraordinært for at få rettet op på de lønskævheder, der efterhånden var. Og da det første hold konsulenter på det tidspunkt var uddannet, foreslog Marius Madsen, at vi ansatte en af dem. Nu var det jo en bekostelig affære, for sådan en 'fyr' skulle nok have omkring 30.000 i løn om året. Derfor forespurgt vi først de andre levnedsmiddelorganisationer, om vi kunne blive enige om at ansætte sådan en arbejdskonsulent i fællesskab. Men det kunne vi ikke, for slagterne ville selv ansætte en konsulent, og bage- re, chokoladearbejdere og tobaksarbejdere var ikke interesseret, så vi blev enige om at ansætte vores egen konsulent.

Det blev Willy Petersen, som startede hos os i 1959, og ham kunne jeg godt tænke mig at sige et par ord om.

Det var en vældig god mand, vi fik dér. For det første havde han en tilforladelig væremåde, og så havde han en fantasi, så guderne sig må forbarme. Så alt det, han havde lært, det brugte han, som det passede i den givne situation. Og ud fra det fik

han bygget nogle akkordsystemer op ude omkring, som begyndte at give vore folk nogle penge, men som ikke kunne rubriceres hverken det ene eller det andet sted, rent akkordmæssigt. Og det var det, der gav stødet til de absolut bedre lønninger, vi fik op i 60'erne. Men vi må ikke være blinde for, at udviklingen i samfundet gjorde, at alle andre grupper i de samme år fik det bedre økonomisk.

Bent Embo:

– Bryggeriarbejderne var nogle år før os andre med hensyn til akkorder. Efter, at Willy Petersen var blevet ansat i '59, kom man i gang på bryggerierne med de nye aftaler i '60-'61-'62, og så kom vi andre med i '62-'63.

Ivar Nielsen:

– Jeg ved ikke, hvor meget I var interesseret i akkorder, men jeg ved i hvert fald, at Spritfabrikkerne var absolut ikke interesseret. Og vi måtte i realiteten tvinge Willy Petersen ind på disse virksomheder. Spritfabrikkerne har altid været vægelsindede. De blev ved at trække beslutningerne ud.

Bent Embo:

– Men det lykkedes trods alt i '63 at få de vedtagelser igennem, som betød, at vi kom i gang. Og det lykkedes også i løbet af få år at få forbedret lønnen væsentligt. Når du siger, Ivar, at vi lå pænt lønmæssigt i 60'erne, så kan jeg kun delvis være enig med dig. Vi lå jo egentlig i den nederste tredjedel af samtlige ufaglærte, når vi bruger København som målestok. Ved overenskomstsituationen i '56 solgte vi vores helligdagsbetaling, den fik vi 11 øre for.

Preben Mortensen:

– Hvis vi skal konkludere alt det her med akkorderne, så gav '58-protokol-

lollatet akkordbetaling og var medvirkende til, at der skete et vældigt lønhop. Og hvis man ser på lønudviklingen fra '58 til '78, er vi i '78 de højstlønnede arbejdere i landet, også når vi ta'r de faglærte med. Og arbejdsforholdene blev ikke ringere. De blev i '60-erne og '70-erne forbedret i samme takt som lønningerne. Fra '58 til '75 steg ølproduktionen i Danmark til det dobbelte. Der var behov for arbejdskraft i de år. Men fra '75 begynder det at stagnere, og det betyder, at man skal afvikle arbejdskraft, og det medfører så, at man får langt ringere arbejdsforhold, men man skal hen sidst i '70-erne, før stagnationen begynder at have sine virkninger for beskæftigelsen og arbejdsforholdene.

Bent Embo:

– Nu har jeg jo været 'spritler' hele livet, og med hensyn til Spritfabrikkerne må jeg konstatere, at med den udvikling, der starter i begyndelsen af '60-erne, gi'r det altså på længere sigt færre antal folk i produktionen.

Preben Mortensen:

– Det er rigtigt. Men når spritarbejderne fik en anden udvikling, var det, fordi deres produkter ikke havde den samme salgsmæssige fremgang eller boom som ølindustrien. På de 17 år fra starten af '60-erne skete der en fordobling af ølproduktionen i Danmark, og det er klart, at det har en afsmittende virkning på løn- og arbejdsforhold. For Spritfabrikkerne gælder det, at man lukkede produktionssteder, fordi man ikke havde den salgsmæssige fremgang. Udviklingen er simpelt hen sket langsommere i sprit- end i ølproduktionen på grund af Spritfabrikkerens monopolstilling.

Konflikten i 1965

Iver, du blev formand i '63, så det var i din formandstid, vi havde kon-

flikten, vil du give os din udlægning af, hvad det egentlig var, der skete dengang, og hvad det kom til at betyde senere? Kbh.s afd. havde jo en overvægt af medlemmer (5.290, provinsen 2.919), men mindretal både på kongres og i HB.

– Ja, vi havde igennem nogle år fra Kbh. afd.s side hørt om den konflikt, forbundet havde i 1924, og at der ikke var noget at sige til, lønningerne blev dårligere og dårligere, fordi hovedbestyrelsen ikke turde satse noget. Og Kbh.s afd. kom flere gange ind på, i forbindelse med overenskomstfornyelser, at vi skulle prøve at stramme den, selv med risiko for konflikt. Men det fik vi afhjulpet.

Det var faktisk en meget hård overenskomstsituation, vi havde i 1963. Der måtte vi jo i Forligsinstitutionen, og dér var det, vi fik helhedsløsning og hvad ved jeg. Vi forhandlede i Forligsinstitutionen, men DA satte en af deres forhandlingsdirektører ind i Bryggeriforeningens forhandlingsudvalg som vagthund, fordi Arbejdsgiverforeningen sikkert var klar over, at Bryggeriforeningen godt ville have givet os mere, end helhedsløsningen gav de andre. I referaterne fra den tid kan man se, at der mellem A. V. Nielsen og Marius Madsen på den ene side og vagthunden fra DA på den anden har stået nogle temmelig store slag, hvor både A. V. Nielsen og Marius Madsen ville igennem med større lønforbedringer til bryggeriarbejderne, end der var i helhedsløsningen, men der stod Amundsen, som han hed, direktøren fra DA, meget stejl. Der kunne ikke blive tale om noget. Og til sidst måtte vi gå til biddet. Det fik vi naturligvis ikke roser for af Kbh.s afd.

Så kom vi til situationen i '65. Marius er holdt op, og jeg er konstitueret som forbundsformand. Vi kom igen-

nem med en vældig god aftale, hvori vi bl.a. havde indexregulering af akkordtillæg. Dvs. foreløbig havde vi kun aftalen på hånden. Men Kbh.s mdl. afd. blev ved at stå fast på, at de ville have noget mere på timelønnen, end der var tilbudt på det tidspunkt.

Alt eller intet = konflikt

– Nu kunne jeg godt have gået til hovedbestyrelsen og fået flertal for aftalen. Men det ville jeg ikke. Kbh.s mdl. afd. skulle også acceptere den. Jeg prøvede så at få dem til at gå midt imellem det ørebeløb, der var tale om, men det ville københavnerne heller ikke. Det skulle være *alt eller intet*. Sådan var deres politik, der var ikke plads til kompromisser i Kbh.s mdl. afd. Og da jeg ikke kunne komme videre, var der ikke andet at gøre end at sige, så stopper vi.

Jeg var sådan set tilfreds med det, vi havde opnået. Men på den anden side havde vi jo ikke haft en konflikt siden 1924, og nu skrev vi 1965, det var 41 år, så det kunne jo godt være, at de der bryggere troede, at der skete ingen ting, bare de blev ved at holde igen. Og på den anden side sagde jeg til mig selv, at Kbh.s mdl. afd. skulle f..... ikke sige, at vi ikke *turde* tage en konflikt, for selvfølgelig turde vi. Og forbundet ville aldrig få fred med Kbh.s mdl. afd., hvis vi ikke følger dem på et eller andet tidspunkt. Og det gjorde vi så. Vi røg ud i konflikt. Jeg havde ikke regnet med, at den ville vare mere end 14 dage, men det skulle vise sig, at den blev mere langvarig.

Vi kom igennem med et forlig, som blev vedtaget af alle andre afdelinger, men ikke af kbh.s mdl. afd. Så forslaget faldt. Da var der gået 4 uger. Så gik der 2 uger mere, og det hele begyndte at falde fra hinanden. Provinsen meddelte, at nu ville de

ikke strejke mere, og hvis Kbh.s mdl. afd. ville fortsætte, så kunne de s'gu strejke alene, for nu gik de i arbejde. Så kom der en underskrevet liste fra 8-900 kvindelige bryggeriarbejdere i København, og de sagde, at nu måtte arbejdet sættes i gang. De ville blæse på mdl. afd., for det var deres konflikt, ikke kvindernes. Nu ville de i arbejde.

Efter disse tilkendegivelser er det klart, at nu var der en risiko for, at forbundet ville falde fra hinanden. Ud fra dette fik jeg indkaldt forligsmanden til et møde. Det blev meget kort, for vi skulle jo have arbejdet i gang. Og det blev en bitter forhandling i DA med dir. Sv. Heinicke. Han tilbød 6 øre mere i timen end det, der var tilbudt tidligere. Det kunne vi ta' eller også kunne vi lade være. Som sagerne stod, gik jeg til hovedbestyrelsen og sagde, at nu måtte vi have arbejdet i gang, for ellers splittes forbundet. Og så fik vi forliget igenem.

Bagefter påstod Kbh.s mdl. afd., at hvis vi bare havde strejket en uge mere, så ville bryggerne være kommet selv, og vi kunne have fået, hvad vi havde peget på. Men sådan kan man jo altid sige, når arbejdet er sat i gang.

Så må jeg sige, at det var ikke meget, vi fik ud af denne strejke. Det synes jeg nu aldrig man får, i den aktuelle situation. Men på længere sigt har den nok haft en afsmittende virkning. For ved overenskomsten i 1967 fik vi den bedste overenskomst, vi nogen sinde har fået i forbundets historie, med en lønfremgang inden for bryggeriindustrien på op imod 30 procent. Det kan ikke udelukkes, at begge parter har haft strejken i '65 i tankerne, og at man derfor kom forholdsvis let igennem med forhandlingerne. Men naturlig-

vis skal den gode overenskomst ses på baggrund af det øvrige arbejdsmarked, som også fik gode overenskomster i '67.

Der har senere været talt om, at noget af det, der kom ud af '65-strejken, var indexreguleringen. Men det er ikke rigtigt, for den var hjemme allerede i første omgang. Den kom senere til at betyde enormt meget for lønudviklingen. Udviklingen i København gik efterhånden så stærkt, at akkorderne kom til at udgøre 50 procent af lønnen, og når man fik en dyrtidsportion på 60 øre, så udløste indexeringen det samme på akkorderne.

Og da københavnerne akkorder var bedre end provinsens, blev der fra '65 til '77 oparbejdet en kæmpe lønforskel.

Man kan altså sige, at vi høstede frugterne i '67 af strejken i '65. Men der var megen bitterhed ude omkring i provinsen mod Kbh.s mdl. afdeling, og noget af det hænger vel ved den dag i dag. Man mener jo, og med rette, at det var Kbh.s mdl. afd., der var anstødssten til, at man kom ud i denne konflikt i '65.

Strejken havde også en afsmittende virkning i hovedbestyrelsen, som blev delt meget skarpt op i København og Provins. Og det var efterhånden sådan, at provinsens repræsentanter næsten ikke turde sige noget og konsekvent stemte imod københavnerne. Det medførte, at tilbagemeldingerne til afdelingerne ude i landet blev meget mangelfulde, fordi repræsentanterne var så lidt engagerede. De følte, at de måtte bakke forbundet op mod det, København stod for.

Bent Embo:

Jeg vil godt sige lidt om, hvordan man arbejdede i hovedbestyrelsen i

de år. Jeg kom i hovedbestyrelsen i '65 efter, at konflikten var overstået, da Kaj Velling trak sig tilbage som HB-medlem for brænderne. Jeg kommer ind som det, der hedder Ø-repræsentant og bliver samtidig valgt ind i forretningsudvalget. Og dér lærer jeg ret hurtigt vrangsidens at kende. Der vankede nogle knubs, og jeg ved ikke, om jeg har blå mærker endnu, men det gik hårdt til i de år. Dengang var der to HB-medlemmer for 'spritterne', én fra Jylland og én fra Øerne. Jeg repræsenterede altså Øerne, selv om jeg var københavner. Og jeg må sige, at jeg var ilde set af Kbh.s mdl. afd., fordi jeg repræsenterede provinsen, selv om jeg altså var københavner.

Kongressen '65

Ivar, fortæl os om kongressen i 65, for på den skete der vel ting og sager.

– Ja, jeg tror faktisk, jeg fik 'halen bundet op' på Kbh.s mdl. afd. på kongressen med den beretning, jeg lavede. Den varede fire timer, for jeg tænkte, at der intet måtte glemmes, så ville man blive hængt op på det med det samme. Forud for kongressen havde vi fået underretning om, at samtlige tillidsmænd skulle smides af, og man havde fra Københavns side udpeget dem, der skulle overtage vores poster. Og med det i baghovedet havde jeg lavet en meget præcis beretning, i særdeleshed om det, der var sket under konflikten. Det viste sig da også, at der ikke blev megen debat om beretningen. Selvfølgelig kom den sædvanlige palaver om, at bare vi havde strejket en uge mere, så var bryggerierne gået nedenom og hjem, og så kunne vi have fået lige, hvad vi havde peget på. Sådan noget sludder.

Det blev i det hele taget en meget stilfædig kongres, og det, der i dags-

pressen var blevet udskreget som 'det store opgørs kongres', kunne nærmest betragtes som et 'bønne-møde'.

Jeg kritiserede Kbh.s mdl. afd. for, før kongressen, at have udsendt en meddelelse (jeg kaldte det en trosbekendelse) til samtlige delegerede, som handlede om, hvad de mente om de ting, der skulle behandles på kongressen. En sådan udsendelse er i strid med forbundets love, hvor der, i hvert fald dengang, stod, at spørgsmål, som skulle behandles på kongressen, ikke måtte gøres til genstand for behandling på møder eller lign. forud for kongressen.

– Men ellers blev det en stille og fredelig kongres. Vi måtte jo skuffe dem, der var udpeget til vore efterfølgere, for vi blev alle genvalgt med akklamation.

Tiden efter '65 kongressen

– Nu kom der nogle år med borgfred mellem forbundet og Kbh.s mdl. afd. En tid, hvor vi kunne tale sammen igen også om andre ting end de rent faglige. Men på et hovedbestyrelsesmøde blev jeg af Kbh.s mdl. afd. kaldt en stædig gammel stud, der ikke var til at rokke hverken det ene eller det andet sted hen, og at jeg simpelt hen var umulig at samarbejde med. Til det måtte jeg sige, at jeg gennem årene havde 'skåret skive på skive af min sjæl' for at få samarbejdet til at fungere, men det lod sig ikke gøre, og nu blev der altså ikke skåret flere skiver af. Derefter var det nærmest væbnet neutralitet min tid ud.

Der var dog enighed om forslagene til overenskomsterne helt frem til '77, men det skyldtes nu nok, at Bryggeriforeningen for alt i verden ville have afskaffet indexreguleringen, og det var vi så enige om at

stritte imod med næb og klør. For kunne vi beholde den, var de andre ting ret underordnede. Det var indexreguleringen, der virkelig betød noget for os.

Kontakten til medlemmerne

– I 60'erne begyndte vi med week-end-kurser, hvor vi samlede tillidsmænd fra København og Provinsen på de samme kurser, men det blev af forskellige grunde ikke nogen succes. Diskussionerne udviklede sig somme tider til rene slagsmål mellem københavnerne og provinsfolkene. Så vi måtte holde disse kurser adskilt.

Meningen med disse kurser var jo også et forsøg på fra ledelsens side at få bedre kontakt til medlemmerne ude omkring i landet. For at forbedre denne kontakt tog jeg med vores tidligere hovedkasserer, Poul Mathiesen, rundt i afdelingerne, når han var ude at revidere. Så fik vi samlet bestyrelserne rundt omkring og hørt, hvilke problemer de nu kunne have. På den måde fik man mere føling med tingene, end blot gennem HB-repræsentanterne.

Preben Mortensen:

– Der er absolut en bedre kontakt i dag mellem forbund og medlemmerne i Provinsen, men det har nok også andre årsager. Oprettelse af kredse har givet en langt lettere tilknytning geografisk og mellem forbundet og afdelingerne, men også de stramninger på arbejdspladserne med nedskæringer af arbejdsstyrken, som kom til Provinsen 10 år efter København, har gjort provinsfolkene mere fagligt bevidste. Det afspejler sig også i hovedbestyrelsen og på formandsmøderne, hvor man mærker en mere faglig bevidsthed.

I 1979 flyttede Carlsberg en del af sin produktion til Fredericia, og det be-

tød nedskæringer af mandskabsstyrken, som resulterede i en total medlemstilbagegang for hele forbundet, men også en tilbagegang for Kbh.s afdelingerne. F.eks. havde Kbh.s mdl. afd. i 1975 4743 medlemmer og Provinsen 2539 medlemmer. I 1985 var Kbh.s mdl. afd. skrumpet ind til 2948 og Provinsen havde nu 3003 medlemmer.

Bent Embo, du er det nuværende medlem, som har siddet længst i hovedbestyrelsen. Synes du som repræsentant for en meget lille gruppe, brænderiarbejderne, at I har kunnet få jeres interesser varetaget?

– Der må jeg sige, at det altid har irriteret mig som brænderiarbejder at være tvunget til at stå i skyggen af bryggeriarbejderne, når der skulle forhandles hovedoverenskomster. På et par kongresser har jeg været med til at stille forslag om, at vi kunne gøre os uafhængige af Bryggeriforeningen i forhandlingerne med Spiritusfabrikantforeningen, men hver gang er jeg blevet sat på plads dels af forbundets ledelse og dels af københavnerne, som ikke kunne acceptere, at brænderiarbejderne på den måde ville få en særstilling i forhandlingerne. Man har jo altid fulgt den praksis, at bryggeriar-

bejderne har forhandlet deres overenskomster først, og så har vi fået øre til øre det samme. Derfor har det altid forekommet lidt absurd, at vi skulle opstille hele forhandlingsapparatet bagefter og så bare få det samme tildelt som bryggeriarbejderne.

Det har været noget af et paradoks som ansvarligt hovedbestyrelsesmedlem for brænderne, at jeg var tvunget til ved hovedoverenskomsterne at tage stilling til bryggeriarbejdernes overenskomst, altså ikke kunne stå frit, sådan så når vi nåede frem til brændernes overenskomst, var jeg allerede bundet af min stillingtagen til bryggeriarbejdernes overenskomst. Det er en af de ulemper ved at repræsentere en mindretalsgruppe i et forbund.

Men ellers vil jeg sige, at vi på grund af forbundets struktur altid har været garanteret et vist antal repræsentanter, hvorimod f.eks. depotarbejdergruppen, som har været en betydelig større gruppe end os, aldrig har haft de samme garantier for repræsentation. For brænderiarbejderne har det betydet, at vi har kunnet følge forbundsarbejdet bedre end så mange andre, fordi vi konstant har haft sæde i hovedbestyrelsen og forretningsudvalget.

Ivar Nielsen:

– Grunden til den gode repræsentation er, at de medlemmer, der udgjorde brænderiarbejderne, var tidligere medlemmer af SiD, som blev overflyttet til vores forbund. Så sent som i 30'erne blev Slagelse og København indlemmet. De er faktisk lokket over i vort forbund. Brænderiarbejderne forlangte for det første, at de skulle være med i forbundets navn (derfor blev det sådan en slags spiritusprøve at skulle udtale), derudover forlangte de en lovmæssig

repræsentation i hovedbestyrelsen, og det er baggrunden for, at de kan vælge en repræsentant fra Fyn og Jylland og en repræsentant fra Sjælland. Der stod yderligere i forbundets love, at forretningsudvalget dannes af de faste tillidsmænd plus de privilegerede i København, formanden for mdl. og formanden for kvl. afd., plus de hovedbestyrelsesmedlemmer, som er valgt med de største stemmetal. Og det er klart, når brænderiarbejderne stiller op to steder, hvor der ikke er andre opstillet, så vil det sige, at de får maksimalt antal stemmer, og derfor har brænderiarbejderne altid kunnet have en repræsentant i forbundets forretningsudvalg, fordi han havde samtlige delegerede på kongressen, der havde stemt på den brænderiarbejder.

Ref. AA.T.

**Lone Christensen:
'Kvinder er den halve verden
og en fjerdedel i DBBMF'**

– Det er spændende her i 1988, 90-året for forbundets stiftelse, at se tilbage og konstatere den faglige udvikling og de resultater vore for-kvinder og -mænd har skabt, men også at

se frem og diskutere vejen for de mål, som kongresser i årene har vedtaget.

Et af de faglige punkter, hvor der har været en stadig større bevidsthed omkring, er ligestilling mænd og kvinder imellem.

På forbundets 4. kongres i maj 1903 konstaterede kongressen, at tidligere kongrestanker om, at man ikke skulle optage kvinder i forbundet, ikke var holdbare i længden. Kvinderne blev af arbejdsgiverne udnyttet til at holde lønningerne nede.

Det blev da på denne kongres besluttet at arbejde henimod, at samtlige kvindelige bryggeriarbejdere landet over skulle organiseres i Bryggeriarbejdernes Forbund.

Man startede et stort agitationsarbejde for at få kvinderne med som medlemmer i forbundet og i løbet af 20 år frem til 1923 var målet fra forbundets 4. kongres nået. Samtlige kvindelige bryggeriarbejdere var i april 1923 optaget i forbundet.

Forbundet blev for snart 90 år siden stiftet med de argumenter fra initiativtagernes side, at man bedre kunne varetage vore arbejdspladsproblemer ved at stifte et forbund, der samlede sig omkring de arbejdspladser, vi i dag har dækket ind med aftaleforhold.

Dette har betydet, at vi som ufaglærte arbejdere er en kendt og markant branchegruppe med gode og respekterede resultater og traditioner. En tradition, som er udviklet stærkt gennem årene, er inden for vort fællesskab at sikre de forskellige grupper faglige platforme, hvor man kan diskutere de problemer, der er inden for den enkelte gruppe.

Depotkonferencer, bryggerikonferencer, brænderikonferencer og

kvindekonferencer er robuste grundlag for senere fælles debatter og beslutninger.

I 1987 afholdtes den første kvindekonference i forbundets historie. Baggrunden var, at forbundets kongresser i større og større enighed i årenes løb har vedtaget, at forbundet skal have en kvindepolitisk linie. I mange år har kongresvedtagelser sikret kvindelige medlemmer garanteret faglig repræsentation.

Vi som forbund har stærkere end andre – i hvert fald før andre – grupper haft livlige debatter om kvindernes problemer og tilhørsforhold til alt, hvad en arbejdssituation omfatter.

Med baggrund i årenes erfaringer og debatter er vi nu nået til, at vi har et kvindepolitisk udvalg, der siden forbundets 29. kongres i 1985 har haft til arbejdsopgave at færdiggøre forslag til forbundets 30. ordinære kongres 1988, forslag, der indebærer handlinger, som har det mål at arbejde hen imod, at der er lige mange kvinder og mænd beskæftiget på vore arbejdspladser samt, at kvinderne er med i debatter og beslutninger – altså er fagligt repræsenteret.

Stærke faglige traditioner ligger bag, at vi nu er nået til, at kongressen i 1988 skal tage stilling til kontante forslag til et handlingsprogram for at sikre kvindernes ligestilling. Det er lige så sikkert, at vi må gå utraditionelle veje for at skabe denne udvikling.

Det første skridt

Det kvindepolitiske Udvalg har som bilag til Prop & Kapsel nr. 11 1987 udsendt et debatoplæg med konklusioner og forslag til et handlingsprogram, som kongressen i 1988 skal behandle. Handlingsprogrammet anviser vejen, som skal sikre, at vi når målet: Kvindernes ligestilling.

Ved overenskomstens fornyelse i maj 1987 gennemførte vi et skridt på vejen til ligestilling. Overenskomsten indeholder nu et protokollat som lyder:

»Der sikres gennem en fremtidig personalepolitik en bryggeriarbejderstyrke, hvor der er lige mange kvindelige og mandlige bryggeriarbejdere beskæftiget i virksomhederne.«

IUL og kvindepolitik

I den Internationale Union af Levnedsmiddelarbejdere (IUL) har forbundet aktivt i mange år deltaget i forarbejdet til ligestilling. På IUL's 20. ordinære kongres i 1985 vedtog man:

IUL sikrer,

- at forbundene fremlægger rapporter til IUL's kongresser om det arbejde, som man har udført med henblik på ligestilling såvel i forbundene som i det faglige, politiske arbejde.
- at der i IUL's budget gives mulighed for et mere konkret arbejde med ligestillingsspørgsmål i den kommende kongresperiode.

Arbejdsopgaven for IUL's ligestillingsgruppe blev:

- at udarbejde et fuldstændigt handlingsprogram, som skal forelægges den næste kongres – efter at Styrelsen har diskuteret indholdet. Et sådant program bør tage udgangspunkt til IUL's resolution i 1981 og forslagene fra de nordiske unioners fælleskonference.
- at overveje et forslag om kvinderepræsentation i IUL's besluttede forsamlinger. Dette forslag skal også forelægges Styrelsen inden næste kongres.

Håb om handlingsprogram

29. april 1988 har vi 90 års jubilæum som forbund, og i de 85 år heraf har kvinderne været en del af forbundets faglige fællesskab. Omkring ligestilling er der i årenes løb taget mange debatter – resultater er nået, både fagligt og i samfundssammenhæng. Resultaterne skal fasthol-

des, og debatternes indhold skal omsættes til handling. Jeg tror på, at vi i 90-året for forbundets stiftelse på den 30. ordinære kongres kan få vedtaget det stærkeste handlingsprogram inden for fagbevægelsen, som nogen sinde er set, målrettet kvindernes ligestilling.

Lone Christensen

DIVERSE

Stop angrebene på de arbejdsløse!

Kursister og lærer på tværfaglig grundkursus G3 og G4 på Roskilde Højskole den 16. marts 1988 protesterer på det skarpeste mod regeringens forslag om arbejdsløses rådighedspligt og arbejdstilbud samt arbejdsminister Henning Dyremoses udtalelser i pressen, hvor han påstår, at arbejdsløsheds-kasserne blot sløvt udbetaler penge.

A-kasserne arbejder i forvejen seriøst under en helt urimelig lovgivning. Konsekvensen af forslagene er, at de arbejdsløse vil blive udsat for uværdige kontrolforanstaltninger og nu kun vil få et jobtilbud og derefter ryger ud af arbejdsløsheds-kasserne og gå på bistandshjælp.

Ligeledes finder vi det forkasteligt, at man som foreslået nu kan anvise arbejde udenfor ens faglige og geografiske område. Atter en gang rammer forslagene især de ufaglærte og kvinderne.

**VI KRÆVER: – at der sættes arbejde i gang og
– at dagpengene forhøjes med mindst 10%.**

f. G« og G4 på Roskilde Højskole: *Benny Thornquist, Kurt Halvorsen.*

RECEPTION

Gode kammerater

I anledning af Bryggeri- og Mineralvandsarbejdernes Fagforening for Aalborg og Omegns 90-års jubilæum afholdes reception **onsdag d. 1. juni 1988 kl. 14.00-18.00** i Dul's lokaler på Sønderbro nr. 18, 9000 Aalborg.

RECEPTION

I anledning af Brænderiarbejdernes Fagforening, Aalborg afd. II's 50 års jubilæum indbydes til reception **onsdag d. 1. juni 1988 kl. 12.00-16.00** på »De Danske Spritfabrikker«, Spritkajen 1, Aalborg.

Med venlig hilsen
P.B.V. *Finn Larsen.*

KAST IKKE MED STEN...

Artiklen i sidste nr. af Prop og Kapsel om »forbundets fremtidige placering« er det mest usaglige, vi indtil nu har set om det emne. Her er falske beskyldninger mod københavnsafdelingens formand og næstformand og uberettiget kritik af SiD. Men artiklens forfatter kommer ikke selv frem i lyset, hverken ved at sætte sit navn under artiklen eller ved at komme med sit bud på, hvad vort forbund egentlig skal gøre her og nu, hvor sammenlægningen med de tre forbund i Hotel- og Restauration ser ud til at gå i vasken.

»Kontakt« til SiD?

Det påstås, at københavnsafdelingens formand og næstformand er »gået bag ryggen« på hovedbestyrelsen, at vi har forhandlet forbundssammenlægning med SiD, og »bundet« os til SiD. Pure opspind. Der har ikke været noget hemmeligt ved det møde, vi holdt med SiD's formand og næstformand i oktober 1987. Forbundets forretningsudvalg og hovedbestyrelse og samtlige afdelingsformænd er fuldt orienteret om dette møde, der drejede sig om at indhente oplysninger om SiD's struktur, faglige politik og måde at fungere på. Enhver kan i øvrigt sige sig selv, at en lokalafdeling ikke kan forhandle forbundssammenlægning.

Hvilke tilsagn?

Et møde af den nævnte art strider da heller ikke imod det, som blev besluttet på vort forbunds ekstraordinære kongres d. 14. februar 1987. Nemlig følgende: så længe, vi forhandler med de tre forbund i Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, kan der i DBBMF ikke stilles forslag om forhandlinger til anden side. Og kun en ny kongres (ekstraordinær eller ordinær) kan beslutte sig om sådanne forhandlinger. Når bånd-

afskriften fra den pågældende kongres udsendes, vil man kunne se, at det er, hvad der er givet tilsagn om. Disse tilsagn er overholdt til punkt og prikke af københavnsafdelingen, og den, som vil påstå noget andet, må føre bevis herfor.

Et svagt forbund, fagligt og økonomisk

Prop og Kapsel finder det i øvrigt »uforståeligt«, at de fleste hovedbestyrelsesmedlemmer fra København er gået imod en sammenlægning med de tre forbund i Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, og at vi ville stille forslag om forhandling med SiD, hvis sammenlægningen med de andre blev forkastet. Vi har ellers argumenteret grundigt for det (se blandt andet Prop og Kapsel nr. 12/87). Vi har sagt, at »drikkevarerforbundet« ville blive et svagt forbund fagligt og økonomisk. Det har vi fået mere end ret i. Det var så svagt, at der pludselig ikke var nogen forbundssammenlægning at tage stilling til. Derfor er det selvfølgelig rigtigt at sige, at det fine forhandlingsresultat er uden reelt indhold. Det forbliver sandsynligvis ord på et stykke papir.

Argumenter for SiD

Vi har også argumenteret for, hvorfor vi foretrak SiD. Her finder vi resten af landets organiserede bryggeri-, mineralvands- og depotarbejdere. Her er en stor chaufførgruppe, som på grund af DfB's politik i stigende omfang udfører transporten af de produkter, vi fremstiller. Her er tusindvis af ufaglærte industriarbejdere, der tumler med nøjagtig de samme problemer omkring ny teknik, som vi gør. Et tættere fællesskab med disse grupper kan stille os stærkere over for vore egne arbejdsgivere og derved opveje de ulemper, der ganske givet også er ved SiD.

Den seneste udvikling på depotområdet er blot endnu et argument for at forhandle sammenslutning med SiD. Med den tabte voldgift om præsælget er vejen banet for, at bryggerierne kan fjerne al transport af øl og vand fra vort område. Det er i SiD, det foregår, hvis vi vil gøre noget imod det.

Usaglig kritik af SiD

Men disse argumenter gider Prop og Kapsel ikke beskæftige sig med. Kun de negative ting ved SiD har interesse. Her er det rigtigt, at det er udtryk for svaghed, når SiD's formand gør sig til talsmand for et lønstop for alle, der tjener 200.000 og derover. Man skal imidlertid huske, hvad baggrunden er; nemlig at de store faglærte forbund ved den ene overenskomst efter den anden har set stort på de mere positive forslag SiD har haft til at sikre de lavtlønnede.

Det er også rigtigt, at SiD's struktur er mangelfuld. Men det er ikke rigtigt, at vi må opgive alle vore krav til strukturen i en forhandling med SiD, eller at vore overenskomster automatisk forringes, fordi vi kommer ind i SiD. Her kan jeg anbefale, at man studerer sammenlægningsdokumentet mellem SiD og det meget lille Keramisk Forbund. Og have i baghovedet, at vi ved en forhandling med SiD har lov at formulere vore krav.

At vore overenskomster er bedre end SiD's, må tages med et gran salt. De har i hvert fald ikke været så gode, at de kunne forhindre et kraftigt voksende lønfefterslæb, også i forhold til andre ufaglærtes lønudvikling. De kunne heller ikke forhindre, at vi mistede det forspring, vi havde med hensyn til arbejdstiden. Man skal ikke kaste med sten...

SiD og LO's struktur

Det er fremfor alt ikke rigtigt, at SiD ønsker at opretholde deres eget forbund for enhver pris. Deres oprindelige forslag til fagbevægelsens struktur er, at alle forbund opløses, og at der dannes et stort forbund, som så inddeles i brancher ud fra princippet »samme arbejdsplads – samme fagforening«. SiD har ikke kunnet komme igennem med det i LO, hvor

de fleste forbund går ind for industriforbundstanken. LO-kongressen i november 1987 lagde imidlertid både industriforbundstanken og »et-forbunds-tanken« på hylden. Alle tilsluttede sig, så man i stedet skal forsøge med en kartel-løsning. SiD er netop kommet med et udspil hertil. Hvis de kan få garantier for, at de ufaglærte ikke tabes på gulvet, er de villige til at afgive suveræniteten.

Levnedsmiddelforbund

Men LO-kongressen og SiD's udspil er åbenbart gået hen over hovedet på Prop og Kapsel. Man fremturer med industriforbundstanken, som om intet var hændt, og det på et løst og selvmodsigende grundlag:

– Det er rigtigt, at vort forbund i 1969 og siden hen har haft dannelsen af et levnedsmiddelforbund på programmet. Men i 1983 besluttede vi at undersøge fordele og ulemper ved en sammenlægning både med NNF og SiD. SiD blev altså dengang betragtet som en mulighed.

– Hvor er i øvrigt »hundrede års beviser« for, at de ufaglærte stilles ringere og isoleres, fordi de slutter sig sammen i et forbund? Er det ikke også en mærkelig påstand fra et forbund som vores, der som forbund for ufaglærte i halvfems år selv har valgt »isolationen«?

– Er det ikke snarere sådan, at SiD har fat i noget rigtigt, når de påpeger faren for, at de ufaglærte bliver bét, hvis de splittes op og bliver minoritetsgrupper i store faglærte forbund?

Det er i hvert fald klogt af SiD at kræve garantier for, at de ufaglærte og lavtlønnedes interesser sikres.

Ind i NNF?

Men nej. Alt det skal kongressen blot »fejle af bordet«. Uden at artiklens forfatter selv kommer med noget bud på, hvad vores forbund skal gøre her og nu, hvor vi ikke kan tage stilling til en sammenlægning med Hotel- og Restauration. Til gengæld står der en hel masse om NNF. En sammenlægning med NNF har hele tiden været »næste station« efter en sammenlægning med Hotel- og Restauration. Men nu skal vi måske springe direkte til NNF? Til det er at sige, at vi

rent struktur-mæssigt måske kan få mere her end i SiD. Det vil blot ikke udmønte sig i større indflydelse. NNF har ca. 42.000 medlemmer med slagterne som absolut dominerende gruppe. Rent fagpolitisk er der meget langt imellem NNF og vort forbund. NNF er meget ensidigt bundet til Socialdemokratiet. De er varme tilhængere af EF. De opfordrede til at stemme for EF-pakken og

støtter integrationen i EF. På møde efter møde i vort forbunds kompetente organer har vi hørt om de problemer, det giver for samarbejdet i NNF (Nærings- og Nydelsesmiddelindustriens Samvirke). På disse – og mange andre punkter – står vi nærmere SiD.

Finn Sørensen

Formand for Bryggeriarbejdernes Fagforening i København

SAMMENLÆGNING HRS/SiD

Den ekstraordinære kongres 5. marts blev desværre aflyst. Årsagen er de uheldige omstændigheder, der er indtruffet i Tjenerforbundet. Det er selvfølgelig klart, at en sammenslutning kun kan ske, når alle forhold er i orden, og derfor er udskyldelsen af kongressen da også i orden. Spørgsmålet er bare – hvad gør vi nu.

Efter at hovedbestyrelsen i 1986 endes om, at det var en sammenlægning, man skulle stile efter, har det været en naturlig ting, at diskussionerne beskæftigede sig med dette emne. Jeg er personlig af den opfattelse, at en sammenslutning er en konsekvens, vi som bryggeriarbejdere bliver nødt til at arbejde med på længere sigt, men min holdning har også været, at det ikke var en katastrofe, hvis vi i nogle få år kun satte på A-kassesammenslutning og herunder afventede strukturdiskussionens afklaring i LO. Årsagen til, jeg har den holdning, er min vurdering af, hvilken fremtid vores industri går i møde samt min holdning til strukturen i fagbevægelsen i almindelighed.

Angående vores industris fremtid ved alle, at den nye teknologi rammer os hårdt på beskæftigelsen, og at vi for at imødegå vores egen overflødig-gørelse må satse meget på uddannelse og medindflydelse på beslutningsprocesserne i vores virksomheder. Derudover trues vores arbejde

af andre faggrupper, der går ind og overtager det arbejde, der før i tiden var vores. Her er der specielt tale om overflytning af arbejde til funktionærerne, vognmænd, SiD, chauffører, laboranter, men også andre faggrupper kan komme på tale. Denne omrokering af arbejdsopgaver har selvfølgelig mange forskellige baggrunde, men en af de væsentligste er, at den nye teknologi medfører mange nye arbejdsfunktioner, vi som faglærte arbejdere ikke tidligere beskæftigede os med, arbejdsfunktioner, der grænser op til andre faggruppers områder. Vi får derved valget imellem at dygtiggøre os til dette arbejde via uddannelse eller overlade det til de andre omgrænsende grupper. Vi vælger selvfølgelig at uddanne os for at bevare vore arbejdspladser, men derved fjerner vi os – på længere sigt – fra at være et traditionelt ufaglært fag, til at blive egentlige faguddannede i en eller anden form. Denne nye uddannelse vil betyde, at vi får problemer med de faglærte grupper, der går på vore arbejdspladser i dag, fordi vores nye arbejdsområder bevæger sig langt ind i deres traditionelle arbejde. En anden væsentlig årsag er den udflytning af arbejde, der sker, hvor f.eks. distribution- og depot-strukturen omlægges, så arbejde, der tidligere var vores, nu udføres af vognmænd og deres chauffører. De sidste skulle som bekendt helst være organiseret, men ikke længere hos os, nu hos

SiD. Af andre udflytninger kan nævnes f.eks. mineralvandsproduktion, der laves i København af folk organiseret i vores forbund, denne produktion overflyttedes til Wiliam og Madsen, og der er det som bekendt også SiD, der organiserer folkene. På den måde snævnes vores arbejdsområde ind, vi får færre medlemmer og mindre indflydelse samtidig med, at det arbejde, der er forsvundet fra os, stadig laves, men blot af andre.

Der er derfor behov for at diskutere, hvilken faglig struktur, der ville være den ideelle for os – men også hvilken struktur der er bedst opnåelig. Personlig mener jeg, at en samling af alle faggrupper i vores industri i ét forbund vil være den ideelle løsning, altså et levnedsmiddelarbejderforbund. Muligheder for, at en sådan forbundsstruktur kan gennemføres, afhænger fuldstændig af den afklaring, der skal finde sted i LO om den fremtidige struktur.

Det er her vigtigt, at formålet med et industriforbund er klarlagt. Styrken for et sådant forbund er ikke kun, at alle er organiseret i forhold til den industri, de arbejder indenfor, men især at alle, der arbejder i samme virksomhed, er organiseret i samme forbund. Det giver på det lokale plan en langt større samling i forhold til de krav, der skal kæmpes igennem over for arbejdsgiverne, og det mindsker/fjerner diskussionerne om faggrænser og deres splittelsestendenser. Det sikrer også en bedre kommunikation imellem de enkelte virksomheder samt muligheden for at skabe så ensartede løn- og arbejdsforhold som muligt. Dette vil virke som stopklods for arbejdsgivernes flytning af produktion, fordi den merprofit, de vil kunne skabe sig, vil være begrænset, når kravene og forhandlingerne styres af den samme faglige organisation. Det er selvfølgelig vigtigt, at man ikke er naiv i denne forbindelse og tror, at en strukturændring løser alle vore problemer og forskelligheder, men styrken i, at alle på samme arbejdsplads er organiseret samme sted, og styrken i, at alle inden for vores industri er medlem af det samme forbund og dermed har et fællesbesluttende forum, bør være indlysende for alle.

Men industriforbund bliver desværre ikke det, LO vil kunne samles om i første omgang. Tanken er blevet blokeret af SiD, der virker meget tung i strukturdiskussionerne. Alternativet er så karteldannelserne, der for øjeblikket diskuteres. Her er også SiD omdrejningspunktet.

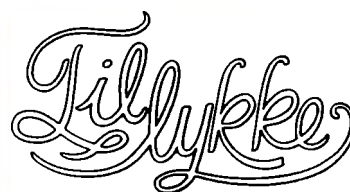
Beslutningerne om disse ting skulle træffes på en ekstraordinær LO-kongres i 1989, og først til den tid ved vi, om SiD vil gå med på tankerne. Går SiD ikke ind for karteldannelserne, isolerer de sig i fagbevægelsen, og det mest tænkelige modspil over denne isolation er dannelsen og udviklingen af karteller uden om de ufaglærte og dermed en opdeling af fagbevægelsen i a- og b-arbejdere.

En sådan udvikling må vi være imod, og derfor må vi, når det ikke kan være anderledes, tilslutte os tanken om karteldannelserne som et udgangspunkt på vejen til et tættere samarbejde imellem industriens arbejdere. En sådan løsning vil naturligt tage sit udgangspunkt i allerede eksisterende samarbejdsorganer. I vores industri må det være via en udbygning og forstærkelse af Nærings- og Nydelsesmiddelarbejdernes Samvirke. En vedtagelse af LO's forslag om karteldannelser vil betyde, at alle ansatte i virksomheder i vores industri vil blive tilsluttet et sådant kartel, hvilket klart vil styrke os i forhold til vore arbejdsgivere.

Den situation, vi i vores eget forbund nu er kommet i, kræver derfor omtanke. Ønsker vi et udvidet samarbejde inden for vores industri, har vi tid til at vente med en beslutning om evt. forbundssammenlægninger, til LO har afklaret deres strukturdebat i 1989.

Beslutningen på vores kommende kongres bør derfor være, at vi indgår et A-kassesamarbejde og giver os tid til at finde løsninger på sammenlægninger på forbundsplan. A-kasseløsningen må selvfølgelig sikres på en sådan måde, at den indebærer en økonomisk løsning, der ikke fordyrer vores allerede meget høje kontingent.

*Bjarne Mortensen
Tap Syd, Tuborg*

25 års jubilæum på Tuborg

3. maj
Tage Tønnesen
Magleparken 126, 2. tv.
2750 Ballerup
3. maj
Arne Pedersen
Præstebakken 6
2830 Virum
14. maj
Svend-Erik Sørensen
Ole Jørgensens Gade 12, 3. tv.
2200 København N.

27. maj
Ingelise Pedersen
Solnavej 95, 1. tv.
2860 Søborg

28. maj
Mogens Bay Hansen
Broksøvej 33
2665 Vallensbæk Strand

25 års jubilæum på Carlsberg

2. maj
Preben Henning Rasmussen
Møntstedsvej 35
2670 Greve Strand
13. maj
Thordis Alvira Frederiksen
Vibevej 33, 4. tv.
2400 København NV

20. maj
Tage Ove Worm
Palmelunden 83
2630 Tåstrup

27. maj
Søren Gunnar Sørensen
Kildebuen 13
2740 Skovlunde

40 års jubilæum på Carlsberg

13. maj
Bent Jørgen Christensen
Georgs Vænge 13
2635 Ishøj

25 års jubilæum på Wibroe Bryggeri

20. maj 1988
Henry Jørgensen
Helsingør afd.

KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
 KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
 KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
 KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
 KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
 KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET

Overgang til folkepension

Folkepension har alle ret til, når de er fyldt 67 år.

Du skal selv søge om folkepension i socialforvaltningen, men din kommune er forpligtet til at sende dig en vejledning og ansøgningskemaet i god tid inden du fylder 67 år.

Fuld folkepension udgør månedlig:

pr. 1/1-88 for	enlige	gifte til hver
grundbeløb	3.341 kr.	3.069 kr.
pens.tillæg	661 kr.	710 kr.

I alt	4.002 kr.	3.779 kr.
-------	-----------	-----------

Pr. 1/7-88 i alt	4.278 kr.	4.117 kr.
------------------	-----------	-----------

Pensionen for gifte stiger forholds- mæssigt mere end for enlige i et for- søg på at opnå ligestilling mellem gifte og enlige pensionister.

Nedsat folkepension

Folkepensionen nedsættes dels af indtægter udover pensionen dels af skatten.

Indtægter udover pensionen

Grundbeløbet nedsættes for de 67- 69 årige kun, hvis de har en årlig ar- bejdsindtægt over 57.000 kr. inden skat. Ved arbejdsindtægt på ca. 120.000 kr. bortfalder grundbeløbet helt. Ægtefælleindtægt har ingen be- tydning og det er kun arbejdsindtæg- ter ikke renteindtægt, pensionsord- ninger m.v.

Eksempel på nedsat grundbeløb:

Ved årligt arbejdsindtægt på 1.200 kr. over 57.000 kr. nedsættes grund- beløbet med 60 kr. månedligt sva- rende til 60%.

For folkepensionister på 70 år og derover ydes altid det fulde grundbe- løb, men husk at skatten stadig kan nedsætte det udbetalte beløb.

Pensionstillægget nedsættes, hvis pensionisten og dennes eventuelle ægtefælle har indtægter udover pen- sionen (index, kapitalpension, ATP m.v.) på mere end 14.900 kr. for gifte tilsammen årligt og kr. 10.200 for enlige. Af den overskydende ind- tægt nedtrappes pensionstillægget med 30% for enlige og 15% for gifte til hver.

Eksempel på nedsat pensionstillæg:

Hvis enlig folkepensionist har ind- tægt over grænsen på årligt 1.200 kr., nedsættes pensionstillægget med 30 kr. månedligt.

Skat af folkepensionen

Folkepensionen er A-indkomst og beskattes som sådan. Det forhøjede personfradrag til pensionister for 1988 er 48.400 kr. årligt for enlige og kr. 27.300 for gifte til hver. Det betyder, at enlige slipper for skat, hvis de ingen ekstrairntægter har, mens gifte skal betale skat.

Personligt tillæg

Helt eller delvist tilskud til briller, medicin, fodpleje, højskole, tand- læge m.v. kan søges som personligt tillæg.

Pr. 1/1-88 er der sket visse forbedrin- ger i reglerne om personligt tillæg. I pensionsloven står, at »personligt til- læg kan udbetales til pensionister, hvis økonomiske forhold er særligt vanskelige«. Tillægget søges i kom- munens socialforvaltning, og udbe- talingsreglerne varierer stadig meget

fra én kommune til en anden. Det er nemlig et skøn til hvad, hvor meget og hvordan personlig tillæg ydes.

Fælles regler for at få personligt tillæg er:

Indtil 1/1-88 var pensionister afskå- ret fra personlig tillæg, hvis indtæg- ten udover pensionen årligt var over 10.200 kr. for enlige og 14.900 kr. for gifte i alt.

Fra 1/1-88 er pensionister afskåret fra personligt tillæg, hvis indtægten udover pensionen årligt er over 40.000 kr. for enlige og 60.000 kr. for gifte i alt. Fuldt tillæg ydes dog stadig kun ved indtægter under 10.200 kr. for enlige og kr. 14.900 for gifte. Ved indtægter mellem den lave og høje grænse kan ydes en andel af tillægget f.eks. tilskud til 1/2 brilleudgift.

Formuegrænserne for personligt til- læg er forskelligt i kommunerne f.eks. 35.000 kr. i Ringkøbing og 25.000 kr. i København.

Varmetillæg

Varmetillæg er et særligt personligt tillæg, som der pr. 1/1-88 er kommet faste regler for; det betyder, at alle folkepensionister er sikret af mini- mumsregler, og de pensionister, der hidtil har haft bedre regler i deres kommune, skal fortsætte med dem.

Der gælder ingen formuegrænser, indtægtsgrænser for fuldt og nedsat tillæg til varme er som for personlige tillæg i øvrigt. En andel af varmeud- giften skal du altid klare, kr. 2.400 årligt for enlige og kr. 3.600 for gifte i alt. Den maximale årlige varmeud- gift, der kan udbetales tillæg til, er 10.100 kr. Varmetillægget er en andel af forskellen mellem varmeudgift og egenbetalingen udregnet efter regler, der vil være for indviklede at beskrive her. Bor der andre personer over 18 år hos pensionisten, med-

regnes kun den del af varmeudgiften, som er pensionistens, i beregning af tillæg.

På bibliotekerne findes en pjece »Varmetillæg til pensionister«. Alle, der tidligere har fået afslag på varmetillæg, bør nu søge, og dem, der hidtil har fået, bør tale med socialforvaltningen om ny beregning pr. 1/1-88.

Pension til ægtefælle

Tidligere fik folkepensionister med ægtefælle uden indtægt eller pension et tillæg til pensionen (ægtefælle- og hustrutillæg). Således havde man tidligere et beløb til rådighed, der svarede til 2 pensioner. Disse tillæg ophørte ved pensionsændringen i '84, og nu skal ægtefællen søge førtidspension af sociale årsager (ægtefællernes samlede indtægtsnedgang) i socialforvaltningen. Der er forskellig praksis i arterne for tilkendelse af social betinget førtidspension, men som retningslinie kan siges, at følgende betingelser skal være opfyldt:

- at fremtidige samlede årlige indtægter er under 110.448 kr.
- at der er sket en forringelse af økonomien i forhold til tidligere
- at ægtefællen ikke kan komme i arbejde fremover.

Hvis den ene ægtefælle overgår til folkepension, og den anden får efterløn på 80% satsen, må det derfor anbefales at kontakte socialforvaltningen for at få oplyst, om det er en økonomisk fordel, at efterlønsmodtageren søger førtidspension. En folkepensionist, hvis ægtefælle har indtægt i form af løn eller efterløn, mister både pensionstillægget og diverse tilskud.

Fra efterløn til folkepension

Når efterlønsmodtageren fylder 67 år,

har de kun ret til efterløn måneden ud, hvorefter de må søge folkepension.

Folkepensionen udbetales fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år, og efterlønnen ophører med udgangen af den måned, hvor efterlønsmodtageren fylder 67 år. Da efterlønnen udbetales bagud og folkepensionen udbetales forud, vil der på overgangstidspunktet blive udbetalt begge dele.

Ved overgang til folkepension har du ret til følgende:

Feriepenge: Har du feriepenge til gode ved overgang til folkepension, har du ret til at få dem udbetalt, uanset du holder ferie. Feriepenge optjent inden overgang til pension kan ikke nedsætte pensionen, boligydelse m.v.

Indfrosne dyrtidsportioner: Hvis du ikke allerede har fået de indfrosne dyrtidsportioner udbetalt, fordi du har været på f.eks. efterløn, førtidspension, har du ret til at få dem udbetalt ved det fyldte 67. år. Inden du fylder 67 år, får du automatisk en ansøgningsblanket.

Bunden opsparing: Har du indbetalt bunden opsparing, vil dette beløb automatisk komme til udbetaling, når du fylder 67 år.

ATP kan tidligst udbetales, når du fylder 67 år. Er ATP-modtageren død, kan den efterlevende ægtefælle dog få ATP udbetalt, hvis han/hun er fyldt 62 år og ATP optjeningsperioden såvel som ægteskabet har varet i mindst 10 år.

ATP udbetales efter ansøgning, du får automatisk et skema, inden du fylder 67 år.

Løbende erhvervsevnetabserstatning efter en arbejdsskade stopper fra udgangen af den måned, hvor skadelidte fylder 67 år. Den løbende ydelse afløses af et skattefrit engangsbeløb, som svarer til 2 gange den årlige ydelse. Beløbet er formue, og kun renteindtægten kan påvirke pensionstillæg og personligt tillæg.

Marie Gjerum
socialrådgiver

Artiklen fortsætter i P&K nr. 4.

Signatur i Prop & Kapsel

Artikler i P&K skal naturligvis signeres, hvilket desværre ikke skete i sidste nummer af P&K, hvor undertegnede skrev en artikel om forholdet til SiD.

I øvrigt må det normalt være gældende, at artikler, der skrives af undertegnede – som redaktør af P&K – ikke behøver underskrift. Jeg har skrevet lederen og andre ting igennem 4½ år i P&K, uden nogen har været i tvivl om, at det var undertegnede, der havde skrevet artiklerne, men for ikke at nogen skal være i tvivl, vil jeg fremover sikre, at alle artikler incl. lederen bliver signeret.

Preben Mortensen

1898-1988

Reception

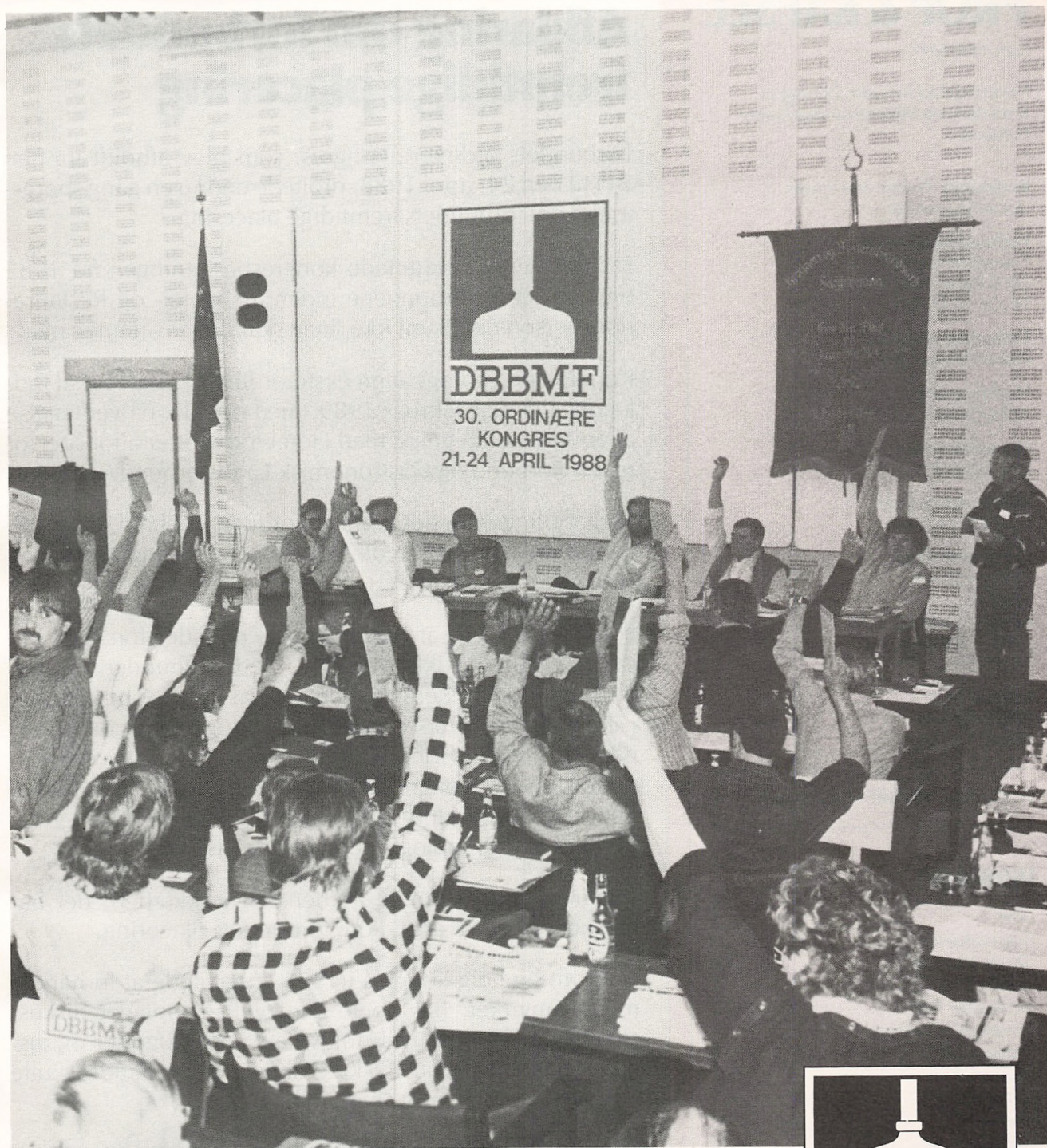
**2. maj 1988
kl. 12.00-16.00**

**Forbundets lokaler
Tomsgårdsvej 19¹
København NV**

**90
ÅR**

PROP & KAPSEL · NR. 4 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 191
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsssekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Kongresudtalelse	3
"Du kan blive fyret"	4-5
Jubilæer	5
Sociale sats 1988	6-7
Overgang til folkepension fortsat fra nr. 3	8-9
Medicinisbrug	9
Ferielegater 1988	10-11
Diverse	11
Kongresudtalelse	12

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 8. JUNI 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
191, 2400 København NV.

Afklaring om forbundets fremtidige placering

Forbundets ordinære kongres, som blev afholdt fra den 21. til den 24. april 1988, drøftede endnu en gang spørgsmålet om forbundets fremtidige placering.

Et klart flertal bekræftede kongresbeslutningen fra 1985 om, at det er forbundene inden for Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, man skal sluttes sammen med.

Kongressen vedtog, at en ekstraordinær kongres skal indkaldes i januar-februar 1989, med henblik på vedtagelse af en sammenlægning med Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund og Gastronomisk Landsforbund.

Forhandlingerne, der tages de forbund imellem, tager udgangspunkt i de allerede udarbejdede forslag til love og struktur.

Som det kan ses af beslutningen, omfatter forslaget om sammenslutning ikke længere Tjenerforbundet. Tjenerforbundet og Tjenerforbundets A-kasse er for nuværende i en økonomisk uoverskuelig situation, som gør, at det ikke er muligt at forhandle en sammenlægning med Tjenerforbundet. Kongressen vedtog derfor, at når situationen i Tjenerforbundet er afklaret, kan de optages i det fremtidige forbund og forbundets A-kasse.

Kongressens beslutning fjerner den usikkerhed, der har hersket det sidste års tid om forbundets placering.

Selv om en enig kongres i 1985 anbefalede at forhandle med Samvirket, har nogle alligevel genoptaget diskussionen om SiD, til trods for 10 års undersøgelser og diskussioner har vist, at SiD ikke var den vej, forbundet skulle søge ved en forbundssammenlægning.

Man må gå ud fra, at alle respekterer kongressens beslutning således, at forbundet opfattes som en troværdig forhandlings- og samarbejdspartner, så man kan få den sammenslutning, før det er for sent.

P.M.

Kongresudtalelse

fra DBBMF's 30. kongres 21.-24. april 1988

Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbunds 30. ordinære kongres 21.-24. april 1988 på LO-Skolen i Helsingør, udtaler sin skarpe fordømmelse af Monopoltilsynets behandling af undersøgelse af den danske bryggeribranche.

Monopoltilsynet foretog i 1986 en undersøgelse af den danske bryggeribranche for at konstatere, om der var tale om brancheaftaler, der hindrede fri konkurrence af øl- og mineralvandsprodukter.

Monopoltilsynets undersøgelse viste, at medlemmerne under Bryggeriforeningen i Danmark havde en kontrahentaftale, der fastsatte en mindstepris på ølprodukter, forbød rabatordninger og kontrakter med depolindehaverne, der fastslo, at disse kun måtte forhandle et enkelt bryggeries produkter i et bestemt geografisk område og til en pris fastsat af bryggerierne.

Monopoltilsynet ønskede på disse områder kontrahentaftalens bestemmelser ophævet.

I stedet for at indstille til et sådant påbud, indgik Monopoltilsynet aftaler med bryggeribranchen, som tilgodeså de 2 store bryggerier Carlsberg og Tuborg og som styrker de store varehuse og supermarkedskæder overfor de mindre handlende købmænd og kiosker.

Monopoltilsynet indgik aftaler med Carlsberg-Tuborg bryggerierne om en rabatordning med en reduktion i prisen til kunder, der købte over 2 hele paller op til 32 paller.

Det vil kun være de store forretninger, der har plads til så store mængder øl og mineralvand og derfor vil disse store forretninger få bedre konkurrencevilkår på disse produkter.

Da Carlsberg-Tuborg samtidig pålægger de små handlende et gebyr ved køb af mindre partier øl og mineralvand, vil der blive tale om en konkurrenceforvridning påført detailhandelen af Monopoltilsynet.

Da Monopoltilsynet samtidig har fastslået, at Carlsberg-Tuborg bryggerierne depoter er en integreret del af disse bryggerier, vil Carlsberg-Tuborg bryggerierne fortsat kunne diktere pris, salgs- og distributionsforholdene på disse depoter, mens de øvrige bryggerier efter en overgangsperiode ikke længere kan have egne depoter.

Monopoltilsynet har indgået aftaler med Carlsberg-Tuborg bryggerierne, der giver dem klare konkurrencefordele, hvorfor Monopoltilsynet medvirker til et konkurrenceforhold, der kan betyde lukning af øvrige bryggerier.

Monopoltilsynet har med sine aftaler styrket monopoliseringen indenfor bryggeribranchen og detailhandelen.

Forbundet må skarpt kritisere, at Monopolrådet har tilladt embedsmændene i Monopoltilsynet at indgå den slags konkurrenceforvridende aftaler. Forbundet må ligeledes kritisere Monopolrådet for at have accepteret, at Monopoltilsynet i sin meget store undersøgelsesrapport ikke ville optage be-

mærkning fra en af forbundet udarbejdet analyserapport om konsekvenserne ved ændrede konkurrencevilkår indenfor bryggeribranchen. Forbundet fik end ikke engang lov til at udtale sig om rapporten.

Endelig må det også kritiseres, at Monopolrådet accepterer, at Monopoltilsynet kan indgå aftaler, der griber ind i arbejdsmarkedets aftaleforhold. En faglig voldgift har på grundlag af aftalen givet Carlsberg-Tuborg bryggerierne ret til at frigøre sig fra sine overenskomstmæssige forpligtelser og lade salget overgå til private vognmænd.

Forbundet finder, at sagen må få politiske konsekvenser og vil derfor opfordre til, at sagen rejses i Folketinget med udgangspunkt i den konkrete sag omkring bryggeribranchen.

Der bør stilles spørgsmål om, hvorvidt Monopolrådet har foretaget en objektiv neutral analyse af bryggeribranchen.

Det bør endvidere undersøges, om Monopolrådet har beføjelse til at træffe beslutninger, der skaber konkurrenceforvridning og skaber monopolisering indenfor bryggeri- og detailhandel.

Endelig bør Folketinget ændre på Monopolrådets sammensætning, således at erhvervsorganisationerne ikke får en dominerende rolle i Rådet.

Redaktionsudvalget

”Du kan blive fyret”

Af Eva Bøgelund

Hver gang Riza Gundogdu klagede over støvet i sliberiet, fik han samme besked: du kan blive fyret og få fem ugers karantæne. I dag er hans lunger ødelagte.

For Riza Gundogdu er fremtiden afgjort. Han er 56 år og færdig på det danske arbejdsmarked. Økonomien hedder 1.500 kroner om måneden i førtidspension og en erstatning for arbejdsskade på 194.000, som han og hans familie nu kan spise op.

Riza har altid arbejdet på jernstøberier, mens han har været i Danmark.

I sine sidste fem år på arbejdsmarkedet stod han i en lille sandblæser-kabine uden udluftning på Jernstøberiet Dania i Århus. Så blev han syg.

Det var i 1985. Kort efter kom Arbejdstilsynet i Århus på besøg som led i deres »Aktion indvandrere«, hvor de var ude og se en række typiske »indvandrerarbejdspladser« efter i sømmene.

Dania fik en stribe kraftige påbud. Men for Riza's vedkommende var det for sent. Han kom aldrig på arbejde igen.

Riza forlod sin landsby og den usikre tilværelse som landarbejder i Tyrkiet i 1973 og drog med strømmen af indvandrere nordpå til de ledige jobs i industrien.

»Hvis jeg havde vidst, hvordan det ville ende, var jeg blevet og havde prøvet at forsørge min familie med det lidt, vi nu havde«, siger han.

Altid trusler

»På Dania stod jeg og pudsede store stykker støbegods rene med en håndsandblæser. Der var ingen udluftning og så meget støv, at jeg havde svært ved at se«.

Riza fik sit første job i Danmark på Gørlev Jernstøberi på Sjælland. Også dengang arbejdede han i sliberiet – der, hvor støvet er.

Men Gørlev Jernstøberi har han kun ros til overs for, når han sammenligner med Dania.

»Jeg vidste godt, at jeg stod i alt for meget støv på Dania. Og jeg klagede mange gange over det«.

»Men hver gang fik jeg det samme svar: du kan blive fyret og få fem ugers karantæne. Og når du så har haft fem ugers karantæne, så sender arbejdsformidlingen dig herud igen. Hvis du siger nej, får du fem ugers karantæne igen«.

Det var en alvorlig trussel for Riza, for han har tre børn, og hans kone havde ikke arbejde på det tidspunkt.

»Vi havde godt nok en sikkerhedsrepræsentant, men han var også formand og havde været der i 30 år. Han truede mig også med fyring, når jeg klagede«.

Dengang var en trediedel af de ansatte på Dania indvandrere. De fleste af dem var tyrkere, der havde været på virksomheden i flere år.

De tyrkiske arbejdere fik ikke nogen instruktion om arbejdsmiljø og sikkerhed, heller ikke selv om en del af dem ikke kunne så meget dansk.

»Vi havde en tyrkisk kollega, der talte godt dansk. Han bragte også vores klager videre. Men altid det samme svar: I kan blive fyret«.

En gang fik Riza sine tænder smadret af kranen, der løftede støbe-elementerne på plads. Først da en dansk arbejder opdagede, hvad der var sket og slog i bordet overfor ledelsen, fik Riza lavet sine tænder.

»Men kun på grund af min danske kollega«, siger han.

Støv eller cigaretter

Da Riza Gundogdu endelig gik til sin læge med noget, han selv troede var en slags forlænget forkølelse, fik han en barsk besked: »Du skal ikke på det arbejde mere!«

Riza's første reaktion var: »Jamen så bliver jeg jo fyret«. Men lægen gjorde det klart for ham: »Du bliver ikke fyret. Du får en sygemelding, og så skal du have erstatning, for det her er en arbejdsskade«.

Desværre fik Riza's sag ikke noget let forløb. For nok har hans lunger taget alvorlig skade, og han har lette til middelsvære fortykninger af lungevævet. Men ikke støvlunger med støv i bunden af lungerne. Og det gør lægerne usikre på, hvor stor del af hans sygdom, der skyldes arbejdet.

Riza har aldrig før været syg i sit liv, hverken i Tyrkiet eller Danmark. Han har knapt nok haft en sygedag fra arbejdet. Men han har røget cigaretter, og det lægger lægerne stor vægt på, når de skal bedømme en lungeskade.

I første omgang afgjorde Sikringsstyrelsen, at Riza havde tabt 50 procent af sin erhvervsevne på grund af arbejdet. Men sammen med socialrådgiver i SID i Århus, Liv Hansen, ankede han sagen.

Anken gav et katastrofalt resultat. For ankestyrelsen lavede beslutningen om og sagde, at Riza kun har tabt 25 procent af sin erhvervsevne på grund af støvet i renseriet.

Men lægerne på arbejdsmedicinsk klinik og på lungeklinikken er stadig væk ikke helt enige om årsagen til Riza's sygdom.

De 25 procent invaliditet på grund af arbejdet giver Riza en kontant erstatning på 194.000 kroner.

Når han kun får en førtidspension på 1.500 kroner om måneden, skyldes det bl.a., at han ikke har arbejdet så længe på arbejdsmarkedet som en dansker.

Svært at få lært dansk

Riza har også oplevet nogle vanskeligheder med sin førtidspension. Kommunen har godt nok indstillet ham til den, men de vil ikke betale forskud. Derfor har han i lang tid måttet leve af bi-standshjælp.

»Faktisk må man tage sig til hovedet over, hvordan de sociale myndigheder har behandlet denne her sag«, siger Liv Hansen fra SiD.

»Jeg oplever, at det kan være svært at trænge igennem med en sag, når det er en indvandrer, det drejer sig om. Der kan let opstå tvivl og usikkerhed, som ikke

kommer til den skadelidtes fordel«.

Riza har aldrig fået lært ret meget dansk. Derfor skal han altid bruge tolk. Enten en ven, sin voksne datter eller en af kommunens tolke.

»Jeg har jo altid arbejdet. Og der var ikke brug for at kunne ret meget dansk, når jeg stod for mig selv og sandblæste. Og kræfter til at gå på aftenskole efter arbejdet, syntes jeg ikke, jeg havde«.

Liv Hansen ser et problem i, at indvandrerne fra typiske »indvandrer-arbejdspladser« som Dania støberiet ikke har så megen kontakt med fagforeningerne, som man har på andre arbejdspladser.

»Derfor er der ikke rigtig nogen til at »støtte og bære« en sag som denne her«, siger hun.

Nu kan Riza Gondugdu kun håbe på, at Liv Hansen kan få overbevist Sikringsstyrelsen om, at der er grundlag for, at sagen tages op igen.

Liv Hansen har foreløbig fået støtte fra arbejdsmedicinsk klinik i Århus, der vil undersøge mulighederne.

»Sandsynligheden for at få en anden afgørelse er nok ikke så stor, men vi prøver«, siger hun.

Liv Hansen frygter i øvrigt, at der er mange indvandrere, der ikke får anmeldt en arbejdsskade i tide.

»I forhold til, hvad der reelt sker af arbejdsskader blandt indvandrerne i SiD, så ser jeg for få sager her på mit bord«.

Tilfælde

JUNI

25 års jubilæum på Albani Bryggerierne

4. juni
Mogens Grundsøe
Sneglehatten 94
5220 Odense SØ

25 års jubilæum Carlsberg

15. juni
Erik Flemming Nielsen
Jenagade 7, 2. th.
2300 København S

15. juni
Viggo Pedersen
Janesvej 10
2680 Solrød Strand

25 års jubilæum Tuborg

4. juni
Karin Olsen
Tomsgårdsvej 85, 4. th.
2400 København NV

JULI

25 års jubilæum Carlsberg

1. juli
Einar Poul Olesen
Akelejehaven 75
2630 Tåstrup

4. juli
Inga Møller Jensen
Jerichausgade 82, 4.
1777 København V

15. juli
Tonny Ejvind Møller
Stationsalleen 8 A, st.
2730 Herlev

25 års jubilæum Tuborg

28. juli
Leif Seifert Jensen
Mågevej 85, 2. tv.
2400 København NV

Nyt fra A-KASSEN

Sociale satser 1988

Vi bringer her de sociale satser, som er gældende fra 1. april 1988.

ARBEJDSLØSHEDSDAGPENGE

	Pr. dag	Højeste beløb kr. Pr. uge (6 dage)
Heltid	354	2.124
Deltid	236	1.416
D-sats	283	1.698
Deltid	189	1.134

EFTERLØN

	Årlig kr.
Indtil 2½ år	110.802
Herefter indtil 67 år	88.642

Bemærk, der er ingen ændring for gruppen overgået før 1. januar 1983, bortset fra ophævelse af 70%-satsen.

ARBEJDSKADFORSIKRING

Erstatning ved arbejdsskade	Højeste beløb årlig kr.
Erstatning for erhvervsevnetab § 27	198.400
Mén-erstatning § 28, stk. 3, 1. pkt.	30.000
Mén-erstatning § 28, stk. 3, 2. pkt.	36.000

Efterladte-erstatning

	Kr.
Overgangsbeløb § 30	78.500
Løbende erstatning	Efterladte Pr. barn
	§ 31 § 32
Efterladte og børn	74.400 24.800
Kun børn	49.600

BISTANDSLOV

Kontanthjælp § 37

	Mdl. kr.
§ 37, stk. 2, 1. pkt.	2.649
§ 37, stk. 2, 2. pkt.	
Unge hjemmeboende	1.361
Unge udeboende	1.897
§ 37, stk. 2, 4. pkt.	2.330
Børnetillæg, § 37, stk. 4	997
For det ældste barn	1.196

Fripladser § 73, jfr. § 64, stk. 3

Indtægt kr. (indkomstår: 1988)	Betal. i pct. af fuld takst
Under 40.001	0
40.001-41.000	5
41.001-135.000	Betal. forhøjes med 1 pct. for hver 1.000 kr.s indtægtsstigning
135.001 kr. eller derover	100

For hvert hjemmeboende barn ud over ét forhøjes indtægtsgrænsen med 7.000 kr.

BOLIGSTØTTE

	Årlig kr.
Fradrag i barns indkomst, § 7, stk. 3	10.70C
Fradrag pr. barn i husstanden, § 7, stk. 5	11.200
Standardbeløb, § 14, stk. 1, nr. 2	6.100
Mindste egenbetaling, § 18, stk. 1 og § 24, stk. 6	6.500
Højeste boligudgift, § 21, 1. pkt.	42.600
Højeste boligstøtte, § 22, stk. 1, 1. pkt.	22.476
Mindste tilskud, § 29	756
Mindste lån, § 30	1.344
Indkomstgrænse for stigning i egenbetaling, § 18, stk. 1	115.500

BØRNETILSKUD M.V.

Børnetilskud	Kvartal kr.
Ordinært § 2	935
Ekstra § 3	715
	Kvartal kr.
Særligt § 4, stk. 2	3.585
Særligt § 4, stk. 3	1.794
Normalbidrag § 14	Halvårlig kr.
	3.588
Fødselsbidrag § 15	Kr.
Normalbidrag	410
	Mdl. kr.
Moderens underhold	716

PENSIONER

Enlig pensionist pr. md.

	Folkep. + alm. førtidsp.	Forhøjet alm. førtidsp.	Mellemste førtidsp.	Højeste førtidsp.
Grundbeløb	3.341	3.341	3.341	3.341
Pensionstillæg	661	661	661	661

Førtidsbeløb	778			
Invaliditetsbeløb		1.555	1.555	
Erhv. udygtighedsbeløb			2.155	
I alt	4.002	4.780	5.557	7.712

		Mdl. kr.	Mdl. kr.	
		Samgifte for hver	Andre	
Grundbeløb		3.069	3.341	
Pensionstillæg		710	661	
Førtidsbeløb		778	778	
Aflønningsbeløb		1.555	1.555	

	Gift, hvis ægtefælle modtager højeste eller mellemste førtids-pension eller invaliditetsydelse for hver	Andre	
Invaliditetsbeløb	1.333	1.555	

	Gift, hvis ægtefælle opfylder betingelserne for erhvervs-udygtighedsbeløb for hver	Andre	
Erhvervs-udygtighedsbeløb	1.560	2.155	

	Gift, hvis ægtefælle modtager invaliditetsbeløb eller invaliditetsydelse for hver	Andre	
Invaliditetsydelse	1.216	1.499	
Personligt bistandestillæg		1.555	
Plejetillæg		3.104	
Ægteskabstillæg		426	
Hustrutillæg		3.470	

FRADRAGSFRI BELØB

Grundbeløb	Årlig kr.	Årlig kr.
	Gift for hver	Enlige
Fradragsfrit indtægtsbeløb	31.800	15.800
Ekstra fradrag arbejdsindtægt	25.100	16.600
Arbejdsindtægt for 67-69-årige	57.000	57.000
Fradrag for pensionsindtægt, 40% af pensionen, mindst	18.700	18.700

Personlige tillæg

Fradragsfrit indtægtsbeløb	16.000	10.600
----------------------------	--------	--------

Pensionstillæg

	Samlet indtægt	
Fradragsfrit indtægtsbeløb	14.900	10.200

RETSHJÆLP FOR UBEMIDLEDE

	Årlig kr.
Socialindkomstgrænse	80.000
Tillæg pr. barn	7.000

FRI PROCES

	Årlig kr.
Socialindkomstgrænse	110.000
- forsørgere	83.000
- ikke-forsørgere	15.000
- tillæg pr. barn	

SYGESIKRING

	Kr.
Begravelseshjælp § 16	2.952,60

SYGEDAGPENGE M.V. § 10, stk. 3 og § 24, stk. 3 og 4

	Ugll. kr.
Højeste beløb	2.126
Laveste beløb	213

SOCIAL INFORMATION

Overgang til folkepension

Folkepension har alle ret til, når de er fyldt 67 år.

Du skal selv søge om folkepension i socialforvaltningen, men din kommune er forpligtet til at sende dig en vejledning og ansøgnings-skemaet i god tid inden du fylder 67 år.

Fuld folkepension udgør månedlig:

pr. 1/1-88 for	enlige	gifte til hver
grundbeløb	3.341 kr.	3.069 kr.
pens.tillæg	661 kr.	710 kr.

I alt 4.002 kr. 3.779 kr.

Pr. 1/7-88 i alt 4.278 kr. 4.117 kr.

Oplysninger, du må have fra din socialforvaltning

Hvis du ikke bliver indkaldt til en samtale i socialforvaltningen ved overgang til folkepension, vil det være en god idé selv at bestille en tid og få oplyst om dine specielle rettigheder og kommunens tilbud til pensionister.

Hermed et forslag til huskeliste, der kan bruges i samtalen på socialforvaltningen. Den kan udvides eller indskrænkes afhængig af dine behov.

Huskedesdel

1. størrelsen af din pension
2. hvor meget skat, du skal betale, om du har fået pensionistfradrag

KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET
KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET · KEND DIN RET

3. om du kan få boligydelse
4. om lån til ejendomsskatter, samt om det er en fordel for dig at få det lån eller få boligydelse. Du kan evt. få lån til ejendomsskatter i fritidshus.
5. om mulighed for personligt tillæg til medicin, tandlæge, fodpleje, briller, ferie. Spørg om kommunens formuegrænser.
6. ret til varmetillæg.
7. mulighed for betaling for hjemmehjælp.
8. hjælpemidler og boligændringer. F.eks. gangbesværet har brug for fjernelse af dørtrin, og pensionist med fingergigt har brug for særlig store håndtag på køkkengrej.
Man kan få besøg af en ergoterapeut eller fysioterapeut, der kan se på dit hjem og indstille, hvad der kunne lette i dagligdagen.
9. mulighed for 1/2 licensnedsættelse, og hvordan du søger.
10. rabatkort til busser, transportordninger for gangbesværede, 65-billet.
11. oplysninger om pensionistklubber i din kommune, rabatorordninger til f.eks. svømmehal m.v.

Udover det må du selv undersøge, om du kan få billigere forsikringer, nogle selskaber har pensionistpræmier.

Du bør også tale med skatteforvaltningen om:

1. mulighed for nedsat lejeværdi af egen bolig som pensionist.
2. mulighed for nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter, ATP m.v. Nedslag ydes kun ved skattepligtig indkomst under

73.600 kr. (1987). Spørg ligeledes skatteforvaltningen til råds om fordeling af indtægter på selvangivelsen for gifte, så I har størst mulighed for at udnytte reglerne for rentedeslag.

Pensionerne i fremtiden

Tendensen nu er, at pensionen til enlige og gifte skal ligestilles, og at pensionisterne både med og uden indtægter skal stilles bedre økonomisk.

I 1989 ventes lovændring, så pensionister kan have større indtægter ved siden af pensionen. Det skulle betyde, at medlemmer, der får pension og samtidig har en pensionsordning med løbende udbetaling, får mere ud af deres pension.

LO og økonomisk institut ved universitetet har lavet en undersøgelse, der klart viser, at pensionister, der har kapitalpension (udbetales på én gang) får meget mere ud af folkepensionen og betaler mindre i skat end pensionister, der har pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Samme forbedring vil gælde for pensionister under 67 år, der får nedsat pension grundet løbende erhvervsevnetabstatning efter en arbejdsskade og derved får pensionen nedsat og stor skat som reglerne er nu, mens modtagere af erstatningen som engangsbeløb ikke betaler skat og kun nedsættes af renteindtægten.

Alle folkepensionister må håbe på, at de positive vinde fortsætter på Christiansborg og selv være med til det gennem de mange pensionistklubber og foreninger over hele landet, der både tilbyder fritidsaktiviteter, underholdning og social samvær, men også aktiv pensionistpolitik for bedre vilkår.

Marie Gjerum
socialrådgiver

Medicin- misbrug

»Ændringer i miljø eller arbejdsvilkår er sjældent praktisk gennemførlige.

Derimod kan det ofte lykkes at hjælpe patienter igennem en *kritisk periode* ved medikamentel behandling«.

Hvor kommer ovenstående citat fra?

Er det arbejdsgivernes konklusion på et arbejdsmiljøkrav eller er det Arbejdstilsynet, der ikke tør gå længere?

Ingen af delene. Det er fra en reklame for Serepax, der er medicin mod angst og spændingstilstande, og som bl.a. udmærker sig ved, »at det næppe påvirker arbejdskapaciteten«.

Et andet præparat kalder sig Gamaquil. I reklamen for dette hedder det frejdigt:

»I den daglige praksis forekommer hyppigt klager, hvor abnorme spændingstilstande i skeletmuskulaturen – på grund af overanstrengelse af større eller mindre muskelgruppe, traumer, forkeret arbejdsstilling eller psykiske faktorer m.m. – er baggrunden for de varierende symptomer.«

»Gamaquil er et muskelrelaksans, som effektivt vil kunne modvirke sådanne symptomer og lette gennemførelsen af den kausale behandling, f.eks. fysioterapi eller oplæring i bedre tilpasning til arbejdskravene.«

Ikke et ord om at ændre de forhold, der fører til de »abnorme spændingstilstande«.

Medicinalindustrien er ude efter at sælge sine produkter. Medicinalindustrien ved også, at den er gal med arbejdsmiljøet – altså reklamerer man for sine produkter som en løsning på folks problemer med arbejdsmiljøet.

De to ovennævnte eksempler er desværre ikke enestående. Læger bombarderes dagligt med reklamer med et lignende budskab. I »Ugeskrift for Læger« ses flotte helsidesannoncer, hvor folk i belastede arbejdsstillinger er fotograferet med en passende medicin indenfor rækkevide.

DBBMF's sikkerhedsudvalgsmedlemmer blev på halvårsmødet i maj 1988 præsenteret for disse og en række lignende reklamer af pharmaceut Lone Wibroe.

Forargelsen var stor og dybtfølt.

Arbejdsmiljøproblemer skal ikke klares med medicin.

Når der er et arbejdsmiljøproblem, skal det frem i lyset og løses. Det nytter ikke, at hver enkelt og hans læge søger at klare problemet ved at dulme symptomerne med medicin.

Når man lider af ondt i ryggen, hvis man har søvnbesvær, hvis der er hovedpine hver arbejdsdag – så er det kroppens måde at sige »pas på«. Symptomer skyldes uacceptable påvirkninger, og det er påvirkningerne, der skal fjernes, ikke symptomerne.

Lone Wibroes rapport om medicinforbrug blandt kvindelige bryggeriarbejdere viser, at mange kolleger bruger medicin for overhovedet at kunne passe deres arbejde.

Problemerne må i stedet frem i lyset, så årsagerne kan behandles.

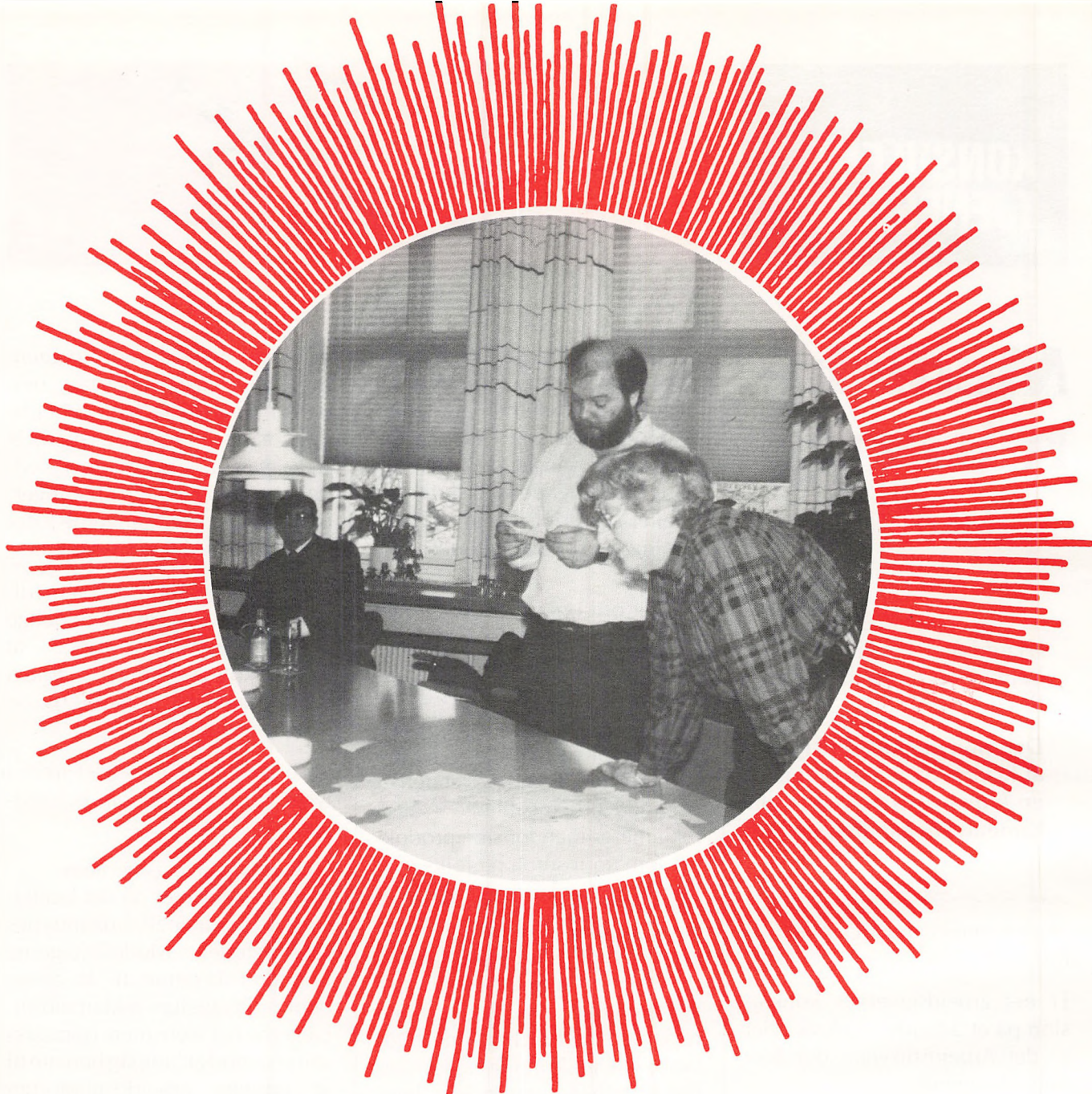
Sikkerhedsudvalgsmedlemmerne protesterer på det kraftigste mod medicinalfabrikanternes salgsmetoder. Mødedeltagerne opfordrer lægerne til at afvise denne uhyggelige reklameform. Lægerne må være mere opmærksomme mod at lade sig benytte til at udsætte arbejdsmiljøforbedringerne.

Lægerne må tage fat i arbejdspladserne og påpege de problemer, de støder ind i i deres praksis. Piller, blokader m.v. kan højst være midlertidige løsninger, til de grundlæggende problemer på arbejdspladsen er løst.

Piller og medikamenter, der kun tager sigte på at holde folk på arbejdspladsen, er en uværdig form for behandling og medvirker kun til at forværre problemerne for den enkelte og hans/hendes kolleger.

Vi vil i kommende numre af Prop & Kapsel vende tilbage til problemerne omkring medicinforbrug blandt bryggeriarbejdere.

FERIELEGATER 1988

Som tidligere har vi – også i år –
udtrukket ferielegater til vore
medlemmer, 40 i alt à kr. 400,00.

Flemming Heegaard
Hejmdalsvej 13
8900 Randers

Flemming Andersen
Magistervej 33, 2. th.
2400 Kbh. NV

Sonja Møller
Vejlevej 55
7000 Fredericia

Rich Skougaard Sørensen
Engsvinget 45
8462 Harlev J.

Tom R. Nielsen
Skrydstrupvej 13
8200 Århus N

Tage Jørgensen
Brumleby M 6
2100 Kbh. Ø

Johnny Riel
Dagmarsgade 36, 13.
2200 Kbh. N

Ken Parma Andersen
Maltagade 34, 3. mf.
2300 Kbh. S

Alex Johnny Pedersen
Rødovre Parkvej 195, 1. tv.
2610 Rødovre

Kim Bartroff
Parmagade 14, 2. tv.
2300 Kbh. S

Georg Baumann
Æblerosevej 95
8500 Grenå

John Medgaard Rasmussen
Volden 24, 2.
8000 Århus C

Jørgen Axel Rost
Trægården 22, 4. th.
2300 Kbh. S

Inger Olsen
Westend 18, st. tv.
1660 Kbh. V

John Frederiksen
Søndersognsvej 53
4780 Stege

Lissi Andersen
Hyacintvej 5
8900 Randers

Susanne Olesen
Møllerloden 15, 1. th.
2400 Kbh. NV

Anker Jensen Fogh
Holmstruphøjvej 52
8210 Århus V

Eva Katinka Hansen
Elmehaven 6, Mosede
2670 Greve Strand

Jens Sørensen Prang
Trekronervej 25
8900 Randers

Tommy Andersen
Tranehøjen 188
5250 Odense SV

Søren Winther Jensen
Tranekærparken 47
8240 Risskov

Gunnar Pedersen
Tujavej 17
4600 Køge

Leif Soyly
Vesterkærvej 35
2650 Hvidovre

Lone Flink Basse
Greve Alle 88
2650 Hvidovre

Jørgen T. Petersen
Devantiersvej 13, st. th.
7000 Fredericia

Albin Eriksson
Halfdangsgade 49, 5. th.
2300 Kbh. S

Ole Jensen
Vesterfælledvej 90, 3. tv.
1777 Kbh. V

Laila Loginoff
Sabroesvej 17 A
3000 Helsingør

Stanislov Usilowski
Ourøgade 22, 2. th.
2100 Kbh.

Niels Søren Nielsen
Holstebrovej 454
7800 Skive

Ove Jensen
Skydebanegade 46, 4. tv.
1709 Kbh. V

Ib Boa Frimark
Fægangsvejen 17
4281 Gørlev

Steffen Petersen
Elmevej 8
5800 Nyborg

Viggo Jensen
Spurvevænget 6
5210 Odense NV

Arnold Jensen
Tavleager 17
2670 Greve Strand

Keld Sørensen
Sydvestvej 58
8700 Horsens

Johnny F. J. Christiansen
Parkvej 20 A, st. tv.
4230 Skælskør

Michael Christiansen
Blåbærvej 22
5260 Odense S

Lisbeth I. Hermansen
Bodenhoffs Plads 8, 3. th.
1430 Kbh. K

*Prop & Kapsel ønsker de hel-
dige vindere til lykke og god
ferie.*

DIVERSE

Læserbrev

Jeg har naturligvis læst Prop og Kapsel 2/88, og dermed diverse forslag til kongressen. Jeg skal ikke kommentere forslagene i bladet, men lidt mangel på sam-

me. Hvor er indlægget fra emneudvalget, der i kongresperioden skulle behandle det arbejdsretlige system? Men det mangler måske, fordi udvalget aldrig har været indkaldt? Nu har der naturligvis også kun været ca. 2½ år til at finde en mødedato, så det kan jo være undskyldningen!

Et andet hjertesuk:

På kongressen i 1985 kritiserede jeg referaterne af hovedbestyrelses- og forretningsudvalgsmøderne i Prop og Kapsel – de var for omfattende. Nu kan jeg da se, at kritikken er taget noget så eftertrykkeligt til efterretning inden for det sidste år. Nu får vi nemlig overhovedet ingen referater mere! Jeg gav dengang udtryk for, at man kunne lave et beslutningsreferat. For jeg synes da trods alt, at det er rart at vide lidt om, hvad der foregår inden for forbundets tætte mure!

I håb om en positiv reaktion
Ulla Rasmussen Århus

RECEPTION

I anledning af Horsens afd.s 90 års jubilæum afholdes der reception **fredag den 17. juni 1988 kl. 10.00 til 13.00** i Den Gyldne Hest på Ceres bryggeriet i Horsens.

Med venlig hilsen
Horsens afdeling.

KONGRESSTOF

Desværre er materialet fra kongressen ikke renskrevet, og derfor vil det først være muligt i næste nr. af P&K at redegøre for kongressens beslutninger og vedtagelser.

P.M.

Udtalelse fra DBBMF's 30. ordinære kongres den 21.-24. april 1988

Kongressen fordømmer arbejdsgivernes angreb på vore overenskomstdækkede arbejdsområder og markerer, at vi ikke vil finde os i disse forsøg på at knække vort forbund.

Det arbejdsretlige system giver os ingen beskyttelse mod disse overgreb og tillader gang på gang arbejdsgiverne at fravige indgåede aftaler og fratage vore medlemmer deres arbejdsområder.

Vi kræver Forligsmandslovens udemokratiske sammenkædnings- og afstemningsregler fjernet.

Vi kræver tryghed i ansættelsen gennem produktions- og beskæftigelsesgarantier, og medbestemmelse i forbindelse med den teknologiske udvikling.

Der skal indføres betalt frihed til uddannelse dels for at forhindre teknologisk arbejdsløshed, men især for at sikre et bredt og udviklende uddannelsstilbud til alle.

Vi kræver sunde og sikre arbejdspladser.

Vi kræver fuld dækning ved arbejdsulykker og erhvervs sygdomme.

Vi tager afstand fra den borgerlige regerings nedskæringer af Arbejdstilsynet og kræver flere ressourcer og mere kompetence for at styrke det forebyggende miljøarbejde.

Vi forlanger af politikerne, at de omgående griber effektivt ind mod ødelæggelserne af de omgivelser vi lever i.

Vi fordømmer arbejdsministerens planlagte lovgivning om skærpede krav overfor de arbejdsløse. Det er urimeligt, at de selv skal finde jobtilbud, når regeringen har opgivet at skaffe dem arbejde.

Vi kræver, at LO trækker sig ud af 3-partsforhandlingerne under den borgerlige regering.

Vi bekræfter vor EF modstand og vender os på det skarpeste mod harmoniseringsbestræbelserne, som på alle måder vil forhindre en selvstændig dansk arbejderpolitik i fremtiden.

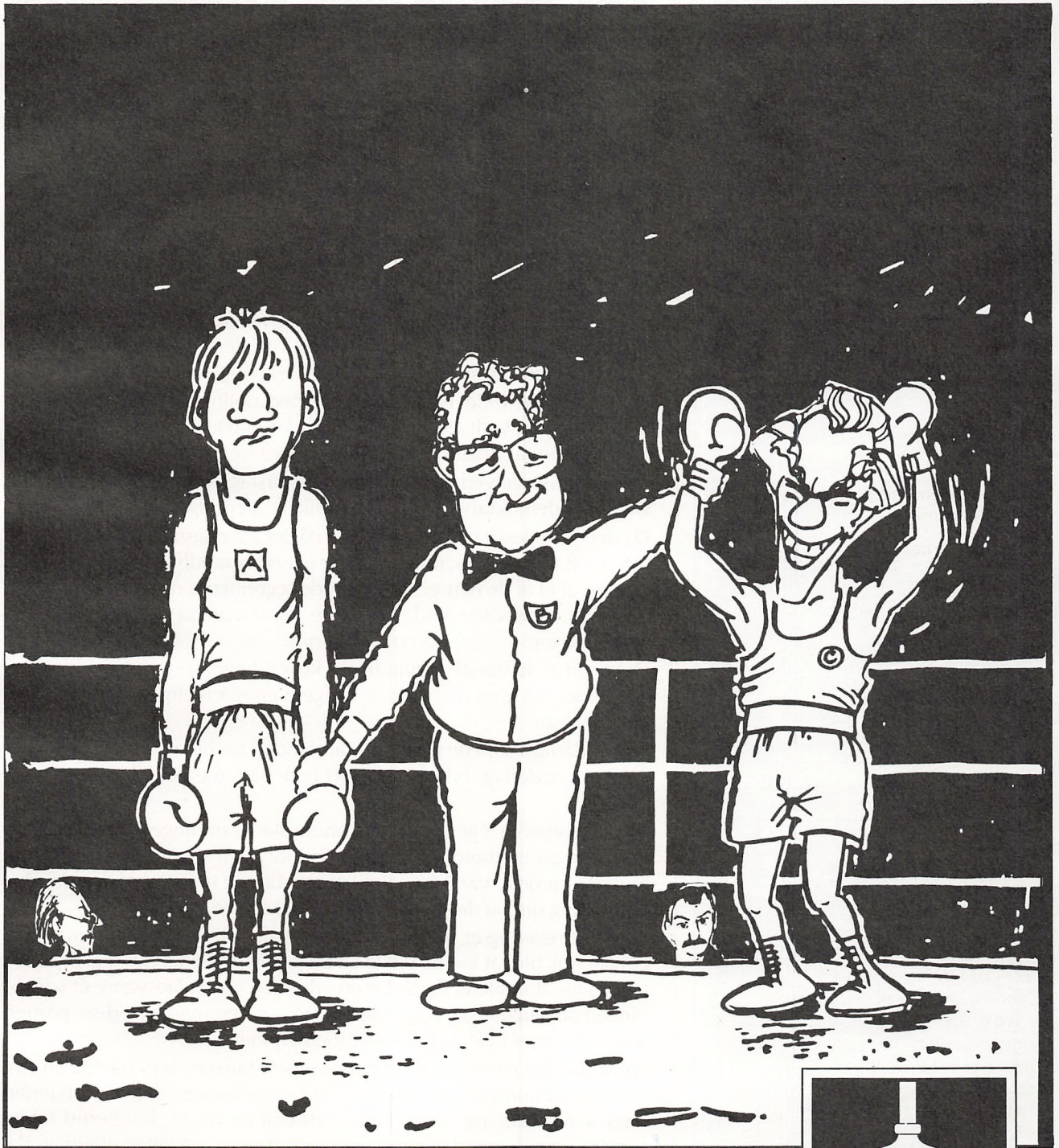
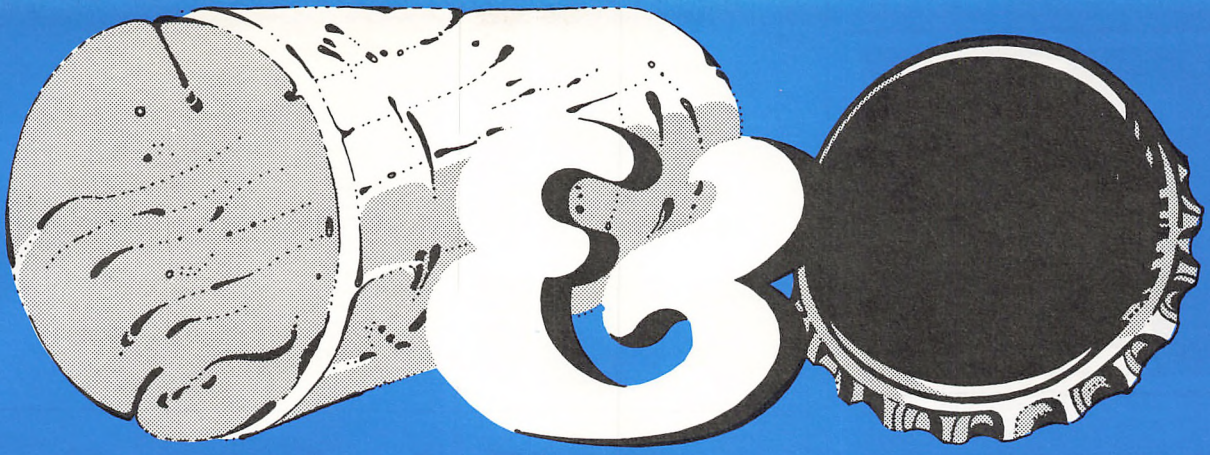
Kongressen konstaterer, at Internationalt samarbejde mellem arbejdere i alle lande er nødvendigt, hvis kapitalismens rovdrift på menneskelig arbejdskraft skal bekæmpes.

Kongressen tager afstand fra den undertrykkelse, tortur og forsvinden, som arbejdere og deres faglige repræsentanter verden over udsættes for, og tager samtidig afstand fra racisme, nazisme, undertrykkelse og forfølgelse af indvandrere og politiske flygtninge, når de søger nye hjemlande.

Vi fordømmer også Israels besættelse af Vestbredden og Gazaområdet og deres voldelige metoder overfor den civile palæstinensiske befolkning.

Redaktionsudvalget

PROP & KAPSEL · NR. 5 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Indvandrerne har betalt dyrt med helbredet	3- 5
G 3-4 på Esbjerg højskole	5
Økonomisk støtte til Sydafrika	6- 8
Sorteper på EFG	9-10
Læserbreve, jubilæer	11
Esbjerg Højskoles Medietilbud	12

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 7. AUGUST 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19, 1. 2400 København NV.

De Radikales kovending

Folketingsvalget den 10. maj gav ikke det politiske skifte, som arbejderbevægelsen havde håbet på.

Tværtimod blev arbejderpartierne repræsentation i folketinget formindsket, hvorved det endnu en gang var muligt for Poul Schlüter at danne en borgerlig regering.

Det utrolige ved den nye regering er, at man har sprængt 4-kløveret og dannet en Konservativ-Venstre-Radikal mindretalsregering.

De tre partier har tidligere dannet regering, men det var under andre forudsætninger.

I 1966-67 sad en Socialdemokratisk mindretalsregering med støtte fra SF, hvilket sikrede regeringen et flertal i Folketinget. K-V-R var i opposition, hvilket naturligvis medførte – da S-SF flertallet blev sprængt – at disse tre oppositionspartier forsøgte et regerings samarbejde.

Det borgerlige 4-kløver faldt på sikkerhedspolitikken. Efter 23 dagsordensforslag og vedtagelser på 5½ år, der bragte den borgerlige regering i mindretal, måtte man tage konsekvensen og udskrive valg.

Det interessante ved de 23 dagsordensforslags vedtagelser var, at det var Socialdemokratiet, SF og de Radikale, der udgjorde dette flertal.

Da det lykkedes at vælte regeringen på det 23. dagsordensforslag, skiftede de Radikale opfattelse, og efter ugers forhandlinger må man konstatere, at ét af de partier, der væltede regeringen, nu er en del af den regering, de selv var med til at vælte, og at man nu er enig i den væltede regerings sikkerhedspolitiske linie.

Det er en af de største partipolitiske kovendinger, man har set i mange år, og det må give de radikale vælgere en mærkelig fornemmelse af karruselsyge.

For de dårligst stillede grupper i samfundet, for hele fagbevægelsen er valget et nederlag, ikke noget stort nederlag, men et ydmygende nederlag.

5½ års borgerlig regering med økonomiske stramninger og nedskæringer, som på uretfærdig vis ramte de i forvejen socialt dårligt stillede grupper hårdest, var ikke nok til at overbevise et flertal af den danske befolkning om, at dette måtte og skulle ændres.

Den nye regering er svag og holder forhåbentlig ikke længe, men det er ikke nok blot at kunne vælte en borgerlig regering, der skal også arbejdes for at skaffe et flertal for en arbejderpolitik. Desværre er spredningen på den danske venstrefløj så stor, at stemmerne på disse partier ikke udmøntes i valgte folketingsmedlemmer.

En valgalliance mellem de mindre venstrefløjspartier er næppe en varig holdbar konstruktion, da en sådan valgalliance vil give problemer med kandidater og partiernes selvstændige profil. Imidlertid taber venstrefløjen 6 mandater grundet spærrereglen, og det er uheldigt, da spørgsmålet om et flertal i folketinget er meget snævert.

Man kan ikke tvinge partier ind i et samarbejde, men vi må appellere til et samarbejde mellem arbejderpartierne, da dette er det eneste og rigtige alternativ til en borgerlig regering.

P.M.

Indvandrerne har betalt dyrt med helbredet

Af Eva Bøgelund

Indvandrerens helbred er truet af, at de bliver for længe på de sundhedsfarlige arbejdspladser, fordi de har svært ved at finde andet arbejde. I dag finder man næppe en ældre indvandrer, der ikke har en arbejdsskade, siger tyrkisk foreningsformand.

Tunge løft, støv, støj og skiftehold er ord, der meget godt beskriver indvandrerens plads på bunden af arbejdsmarkedet.

»Men nu er regningen for mange års slid på de hårdeste arbejdspladser kommet. Jeg kender så godt som ingen indvandrere over 50 år, der ikke er mere eller mindre arbejdsskadede«, siger Turgay Citirikkaya. Han er formand for Anatolsk Kulturforening i Århus.

Tal fra Direktoratet for Arbejdstilsynet viser da også, at indvandrerne har flere arbejdsskader end danske arbejdere.

»Vi arbejdere fra Tyrkiet kommer fra et land, hvor det faglige arbejde var undertrykt. Vi havde ikke lært noget om arbejdsmiljø og om at passe på sig selv. Og så kom vi til Danmark og fik det farligste arbejde«.

Turgay Citirikkaya har i flere år hjulpet sine landsmænd i Århus med problemer med arbejdsmiljøet. Han har også samarbejdet med Arbejdstilsynet i Århus.

Günther Wallraff, den vesttyske journalist, der maskerede sig som tyrker og tog arbejde i et industrirengrørings-sjak, satte skub i debatten om indvandrerens arbejdsmiljø, mener Turgay Citirikkaya.

»Det er Wallraffs skyld, at Ar-

bejdstilsynet her hjemme fik sat et par undersøgelser i gang«, siger han.

Aktion indvandrer

»Der findes virksomheder her i Århus, som jeg tror var gået ned og hjem, hvis de ikke havde haft indvandrerne til at tage det beskidte arbejde«, fortæller John Graversgaard fra Arbejdstilsynet i Århus.

»I hvert tilfælde havde de været nødt til at udskifte deres forældede maskiner«.

I løbet af 1986 var han med til at gennemføre »Aktion indvandrer« – en række uanmeldte besøg på de virksomheder, der har mange indvandrere ansat.

Konklusion på rapporten: de arbejdsgivere, som fortrinsvis beskæftigede indvandrere, overtrådte ofte arbejdsmiljøloven groft.

»Problemet er størst på de virksomheder, der samler indvandrerne i et hjørne af hallen eller ved en bestemt maskine. Som regel dér, hvor der er mest støj og møg«, forklarer han.

»Når man så ikke gør noget særligt ud af at instruere om sikkerhed til indvandrerne, der står i flok med det farlige arbejde, så bliver deres sundhed i høj grad truet«.

Men John Graversgaard mener på den anden side heller ikke, at problemet kan løses alene ved mere information.

»Hvis man har den holdning, at Mustapha kun kan finde ud af at stå og passe en bestemt maskine, som de andre helst ikke vil passe, og man så lader ham stå dér for

sig selv i årevis, så lærer han heller ikke dansk. Og det gør ham endnu mere udsat for at komme galt af sted«.

»Desuden bliver han trykket ned i gulvet rent menneskeligt. Og vi andre bliver bekræftet i fordommen om den hjælpeløse indvandrer, som ikke kan noget«.

Isolation, for lidt instruktion om sikkerhed og frygt for at blive fyret er efter John Graversgaards mening med til at forøge indvandrerens risiko for arbejdsulykker.

Tre gange så mange skader

I årene fra 1983 til 1985 blev der anmeldt flere arbejdsskader i Danmark end nogen sinde før.

Men for indvandrerens vedkommende steg antallet af anmeldte skader tre gange så hurtigt som for danskerne.

Det viser tal fra Direktoratet for Arbejdstilsynet.

Varmeskader er typiske – især for tyrkiske og jugoslaviske indvandrere. Det skyldes, at mange af dem er ansat i jern- og metalstøberier. Der er også flere ætninger og sårskader.

Ned slidte knogler og muskler er resultatet af, at de typisk har haft tungt arbejde med mange løft.

Direktoratet slår fast, at indvandrerne er blevet mere bevidste om, at arbejdsskader skal anmeldes. Men det er langt fra hele grunden til den store stigning.

Direktoratet giver nemlig den høje arbejdsløshed en del af skylden.

Hver tredje arbejdsløse indvandrer er samtidig også langtidsle-

dig. For hver fem arbejdsløse danskere, der kommer i arbejde, kommer der kun én arbejdsløs indvandrer i arbejde igen.

Derfor lader indvandrerne sig presse ud i jobs med stor risiko for arbejdsulykker og dårligt arbejdsmiljø. Og de bliver der så længe, at de når at blive syge, konkluderer direktoratet.

John Graversgaard fra arbejdstilsynet i Århus kan nikke genkendende til den forklaring:

»Fyringstruslerne er sådan set ikke større for dem end for danskerne, når vi taler om de beskidte og farlige arbejdspladser. Men hvis indvandrerne bliver fyret eller selv siger op, har de meget svært ved at finde andet arbejde«.

»Derfor finder de sig måske i meget og bliver for længe på de sundhedsfarlige arbejdspladser«, siger han.

Otte inviteret – ingen kom

John Graversgaard og Turgay Citirikkaya har sammen holdt en høring for indvandrerne i Århus om arbejdsmiljø.

»Det var en succes, og jeg synes godt, at den idé kunne eksporteres til hele landet«, siger Turgay Citirikkaya.

Men han vil gerne have noget mere samarbejde med fagforeningerne.

I Anatolsk Kulturforening holdt

de for nylig et aftenmøde om nogle faglige spørgsmål, som medlemmerne gerne ville drøfte. Otte forbund havde fået skriftlig invitation.

»Men der kom ingen af dem. Og kun fra ét forbund fik vi afbud – dagen før. Det er jeg ked af«, siger han.

»Fagforbundene og indvandrerforeningerne kunne måske holde nogle fælles orienteringsmøder om faglige spørgsmål og arbejdsmiljø en gang imellem. I alle byer, hvor der bor indvandrere, er der også foreninger. Og har man f.eks. kontakt til den lokale tyrkiske forening, har man kontakt til alle tyrkere i byen«.

Indvandrerne har altid haft de mest beskidte ufaglærte jobs. Derfor er de også hårdt ramt af arbejdsskader.

(Foto: Jørgen Schiøttz)

John Graversgaard fra Arbejdstilsynet i Århus føler også behov for mere støtte fra fagforbundene.

»Indvandrerne er tit ansat på små virksomheder med under 10 ansatte. Der er ingen sikkerhedsrepræsentanter, og Arbejdstilsynet kan ikke nå ud til dem alle. Der må forbundene holde mere øje med indvandrernes sikkerhed«.

LO's indvandrerudvalg

Men Turgay Citirikkaya er glad for, at LO nu har nedsat et indvandrerudvalg.

»I udvalget vil vi både se på arbejdsforhold, beskæftigelse og behov for uddannelse blandt vores indvandrer-medlemmer«, siger formanden for udvalget, Bodil Mogensen.

»Hvad angår indvandrernes forhold med hensyn til arbejdsmiljø vil vi meget gerne lave en grundig undersøgelse. Vi vil gerne se på forholdene på de særlige »indvandrerarbejdspladser«, vi har her hjemme«, siger hun.

Helt personligt kunne Turgay Citirikkaya godt ønske sig, at man undersøgte alle de ældre indvandreres helbred.

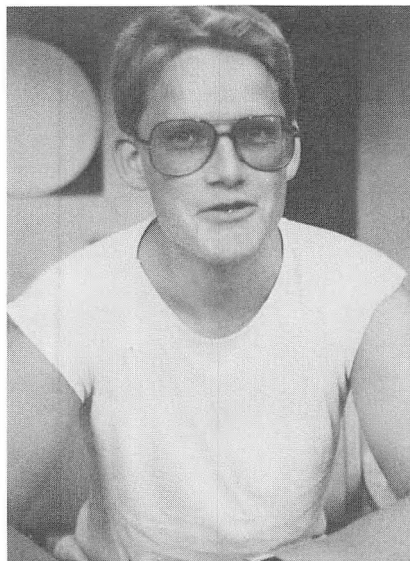
»Vi valgte selv at komme hertil. Men vi blev inviteret af de danske arbejdsgivere. Og hvis man undersøgte alle de ældre indvandreres helbred i dag, kunne det hjælpe folk til at forstå, at indvandrerne ikke er nassere, selv om mange af os er arbejdsløse nu«.

»For en undersøgelse ville vise, at vi ofte har betalt dyrt med krop og helbred for det arbejde, vi har udført i Danmark«.

G 3-4 på Esbjerg Højskole i ugerne 21-22

Gennem min deltagelse på G 3-4 har jeg lært, at det er nødvendigt, at vi får en politisk og faglig holdning især i Schlüters borgerlige Danmark.

Kurt Kristiansen

Derudover har vi lært møde-, tale- og forhandlingsteknik. De nævnte teknikker er indøvet på den måde, at vi gruppevis har gennemgået et aktuelt politisk emne og lavet en dagsrapport om den foregående dag.

Udover vores faste morgenmøde fik vi til opgave at arrangere morgensang.

Der var tre grupper, som hver især skulle lave et oplæg, som vi derefter forhandlede om, og vi kom frem til et resultat, som var en blanding af alle tre forslag.

Det lærte os, at det er meget svært at opnå enighed.

Igennem taleteknik har vi lært at gå på en talerstol for at fremlægge vore holdninger for en større forsamling.

Derudover fik vi til opgave at arrangere et offentligt møde, hvor vi selv skulle tilrettelægge alt fra bunden. Planlægningen var uddelegeret til grupperne, som hver havde sin opgave at arbejde med, og gennem møder blev det sammenfattet til en helhed. Der var bl.a. pressegruppe og andre grupper, som tog sig af det praktiske arbejde som leje af lokale, udarbejdelse af plakater og brochurer etc.

Vi havde taget kontakt til Jens Erik Orth fra AIO (Arbejdernes Internationale Oplysningsudvalg), som kom med et debatoplæg omkring fred og nedrustning. Derefter var der fri debat om emnet.

Kurset har givet mig et skub fremad og har styrket min selvtilid, så derfor kammerater, se at komme ud af busken, kom i gang med at tage aktiv del i debatten på vore arbejdspladser for at få bedre forhold dér, der er kun én vej. GÅ PÅ KURSUS.

Med venlig hilsen
Kurt Kristiansen
Horsens afd.

Læs på bagsiden om Esbjerg Højskoles medietilbud.

SYD- AFRIKA

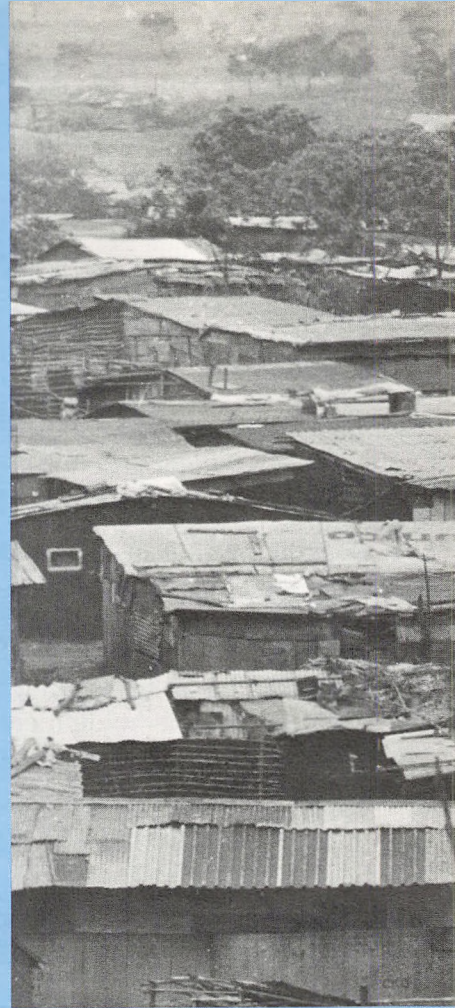
På forbundets ordinære kongres i april d.å. vedtog man, at bevilge 2 × 50.000 kroner om året til konkrete projekter til lande eller organisationer i de underudviklede lande.

Selv om man ikke kan betegne Sydafrika som et underudviklet land, så er følgerne af apartheidpolitikken for den farvede befolkning af en sådan karakter, at kongressen mente, at et af projekterne, man skulle støtte, var til

organisationer i Sydafrika, der modarbejdede og bekæmpede apartheid.

Apartheid betyder adskillelse af farvede og hvide, der medfører forbud mod enhver form for samkvem.

De hvide sydafrikanere begrundede denne raceadskillelse med henvisning til deres oplevelsesmuligheder. Blandes racerne, vil den hvide race uddø, og da den hvide sydafrikaner betragter sig som et højere intellektuelt indi-

vid end de farvede, vil det skade landet.

Raceadskillelse i Sydafrika er indført af de hvide, ikke kun for at beskytte den hvide race, men også for at sikre den hvide race alle former for privilegier i forhold til de farvede. Blandt de farvede er der også en opdeling, hvor asiater nyder større fordele end den dårligst stillede befolkning, nemlig de oprindelige afrikanere – de sorte.

Den hvide befolkning har den militære og politiske magt, kun

de hvide kan stemme til Parlamentet, hvor der er givet få pladser til de farvede.

Retten til uddannelse, retten til at organisere sig, retten til at tyte sig og retten til arbejde er udelukkende forbeholdt de hvide. De hvide er socialt og økonomisk sikret gennem den ensidige politiske magt til trods for, at de hvide udgør et klart mindretal i Sydafrika.

Arbejde langt fra hjemmet

De hvide bruger alle former for

undertrykkelse overfor de øvrige racer, især de sorte, som man vil placere i bestemte områder, der så medfører, at hvis de sorte vil have arbejde udenfor deres områder, skal de medføre identitetspapirer. Der er ikke arbejde i de områder, hvor de bliver tvangsplaceret, hvorfor mændene må rejse til de steder, hvor der er arbejde f.eks. minerne og fabrikkerne. Her bliver de så placeret i lejekasserner langt fra deres hjem, og kun nogle få gange om året kan familien være sammen. I de sorte afrikaneres eget land er

de blevet gjort til andenrangs-mennesker uden nogen former for rettigheder.

I deres eget land bliver de undertrykt, fordi de hvide ønsker raceadskillelse for at sikre sig en social og økonomisk tilværelse, der er langt hævet over andre. Det er ikke noget nyt, at den hvide europæiske race opfører sig sådan.

Kolonisering

Historien har vist, at næsten overalt, hvor europæiske opdagelsesrejsende og missionærer kom frem, betød det erobring af lande og verdensdele.

I flere hundrede år var europæerne kolonimagter næsten over hele jorden. I det 20. århundrede har man indset eller er tvunget til at erkende, at denne rolle som koloniherrer ikke kunne fortsætte. I Sydafrika vil man ikke erkende det, og man vil ikke have

et samfund med ligestilling mellem mennesker og slet ikke social retfærdighed.

Støtte til fagbevægelsen

Fagbevægelsen i Sydafrika har for de farvede meget dårlige betingelser. Det er derfor den internationale fagbevægelses opgave at hjælpe og støtte arbejdere i alle lande, hvor arbejdernes ret til at organisere sig er forbudt. Forholdene i Sydafrika er så dårlige og umenneskelige, at det er nødvendigt med hjælp i alle retninger.

Overalt i verden sker der overgreb på arbejdere og fagbevægelser, og man vil kunne finde forhold i Asien og Sydamerika, der er næsten lige så slemme som i Sydafrika. Man vil dog ikke finde forhold, der er så racemæssigt bestemt som i Sydafrika.

Det politiske pres udefra på Sydafrika vokser hele tiden, og den

internationale fagbevægelse arbejder hårdt for at støtte de farvedes faglige organisationer i Sydafrika.

Det er en skamlet på vor civilisation, at apartheid findes og praktiseres, og alle kræfter bør sættes ind for at afskaffe dette.

Forbundets kongres har derfor med vedtagelsen om at yde kr. 50.000 til kampen mod apartheid i Sydafrika markeret sin solidariske holdning med de undertrykte i Sydafrika.

P.M.

*Billedet på denne side:
I dette hus i udkanten af Capetown bor en afrikansk familie.*

*Billedet side 6:
Sydafrikansk minearbejder i en minegang dybt under jorden.*

Side 7: Shanty Towns blikskure.

SORTEPER PÅ EFG

Af Eva Bøgelund

Der er for mange unge indvandrere, der ikke får en praktikplads efter basis-året på EFG. Hvis arbejdsgiverne ikke vil have dem, strander de og går ikke i gang med en ny uddannelse.

På Arbejdsformidlingskontoret i Tåstrup sidder Hassan sammen med en konsulent, der er kommet inde fra København for at tale med ham.

Hassan er 19 år. Født i Tyrkiet, men har boet i Danmark siden han var otte år. For tiden har han et midlertidigt job på en fabrik i Ballerup.

Men egentlig skulle Hassan være midt i en uddannelse. Det er han i hvert tilfælde på papiret. På arbejdsformidlingens EDB-anlæg kan man kalde ham frem på skærmen og se, at han står som praktikpladssøgende efter basis-året på EFG's jern- og metallinje.

Dér har han stået de sidste to år. Og det er derfor, han sidder og taler med Gert Peuliche, som konsulent hedder.

Gert Peuliche kan ikke skaffe Hassan en praktik-plads her og nu – måske aldrig. Men han kan fortælle ham om de muligheder, der er i stedet for EFG-uddannelsen.

»Hassan's basis-år er nu over to år gammelt. Det er usælgeligt. Arbejdsgiverne vil have praktikanter med et friskt basis-år, ligesom vi andre vil have mælk med ny dato i supermarkedet«, forklarer han.

I gulv-arkivet

Men hvorfor er det gået så galt, at Hassan er slået tilbage til start i uddannelses-racet?

»Det er der to grunde til«, siger Gert Peuliche. »Den ene er diskrimination. Mange arbejdsgivere sender de unge indvandreres praktik-ansøgninger direkte i gulv-arkivet. De vil ikke se dem til en samtale på grund af deres navn, deres nationalitet, deres hårfarve eller deres religion«.

»Den anden grund er, at basis-året på EFG er svært for en del af dem. Det er ikke fordi, de ikke taler dansk – det er deres hverdagsprog. Men de har svært ved at klare sig på »teknisk dansk«, som det bliver talt på EFG-skolerne. Resultatet er dårlige karakterer på basis-beviset. Og det er svært at sælge sig selv på, især når man er indvandrer«.

Gert Peuliche er indvandrer-konsulent på AF/København.

»Jeg opdagede, at der står mange indvandrere i vores arkiv, som aldrig har fået en praktik-plads. Og som vel at mærke heller ikke er gået i gang med en anden uddannelse. Det er der trods alt mange unge danskere, der gør, selv om de har været turen rundt om et mislykket EFG-forsøg«.

Bedre end ingenting

Det er først og fremmest kurser på specialarbejderskolen, som Gert Peuliche anbefaler de unge som

alternativ til det forældede basis-år.

»Jeg kan lige så godt gøre det klart over for nogle af de unge: du har ikke mange chancer for at få en praktik-plads på nuværende tidspunkt«.

Han ser det ikke som en fallit-erklæring at henvise de strandede unge til specialarbejderskolen.

»Nogle råder jeg til at tage basis-året om eller tage en anden uddannelse. Men i andre tilfælde er der ingen idé i det. Den unge kan ikke klare det uden støtte. Der er også mange af dem, som ikke har råd til at begynde forfra med uddannelse«.

»På specialarbejderskolen kan de få en kort uddannelse i jern og metal med rimelige beskæftigelsesmuligheder. Og det er jern og metal, de har mest lyst til«.

»Desuden er det et godt råd, hvis alternativet til EFG-forsøget ellers er nul uddannelse – hverken kort eller lang«.

»For det er totalt uholdbart, hvis vi skal gøre os håb om, at der bliver plads på fremtidens arbejdsmarked til de her unge«.

Før skaden sker

På EFG-skolen i jern og metal på Amager ved studievejleder Lasse Rasmussen noget om, hvordan man får alle indvandrerne i praktik straks efter basis-året. For det lykkes som regel for ham.

I de sidste otte år har der været omkring 20 indvandrere og flygtninge på hvert hold. Og de er alle hurtigt kommet i praktik – tallet være stædigt benarbejde og gode kontakter.

»Jeg gør dét, at jeg tager mine indvandrere-elever i hånden og går ud og præsenterer arbejdsgiverne for dem«, forklarer han.

Efterhånden, som flere og flere arbejdsgivere har prøvet at have en indvandrer eller flygtning i praktik, har Lasse Rasmussen fået opbygget et net af praktiksteder, der gerne vil have en sorthåret praktikant igen.

»Det er tilsyneladende de mørkhårede, det går ud over. Jeg havde engang et par lyshårede indvandrere, og dem var der ingen problemer med at få i praktik«.

»Det bedste er, hvis jeg kan skaffe indvandrerne ud og arbejde en uges tid hos arbejdsgiverne, mens de endnu går på skolen. Det giver pote, når de så søger i praktik«, siger Lasse Rasmussen.

Flittige praktikanter

I skolerne i Ishøj kommune er der en grundig forberedelse for de elever, der gerne vil på EFG efter 9. eller 10. klasse. Hele det sidste skoleår er det samlet seks timer om ugen i en fælles klasse, hvor de forbereder sig på kravene på en EFG-skole. De får lov at være seks uger i praktik på den lokale EFG-skole. Også deres forældre bliver inviteret på besøg for at se, hvad børnenes nye uddannelse går ud på.

»Vi har gode resultater. De unge klarer basis-året bedre, når det for alvor går løs. Og firs procent af dem kommer også i praktik«, fortæller indvandrerkonsulent for Ishøjs skoler, Klaus Slaven-sky.

»Arbejdsgiverne herude har fået øjnene op for, at det er meget flittige og ivrige praktikanter, de får, når de tager en indvandrer«.

Nu sender Gert Peuliche fra AF en rapport med nogle forslag videre til Arbejdsmarkedsnævnet i København.

For problemet skal tages i opløbet. Før de unge indvandrere bliver sorteper i kampen om praktik-pladserne.

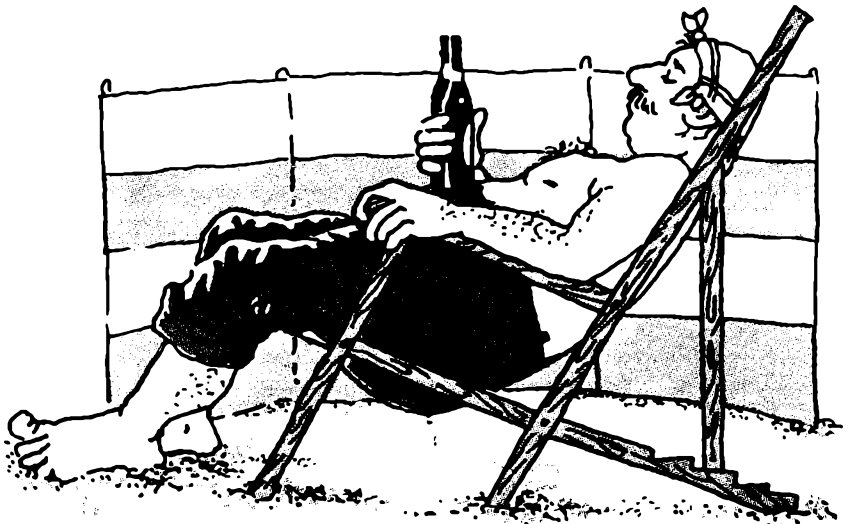
»Jeg foreslår Arbejdsmarkedsnævnet, at vi tager ved lære af Is-

høj og får lavet en bedre vejledning for de unge indvandrere«.

»De skal støttes, før de begynder på EFG, når de går på basis-året, og når de skal ud og søge praktik-plads«.

»Uddannelse til indvandrerens børn er et af de punkter, vi har på vores arbejdsprogram. Derfor er det godt, at vi får nogle forslag på bordet, der kan sikre, at de ikke har dårligere muligheder for en faglig uddannelse end danske unge«, siger Bodil Mogensen, der er formand for udvalget. *

PROP & KAPSEL
ønsker medlemmerne
god ferie
og en fortsat varm
sommer.

Gruppelivsforsikring

Ved indgåelsen af overenskomsten i 1987 skete der bl.a. det, at vores gruppelivsforsikring overgik fra arbejdsgiverne til forbundet. I denne anledning har jeg et spørgsmål, som jeg håber kan blive besvaret i dette nummer af P&K.

Da det var arbejdsgiverne, som havde ansvaret for gruppelivsforsikringen, var den oprettet i Pensionsforsikringsanstalten PFA.

Dengang var det muligt for folk, som ikke var gift, men dog levede sammen, at udfylde en »begunstigelseserklæring«, hvorved ens samlever ville få det aktuelle beløb udbetalt, hvis man var så uheldig at gå hen og krepere.

Jeg går ud fra som givet, at den samme ordning eksisterer i forbindelse med forbundets overtagelse af gruppelivsforpligtelsen?

Jeg vil derfor spørge forbundets ledelse om, hvordan man skal forholde sig. – Skal man henvende sig til forbundet eller direkte til »Alka forsikring« for at få en begunstigelseserklæring? – Og hvor skal den sendes hen?

Erik Ole Nielsen
Københavns afd.

Svar til Erik Ole Nielsen vedr. gruppelivsforsikring

Ved overenskomsten 1987 overtog forbundet fra arbejdsgiverne gruppelivsforsikringen.

Forbundets medlemmer er fortsat gruppelivsforsikret i PFA (Pensionsforsikringsanstalten).

Der er ikke sket ændringer i reglerne om begunstigelseserklæring. De af forbundets medlemmer, som ønsker det, kan som hidtil begunstige den eller de personer, de vil. Begunstigelseserklæringer er udsendt til alle forbundets afdelinger, og man skal derfor henvende sig i sin afdeling, hvis man ønsker en sådan erklæring.

Nedenstående satser er gældende ved udbetaling af gruppelivsforsikring.

Ved den forsikredes død udbetales en forsikringssum bestemt af den forsikredes alder, som følger

I Ved død inden	
det fyldte 55. år	52.000 kr.
Ved død mellem	
55.-56. år	47.667 kr.
56.-57. år	43.333 kr.
57.-58. år	39.000 kr.
58.-59. år	34.667 kr.
59.-60. år	30.333 kr.
60.-61. år	26.000 kr.
61.-62. år	21.667 kr.
62.-67. år	17.333 kr.

II samt en kapital udbetaling én gang for alle til hvert barn under 21 år. Denne udbetaling udgør følgende til hvert barn:

Indtil det fyldte	
17. år	15.167 kr.
Fyldt 17 år	
men ikke 18 år	13.000 kr.
Fyldt 18 år	
men ikke 19 år	10.833 kr.
Fyldt 19 år	
men ikke 20 år	8.667 kr.
Fyldt 20 år	
men ikke 21 år	4.333 kr.

Til børn medregnes også adoptivbørn samt stedbørn.

Forsikringssummen udbetales, hvis der ikke skriftligt af den forsikrede over for forsikringselskabet er tilkendegivet andet, til den forsikredes efterlevende ægtefælle, eller, hvis en sådan ikke findes, til forsikredes livsarvinger, eller, hvis sådanne ikke findes, til afdødes øvrige arvinger.

Jytte Hansen

AUGUST

25 års jubilæum

Tuborg

12. august

Ole Bjørn Jensen

Baltorpevej 211. 6., dør 2
2750 Ballerup

13. august

Kaj Poulsen

Nymose Huse 82

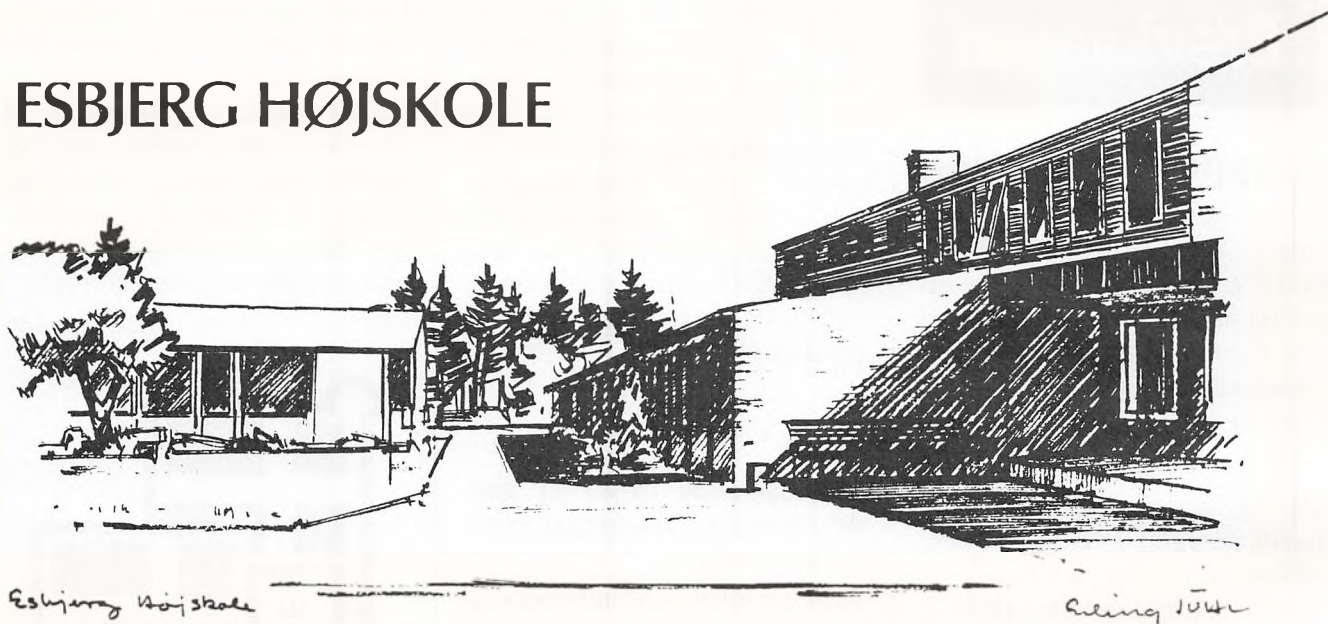
2820 Gentofte

RECEPTION

I anledning af Århus kv. afd.'s 80 års jubilæum afholdes der **mandag den 1. august 1988 kl. 12.00-17.00** reception i Århus mdl. afd.'s lokaler, Christiansgade 20, 8000 Århus C.

Med venlig hilsen
Århus kv. afd.

ESBJERG HØJSKOLE

Markedet for højskoletilbud til unge mennesker er i dag stort. Der kan tilbydes undervisning i alt lige fra Det gamle Testamente, Karl Marx' tanker til alternative helsekostkurser. Men kun én højskole har valgt at lægge hovedvægten på medier og deres betydning og indflydelse i det moderne samfund. Det er **ESBJERG HØJSKOLE**.

I mange år har Esbjerg Højskole gennemført en traditionel vinterskole. Det har mange i arbejderbevægelsen haft stor glæde og gavn af at deltage i. Og i den forstand er **ESBJERG MEDIEHØJSKOLE** stadig en almindelig højskole, der med sit idémæssige udgangspunkt i arbejderbevægelsen, har valgt at beskæftige sig med brugen og anvendelsen af de elektroniske medier.

Som de fleste ved, er arbejderbevægelsen i fuld gang med at opbygge et net af lokalstationer inden for radio- og tv-området. Det er i sig selv en god idé, for intentionerne er, at medierne skal være tilgængelige for alle. Det er derfor en oplagt opgave for en arbejderhøjskole som Esbjerg Højskole, at tage udfordringen op og tilbyde en 20 ugers **MEDIEHØJSKOLE**.

Nogle mørkemænd kunne fejlagtigt få den opfattelse, at det hele kommer til at handle om elektronik og knapper. Det gør det ikke. I informationssamfundet er det vigtigt at forstå, hvordan de forskellige værktøjer virker. Hvornår man skal vælge det ene medie, og hvornår man skal udelade det andet. Eller helt lade være med at bruge medier. Det er spørgsmål om holdning.

Derfor vil der fra Esbjerg **MEDIEHØJSKOLE** blive gjort meget ud af at arbejde med den indholdsmæssige side af sagen. At give eleverne en baggrund og en holdning til det stof, de skal arbejde. Det er derfor oplagt, at studiekredsemner som samfundsfag, social forståelse, international politik, kunstforståelse og mediernes betydning som kulturfaktor vil have en central placering i undervisningsforløbet.

En del af opholdet vil ikke foregå på skolen, men andre steder både i indland og udland. Naturligvis, for tilværelsen afspejles ikke i skolens miljø.

Kurset starter 4. september 1988.

Niels Ole Frederiksen

PROP & KAPSEL · NR. 6 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provissekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Distribution	3- 4
Gratis sikkerhedssko	5
Teamsters mod Coors	6- 7
EF-harmonisering	8- 9
Status over arbejdsskader	10
Høreskader	11-12

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 9. SEPTEMBER 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

3-partsforhandlinger

I flere år har man med mellemrum hørt om 3-partsforhandlinger. Meningen med 3-partsforhandlingerne er at få arbejdsmarkedets parter med på et økonomisk program, der hindrer en lønudvikling, som skader konkurrenceevnen og yderligere forringer handels- og betalingsbalancen.

Regeringen ønsker, at overenskomstforhandlingerne 1989 ikke giver nogle lønforbedringer.

Den stramme økonomiske politik med kartoffelkuren og renteaftiften skal holde forbruget nede, derfor ønsker regeringen en løsning på overenskomstforhandlingerne 1989 med en aftale med arbejdsmarkedets parter, som i stedet for lønforbedringer skal give kompensation ad anden vej.

Regeringen ønsker at fremme opsparingen og på længere sigt gennem skattelettelser ad denne vej at holde lønningerne i stå.

Meget tyder på, at et forlig om en pensionsreform kan blive enden på overenskomstsituationen 1989. Hvis en sådan pensionsreform skal gennemføres med Dansk Arbejdsgiverforening, vil de givet presse regeringen til at gennemføre den via lovgivning for derved at tvinge regeringen til ved lov at erstatte overenskomstfornyelsen med en pensionsreform.

Heller ikke LO vil kunne acceptere afgivelse af forhandlingsretten for en pensionsordning, og derfor må regeringen i Folketinget for at løse situationen.

Selv om regeringens parlamentariske grundlag er meget usikkert, så er arbejderpartierne i Folketinget kommet med udtalelser, der kan udlægges som en støtte til en pensionsreform imod tilbageholdenhed ved overenskomstfornyelsen 1989.

For dansk fagbevægelse er det vigtigt nu at få konstateret, om arbejderpartierne vil sælge den frie forhandlingsret eller det, der er tilbage af den, for en pensionsreform – eller man i Folketinget vil stemme imod, hvis en sådan pensionsreform skal være den eneste, man kan få ved overenskomstfornyelsen 1989.

Det er givet, at Danmarks økonomiske situation er af en sådan karakter, at der skal tages hensyn til betalingsbalancen, den store udlandsgæld og konkurrenceevnen, men der er grupper i Danmark, der er faldet så langt bagud lønmæssigt, at de bør kunne udnytte overenskomstsituationen til at få rettet op på dette. P.M.

DISTRIBUTION

Den 4. november 1987 behandlede Monopolrådet spørgsmålet om bryggeribranchens konkurrencebegrænsede foranstaltninger.

Monopolrådet havde i en skrivelse af 3. juni 1987 givet Monopoltilsynet bemyndigelse til at indgå forhandlinger med bryggeribranchen, om ophævelse af et for flertallet af branchen fast salgs- og prissystem.

Medlemmerne af Bryggeriforeningen, som omfatter mellem 90-95% af branchen, havde en kontrahentaf-tale, der fastslog en fælles mindstepris, regler for reklame og rabatter samt fælles regler for distribution fra bryggerierne eller disses depoter.

Man fandt, at DfB – Carlsberg/Tuborg havde en så dominerende markedsandel, at Monopoltilsynet skulle føre selvstændige forhandlinger med DfB og sideløbende føre forhandlinger med øvrige medlemmer af Bryggeriforeningen.

Ved mødet d. 4. november 1987 vedtog Monopolrådet at godkende forhandlinger mellem DfB – Carlsberg/Tuborg og Monopoltilsynet.

Præ-salgssystem

Monopolrådets godkendelse af forhandlingsresultatet betød, at DfB i løbet af 1988 indførte et prissystem, der afspejlede omkostningerne ved leverancer i forskellige mængder og med forskellig service. Dette betød, at der indførtes et præ-salgssystem med rabatter på mellem 8 og 20 øre pr. flaske ved køb mellem 2 og 32 paller øl eller mineralvand, under forudsætning af, at varerne bestilles i forvejen, at DfB ikke skal yde nogen service hos kunderne og at DfB ved

levering kan modtage den samme mængde returemballage.

Monopolrådet fastslår i afgørelsen noget meget vigtigt, at Monopoltilsynet undlader at pålægge DfB at levere uden om depoter direkte til detailhandelskæder m.v.

Ved forelæggelsen fra DfB omkring præ-salg, lagde man vægt på, at man kunne fastholde depotstrukturen ved, at grossister ikke selv kunne afhente leverancerne på bryggerierne eller depoterne. Endvidere fastslog Monopolrådet i deres kendelse, at DfB's depoter var en så integreret del af DfB, at de ikke, som øvrige depotindehavere, skulle være selvstændige med ret til at føre hvilke som helst varemærker de ønskede, hvor de ønskede at sælge dem og til hvilken pris det passede dem. DfB fik her forærende en salgfordel af Monopolrådet, som medførte 100% kontrol med depotindehaverne, så DfB kunne bestemme leveranceformer, pris og inden for hvilke geografiske områder den enkelte depotindehaver skulle distribuere.

Overenskomstbrud

DfB ønskede, at præ-salget blev overtaget af private vognmænd, så dette arbejde ikke var overenskomstdækket. Dette ville så medføre en svækket faglig situation for depotarbejderen.

Forbundet mente, at man her brød overenskomsten mellem forbundet og Depotindehaverforeningen, da al salgsarbejde fra depoterne var dækket af overenskomsten, og såfremt præ-salget skulle udføres af fremmede vognmænd, skulle depotarbejderne – med henvisning til overenskomsten – fortsat have provision af al salget fra depotet.

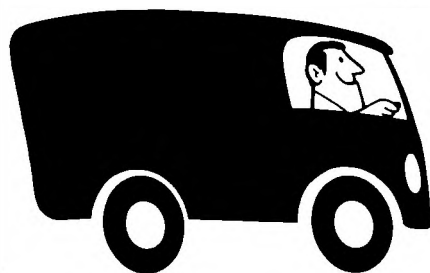
Ved en faglig voldgift blev det fastslået, at præsalget kunne overtages af fremmede vognmænd, og der skulle ikke betales provision af præ-salg.

Centrallager-distribution

Den 1. juni 1988 meddeler DfB depotindehaverne i Århus, at man skal overgå til at levere øl til Dansk Supermarkeds centrallager i Århus, som så skal overtage distributionen af alt Carlsberg-Tuborg pilsner til Føtex-forretningerne i det midt- og nordjyske område.

Det medførte en meget stærk kritik af DfB fra depotarbejderne i Århus, der mente, at man her ændrede ved det grundlag, hvorpå præ-salget var indført, og at leverancer til Dansk Supermarkeds centrallager med videre distribution til egne forretninger, var i strid med Monopolrådets afgørelse af 4. januar 1988.

Forbundet skrev herefter til Monopolrådet og gjorde opmærksom på, at Rådet i deres kendelse af 4. november 1987 undlader at pålægge

DfB at levere uden om depoterne direkte til detailhandelskæder m.v. Den ændrede situation i Århus omkring Dansk Supermarked var derfor et brud på Rådets kendelse, og vil sammen med ændrede farvoriseringsvilkår fra DfB overfor Dansk Supermarked, give en konkurrencefor skydning til fordel for de største supermarkeds-kæder m.v.

Forbundet opfordrede derfor Monopolrådet til at tage hele pris- og salgssystemet op påny, for at hindre urimelig forskelsbehandling af detailhandlen og omgåelse af Monopolrådets afgørelse.

Samdistribution

Monopoltilsynet svarer forbundet, at ophævelsen af kontrahentaftalen omkring pris- og salgssystemer herunder rabatorninger – var for, at der kunne etableres alternative distributionsmidler i forhold til den gældende salgsdistribution.

Det kan så medføre, at der kan indføres samdistribution af produkter fra flere bryggerier i distribution via ølgrossister, via detailhandelskæders centrallagre eller der kan indføres præ-salg, som DfB har indført og som det har været anvendt i mange år i andre lande.

Efter denne forklaring når Monopoltilsynet så endelig frem til et svar på forbundets forespørgsel omkring leverancer til Dansk Supermarkeds centrallager, og skriver:

»Det forhold, at Tilsynet i efteråret 1987 undlod at give et pålæg, var netop begrundet i, at Carlsberg Bryggerierne A/S – under de daværende forhandlinger efter Monopollovens § 11 betød en løsning, der indebar, at selskabet kunne levere på andre måder end ved salgsvogn, og at besparelsen herved kunne gives videre.

Den nævnte direkte leverance til Dansk Supermarkeds centrallager synes således at falde inden for rammerne af den ved Monopolrådets afgørelse i november 1987 forudsatte nyordning på ølmarkedet«.

Monopoltilsynets svar fastslår, at det ikke er i strid med kendelsen at levere direkte til Dansk Supermarkeds centrallager.

Monopoltilsynets svar kan så forstås derhen, at DfB handler i overensstemmelse med intentionerne om nye salgsformer med at levere direkte til Dansk Supermarkeds centrallager.

Dette havde forbundet ikke været i tvivl om. Hvis DfB fandt, at leverancerne skulle gå uden om depoterne til supermarkeds-kædernes centrallagre, så havde de lov til dette. Det var ikke i strid med kendelsen.

Det DfB imidlertid gjorde opmærksom på var, at det var Dansk Supermarked, der havde tvunget DfB til at levere til deres centrallager.

Det er pålægget fra Dansk Supermarked som forbundet gør indsigelse overfor, da kendelsen fastslår, at man **undlader at pålægge selskabet (DfB)** at levere uden om depoterne direkte til detailhandelskæder m.v.

Forbundet retter derfor påny henvendelse til Monopoltilsynet og anmoder om en fortolkning. Monopoltilsynet svarer så forbundet, at Dansk Supermarkeds indkøb gennem centrallager synes at være en naturlig følge af Monopolrådets afgørelse i den nævnte sag.

Et normalt logisk tænkende menneske vil ryste på hovedet af Monopoltilsynets svar.

Forbundet imod Monopoltilsynets specialaftale med DfB

Forbundet har ikke været imod, at man ændrede på kontrahentaftalens bestemmelse, men forbundet har hele tiden været imod, at Monopoltilsynet indgik en specialaftale med DfB, der stillede DfB og de største butikskæder bedre i konkurrence overfor den øvrige bryggeriindustri og de mindre butikker.

Når forbundet så herefter, p.g.a. DfB's ændringer af distributionsstrukturen, ønsker, at Monopolrådet sikrer overholdelse af deres egne vedtagelser, må man konstatere, at når det vedrører DfB, så tillader Monopolrådet og Monopoltilsynet, at alle aftaler og vedtagelser fraviges.

Forbundet har rejst sagen politisk og vil fortsat presse Monopolrådet til at tage sagen op påny, da monopolmyndighederne åbenbart vil beskytte monopolerne, i stedet for at kontrollere dem.

Monopolrådets fortolkning om, at butikskæderne kan kræve at få leveret til deres centrallagre, vil kunne medføre så store ændringer, at depoterne distribution overflødiggøres.

Monopolmyndighedernes samspil med DfB gør det umuligt for forbundet og afdelingerne at indgå aftaler, der kan holde, hvilket er uacceptabelt for alle parter.

Preben Mortensen

Alle, der slæber øl, har krav på gratis sikkerhedssko

Det er ikke nyt at vi her i Prop og Kapsel skriver om sikkerhedssko. Vi har gentagne gange gjort opmærksom på, at hvis der er fare for at få noget tungt ned over tærne, så har vi krav på beskyttelse i form af sikkerhedssko.

Det drejer sig om, når man slæber øl af, når man håndterer fustager eller på anden måde har med tunge ting at gøre.

Det nye er, at vi nu har en række konkrete påbud fra Arbejdstilsynet, som for tiden giver en stribe påbud specielt på depoter, hvor det konstateres, at der er fare for at få beskadigede fødder dels fra kasser, fustager og paller og dels fra truckkørsel.

For at imødegå denne fare påbyder Arbejdstilsynet, at der udleveres sikkerhedsfodtøj til de ansatte.

Der har tidligere været en del usikkerhed om, hvem der skulle betale for sikkerhedsfodtøjet, men vi har nu erfaret, at problemet er løst på depotområdet, hvor depotindehaverne fremover uden videre vil stille sikkerhedsskoene gratis til rådighed for de ansatte.

Tilbage står så bryggeriernes egen distribution og de arbejdsfunktioner på produktionsvirksomhederne, hvor der kan være fare for at få noget tungt ned over fødderne.

Det må understreges, at man ikke kan få sikkerhedssko ved Arbejdstilsynets mellemkomst i al almindelighed til samtlige ansatte. Arbejdstilsynet vil naturligvis kun kunne påbyde sikkerhedsfodtøj ved de arbejdsfunktioner, hvor der konstateres en risiko, der ikke på anden måde kan forebygges.

Når man får udleveret sikkerhedssko, fordi Arbejdstilsynet har påbudt det, eller fordi man internt i virksomhedens sikkerhedsorganisation er blevet enige om, at det er nødvendigt, så udleveres skoene gratis til de ansatte.

Lige til sidst er der den med, at sikkerhedssko er store, tunge og klodsede. Det er en ofte hørt påstand, og den var også rigtig for 5-10 år siden.

I dag kan man få sikkerhedssko med stålsnyder o.s.v., der er lige så smarte og lette som almindelige sko.

Ofte vil sikkerhedssko endda være bedre for fødderne end flertallet af privat indkøbte sko.

Konsulentafdelingen

Teamsters mod Coors

Af Mette Hørlyck

USA's mest omstridte fagforening er gået i gang med at organisere landets mest fagforenings-fjendske bryggeri.

Ifølge Charles Klare er Coors-øl den eneste øl i USA med et landsdækkende salg, som er produceret af uorganiserede arbejdere. Og Charles Klare ved, hvad han taler om. Som leder af bryggeriafdelingen i den berømte – og berygtede – fagforening »International Brotherhood of Teamsters« repræsenterer han godt 100.000 amerikanske bryggeriarbejdere. Næsten 90 procent af USA's organiserede bryggeriarbejdere.

Krones de nuværende bestræbelser fra »the Teamsters« med held, vil den sidste Coors-øl produceret uden en fagforeningskontrakt være på markedet indenfor en overskuelig fremtid. »Teamsters« har været i gang med at organisere arbejderne hos Coors i et år. Og Charles Klare tager opgaven særdeles alvorligt:

– Som fagforeningsleder føler jeg mig forpligtet overfor de bryggeriarbejdere, der allerede har en fagforeningskontrakt, til at organisere Coors. Så de ikke skal konkurrere med en øl, der er fremstillet på grundlag af lavere løn og dårligere frynsegoder.

Charles Klare oplyser, at mindstelønnen på det Anheuser-Busch bryggeri, der ligger 15 miles fra Coors' bryggeri i Golden, Colorado, er 16,75 dollars – omkring 112 kroner. Hos Coors er mindstelønnen næsten halvdelen af det beløb. Og frynsegoder som sygehjælp, ferie og pensioner er også dårligere hos Coors. Forskellen er, at bryggeriarbejderne på Anheuser-Busch har en fagforeningskontrakt. Og det har de ikke på Coors.

Et konservativt symbol

Men Coors har haft en fagforeningskontrakt. At slippe af med fagforeningen endte med at koste Coors 10 års forbruger-boycot. Den startede i 1977, fordi Coors' ledelse erstattede en gruppe strejkende arbejdere med nye arbejdere, der ikke var i fagforening. Den varede ved, fordi det på den måde lykkedes Coors at klemme fagforeningsrepræsentationen ud blandt sine ansatte.

Og boycotten tog til i styrke, fordi Coors ikke blot havde trådt arbejderbevægelsen over tærne. Men også havde forbrudt sig mod race-minoriteter som de sorte ved næsten udelukkende at ansætte hvide amerikanere. Desuden støttede Coors åbent ultrakonservative foreninger. Foreninger, der kæmpede mod alt fra fri abort og våben-love til en strammere miljø-lovgivning.

Coors blev et symbol på det reaktionære, konservative USA. En virksomhed alle de lidt mere »venstreorienterede« amerikanere besluttede sig for at hade. Millioner af forbrugere boycottede Coors-øl. Og

som tiden gik, begyndte Coors at miste markeds-andele. Situationen var alvorlig. For den amerikanske øl-industri har det ikke så godt. Efterspørgslen er stagnerende. Og markedet ventes at være domineret af 3-4 giganter om nogle få år.

I 1987 blev der på Coors' initiativ indgået våben-stilstand. Arbejderbevægelsen i form af AFL-CIO – det amerikanske LO – lovede at stoppe deres boykot. Til gengæld lovede Coors at tillade organisering blandt de ansatte.

Intet frit valg

Spørger man Charles Klare, hvad arbejderbevægelsen egentlig fik ud af den handel, er svaret: »Ingenting«. Som alle andre fagforenings-folk betragter Charles Klare boykotten af Coors som en triumf for arbejderbevægelsen. Fordi den var effektiv nok til at få ledelsen af Coors til at komme krybende for at få den afsluttet. Men Charles Klare mener ikke, at arbejderbevægelsen fik nok ud af at afslutte boykotten. Eftersom der stadig ikke er nogen fagforening på Coors.

Coors har ganske vist afstået fra at gribe til de mere skrappe metoder overfor »the Teamsters«. Som for eksempel direkte chikane af aktive fagforenings-sympatisører blandt de ansatte. De har heller ikke allieret sig med professionelle eksperter, der lever af at hjælpe amerikanske virksomheder med at holde fagforeningerne væk. Begge dele hører ellers med til den modstand, »the Teamsters« og andre fagforeninger ofte møder, når de forsøger at organisere en gruppe arbejdere.

»Nej, Coors' ledelse har ikke opført sig værre end andre arbejdsgivere,« siger Charles Klare. Men *neutral* har ledelsen ikke været:

– Fra den første dag har virksomheden fastholdt, at den er imod at få en fagforening ind. Arbejderne er blevet indkaldt til obligatoriske møder, hvor de har fået at vide, at virksomheden ikke ønsker tilstedeværelsen af fagforeninger. Amerikansk lov fastslår, at en arbejder skal ha' muligheden for at træffe et frit valg med hensyn til en fagforening. Men efter min mening eksisterer der ikke noget frit valg, når chefen haler dig ind i et lokale og betaler dig for at sidde og høre ham fortælle, at han er imod fagforeninger.

Folk bliver skræmt langt væk, når de hører deres chef – som udbetaler dem deres løn – sige den slags. Det er en særdeles effektiv modstand mod vores tilstedeværelse. Især i en stat som Colorado. Kun få arbejdere i Colorado er organiserede. Og for Colorado er jobbene på Coors gode jobs. Løn og frynsegoder tåler ingen sammenligning med de jobs, hvor der er en fagforenings-kontrakt. Men for området er det gode jobs, og mange arbejdere er helvedes bange for at miste deres arbejde.

Besværligheder og fagforenings-krise

At organisere nye fagforenings-medlemmer er en besværlig procedure i

USA. Først skal 2/3 af arbejderne i en virksomhed skrive under på, at de ønsker et valg om medlemskab. Derefter skal et flertal stemme for at blive organiserede. Og så skal fagforeningen til at forhandle med ledelsen om vilkårene i fagforeningskontrakten.

På trods af modstand fra Coors' ledelse havde »the Teamsters« fået samlet de nødvendige underskrifter. Troede de. »Vi havde en overvældende støtte blandt de arbejdere, vi havde planlagt at organisere,« fortæller Charles Klare. Det vil sige de 1600 arbejdere, der er beskæftigede med at fremstille og pakke øllet.

Men Coors' ledelse mener, at virksomhedens over 3000 ansatte inklusive dem, der arbejder med at producere emballage – er en samlet personale-enhed. At »the Teamsters« derfor er nødt til også at få deres underskrifter og stemmer for at kunne organisere Coors. Og der står organisations-forsøget i øjeblikket.

Samtidig er »International Brotherhood of Teamsters« midt i en krise. De har lige måttet vælge en ny præsident som erstatning for afdøde Jackie Presser. I 1986 blev han anklaget for underslæb og anden kriminel virksomhed. Og for nogle få måneder siden forsøgte det amerikanske justits-ministerium at tiltvinge sig

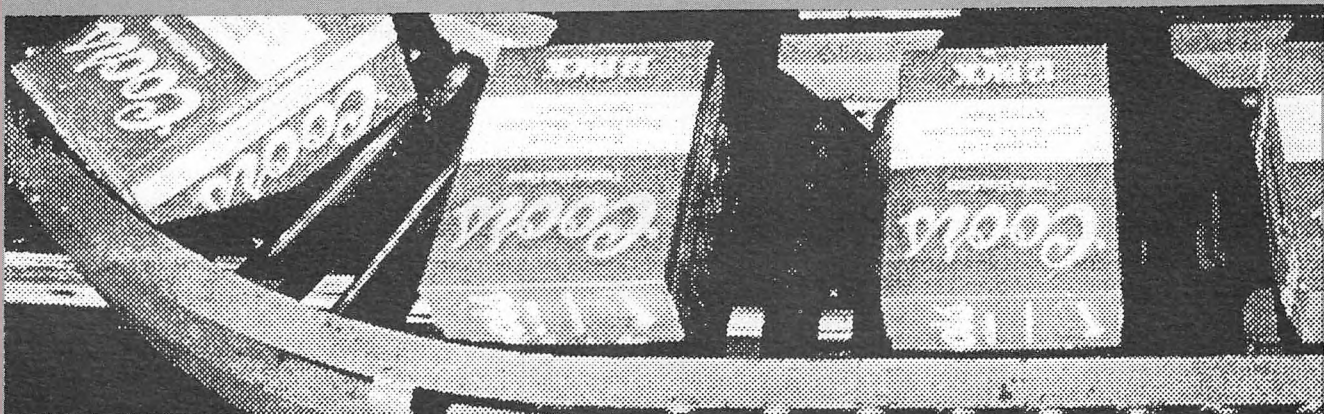
kontrollen med »the Teamsters« under henvisning til nogle tætte forbindelser mellem fagforeningens ledelse og Mafia'en.

Mange af kongressens politikere er frastødte. De mener, at forbunds-regeringen har forgrebet sig på næsten 2 millioner fagforenings-medlemmers ret til selv at vælge deres ledelse. Og Teamster-repræsentanter som Charles Klare er naturligvis oprørte. Han påpeger, at forbunds-regeringen endnu ikke er kommet med nogle beviser for deres beskyldninger. Og han ser de mange anklager mod »the Teamsters« gennem årene som et bevidst forsøg på at knække den magtfulde fagforening, som er en af USA's største.

– Erhvervslivet vil gerne svække os. De holder aldrig op med at prøve. Og når erhvervslivet har et velvilligt øre i regeringen – som tilfældet har været under Reagan – ja, så sker der ting og sager.

Og den slags har en uundgåelig, negativ virkning på organiserings-forsøg som det, »the Teamsters« er i gang med på Coors-bryggeriet. Det er Charles Klare den første til at sige.

– Der er ingen garanti for, at vi vinder. Men det er helt garanteret, at vi vil blive ved med at slås for det, indtil vi ikke kan længere!

EF HARMONISERING

I forbindelse med EF-afstemningen i 1986, har Danmark forpligtet sig til at harmonisere sine indirekte skatter med de øvrige medlemslande inden 1993.

Det betyder, at en lang række varer skal være afgiftsfrie, at punktafgifterne på spiritus, vin, øl, tobak, benzin og fyringsolie skal sættes væsentligt ned, samt at de nuværende momssatser også skal sættes væsentligt ned.

Set fra et dansk forbrugersynspunkt lyder dette jo tiltalende, men set fra et dansk socialt- og økonomisk synspunkt er det et problem af dimensioner.

Hvis ændringerne føres igennem som en fuldstændig EF harmonisering, vil den danske stat miste over 50 milliarder kroner i indtægter. Disse mistede indtægter vil ændre hele den danske velfærds-idé, at det offentlige skal påtage sig de danske borgers sociale- og sundhedsmæssige velfærd. Hvis ikke den danske stat kan skaffe sig indtægter ad anden vej, må der ske nedskæringer på de sociale- og sundhedsmæssige områder, der vil medføre, at hele velfærdssystemet vil falde fra hinanden.

Den borgerlige regerings nedskæringspolitik og de følger, det har fået for den socialøkonomiske udvikling gennem de sidste 6 år, vil virke som småjusteringer i forhold til de nedskæringer, EF harmoniseringen vil medføre.

Spørgsmålet er, hvad vil regeringen og Folketinget stille op overfor disse ændringer?

Privatisering af sundhedsvæsenet?

Regeringen får tilsyneladende for-

FE

æret de nedskæringer, de hele tiden har drømt om, og kan herefter få indført sit privatiseringsprogram med brugerbetaling.

Der var sikkert ikke noget, regeringen hellere ville end at skære dybt i de sociale udgifter, men regeringen løber ind i et endnu større problem, der gør, at de ikke bare vil acceptere, at staten reducerer sine indtægter med over 50 milliarder kroner.

Problemet for regeringen bliver, at de 50 milliarder kroner, man ikke længere skal opkræve i indkomst til staten, så i stedet omsættes til privat forbrug, hvilket vil medføre, at Danmark med stor fart kører ud over afgrundens rand.

Danmarks handels- og betalingsbalance-problemer er af en sådan karakter, at ingen af Folketingets ansvarlige parter, uanset politisk observans højre eller venstre, vil kunne acceptere et større samlet privatforbrug, end man har i dag.

Danmarks samlede gæld til udlandet er så stor, at det er nødvendigt med en økonomisk politik, der hindrer øget importunderskud forårsaget af et større privatforbrug.

Det betyder ikke, at de dårligst socialt stillede grupper ikke skal have

forbedret deres levestandard, men dette skal ske ved en ændret politik, der prioriterer de dårligst stillede grupper på bekostning af de grupper, der har meget store indkomster eller virksomhedsejere med meget store fortjenester.

Indkomstskatten og de samlede indirekte skatter giver et samlet statsbudget, der sikrer en velfærdsstat med god social standard og en offentlig sektor med serviceydelse, der gør Danmark til et land, hvor den yderste nød og fattigdom ikke eksisterer.

Udjævning af sociale skævheder over skatten

Skatterne skal være med til at udjævne de økonomiske sociale skævheder, der findes, og selv om den borgerlige regering vil gøre alt, hvad den kan for at hindre, at disse skal kunne udlignes ved det offentliges indsats, så er det stadig gennem indkomstskatten, at man udjævner nogle af forskellene. De forskellige satser på indkomstskatten til staten 22%-28%-40% medfører, at folk med lav indkomst betaler med en lavere trækprocent end folk med højere indkomst.

Det er altså vigtigt for at få et velfærdssamfund, at det offentlige har en rimelig andel af de samlede indkomster, for derigennem at kunne udligne forskellene. Hvis man forestillede sig, at sundhedssektoren blev privatiseret, så betød det at den enkelte borger selv måtte betale for lægebesøg, behandling, hospitalophold, operation, rekreation, medicin o.s.v. Den, der havde de største indkomster ville have bedst råd til at have en ordentlig helbreds kontrol, blive behandlet af de bedste læger, ligge på de bedste hospitaler og have råd til at købe den medicin, der var nødvendig. Direktør Olsen og

1993

pensionist Jensen vil for den samme sygdom få vidt forskellig behandling. Derfor bør man vende sig imod privatisering og i stedet fastholde en nødvendig fælles offentlig sektor, der forsøger at ligestille borgerne på en lang række vigtige områder.

Regeringen ønsker ikke nedsættelse af statens finansbudget af hensyn til landets handels- og betalingsbalanceunderskud og Socialdemokratiet og SF ønsker ikke nedsættelse af statens finansbudget grundet de nedskæringer, det vil medføre i hele den offentlige sektor og de forringelser det vil medføre i den sociale- og sundhedsmæssige sektor.

Regeringen og oppositionen vil hver med deres opfattelser, hindre et lavere statsbudget end det nuværende.

Forskellige muligheder for at begrænse forbruget

Spørgsmålet bliver så, hvordan skal man sikre, at EF harmoniseringen gennemføres uden, at det private forbrug stiger. Der er forskellige muligheder, men ingen af dem er særlig sandsynlige eller realistisk gennemførlige.

Den første kunne være at hæve de direkte indkomstskatter for derigennem at opsuge den købekraft, der opstår ved nedsættelse af moms og afgifterne. Dette vil medføre væsentlige stigninger i statens skatteindtægter, som sammen med kommune- og amtsskatter vil komme op imellem 60 og 80 procent.

Hverken regeringen eller oppositionen vil være med til en så høj indkomsttrækprocent.

Den anden mulighed kunne være, at man sænkede indkomsterne sva-

rende til, hvad det ville betyde for et forbrug på 50 milliarder kroner.

Det vil betyde en indkomstnedsættelse for en normal lønmodtager på ca. 30.000 kroner om året i 1988-kr. Noget sådant er fuldstændigt urealistisk, og næppe nogen politiker tør fremsætte et sådant forslag.

En tredje mulighed var, at Danmark nægtede at medvirke til en harmonisering på de indirekte skatter. Dette er også urealistisk, da 85 procent af Folketingets medlemmer er enige i, at Danmark skal være medlem af EF, og at harmoniseringen skal gennemføres, da det vil gavne Danmark på langt sigt. Harmoniseringen går nemlig ikke alene på ensartede indirekte skatter, men også på et åbent marked, der betyder fri bevægelse af arbejdskraft, tjenesteydelser, penge og handel.

Et sådant åbent marked skulle give dansk erhvervsliv bedre muligheder ved at have et åbent handelsmarked med 325 millioner mennesker i stedet for 5 millioner.

Der skal derfor findes en løsning, og den tegner sig i horisonten som en kombination af de tidligere 3 omtalte muligheder.

Meget tyder på, at både regeringen og oppositionen vil satse på, at man kan have en nedre og øvre grænse for afgifter og momssatser og så få en betydelig længere overgangsordning.

Hermed vil de 50 milliarder kroner blive cirka halveret.

Man vil, for at hindre de resterende 25 milliarder kroner i at nå i omløb, fremme lovgivning om præmiering

af opsparing og skærpe lovgivning omkring lån og forbrug. Renteafgift er en af måderne, og en bunden opsparing vil også kunne komme på tale. Endelig vil en mindre stigning i indkomstskatten også være mulig.

Da disse ting ikke skal gennemføres på én gang, men være på plads i 1993, vil en indkørsel ske gradvis.

Hermed vil man kunne neutralisere de sidste 25 milliarder kroner.

Tilbage står at hindre en udvikling, der forøger købekraften frem til 1993.

Svære overenskomstforhandlinger fra 1993

Regeringen og Folketingets flertal vil blande sig i indkomstudviklingen og hermed lægge rammer for overenskomstforhandlinger.

Man vil kræve tilbageholdenhed på lønområdet, ja måske kræve nulløsning, og i stedet kompensere med pensionsordninger o.lign.

Man vil sikkert beklage disse skridt, men henvise til, at de er et nødvendigt offer på EF-harmoniseringens samarbejdsalter. Endvidere vil man kunne forsvare sig med, at den danske befolkning i 1986 selv stemte for en større integration i EF. Den danske fagbevægelses muligheder fremover bliver stærkt begrænset i at kunne indgå frie overenskomster.

Arbejdsmarkedspolitikken vil blive tilrettelagt i Bruxelles, og den danske lønmodtagers ønsker og krav om bedre forhold lønmæssigt, arbejdsmæssigt og miljømæssigt vil blive imødegået med standardbemærkningen, »det må vi ikke for EF«.

Det glemte tilhængerne af EF at fortælle den danske befolkning ved folkeafstemningen i 1986.

Preben Mortensen

Status over arbejdsskader

Forbundet har nu i knapt 1¾ år kørt erstatningssager for indtægtstab og svie og smerte ved arbejdsskader.

I alt har vi haft fat i mere end 120 sager. Af disse er 43 endeligt afsluttede.

**Heraf 15 med erstatning,
24 opgivet uden erstatning,
mens 4 er opgivet af forskellige årsager.**

Af de 15 med erstatning ses følgende billede:

**5 faldulykker på gulv eller platforme,
4 skyldes klare tekniske mangler.
1 afbæringsforhold.
5 andre årsager.**

Der er altså endnu ikke opnået erstatning for en eneste erhvervssygdom.

Ser vi på de 24 sager, der har måttet opgives, kommer følgende billede:

**11 skyldes afbæringsforhold
9 – faldulykker
5 erhvervssygdomme (eksem m.v.)**

Depot- og distributionsarbejdere har altså mange skadesager, men har svært ved at opnå erstatning.

Det skal siges, at én årsag til, at vi kun har opnået erstatning i 15 ud af 43 afsluttede sager, er, at vi i

starten fik en lang række meget gamle sager. Sager, der var komplicerede, og hvor vi havde svært ved at dokumentere arbejdsgivernes ansvar, simpelt hen fordi der var gået for mange år.

De afsluttende sager og de mange, der i dag nærmer sig afslutning, viser nogen tydelige tendenser:

- 1: Depotarbejderne er den mest udsatte gruppe.
- 2: Det er svært at placere ansvaret for tilskadekomster, når de sker ude hos kunderne.
- 3: Der er mange faldskader blandt hjemmearbejderne.
- 4: Der er mange »dumme«, unødvendige tilskadekomster.
- 5: Der er mange med eksemmer.
- 6: Der er mange med nedslidt ryg.
- 7: Sikkerhedsgrupperne er ikke tilstrækkeligt med til at analysere årsagerne til tilskadekomsterne.
- 8: De sociale konsekvenser af store tilskadekomster er uhyggelige.
- 9: Sikringsstyrelsens erstatninger er latterligt små.
- 10: Det tager tid – lang tid.

Jeg vil i kommende numre af Prop & Kapsel vende tilbage med nærmere beskrivelser af de 10 punkter.

*Henrik Hansen,
Konsulentafdelingen*

Bent Meyers 25 års jubilæum

Den 1. sept. kan Bent Meyer fejre 25 års jubilæum som repræsentant for de københavnske bryggeriarbejdere.

Han blev ansat i Kørslen på Carlsberg i 1949. I 1958 blev han suppleant i klubben og i 1962 tillidsmand samme sted.

Den 1. sept. 1963 blev han valgt som næstformand i De Mandlige Bryggeriarbejders Fagforening. Denne post bestred han frem til sammenlægningen med De Kvindelige Bryggeriarbejdere den 1. jan. 1987.

Fra denne dato har han været sekretær i den fælles fagforening.

Bent har gjort hele turen med, i opgang og i modgang, altsammen med humør og holdninger. Barn af en tid, hvor man lærte at resultater kommer kun, hvis man stiller store krav til sig selv og til andre. Og han er »still going strong«.

Fagforeningen ønsker ham tillykke med jubilæet og afholder i den anledning reception på dagen den 1. september kl. 12.00-16.00 i Fagforeningens lokaler, Heimdalsgade 39,1, 2200 København N.

Alle er velkomne. *Finn Sørensen*

HØRESKADER

Et af de store arbejdsmiljøproblemer for forbundets medlemmer er støj og deraf følgende høreskader. Og I er ikke alene om dette problem.

En undersøgelse, som Arbejdstilsynet lavede i 1986, viste, at støj er den hyppigst forekommende arbejdsmiljø-gene overhovedet. 23 % af alle danske arbejdere i forskellige erhverv har støjproblemer på deres arbejdsplads. Sikringsstyrelsen får årligt 3000 anmeldelser om arbejdsbetingede høreskader. Udover de 3000 er der mange høreskader, der aldrig bliver anmeldt, bl.a. fordi hørenedsættelsen forveksles med aldersbetinget hørenedsættelse. Høreskader udgør 1/3 af det samlede antal anmeldte arbejdsbetingede lidelser til sikringsstyrelsen på 18.000 årligt.

I Sverige og Norge er den tilladte støjgrænse på arbejdspladser højst 85 dB(A) (decibel = måleenhed for støj), mens vi i Danmark accepterer en støjgrænse på 90 dB(A).

Fire nordiske støj- og høreekspertes har derfor undersøgt konsekvenserne af de forskellige støjgrænser.

I juni 1987 udgav eksperterne resultaterne i den såkaldte »STØJ-rapport«. Undersøgelsen viste tydeligt, at antallet af støjskader stiger kolossalt ved en forskel på 5 dB. Risikoen for høreskade er 3 gange så stor ved arbejde i 90 dB støj som i 85 dB. Folketinget har haft debat om emnet, men det har ikke ført til forbedringer. Den politiske vilje er ikke til stede. Arbejdsgiverne er heller ikke interesseret i at betale for ekstra støj-dæmpning, måske fordi de ikke mærker nok til udgiften ved høreskaderne og de overholder jo loven, hvis støjen ikke overstiger 90 dB.

Høreskadet?

Hvis du mærker, at hørelsen nedsættes, skal du kontakte din egen læge

og blive henvist til en høreklinik/audiologisk afdeling. På høreklinikken vil man undersøge din hørelse samt rådgive dig om støtte og hjælpemidler (høreapparat, ekstra-dørklokke m.v.). Lægen på høreklinikken bør spørge dig om der er støj på dit arbejde og i tilfælde af hørenedsættelse anmelde lidelsen til Sikringsstyrelsen som arbejdsbetinget. Blot lægen formoder, din hørenedsættelse er en følge af støj på arbejdet, er han forpligtet til at anmelde.

Kontakt også din sikkerhedsrepræsentant, hvis lægerne har konstateret høreskade.

Du vil desuden kunne få råd og vejledning gennem Landsforeningen for Bedre Hørelse, Kong Georgsvej 13, 2000 Frederiksberg, telefon 01 88 16 44. Foreningen kan henvise dig til den nærmeste lokalafdeling og oplyse om hørekonsulenter, ferieophold, hjælpemidler, tilbyder psykologhjælp, undervisning i ex. mundafslæsning og de udgiver et medlemsblad.

Hørekonsulenterne kan du bruge til at vejlede undervejs i arbejdsskadesagen, samt overfor sociale myndigheder i forbindelse med omskoling, invaliditetsydelse, pension m.v.

Eksempel på en støjskade

Statens hørekonsulenter giver følgende signalement af en støjskadede person. Den typisk støjskadede person er en mand over 35 år, der har etableret sig med familie og egen bolig. Han har arbejdet i støj i over 8 år, og har fået alvorlig hørenedsættelse. Lægerne tilråder ham at skifte erhverv, fordi han risikerer at blive døv ved fortsat arbejde i støj.

Hvilken hjælp kan det offentlige tilbyde?

Revalidering/omskoling som omtalt

i et tidligere nummer af Prop & Kapsel, kan være et rimeligt tilbud, forudsat at personen har lyst til at prøve et andet erhverv og ikke er over 55 år. For ældre medlemmer, der er alvorligt høreskadede, må pension overvejes, fordi det p.g.a. alderen vil være svært at skaffe beskæftigelse i et nyt erhverv.

Omskoling er hjælp efter bistandsloven til uddannelse eller optræning i andet erhverv, uden garanti for beskæftigelse derefter. Økonomisk støtte til omskoling er almindeligvis beregnet bistandshjælp afhængig af dine udgifter og indtægter (også eventuel ægtefælles) og kan i tilfælde, hvor det er optræning på en arbejdsplads i stedet ydes som fagets mindsteløn, (uafhængig af indtægter), men i langt de fleste situationer er der tale om en indtægtsnedgang.

Omskoling kan også være deltagelse i specialarbejderkurser med kursusgodtgørelse, der svarer til arbejdsløshedsunderstøttelsen. Det er vigtigt at undersøge mulighederne grundigt, inden valget træffes mellem omskoling, pension eller forbliven i det støjbelastende arbejde. Tal med socialforvaltningen, den lokale hørekonsulent, din sikkerhedsrepræsentant/afdeling og selvfølgelig din familie, så konsekvenser og muligheder er klarlagt inden valget. Landsforeningen for Bedre Hørelse kan oplyse dig om hørekonsulenten.

Invaliditetsydelse

Invaliditetsydelse kan opnås, hvis du trods en alvorlig høreskade, der berettiger dig til mellemste eller højeste førtidspension, klarer et almindeligt arbejde. Invaliditetsydelse kan også opnås p.g.a. svære kontaktsværligheder, som skyldes en alvorlig hørenedsættelse, uden du er berettiget til pension. Ydelsen søges i socialforvaltningen, men også her kan hø-

HØRESKADER

(fortsat fra side 11)

rekonsulenten være behjælpelig, hun ved, hvilke hørenedsættelser (ses af hørekurverne) der kan berettiges. Ydelsen udgør kr. 1527 mdl., er skattefri og uafhængig af andre indtægter, da den skal kompensere for de ekstraudgifter og gener, hørenedsættelsen medfører for dig.

Ydelsen udbetales til det 67. år og skal blot frasiges, hvis du ønsker at gå på efterløn.

Pension

Hvis din erhvervsevne er nedsat med over 50% grundet hørenedsættelsen samt måske andre lidelser, kan du få tilkendt helbredsbetingsførtidspension. Hør en hørekonsulent og socialforvaltningen, om du er berettiget til førtidspension, hvilken type og dermed hvordan din økonomi bliver, hvis du får den.

Arbejdsskadeerstatning

Når høreskaden er anmeldt til Sikringsstyrelsen, afgør læger og jurister dér, om hørenedsættelsen kan anerkendes som arbejdsbetingsbet. 1-2 år efter kommer afgørelsen, om skaden berettiger til erstatning.

Erstatning for varige mén og erhvervsevnetab fastlægges af Sikringsstyrelsen ud fra lægelige oplysninger om

hørenedsættelsen og de deraf følgende daglige gener samt om arbejdsindtjeningen er gået ned grundet høreskaden. Husk at søge om erhvervsevnetabserstatning, hvis du får tilkendt førtidspension helt eller delvist p.g.a. høreskaden.

Døvhed og generende tunghørhed anderkendes som erhvervssygdom, som kan berettiges til erstatning. Der skete en lempelse ved revision af listen over anerkendte sygdomme d. 23/5-86, inden da skulle der være tale om væsentlig tunghørhed. Det må anbefales medlemmer, der har fået afvist høreskade inden 23/5-86 at søge deres sag genoptaget grundet de ændrede regler. Det er også muligt at få en sag genoptaget inden 5 år, hvis følgerne er væsentlig forværret.

Tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte samt udgifter til medicin, transport m.v. kan du få dækket, hvis arbejdsgiver kan gøres ansvarlig for din høreskade, ex. støjgrænsen på 90 dB har været overskredet. Tal med din sikkerhedsrepræsentant.

Sociale følger af en høreskade

Det er et alvorligt handicap at få nedsat hørelsen eller helt miste den.

Døvheden medfører ofte andre alvorlige gener f.eks. hovedpine, koncentrationsbesvær, søvnproblemer, stress, tab af orienteringsevnen, kommunikationsproblemer, irritation fra omgivelserne og isolation. Støjskaderne kommer snigende og uden man lægger mærke til dem, før det er alvorligt og ikke kan gøre noget ved dem. De høreceller, der er ødelagt af støj, kan aldrig repareres. Hørenedsættelsen kan delvist kompenseres ved høreapparat – delvis, fordi apparatet gengiver lyd som ubehagelig, forvrænget støj og slet ikke som vi andre opfatter lydene.

Den høreskadede kan endvidere få diverse hjælpemidler, så han/hun kan høre telefonen og døren. Man kan få råd og støtte til omskoling, pension og invaliditetsydelse samt til gennemførelse af en arbejdsskadesag i Sikringsstyrelse og eventuelt Den Sociale Ankestyrelse, deltage i Landsforeningen for Bedre Hørelsesarrangementer, men det egentlige problem ændres ikke ved det.

Det er heller ikke nok at måtte af finde sig med en arbejdsplads med betydelige støjgener ved at bruge støjbeskyttende foranstaltninger, som er besværlige og ubehagelige i det daglige. Der skal politisk vilje til at sætte støjgrænsen ned. Det er den eneste måde at undgå støjskaderne på.

PROP & KAPSEL · NR. 7 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brønderi- og Maltvarvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 191
2400 København NV
TEL. 01 19 85 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provissekretær:
Thomas Olesen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Det ku' være gået helt galt!	3- 5
»Piller på arbejde - Arbejde på piller?«	6- 7
Ny Arbejdstilbudslov	8- 9
Åbne breve til forbundsformanden	10-11
Svar fra forbundsformanden	12

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 9. OKTOBER 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
191, 2400 København NV.

Hvem skal betale?

Regeringe har fremlagt sit finanslovsforslag for 1989, som indeholder ideer om mindre offentlige ydelser og større brugerbetaling.

De borgerlige partier fører sig meget stærkt frem med teser om afskaffelse af gratisydelser og større brugerbetaling.

Samtidig siger man, at der ikke kan blive tale om skattenedsættelser, da gældsætningen over for udlandet er så stor, at der ikke kan blive tale om et større forbrug.

Det må give arbejderpartierne og fagbevægelsen kuldegysninger ved tanken om konsekvenserne af en sådan politik.

Uddannelse, sundhed og socialforsorgen er opgaver, som skal løses kollektivt og derfor være i det offentlige regi.

Der er ingen tvivl om, at landets økonomiske situation kræver en stram økonomisk politik, men som det så ofte er gjort klart fra arbejderbevægelsen: den borgerlige regering prioriterer forkert og lader den økonomiske krise ramme de dårligst stillede i samfundet.

Mange mener sikkert, at der er nogen, som udnytter systemet.

Det er givet, at der er folk, som er på bistand eller dagpenge, der ikke er interesseret i at arbejde. De er imidlertid så få, at det ikke bør gå ud over de mange ulykkelige mennesker, som uden egen skyld er bragt i en arbejdsløshedssituation.

Den borgerlige hetz mod gratisydelses-princippet må gendrives. Gratsydelse er en påstand, der er urigtig. Det eksisterer simpelt hen ikke. Når staten kan give pensioner, sygehjælp, arbejdsløshedsunderstøttelse, bistandshjælp og høje lønninger til embedsmænd og generaler, er det, fordi vi alle kollektivt har været med til at betale til disse ting.

Hvorfor er det gratisydelser, når det er til uddannelses- og sundhedsmæssige foranstaltninger, men ikke hvis det er til raketter eller embedsmændslån.

Vi må derfor atter tage til genmæle over for den borgerlige hetz og forsvare det kollektive ansvar frem for ideen om, at enhver må klare sig selv som man bedst kan.

P.M.

Det ku' være gået helt galt!

En historie om sikkerhed, der svigter, om mod og om hvad der så blev gjort.

Otto Hansen og Felix M. Matras arbejder begge i Tuborgs gærkælder, men d. 5. maj 1988 gik det galt.

OTTO:

»Jeg stod inde i tanken og skrabede gær ud. Pludselig faldt jeg bevidstløs om.

Det, der var sket var, at en ventil ikke var blevet lukket bag tanken, så der strømmede kulsyre ind i tanken, lige så hurtigt som tanken blev tømt for øl.

Vi havde aldrig lært, at vi skulle kontrollere, om den ventil var lukket. Vi er vant til at omgås kulsyre, og vi kan normalt mærke det i næsen, hvis der er for meget i tankene. Men denne her gang gik det altså galt.»

FELIX:

»Jeg var makker til Otto og arbejdede ude i mellemgangen, hvor jeg skulle gøre rent og holde øje med Otto, mens han var inde i tanken.

Selv om man er vagtmand, står man ikke og kigger hele tiden, så jeg var i den anden ende af gangen, da jeg syntes, at pumpen lød forkert.

Jeg går hen og kigger ind og ser, at Otto ligger midt i tanken med hovedet nede i gæren.

Ved et usandsynligt held kommer en tredje kollega (Palle Viggo), forbi og jeg råber på ham.

For at få Otto ud, må jeg ind i tanken, selv om jeg vidste, at den måtte være fyldt med CO₂.

Så jeg tager et par dybe indåndinger og kravler ind, mens jeg holdt vejret.

Jeg fik fat i Otto, men han lå med hovedet nede i gæren, så først skulle jeg få ham fri og så trække ham hen til mandehullet. Jeg fik ham også derhen og sammen med Palle Viggo

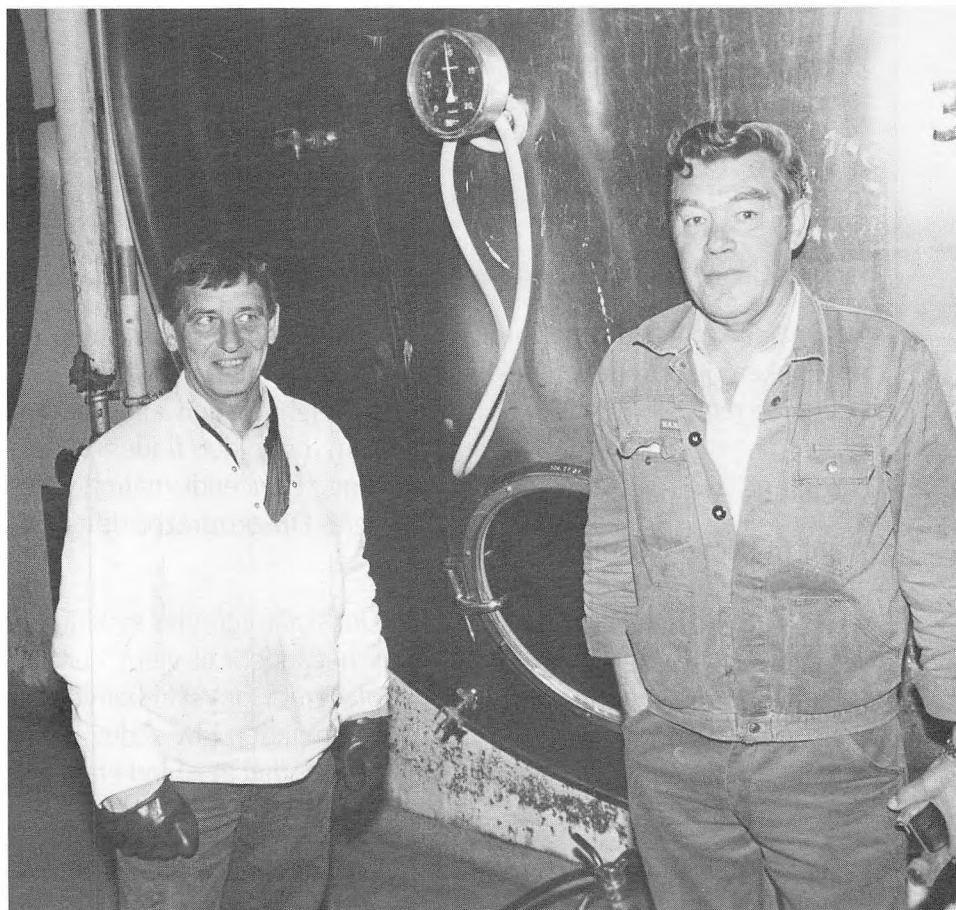
halvvejs ud, men så kunne lungerne ikke mere. Jeg måtte trække vejret og gik selvfølgelig omgående ud som et lys.»

Otto og Felix overlevede – heldigvis. – For Otto var det så tæt på, som det kan komme. Han kom dybt bevidstløs på hospitalet og havde gær i lungerne. Felix slap med en dundrende hovedpine.

Siden ulykken er sikkerhedssystemerne blevet grundigt forbedrede.

Arbejdstilsynet har sammen med den lokale sikkerhedsgruppe og

Felix (tv.) og Otto foran en gæringstank

Tuborgs sikkerhedsudvalg vurderet ulykken og opstillet en række skærpede regler.

Citat fra At's påbud:

»Instruktionen i forbindelse med omhandlede type arbejde, skal strammes op og opsættes på passende steder. Endvidere skal alle, der er beskæftiget med denne type arbejde, nøje instrueres i den rette arbejdsmetode.

Efter en passende udluftning af tankene skal der foretages

CO₂-målinger, f.eks. med en Drägerpumpe i det nederste mandehul i den ende af tanken, hvor der findes udsugning. Efter endt måling, afleveres Drägerørret på driftskontoret.

Der skal forefindes friskluftforsynet åndedrætsværn, centralt placeret, som skal benyttes af vagtmanden, hvis det bliver nødvendigt at gå ind i tanken.

Kredsen mener, at CO₂-koncentrationen skal længere ned end de 3%, før man kan gå ind

Det ku' være gået helt galt!

Felix viser friskluftudstyret

i tanken, og dette kan opnås ved en lidt længere udluftningstid af tanken.«

FELIX:

»Det er da meget godt med de her nye regler, og vi gør meget ud af at tage prøver med Drägerør, før vi kravler ind i en tank.

Vi kontrollerer, at kulsyrekoncentrationen ikke er over 1,5%, og røret til CO₂-udsugningen bliver nu pillet helt af.

Sammen med, at vagtmanden i kældergangen nu har adgang til friskluftmaske og livline, er sikkerheden nu meget bedre for os. Det er bare mærkeligt, at der skal en ulykke til, og at jeg stadig kun har fået redningsudstyret demonstreret én gang.

Jeg synes, at vi allesammen jævnligt skulle prøve udstyret og have gennemgået alle sikkerhedsregler.«

OTTO:

»Det, der gik galt ved min ulykke, var, at vi ikke var tilstrækkelig klar over, hvor farlig kulsyren kan være. Rutinen blev en sovepude, og vi manglede ordentlig instruktion i forholdsreglerne.

Da jeg efter 3 uger kom på arbejde igen og skulle ind i en tank første gang, var jeg lidt klam i hænderne, men nu er

jeg heldigvis ikke bange mere«.

Hvor farligt er kulsyre?

Kulsyre, CO₂, kultveilde eller kul-dioxid, dannes ved øllets gæring.

Ved høje koncentrationer af CO₂ mister man omgående bevidstheden, og man dør hurtigt af CO₂-forgiftning og iltmangel.

Ved koncentrationer på mellem 7 og 10% kan man miste bevidstheden efter ganske få minutter. Ofte vil man ved disse lavere koncentrationer få svimmelhed, balancebesvær og bevidstløs-

hed. Når disse indtræffer, er der fare for, at man falder om, og da kulsyren er mest koncentreret nede i bunden af f.eks. en tank, er der dermed fare for, at situationen bliver forværret.

Ved disse lavere koncentrationer opstår der også: *en kraftigere vejtrækning, hjertebanken, hovedpine, utilpashed og synsforstyrrelser.* Det er vigtigt at huske, at folk kan reagere forskelligt på den samme koncentration af CO₂.

Længere tids ophold i koncentrationer på 2-3% kan give gener

som hovedpine og træthed.

Det er endnu ikke tilstrækkeligt oplyst, hvorvidt lavere koncentrationer giver langtidseffekter. Grænseværdien for CO₂ er 0,5%.

På Tuborg er der i kældrene et automatisk kulsyremåleanlæg, der giver alarm, hvis koncentrationen bliver over 1½%.

Når alarmen går i gang, må man kun opholde sig i området med friskluftmaske.

Konsulentafdelingen

Otto tager en prøve af CO₂ med Drægerrør

»PILLER PÅ ARBEJDE - ARBEJDE PÅ PILLER?«

Vi har snakket med Lone Wibroe, der sammen med konsulentafdelingen har lavet den pjece, der er vedlagt dette nr. af PROP & KAPSEL.

Lone fortæller, at hun som farmaceut på et apotek så et stort forbrug af medicin, hvor folk sagde, at de skulle have medicin p.g.a. nedslidning på arbejdet.

Da hun fik mulighed for at blive uddannet til forsker på Universitetet, syntes hun det var vigtigt at forske netop i, hvordan medicin blev brugt mod arbejdsmiljøproblemer.

»Jeg var ikke interesseret i at forske i en eller anden ny form for medicin, og jeg ville gerne arbejde sammen med folk udenfor den akademiske verden«.

Efter kontakt til forskellige fagforeninger, hvor man ikke turde gå med i en forskning omkring folks medicinforbrug, fordi man frygtede, at emnet var for privat, endte Lone hos den daværende kvindelig afdeling i København.

Afdelingen var med på projektet

og syntes, det var vigtigt, at et problem som medicinforbrug p.g.a. arbejdsmiljø blev gjort til fælles samtaleemne.

»Så gik jeg i gang med at læse alt, hvad der fandtes af litteratur om medicinforbrug og arbejdsmiljø og alt det meget, og der er virkelig meget, der er skrevet om bryggeriarbejdsforhold. Jeg måtte også sætte mig grundigt ind i, hvad folks arbejde var, så jeg brugte meget tid på at gå rundt på arbejdspladserne og se, hvad arbejdet bestod i«.

Derefter blev der udsendt spørgeskemaer til alle pigerne i Tap Syd og Tap Nord på Tuborg og Ny Tap, Gammel Tap samt rengøringsafdelingen på Carlsberg. Der kom ca. 350 skemaer tilbage og disse blev så behandlet efter alle kunstens regler, så der kom nogle resultater, som kunne bruges videre.

»Det der mest overraskende ved spørgeskemaerne var, at så mange hver dag måtte bruge smertestillende piller for at kunne klare deres arbejde«.

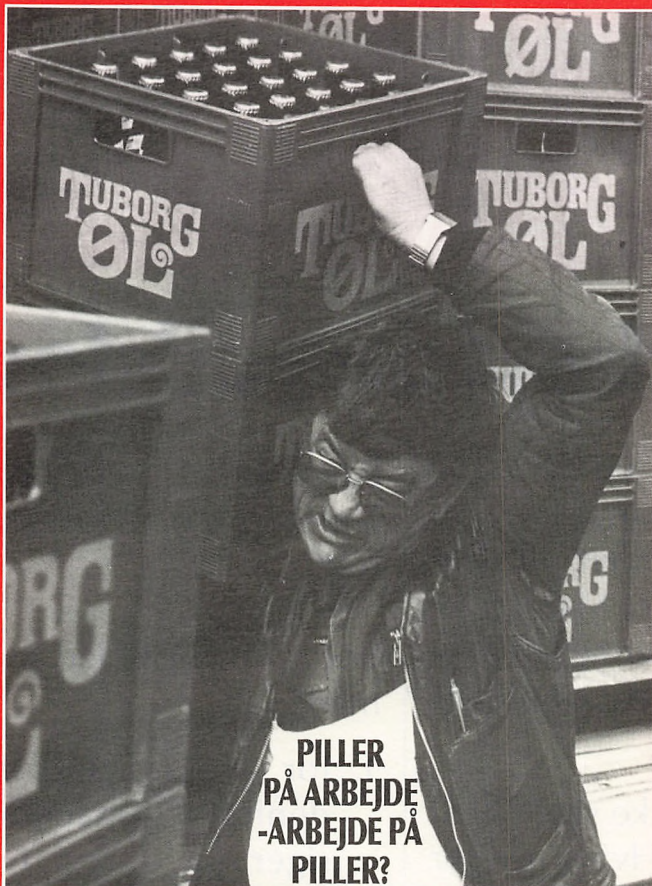
Spørgeskemaerne gav så grundlag for grundige interviews med nogle af pigerne.

»Jeg snakkede 1-2 timer med pigerne og de kom frem med, hvad de brugte af medicin og hvad de mente, der var årsagen til, at de brugte pillerne«.

»Jeg må sige, jeg var utroligt imponeret af, at folk så åbent tog imod mig og fortalte om deres problemer. Og jeg syntes, jeg fik et virkeligt godt materiale ud af de mange samtaler.

Interviewene viste helt klart, at mange brugte medicin for overhovedet at kunne klare at gå på arbejde«.

Dansk Brønderi-, Bryggeri- og Mineralvandsarbejder Forbund

Mange videnskabelige rapporter slutter, når materialet er skrevet færdigt og konklusionerne er blevet anerkendt i videnskabelige cirkler, men Lone Wibroe vil have sit arbejde ud også til andre faggrupper. Lone mener, at de samme problemer går igen på mange arbejdspladser.

Det betød, at rapporten kom ud i pressen og gav anledning til en hel del avisskrivi med voldsomme overskrifter.

»Jeg synes, det er godt, at fagforeningen og forbundet gør så meget ud af sagen.

At arbejdsmiljøet visse steder er meget forandret siden begyndelsen af firserne, hvor undersøgelsen blev lavet, er desværre ikke det samme, som at problemerne i dag er væk og medicinforbruget er gået ned.

Uanset hvad man er beskæftiget med på ens arbejde, er det helt afgørende for folks helbred, hvordan arbejdsmiljøet har det. Og det kan aldrig være nogen løsning selv at søge at klare sine problemer med medicin. Det kan selvfølgelig være nødvendigt en overgang, men der må tales højt om problemerne, og der må stilles fælles krav om at få dem løst.

Lone er i dag beskæftiget som farmaceut i en københavnsk BST og ser derved medicinforbruget i forskellige brancher, ligefra kemiske virksomheder til kontorer.

»Medicin som 'løsning' på arbejdsmiljøproblemer, er stadig et stort og generelt problem«, slutter Lone Wibroe.

*

Eksempler på ældre forskning i medicin og arbejdsmiljø

1961

- * En læge havde undersøgt nogle kvinder, der angiveligt blev nervøse og fik psykiske problemer af at sidde og arbejde i højt tempo med at fremstille nylonstrømper.

Problemerne gik ud over deres produktivitet, så lægen gav dem nervemedicin.

Medicinen nedsatte kvindernes psykiske problemer og produktiviteten gik i vejret igen.

1978

- * På en Fordfabrik fik folk tynd mave, måske af at arbejde med tungmetaller.

Der blev så afprøvet et nyt middel mod maveproblemer på de ansatte.

Det viste sig, at fabrikken med medicinen nu sparede både sygedage og den tid folk sad på lokum.

Orientering fra A-kassen

Forlig om ny arbejdstilbudslov

Der er indgået forlig mellem Socialdemokratiet og den borgerlige regering om en ny arbejdstilbudslov.

Det er et lovforslag, der giver nogle nye muligheder til de ledige.

Der er langt bedre tilbud om uddannelse til de ledige. Som det fremgår af lovforslaget tilgodeses de ledige, som er gået ud af folkeskolen fra 10. klasse eller tidligere, det er i hvert fald på linie med forbundets holdning. Vi har altid prioriteret uddannelse højt.

Der vil også ud fra lovforslaget ske en ændring om uddannelsestilbud ved 55 år.

Aldersgrænsen nedsættes til 50 år, og det vil betyde, at når man er fyldt 50 år, vil man få flere jobtilbud, f.eks. hvis

man bliver ledig som 50 årig, kan man få 4 jobtilbud i perioden, til man fylder 60 år. Man bliver tilbudt uddannelse, men behøver ikke modtage tilbuddet.

Man kan ikke sige nej til jobtilbud. Hvis man gør det, mister man retten til dagpenge.

Der er selvfølgelig også negative sider ved lovforslaget.

Der skal foretages rådighedsvurdering på det enkelte medlem meget ofte, nemlig hvert halve år.

Hidtil har man skullet skaffe sig fem ugers arbejde for igen at kunne få understøttelse efter et nej til et arbejdstilbud, eller anden manglende rådighed.

Nu er fem ugers arbejde ikke længere nok. Efter nej til et arbejdstilbud skal man nu fremvise mere end 300 arbejdstimer indenfor de sidste ti

uger, før A-kassen igen åbner kassen med understøttelse.

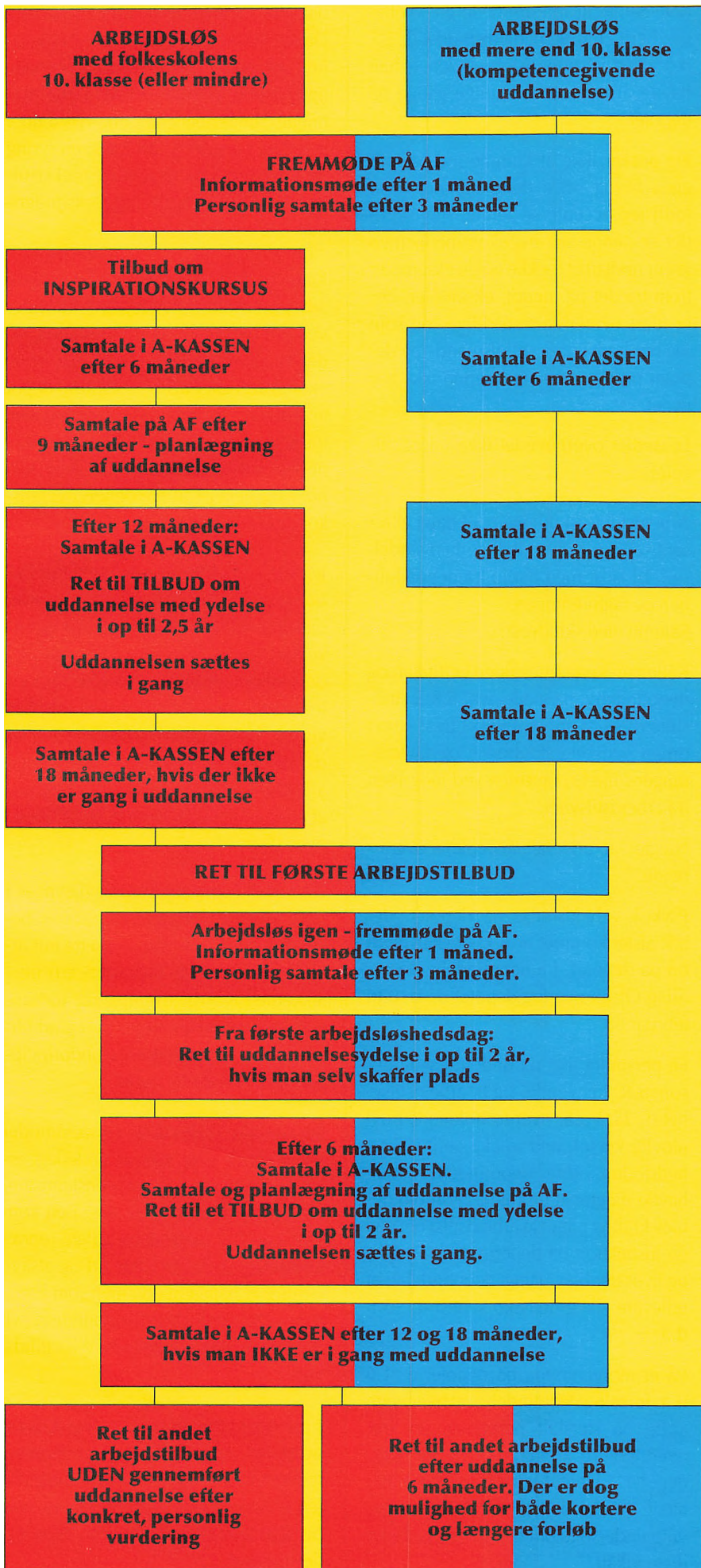
Det samme gælder, hvis man:

1. for anden gang indenfor 12 måneder siger op »uden fyldestgørende grund«. (Første gang får man som hidtil fem ugers karantæne),
2. for anden gang indenfor 12 måneder siger nej til anvist arbejde. (Første gang får man som hidtil to ugers karantæne),
3. tre gange indenfor seks måneder ved henvisning ikke møder til samtaler eller afslår tilbud om arbejde. Anden gang bliver der som noget nyt indført en karantæne på to uger.

I lovændringen hedder det også, at ledige skal søge et rimeligt arbejde, og det betyder i praksis,

DEN NY ARBEJDSLØSLOV

at arbejdsløse skal stå til rådighed for et bredere fagligt og geografisk område.

Det er ikke til at sige, om der sker ændringer, når loven skal vedtages, men det er jo et bredt forlig, så det er nok ikke sandsynligt.

Når loven er vedtaget, får vi også vedledning i, hvordan den skal administreres, og det bliver så spændende, om det kan lade sig gøre.

J.H.

Illustration:
Per Falck-Rasmussen.

Tekst:
Gunhild Korsgaard

Åbent brev til forbundsformanden

Undertegnede's firing fra Carlsberg Tåstrup depot d. 10/5 d.å. har afstedkommet, mildt sagt, frustration hos mange kollegaer i depotklubben, ikke pga. min person, men pga. firingens indhold (nægtet overarbejde uden betaling), bagholdsangreb fra visse »kollegaer« og sidst, men ikke mindst forbundsformandens indblanding, og tagen parti i sagen.

Især det sidste har vakt stor harme hos mange kollegaer, stadig ikke pga. min person, men fordi han støtter depotarbejdere der totalt har tilsidesat gældende overenskomst, sammen med en depotindehaver der har formået at true/skræmme folk til at acceptere arbejdsbetingelser, eller rettere sagt, mangel på disse.

Forhold forbundsformanden selv blev bekendt med på medlemsmødet d. 5/7 d.å., hvor han selv var tilstede, og hvor han senere forlod mødet, og erfarede vi senere, gik bag ryggen på hele forsamlingen, samtidig angreb denne depotarbejderne for at være »skidefulde«, og fremover nægte at holde møder med disse. Det viser lidt om den arrogante/respektløse holdning den højtærede forbundsformand nærer til sine medlemmer.

Da forbundsformanden tog parti i sagen indgik han samarbejde med »kollegaer« der fornægter alt fagligt arbejde, og har en stærk negativ holdning til hele fagbevægelsen. Dette er ikke noget nyt på nogle af de to depoter der er slået sammen til C.Tåstrup depot. (Tidl. C.Tåstrup og C.Karlsunde depoter.) Førstnævnte brillerede med en strejkebryder under julestrejken i 1986, og

sidstnævnte med leverancer under 2 dages strejken i maj i 87, til flere kunder. Samtidig indrømmede en »kollega« herfra under medlemsmødet d. 5/7 d.å. overfor forbundsformanden, at han havde arbejdet sort utallige gange på depotet.

Jeg ønsker ikke at komme ind på min egen firing, med dette indlæg, (ikke fordi jeg accepterer denne, men fordi det er denne sag uvedkommen), men jeg er nødt til at trække nogle eksemplere frem fra det pg. depot, eksemplere, der er klart overenskomststridige, og som jeg har bedt vores »tillidsmand« på depotet ordne, men som denne ikke har evnet.

Lønsedler overhovedet ikke udspecificeret.

Arbejdstøj først udleveret et halvt år for sent, og først efter utallige henvendelser. Til sidst med hjælp fra depotklubben og fagforeningen. Samme med skindvest.

Kollegaer kørte truck uden certifikat, og depotindeh. nægtede over S.R. at indstille disse til prøve, hvilket først kom i orden ved depotklubbens og fagforeningens hjælp, og siden ved indgriben fra arbejdstilsynet.

Nægtet at udbetale/acceptere overarbejde.

Psykisk arbejdsmiljø på depotet, der har afstedkommet at 5 kollegaer holdt op på depotet, fra depotindeh. Flemming Olsen overtog depotet d. 1/10 til februar 88.

En personlig jagt på undertegnede der som S.R. henvendte sig til arbejdstilsynet d. 25/3 d.å. over forholdene med ulovlig kørsel med truck, samt sikkerhedsfodtøj, som depotindeh. totalt havde nægtet at diskutere. Forhold der blev kraftigt påtalt af arbejdstilsynet ved en inspektion på depotet d. 24/5 d.å., og hvor der blev pålagt depotindeh. at udlevere sikkerhedssko senest d. 15/6 d.å..

På et morgenmøde på depotet d. 1/6 d.å. foreslog depotindeh. at hver vogn kørte på særskilt provision, en klar overtrædelse af særaftalerne for Kbh. depoter. Undertegnede protesterede alene overfor dette, men depotindeh. ville undersøge om han kunne ophæve disse lokalt.

Da depotet flyttede til det nye depot d. 27/2 88, blev det pålagt alle at flytte fredag efter fyraften og lørdag (d. 28/2 88.) Da der ikke blev udbetalt overtidsbetaling for dette, nægtede undertegnede (igen alene) at udføre dette. Dette indbragte undertegnede en fyreseddel mandag morgen d. 29/2 88, en firing som depotindeh. dog måtte trække tilbage ved Bent Meyers og Steffs indgriben.

Kære hr. forbundsformand det er disse arbejdsforhold du accepterer/forsvarer ved din indgriben og stillingstagen, og det er disse forhold alene som visse »kollegaer« på Carlsberg Tåstrup depot accepterer, og angriber undertegnede for at være usamarbejdsvillig, idet denne har nægtet at anerkende disse forhold og henvist til gældende overenskomst utallige gange.

Jeg har i de sidste år repræsenteret Depotklubben i forbundets koncernmøder og konferencer om Arbejdsmiljø og Sikkerhed, og siddet i Kbh. fagf. udvalg i det samme, og fundet arbejdet både interessant, men samtidig overordentlig vigtigt, idet depotarbejdere er en af de dårligst stillede og mest udsatte gruppe arbejdere i dagens Danmark. Dette sagt af egen erfaring gennem depotarbejde i over 16 år.

De forhold som jeg her har nævnt er i flere tilfælde Forbundsformanden bekendt, og jeg kan ikke fortsætte mit arbejde i forbundets depotkoncern med Sikkerhed & Arbejdsmiljø, når forbundets love og holdninger i den grad bliver brudt imod dets egne grundprincipper, af dets egen formand.

Jeg kan ikke sidde i disse koncernmøder og anbefale ting, som er underlagt arbejdsmiljøloven og overenskomsten, når forbundsformanden ikke i en konkret sag, kan støtte disse valgte repræsentanter, der ofrer både tid og afsavn overfor et pålagt hverv, men som åbenbart er fredløse når en depotindeh. vil af med en aktiv sikkerheds- eller tillidsrep.

I mit eget tilfælde mistede jeg 8 ugers opsigelse, samt fik 5 ugers karantæne, grundet forbundsformandens hjælp, og jeg er i øjeblikket ved at uddanne mig og søge ind i et andet erhverv, og et andet forbund.

Jeg vil gerne takke for den kollegiale opbakning der har været fra andre depoter og fra Kbh. afdeling. Det har ikke manglet på tilbud fra flere depoter, men oven på en sådan behandling er mine familiære forpligtelser kommet i højsædet.

Jeg vil dog appellere til kolleger på depoterne om at fortsætte deres støtte til og i Depotklubben. Den er vores eneste værn mod yderligere overgreb fra depotindehavernes side, vores forbund har jo vist hvilken side de står på.

Erik Madsen

Møllestien 5, St. Rørbæk
3600 Frederikssund

Åbent brev til forbundsformanden

Det er med stor beklagelse, at Depotarbejdernes faglige klub i Storkøbenhavn's bestyrelse har modtaget dit afslag om at komme til et møde med os, for at få klarlagt dine og forbundets fremtidige holdninger overfor vort faglige arbejde på depotområdet.

Baggrunden for vort ønske om at afholde møde med dig var, at vi, efter Carlsberg Tåstrup sagen, fra en del af vore klubmedlemmer og tillidsfolk rundt om på de enkelte depoter har hørt en stor utilfredshed over forbundets holdning til fyring af en faglig aktiv kammerat kontra folk der kun vil vor organisation det værste.

Ja flere har sågar meddelt os, at de enten har nedlagt eller stærkt overvejer at nedlægge deres tillidshverv af frygt for, at de i en lignende situation kommer ud for samme behandling som vor nu fyrede kammerat.

Vor kammerat har kun, i sine bestræbelser på at efterleve beslutningerne fra medlemsmødet for alle forbundets depotarbejdere i Odense d. 6. februar, prøvet at få penge for overarbejde, og fordi depotindehaveren nægtede ham dette, selv nægtet at udføre overarbejde.

En af dine bevæggrunde for ikke at kæmpe for vor kammerat var, at ingen på depotet ville støtte ham, fordi han lavede uro på depotet. Ja, det er klart, at der kommer uro på et depot, når folk kræver overenskomsten overholdt og depotindehaveren ikke ønsker dette.

Vor kammerat krævede også i sin egen skab af sikkerhedsrepræsentant, og i fuld overensstemmelse med, hvad man på tidligere depot- og distributionskonferencer havde vedtaget, at folkene fik udleveret sikkerhedssko og at ingen, som ikke havde truckcertifikat, måtte føre truck på depotet.

Depotindehaveren ønskede heller ikke at tale med ham om dette, og derfor tilkaldte han arbejdstilsynet, som gav ham 100% ret i hans krav. Dette blev depotindehaveren også sur over og fortalte folkene, at der først blev ro på depotet, når vor faglige kammerat var ude af depotet.

Folkene på depotet valgte at være selvske og kun tænke til midt på deres egen næsetip. Fremfor at bakke vor faglige aktive kammerat op i de krav, de tidligere var enige om at fremføre, valgte de at dolke ham i ryggen.

Med deres »tillidsmand« i spidsen valgte de at sælge vor kammerat for at få ro på depotet for en kort tid. Den periode varer kun, til der kommer en ny kammerat, der ønsker overenskomsten overholdt.

Vi ved, og det ved du også, at vi har haft flere sager kørende på denne depotindehaver for overenskomstbrud siden han d. 1/10 1987 tiltrådte som depotindehaver på det ny Carlsberg Tåstrup Depot.

Bl.a. arbejdstøjet til folkene måtte vi kæmpe over et halvt år for at få udleveret, derved snød han nogle for arbejdstøj, idet de var ophørt på depotet, inden vi fik sagen igennem.

Heller ikke i den sag var det tillidsmanden, der blev ved at holde fast, nej, det var vor kammerat, som nu er fyret fra depotet.

Det er muligt, at du syntes, at klub og fagforening farer for hårdt frem overfor depotindehaverne og dårlige kollegaer, men vi har til dato ikke forlangt mere end vor overenskomst overholdt og solidaritet blandt vore egne. Vi bliver først grove overfor dem, når de bliver grove overfor os og vore kammerater.

Hvis dit ønske er at lægge forbundets fremtidige basis i hænderne på folk, som for egen vindings skyld gerne slakter en god kammerat, så ser vort forbunds fremtid meget mørk og dystert ud.

Du ønskede på ingen måde, som det mindste du kunne have gjort, »bare« at

hjælpe vor kammerat til at få en rimelig afsked, med almindeligt opsigelsesvarsel, nej, du gik i stedet ind og bakkede op omkring vore ukollegiale kollegaer, og hjalp til med at forme et brev, der afskar os alle muligheder for at hjælpe vor kammerat.

Denne handle måde, Preben, kan kun være med til at ødelægge den trods alt stærke faglige linie, som vort forbund hidtil har stået for i fagbevægelsen. Det er en begyndende destruktion af alt fagligt arbejde på vort område.

Det går vi stærkt ud fra ikke er din hensigt, men det er resultatet af det skete.

Vi ved, du vil prøve at skyde skylden for dette over på vor klubformand og vor fagforening, med henvisning til at det er dem, der fordrejer hele sagen. Men de fleste depotarbejdere i København er også selvstændigt tænkende mennesker, der ikke bare sluger alt rådt, af hvad hverken vores klubformand, afdelingsledelse eller forbund siger.

Vi beklager, at vi har måttet tage dette skridt og offentligt diskutere disse ting, men det er dig selv, der ikke har ønsket at tale med os om dette på en mere intim måde. Hverken med medlemmerne, da vi indbød dig til vor ekstraordinære generalforsamling, eller med bestyrelsen da vi bad dig om et møde med os.

Med venlig Hilsen
Depotarbejdernes faglige Klub
Storkøbenhavn
På bestyrelsens vegne
Kim Overbeck Kasserer

Svar fra forbundsformanden s. 12

Svar på åbne breve

I dette nummer af P&K er der 2 åbne breve til undertegnede vedrørende en afskedigelsessag på Carlsberg depotet i Tåstrup.

Som det fremgår af de åbne breve mener man, at undertegnede har handlet i strid med forbundets målsætning og hjulpet depotindehaveren og selviske medlemmer til at komme af med en god faglig kammerat, som på grund af, at han fastholdt overenskomsten overholdt og arbejdede ihærdigt som sikkerhedsrepræsentant, blev afskediget.

Undertegnede ville aldrig acceptere en afskedigelse på dette grundlag.

Afskedigelsen af Erik Madsen (han anfører selv sit navn i et af de åbne breve), var fordi, han gentagne gange havde foretaget arbejdsvægring.

Dette er bekræftet af medlemmerne på det pågældende depot.

Både Erik Madsen og depotklubben i København prøver på at benægte dette fakta, og så længe man gør det, behandler man sagen ud fra forkerte forudsætninger.

Erik Madsens opførsel og handlinger på depotet var af en sådan karakter, at det ikke var muligt at forhindre en afskedigelse.

Det vil depotklubben i København og Erik Madsen ikke acceptere, hvilket har udløst en del skriftlige henvendelser til undertegnede med beskyldninger, som gør enhver dialog overflødig.

Depotklubben i København har igennem nogle år gjort alt for at forklare medlemmerne, at forbundet er en modpart, som man skal lægge afstand til. Forbundet er i depotklubbens øjne svagt og alt for lidt markant. For at bevise dette, optræder depotklubben markant med det til følge, at man ikke tager ansvar og løber fra alt, hvad man i fællesskab har været med til at beslutte.

Jeg bestrider ikke, at forholdene ikke har været i orden på depotet, men Erik Madsens fremstilling er ikke korrekt, og giver ham i alt fald ikke ret til selv at tilsidesætte sine pligter.

Jeg er enig i, at kravene overfor depotindehaveren skal fastholdes, men man kan ikke kræve sine rettigheder for derefter som depotklubbestyrelsesmedlem nægte at samar-

bejde med sine kolleger og klart begå overenskomstridige handlinger, som Erik Madsen har gjort.

Erik Madsen var advaret om, at hvis han fortsatte med at tilsidesætte sine pligter, ville det få konsekvenser. Det var han ligeglad med, hvorfor hverken tillidsmanden, depotklubben, fagforeningen eller forbundet kunne redde ham.

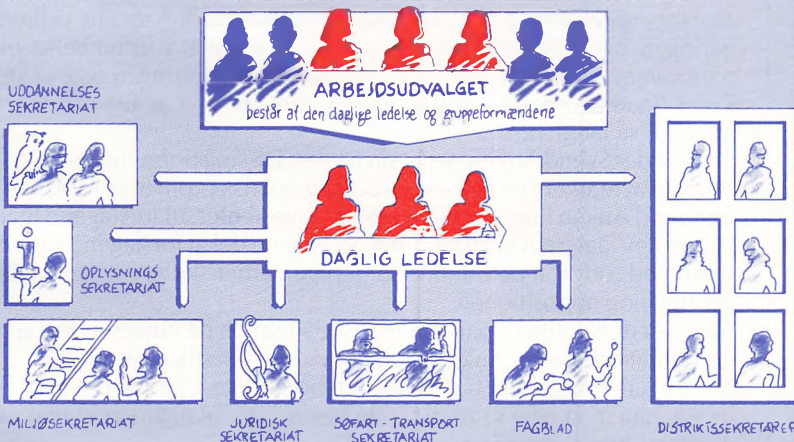
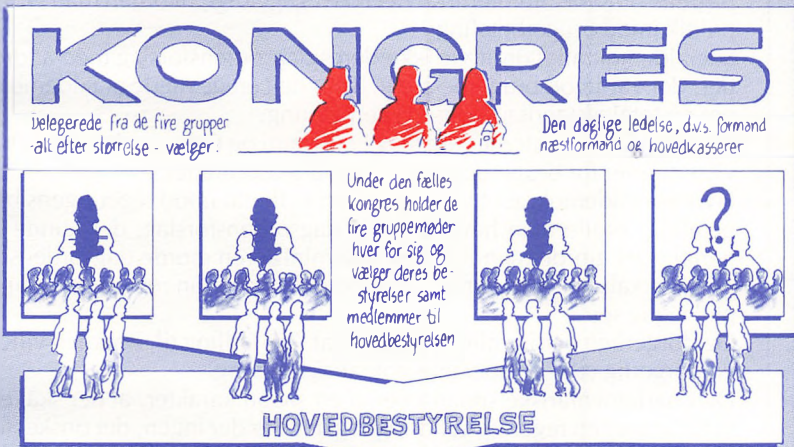
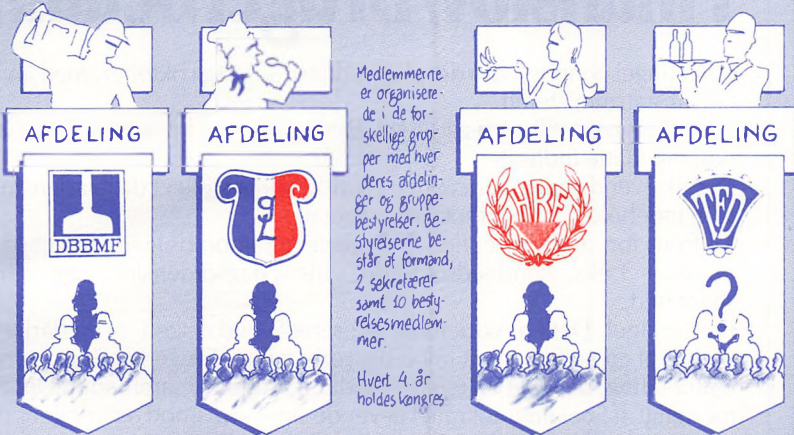
Depotklubben i København og Erik Madsen vil med deres åbne breve forsøge at fastholde forbundet som en organisation, der tager arbejdsgiverens synspunkter, og især undertegnede er af en sådan karakter, (som anført i et af klubbens breve) at jeg burde se mig om efter et andet forbund at blive overflyttet til.

Depotklubben i København og Erik Madsen ved, at jeg ikke åbent i P&K kan redegøre for sagen, da der er belastende faktorer, som hindrer dette.

Forbundet og undertegnede har påtaget sig et ansvar og handlet ud fra de givne omstændigheder, og den dag, depotklubben i København tør gøre det samme, vil vi sammen kunne optræde ansvarlige og troværdige.

P.M.

SAMMENLÆGNING SENEST 1. JANUAR 1991

PROP & KAPSEL · NR. 8 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provincsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Sammenlægning	
Uddrag af »Oplæg til debat«	3- 7
Mærkedage	- 7
Sovjet	
- Glasnost og Perestrojka	8-12
Tre eller fire forbund?	13-15
Konsulenttjenesten	
Nærmere om arbejdsskader	15-16

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 9. NOVEMBER 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

Finanslov/Brugerbetaling

Folketinget åbnede, som det plejer, den 1. tirsdag i oktober, med åbnings-
tale af statsministeren.

Statsministeren tilkendegav i sin åbnings-
tale, at brugerbetaling i et vist
omfang måtte indføres.

Det fik Svend Auken, Socialdemokratiet, til at stille et dagsordensforslag,
som indeholdt forbud imod brugerbetaling.

Til trods for, at der er et flertal i Folketinget imod brugerbetaling på visse
områder f.eks. sundhedsområdet, blev dagsordensforslaget alligevel
stemt ned.

Pressen incl. Det Fri Aktuelt har kritiseret Svend Auken for en dårlig frem-
førelse af en politik vendt imod brugerbetaling. Brugerbetaling er en dob-
beltbetaling, der især vil ramme de dårligt stillede i samfundet. Det er der-
for rigtigt af Socialdemokratiet at vende sig skarpt imod regeringens politik
på dette område. Imidlertid er det ikke ligegyldigt, hvordan man vil føre en
politik imod brugerbetaling.

Socialdemokratiet drøftede ikke deres dagsordensforslag med andre par-
tier, der var imod brugerbetaling. SF er helt enige med Socialdemokratiet
om en total afstandtagen fra brugerbetaling.

Centrum Demokraterne, Kristelig Folkeparti og Fremskridtspartiet er imod
visse former for brugerbetaling på sundhedsområdet.

Hvis Socialdemokratiet ville have haft et flertal imod regeringens bruger-
betaling, skulle man have stillet et dagsordensforslag, der kunne samle
flertal. Det gjorde man ikke, og statsministeren gjorde dagsordensfor-
slaget til et kabinetsspørgsmål. Hermed forærede man regeringen en princi-
piel vigtig sejr.

De borgerlige partier blev tvunget til at tage stilling til, om man ville have
en borgerlig eller en socialdemokratisk regering.

Den parlamentariske situation er af en sådan karakter, at der skal et valg
til for at give en regeringsændring, og dette er der ingen, der ønsker for nu-
værende. Altså må Socialdemokratiet og SF føre en oppositionspolitik, der
skal forsøge at stoppe regeringens nedbrydning af den sociale velfærd. Re-
geringen har fremlagt brugerbetalingsspørgsmålet i forbindelse med fi-
nansloven, og da Socialdemokratiet har lovet regeringen ikke at stemme
imod finansloven, skal Socialdemokratiet forsøge at bremse alt, inden
man når så langt.

Det var dér Svend Auken begik sin brøler. De små borgerlige partier havde
brug for at markere en mere selvstændig politisk profil over for regeringen,
og Svend Auken kunne stille og roligt have ventet, til forslagene til finans-
loven blev lagt frem til afstemning, så ville en del af forslagene være blevet
stemt ned, uden at de mindre borgerlige partier skulle vælge imellem re-
geringen og oppositionen.

Sådan er den politiske parlamentariske situation på nuværende, og det var
den situation, Svend Auken skulle have taget bestik efter.

Når Socialdemokratiet har fredet den borgerlige regering omkring finans-
loven, kan man ikke samtidig stille forslag om, at regeringen skal føre so-
cialdemokratisk politik.

Svend Auken og Socialdemokratiet tog en konfrontation med den borger-
lige regering straks ved Folketingets åbning. Slaget var afgjort på forhånd.
Det blev et uundgåeligt nederlag, som kommer til at svie til os alle ekstra
hårdt, fordi det uundgåelige var unødvendigt.

— I stedet for at svække regeringen, styrkede man den.

P.M.

Sammenlægning

P&K bringer her et uddrag af pjecen »Oplæg til debat«, som har været udsendt til forbundets medlemmer. Der vil i artiklen »Tre eller fire forbund?« andetsteds i bladet være henvisninger til dette debatoplæg.

DBBMF's baggrund for ønsket om sammenlægning

Den økonomiske og teknologiske udvikling på arbejdsmarkedet i Danmark har gennem en årrække skabt ændrede forhold på mange områder. Gennem snart mange år har fagbevægelsen ført en debat om dannelsen af en ny struktur, der er tilpasset udviklingen, så organisationernes rolle som dem, der varetager medlemmernes interesser, kan fastholdes.

Udviklingen har skabt behov for, at der anvendes flere og flere ressourcer på områder som løn- og arbejdsforhold, uddannelse og arbejdsmiljø. Ressourcerne udnyttes bedst gennem samarbejde, hvorfor det er naturligt, at de faggrupper, der står hinanden nærmest, søger sammen.

Fælles initiativer

I 1960'erne forsøgte grupper inden for nærings- og nydelsesmiddel forbundene at få etableret et samarbejde om en sammenlægning til ét stort levnedsmiddelarbejderforbund. Dette mislykkedes, og i stedet tog enkelte forbund kontakt med hinanden, og i slutningen af 1970'erne dannedes Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet (NNF).

Og senere knyttede Nærings- og Nydelsesmiddelsammenslutningen (NNS) – der var en mere løs sammenslutning bestående af NNF, DBBMF, SiD, Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Funktionærforbund – sig sammen med Hotel- og Restaurationsper-

sonalets Samvirke. I NNS blev der blandt andet taget fælles initiativer om internationalt fagligt samarbejde, handels- og erhvervsfaglige problemer i EF samt stillingtagen til en levnedsmiddelpolitik i Danmark og EF.

For DBBMF var spørgsmålet om et samarbejde – og eventuelt en sammenlægning – med andre forbund en diskussion, der blev startet efter en kongres i 1977.

Først undersøgte fordele og ulemper ved en eventuel indmeldelse i NNF og siden ved SiD. Dette førte dog ikke noget konkret med sig. Men på forbundets kongres i 1985 var man af den opfattelse, at der skulle etableres et samarbejde om A-kasseforhold med et andet forbund på grund af bestemmelsen om, at A-kassens bevarelse kræver mindst 5000 medlemmer.

Naturligt samarbejde

Og kongressen fandt samtidigt, at et samarbejde med Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke ville være naturligt. Ikke mindst fordi Samvirket består af tre selvstændige forbund, der hver har samme størrelse som DBBMF: Forhandlingerne mellem de fire forbund ville derfor foregå på et »jævnbyrdigt« grundlag.

En sammenlægning vil betyde, at levnedsmiddelarbejderne i Danmark vil være samlet i to store forbund: Det fælles forbund og NNF. I en international sammenhæng vil de to forbund deltage i arbejdet i de samme organisationer, og det vil indflydelsesmæssigt foregå på samme vilkår.

Tilbage vil være levnedsmiddelarbejderne i SiD og Kvindeligt Arbejderforbund, hvor de udgør et klart mindretal. En sammenlægning vil være et alternativ for SiD og Kvindeligt Arbejderforbund og samtidig være vejen frem mod ét stort levnedsmiddelforbund.

Det fælles forbunds hovedmål

Forbundenes hovedbestyrelser har sammen udarbejdet et forslag til formålsparagraf for det fælles forbund. Her nævnes nogle af de hovedmål, som via sammenslutningen kan føres ud i livet takket være mulighederne for en øget indsats og flere ressourcer.

Forbundene har oplevet, at kræfterne langt fra slår til, når de står alene. Derfor handler sammenslutningen ikke blot om struktur og love, men også om, hvilke faglige grundholdninger forbundene går sammen om at kæmpe om.

Solidaritet og ligestilling

Det ny forbund vil komme til at organisere mange af de lønarbejdere, der i dag står i en særlig udsat og truet situation på arbejdsmarkedet:

- * Flertallet vil være kvinder.
- * Mange er arbejdsløse, hvis rettigheder forringes, eller er truet af masseafskedigelse. Blandt andet på grund af ny teknologi og grundlæggende ændringer i brancherne.
- * En høj procentdel vil være indvandrere.

Derfor peger formålsparagraffen på den særlige solidariske indsats, der kræves:

Formålsparagraffens stk. 11 siger, at der skal arbejdes »for ligestilling imellem mænd og kvinder, såvel på arbejdspladsen som i fritiden, herunder beskæftigelsesmæssig ligestilling inden for brancherne«.

I **stk. 12** står, at der skal arbejdes »for integration af indvandrere og deltagelse i kampen imod racisme og diskriminering af indvandrere«.

Stk. 13 siger, at der skal arbejdes »for fuld beskæftigelse, kortere arbejdstid, betalt frihed til uddannelse, fuld dækning ved sygdom og arbejdsløshed«.

Fagbevægelsens sammenhold er alvorligt truet. Sammenslutningen er netop en nødvendighed for at modvirke splittelse og skabe gensidig solidaritet, der styrker os over for arbejdsgiverne.

Uden en grundlæggende solidaritet i hverdagen, på arbejdspladserne, i afdelingerne og i forbundets faglige sammenslutninger, vil det ny forbund ikke kunne fungere som en samlet kraft.

Kampen for et menneskeligt arbejdsmiljø

Samfundets udvikling betyder, at der stilles stadig større og mere omfattende krav til et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Men et menneskeligt arbejdsmiljø rækker langt videre.

Det betyder ikke kun, at der ikke sker ulykker. Det drejer sig om at forhindre, at arbejdet og dets indretning giver nedslidning og erhvervs sygdomme. Derfor skal arbejdet og arbejdspladsen indrettes, så der – på både kort og langt sigt – skabes fysisk velvære og psykisk trivsel.

Lokale initiativer

Initiativerne til arbejdsmiljøets forbedring skal tages lokalt, af forbundets medlemmer på virksomhederne.

Det er derfor afgørende, at det ny forbund fører en aktiv og fremadrettet indsats for arbejdsmiljøet, så det lokale arbejde understøttes.

De arbejdsmiljøproblemer, der skal prioriteres særligt højt er:

ved stegeos samt rengørings- og desinfektionsmidlers skadevirkning.

Ergonomi: Arbejdsstillinger, redskaber og arbejdets organisering skal tilpasses de menneskelige krav.

Ny teknologi: Konsekvenserne af teknologien skal undersøges, inden den indføres.

Psykisk arbejdsmiljø: Årsagerne til stress, ensformighed, isolation og psykisk træthed skal fjernes.

Forbundets initiativer

Forbundet skal arbejde på at løse disse problemer, blandt andet ved at tage en række initiativer:

- * Oprettelse af register med samtlige kemikalier som anvendes inden for forbundets område.
- * Støtte til sikkerheds- og tillidsrepræsentanter ved vejledning og opsøgende arbejde.
- * Opbygge en arbejdsmiljøorganisation på de mindre virksomheder, som ifølge arbejdsmiljøloven ikke har pligt til en sikkerhedsorganisation.
- * Grundkursus i forbundets eget regi, til alle sikkerheds- og arbejdsmiljørepræsentanter.
- * Undersøge arbejdspladsernes miljøfaktorer: Måle støj, temperaturer, træk, luftfugtighed, belysning, lave arbejds-hygiejniske målinger, ergonomi med mere.
- * Udarbejde relevante pjecer om arbejdsmiljø, video/diasmateriale til kurser og konferencer.
- * Påvirke love og regler som har betydning for arbejdsmiljøet i branchen.
- * Udarbejde et program med detaljerede rammer for forbundets indsats på arbejdsmiljøområdet.

Uddannelse til alle

Det er afgørende for lønarbejderne at sikre alle en alsidig og kvalificeret uddannelse på højde med de udfordringer og omvæltninger, der sker indenfor de enkelte brancher. Uddannelsespolitik er derfor en nødvendig del af kampen for mere indflydelse på egne arbejdsforhold.

Uddannelses-sekretariat

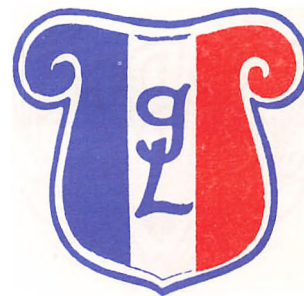
Forbundet lægger i formålsparagrafen vægt på at samle kræfterne om at sikre en forsvarlig uddannelse. Til støtte for dette formål oprettes et fælles uddannelsessekretariat med to uddannelsessekretærer. Forbundet vil:

- * Koordinere og styre uddannelsespolitikken ud fra en langsigtet målsætning om at sikre *alle* medlemmer kvalificerede uddannelser med mulighed for efter- og videreuddannelse.
- * Afskaffe mesterlæren og styrke EFG-uddannelserne og herunder forsvare og forbedre elevernes rettigheder. Blandt andet gennem organisering i landsklubber.
- * Hæve uddannelsesniveaet for de ufaglærte, blandt andet gennem initiativer til nye uddannelser, eksempelvis på forsømte områder eller på grund af en ny udvikling af brancherne.
- * Arbejde for betalt frihed til almen uddannelse.

En aktiv og demokratisk fagbevægelse

Af smertelig erfaring ved alle lønarbejdere, at en stærk og aktiv fagbevægelse, hvor medlemmerne bestemmer, er det eneste bolbærk mod arbejdsgivere og borgerlige kræfters angreb. Det nuværende arbejdsretlige system og Forligsmandsloven er

med til at svække bevægelsens styrke og begrænse medlemsdemokratiet.

Forbedrede fagretlige regler

Forbundenes hovedbestyrelser er i *formålsparagraffen* enige om, at det arbejdsretlige system må ændres, hvis fagbevægelsens slagkraft og demokrati skal styrkes. I *stk. 10* står, at der skal arbejdes for »at forbedre de arbejdsretlige regler, herunder retten til at aktionere for politiske og fagretlige rettigheder, samt ændre bestemmelserne vedrørende organisationsansvar. At ændre Forligsmandslovens bestemmelser ved afskaffelse af sammenkædningsregler, og ved indførelse af almindelige demokratiske afstemningsregler«.

At arbejde for disse ændringer bliver et vigtigt mål for det ny fællesforbund.

Respekt for forskelle mellem grupperne

Det fælles forbund skal opbygges med en struktur, der respekterer de forskellige grupper med forskellig placering på arbejdsmarkedet, forskellige løn- og arbejdsvilkår, forskellige uddannelser og traditioner.

Som bærende struktur vil forbundet derfor forene en valgt fælles ledelse med en selvstændig organisering af grupperne:

- * Hver af grupperne vælger en landsdækkende bestyrelse på 10, en gruppeformand og to gruppesekretærer. Valgene sker på særlige gruppemøder under den fælles kongres.
- * Hver faggruppe vælger egne delegerede til kongressen og repræsentantskabet.
- * Hver faggruppe fastlægger egne regler for valg af delegerede samt

valg og sammensætning af gruppebestyrelser.

- * Hver faggruppes bestyrelse har selv ansvaret for gruppens særlige faglige opgaver, for overenskomstforhandlinger samt for at overenskomsten overholdes.
- * Dannes der frivilligt lokale fælles afdelinger, vil der under den fælles ledelse og fælles generalforsamling være selvstændige gruppebestyrelser valgt af gruppens medlemmer på særlige gruppemøder.
- * På arbejdspladser, hvor flere faggrupper er beskæftiget, vil det fortsat være den enkelte gruppes medlemmer, der selv kan vælge tillidsfolk, danne klubber og landsklubber.
- * De enkelte grupper vil på kongresser og i hovedbestyrelsen være repræsenteret i forhold til medlemstallet, men ingen med en sådan størrelse, at en enkelt gruppe kan dominere.

Forbundet og overenskomstforhandlingerne

Ikke kun på de enkelte arbejdspladser, men – nok så vigtigt – også under overenskomstforhandlingerne vil ét fælles forbund stå stærkere over for arbejdsgiverne.

Men samtidig er forbundene enige om, at det er medlemmerne under den enkelte overenskomst, der fortsat skal have den afgørende indflydelse på overenskomstens indhold.

Derfor vil oprettelsen af det nye forbund ikke betyde så meget i forhold til selve måden, overenskomsterne indgås på i forhold til nu:

- * De eksisterende landsoverenskomster fortsætte uforandrede med bevarelse af de nuværende forskelle i udløbstid.
- * Medlemmerne indenfor de berørte faggrupper indsender kravene, og de enkelte gruppebestyrelser varetager forhandlingerne.
- * Det er de berørte medlemmer, der selv skal stemme om overenskomsten.

Fællesskabets styrke

Konflikter

Den afgørende forskel bliver, at det fælles forbund kan sætte de samlede kræfter ind bag de enkelte områders forhandlinger. Fællesskabet er ansvarligt for, at strejker gennemføres så effektivt som muligt. Hovedbestyrelsen kan iværksætte sympati-konflikter, ligesom det er hovedbestyrelsen, der kan anvende den fælles strejkekasse.

Hovedbestyrelsen kan også iværksætte aktiviteter, der inddrager alle medlemmer og afdelinger til støtte for konflikter. Altså: Den enkelte gruppe kan støtte sig på fællesskabets styrke.

Hovedbestyrelsens indflydelse

Fælles holdning

Forbundenes hovedbestyrelser er enige om, at når det er fællesskabet, der er ansvarlig for at samle kræfterne bag en konflikt, så må den afgørende kompetance også ligge i den fælles hovedbestyrelse. Her fastlægges en fælles faglig opfattelse af de afgørende faglige krav.

Ligeledes må det være den fælles hovedbestyrelse, der skal godkende de enkelte gruppers forlig, før de sendes til urafstemning blandt medlemmerne. Det svarer til situationen i de

enkelte forbund i dag, og i Samvirket skal arbejdsudvalget godkende de enkelte forbunds forlig.

Medlemmerne har afgørelsen

Urafstemning

Men den endelige afgørelse skal ligge hos medlemmerne inden for de forskellige overenskomstområder: I det nye forbund skal alle forlig, der er godkendt af hovedbestyrelsen, sendes til urafstemning, hvor resultatet afgøres ved simpelt flertal.

De medlemmer, der arbejder under de forskellige landsoverenskomster, kan altså i sidste ende afgøre resultatet: Stemmes der nej, er fællesskabet forpligtet til at gennemføre og organisere den nødvendige konflikt. Derved forenes fællesskabets ansvar og styrke med medlemmernes indflydelse på egne løn- og arbejdsvilkår.

Forbundets opbygning

Se den skematiske opstilling på forsiden.

Afdelingerne i fællesforbundet

For medlemmerne er det i det daglige afgørende at have velfungerende lokale afdelinger, der har kræfter til at hjælpe med alle typer problemer. Vil en sammenslutning forringe medlemmernes kontakt med de nuværende afdelinger?

Afdelinger kan fortsætte

Lad os straks slå fast, at i det ny forbund vil de eksisterende afdelinger kunne fortsætte lige så længe, medlemmerne ønsker det – med respekt for særlige lokale traditioner og love.

Det er praktiske erfaringer, der skal vise, om dannelse af nye fælles afdelinger vil give nogle helt nye muligheder for at forbedre indsatsen og kontakten med medlemmerne.

I det ny forbund tillægges afdelingerne en helt afgørende indflydelse og rolle. Styrkelsen af det centrale forbundsapparat i fællesforbundet betyder ikke, at der kommer mere magt og flere opgaver over i forbundet på afdelingernes bekostning. Tværtimod! Sammenslutningen skal skabe mulighed for, at der er kræfter og ressourcer til, at afdelingerne i praksis kan spille en aktiv og selvstændig rolle.

Opgaverne

Afdelingerne skal være i stand til at:

- * Forsvare medlemmernes rettigheder over for arbejdsgiverne, blandt andet ad fagretlig vej.
- * Opbygge fast kontakt til arbejdspladser, tillidsfolk og klubber.
- * Forhandle lokale overenskomster og særaftaler.
- * Være det afgørende bindeled mellem medlem og A-kasse. Al medlemskontakt til A-kassen skal gå gennem afdelingen, der skal hjælpe de arbejdsløse.
- * Tage vare på medlemmernes interesser lokalt, i forhold til den øvrige fagbevægelse, branche, kommunalpolitik med videre.

Disse helt nødvendige opgaver kan mange af de nuværende afdelinger ikke løse tilfredsstillende, uanset viljen og lysten hertil. Afdelingerne har som regel alt for få kræfter og ressourcer på grund af et for lille medlemstal.

I hotel- og restaurationsbranchen er der desuden det særlige problem, at hvert af de tre forbund kun har én af-

deling i hvert amt. I mange amter, som f.eks. Nordjylland, giver det alt for lang afstand mellem afdelingen og medlemmerne/arbejdspladserne.

Nyt medlemsgrundlag

Ved en sammenslutning vil der blive skabt et helt nyt medlemsgrundlag for de nye afdelinger. Et fælles forbund vil derfor give nye muligheder for at styrke afdelingerne gennem frivillige sammenslutninger af de nuværende lokale afdelinger, hvad enten det kun er to, tre eller fire faggrupper, der vælger at slutte sig sammen lokalt. Et fælles forbund vil ligeledes give mulighed for at mindske afstanden mellem medlemmerne og afdelingen, idet der nu er medlemsgrundlag for flere fællesafdelinger i det enkelte amt.

Fællesafdelingens opbygning

Ved sammenslutninger i fælles afdelinger skal forbundets grundlæggende gruppestruktur afspejle sig i de fælles afdelingers opbygning. En fælles generalforsamling vælger en fælles ledelse, hvor alle grupper har mindst ét medlem – forenet med en gruppestruktur, hvor hver gruppe har sin egen bestyrelse og egne gruppemøder. På denne måde sikres det, at gruppernes særlige problemer ikke forsvinder i den fælles afdeling.

Én arbejdsplads – én fagforening

At arbejde for en sammenslutning i en eller flere fælles afdelinger i hvert amt er særligt påtrængende for faggrupperne inden for hotel- og restaurationsbranchen. De ansatte på samme arbejdsplads skal i dag kontakte tre forskellige fagforeninger, også selv om problemet er det samme for alle. Det skaber uundgåeligt problemer for alle parter.

Målet må være: Én arbejdsplads – én fagforening. Det vil give bedre mulighed for at styrke sammenholdet på arbejdspladsen.

Hverdagen er ofte præget af, at faggrupperne har et begrænset samarbejde med manglende støtte til hinanden. Denne situation skal ændres, hvis forholdene skal forbedres. Fælles afdelinger kan være et bidrag til denne ændring.

Fælles A-kasse

For medlemmerne er det afgørende at have en velfungerende arbejdsløshedskasse, der aktivt forsvare de arbejdsløses rettigheder.

I dag risikerer vi, at den enkelte A-kasse drukner totalt i administration uden kræfter til at protestere mod overgrebene på de arbejdsløse. De fire A-kasser sidder hver for sig og kæmper med at løse opgaverne: forståelse af love og bekendtgørelser, vejledning til medlemmer og afdelinger, udarbejdelse af intern arbejdsgang, uddannelse af personale og så videre.

Ankesager og retssager

A-kassen skal have overskud til at forsvare medlemmernes interesser gennem ankesager og retssager, hvis Arbejdsdirektoratet eller Arbejdsministeren handler i strid med de arbejdsløses rettigheder i henhold til den eksisterende lovgivning.

Politisk pres

A-kassen må dog i sidste instans overholde en lovgivning, der på alt for mange områder er i strid med de arbejdsløses interesser. Skal disse forhold forbedres, kræver det ligeledes, at A-kassen har kræfter til aktivt at lægge pres på politikerne for at få dem til at ændre arbejdsløshedslovgivningen.

De arbejdsløses interesser

En sammenslutning under en fælles ledelse og et fælles personale vil muliggøre en mere effektiv udnyttelse af A-kassernes ressourcer. Den daglige administration vil ikke kun blive forbedret og effektiviseret, men der vil også blive frigjort kræfter til at forsvare de arbejdsløses interesser.

De arbejdsløse skal stadig have lokalafdelingen som udgangspunkt for alle henvendelser og hjælp, men i det ny forbund vil denne kontakt kunne bestyrkes, fordi muligheden for sammenlægninger af afdelinger kan give øgede ressourcer og bredere medlemsgrundlag, da der i hvert amt kan findes flere afdelinger.

NOVEMBER

25 års jubilæum

Tuborg

11. november

Agnes Boye Pedersen
Møntmestervej 10E, st.tv.
2400 København NV

13. november

Flemming Hougård
Ørnekærsvej Vænge 126
2635 Ishøj

13. november

Lillian Gøth
Korsager Allé 36, st.tv.
2700 Brønshøj

15. november

Jørgen Dan Hansen
Spaden 3D, st.mf.tv.
2630 Tåstrup

20. november

Kurt Andersen
Litorinaparken 139
2680 Solrød Strand

25 års jubilæum

Carlsberg

4. november

Svend Erik Ottosen
Rytterhusene 24
2620 Albertslund

40 års jubilæum

11. november

Egil Villy Jørgensen
Sønder Boulevard 49, st.tv.
1720 København V

25 års jubilæum

16. november

Rose Maritza Enevoldsen
Tschernings Allé 1
2500 Valby

50 ÅR

I anledning af kasserer **Kirsten Jørgensen's** 50 års fødselsdag afholdes

RECEPTION

på Ceres kantine i Århus den 21. november 1988 på dagen mellem kl. 10.00-12.00.

Århus kvindelige
bryggeriarbejderes
fagforening

SOVJET

- GLASNOST OG PERESTROJKA

Håbet om en varig fred i verden er steget, siden Gorbatjov og Reagan har fået taget hul på aftalerne om nedskæring af mellemdistanceraketterenes antal.

En medvirkende årsag hertil er, at fredsbevægelserne i den vestlige verden har lagt et stigende pres på de politiske ledere, samt at Gorbatjov er begyndt på en reform af det sovjetiske system, som vil betyde mere demokrati og bedre levevilkår for de sovjetiske folkeslag.

Fagbevægelsen for Fred arrangerede en studietur til Sovjetunionen fra den 30.8 til den 6.9. Forbundet tilmeldte 4 deltagere, nemlig Arthur Jensen, Barbara Kryger, Jens Olsen og Thomas Olsen.

Indlogering og rundtur i Moskva

Efter ankomsten til Moskva deltes deltagerne i 4 grupper, som skulle besøge hver sin republik. Da vi 3 »dreng« alle kom i den gruppe, som skulle til Riga, er vi enige om at lave en fælles rapport, som ikke vil beskæftige sig ret meget med den overordnede politiske udvikling og fredspolitikken, men mest med hvilken indflydelse GLASNOST og PERESTROJKA får på sovjetborgerens hverdag. Vi vil fortælle om turens udvikling og vore indtryk af, hvad der sker i Sovjetunionen.

Vi ankom til Moskva først på aftenen den 30. august og efter en bustur tværs gennem byen, nåede vi frem til Hotel Sputnik. På turen til hotellet blev vi forundrede over trafikens udvikling. Selvfølgelig har man en færdselslov, men det lod ikke til, at det var gået op for ret mange i den ret

tætte trafik. At det gik godt, undrede os, men vi vænnede os hurtigt til det.

På hotellet blev vi indkvarteret på dobbeltværelser. Standarden lå lidt under det, man ser i Danmark, men til gengæld var der en bedre betjening, idet der hele døgnet befandt sig en dame på etagerne, som kunne afhjælpe de småproblemer, som måtte opstå.

Vi blev nok lidt rystede, da vi opdagede, at der helt åbenlyst gik unge mennesker rundt på hotellet for at veksle valuta til helt pæne kurser. At man kunne veksle sort, vidste vi, men at det foregik så »officielt«, havde vi dog ikke forestillet os.

På turens 2. dag var vi på byrundtur og så både Kreml og Den røde Plads. Det var steder, vi alle havde set i TV, men at være på disse steder er en meget stor oplevelse. Moskva er på mange måder en smuk by, selvom der også er mange grå og ensformige kvarterer.

Om eftermiddagen besøgte vi Gorkij-forlystelsespark. Arealmæssigt er parken lidt større end Tivoli, men ellers er der kun lidt at sammenligne

med. Der manglede både forlystelser og stemning.

Riga

Efter aftensmaden blev vi kørt til nattoget til Riga. Turen til Riga tog godt 13 timer og der var køjeplader til alle. Det var en festlig tur, hvor vi også så sovjetborgernes respekt for systemet. Hvor der f.eks. er rygeforbud, overholdes det 100%, – på arbejdspladser er overtrædelse fyingsgrundlag.

Alkoholmisbrug har været et af de helt store problemer i Sovjetunionen. Vi fik at vide, at det var meget normalt med omkring 500.000 berusede personer i Moskva ud af en befolkning på 9 mill. Det giver både familiemæssige problemer, kriminalitet og manglende produktion. Dette misbrug er løst på en yderst effektiv måde:

Det er så godt som umuligt at opdrive øl og spiritus. Barer og værtshuse er lukket. Vi så kun en beruser i Moskva, så problemet er løst, – men vi savnede altså at kunne gå ind og få en kold bajer.

Alle kender rygterne om, hvad det er, man skal tage med til Sovjet – nylonstrømper, cowboybukser osv., så vi var selvfølgelig meget opmærksomme på, hvordan russerne gik påklædt og hvad der kunne købes i forretningerne. Det var et held, at vi ikke havde investeret i de nævnte varer, for vi var nok brændt inde med det hele. Påklædningen var gennemsnitligt bedre, end vi er vant til og priser og udbud rimelige.

Riga – og hele Letland – er mere velstående end mange andre dele af Sovjetunionen, så der blev vi atter en

SOVJET

- GLASNOST OG PERESTROJKA

gang glædeligt overraskede. Man har ikke den mangfoldighed i udbudene, som vi kender, men der så ikke ud til at mangle noget. Mad, frugt, tøj og andre fornødenheder var der masser af i de forretninger, vi gik ind i.

Det lettiske fagforeningsråd

Det første officielle punkt på programmet i Riga var en diskussion i det lettiske fagforeningsråd. Her fik vi en gennemgang af opbygningen af fagbevægelsen i Letland og den måde, man arbejder på. Der var en del selvkritik, idet man mest havde beskæftiget sig med at administrere systemet. Dette, erkendte man, var en fejl. Man vidste nu, at det var vigtigt at være udadvendt og skabe grobund for nye initiativer, ikke mindst de initiativer, som opstod på arbejds-

pladserne. Det mest interessante var indlægget om, hvad de nye toner fra Moskva betød for de lettiske arbejdere, og hvordan man ville administrere dem.

Man fortalte os, at det havde været bidende nødvendigt for Sovjetunionen at foretage ændringer i systemet, da udviklingen i økonomien var gået helt i stå. Selv om man havde ressourcerne, var der ingen stigning i produktionen og udviklingen af nye produkter gik meget trægt.

Tidligere var det sådan, at alt var styret centralt fra Moskva. Det var herfra, man bestemte produktionsplaner og investeringer og virksomhedsledernes overskud blev inddraget 100%. Det betød, at når en virksomhed havde opfyldt planerne, var der ingen, som havde interesse i at

producere mere, – man kunne ikke se nogen økonomisk fordel i det, og man opnåede blot at nedslide produktionsapparatet med den risiko, at man ikke kunne opfylde næste års plan.

Ikke mindst i Letland gjorde disse holdninger sig gældende, da man både her og i Estland og Litauen har en meget stor frihedstrang og ligefrem har hel- eller halvofficielle frihedsbevægelser, som kræver selvbestemmelse.

Man havde i Moskva 2 muligheder for at få sat skub i udviklingen. Den ene mulighed var tvang, som man ikke havde gode erfaringer med, den anden mulighed var motivation.

KREML

SOVJET

- GLASNOST OG PERESTROJKA

Gorbatjov valgte motivationen og gik endda længere, end man i Letland havde turdet tro på. Kort fortalt, skal virksomhederne nu drives som en forretning med det fulde ansvar lagt hos ledelsen og fagforeningen. Man skal selv planlægge, hvad man vil producere, hvor meget der skal produceres og hvor der skal investeres. Man har også ret til at søge nye afsætningssteder – også i udlandet. Virksomhederne får lov til at beholde 40% af overskuddet og må selv bestemme, hvad pengene anvendes til. Det kan være lønstigninger, nye maskiner, børnehaver osv. Man er dog ansvarlig for anvendelsen på den måde, at hvis man ikke får virksomheden til at være rentabel, har Moskva ret til at gribe ind, så det vil nok være en dårlig idé at give det

hele i løntigning og glemme at investere.

Denne kovending i det sovjetiske system giver næsten uanede muligheder for arbejderne og fagbevægelsen, og man glæder sig meget til at se resultaterne heraf. Desværre er der også skyggesider. Der er nemlig sket en eksplosion af bonus- og akkordsystemer, som betyder en meget stor lønforskel på den enkelte arbejdsplads, og der er stor fare for, at de ældre og de unge skydes ud af kollegerne, da de kan være årsag til, at akkorden giver for lidt. Mange er også bange for, at den sociale forsyning og børne- og ældreforlyng vil blive forlyngt. Der er reelle kapitalistiske og egoistiske tendenser, som fagbevægelsen dog har erkendt, og som

DEN RØDE PLADS

man ville arbejde med. Det var dog morsomt at høre, at nogle af de elementer, man kaldte »resultater«, var elementer, som nogle af DKP'erne tidligere på turen havde fordømt i det danske system. Så samtidig med, at man kan se, at de sovjetiske arbejdere får det bedre, kan man altså se, at det bliver sværere at være DKP'er!

I dansk presse har vi læst en del om modstand mod Gorbatjovs reformpolitik og en del af modstanden er naturligvis på grund af politiske holdninger. En anden del stammer fra det berygtede bureaukrati. Det er klart, at når man lægger beslutninger, administration og ansvar ud, som man er i færd med, vil det koste

SOVJET

- GLASNOST OG PERESTROJKA

hoveder i den centrale administration. Vi fik at vide, at i nogle departementer i Moskva var der afskediget 60% af da ansatte. En masse chefer i administrationen var røget med ud, og sådanne gutter plejer jo at have gode politiske forbindelser. Ingen af de »overflødige« var dog uden arbejde, men de havde måttet påtage sig de jobs, der nu tilfældigvis var ledige.

Historisk er Letland et noget mishandlet område, og det er selvfølgelig også derfor, man har frihedstrangen. Langt den største del af indbyggerne er letter, men der er også en del fra de nærmeste republikker, – og så er der 10% russere. Landet har sit eget sprog, som man føler undertrykt, både i undervisningen og i det officielle liv, hvor alt foregår på rus-

sisk. Dette bliver bestemt ikke bedre af, at de 10% russere i Letland sidder på op mod 50% af landets administration. Dette er netop en af årsagerne til, at letterne ser frem til den fulde virkning af reformpolitikken. Her har man nemlig ret til at vælge ledere, direktører m.v., uden indblanding udefra, så der er store chancer for, at man vil se nogle arbejdere, som de første dage i deres nye job møder frem med slips og bløde hænder.

Forholdene i Letland

Mødet i fagforeningsrådet var optakten til, at vi skulle ud og se, hvordan forholdene er i landet. Vi besøgte en forhenværende KZ-lejr, hvor vi nedlagde blomster, et slot, hvor zarens kone havde holdt elskere og et stort kursted.

Det mest interessante var besøg på en tekstilfabrik i Ordska og et landbrugskollektiv, som hedder Usvarra.

På tekstilfabrikken deltog vi i aktionsdagen for fred sammen med en del af de ansatte.

Tekstilfabrikken består – som de fleste virksomheder i Sovjet af fabriken, boliger, skole, børnehaver og vuggestue, lægehus og rekreativ hjem og de fornødne forretninger.

Der var 6000 ansatte på virksomheden, som fremstillede børne- og dametøj i virkelig god kvalitet og særdeles moderne snit. Det, der interesserede os mest, var arbejdsmiljøet, som så ud til at være i orden. I produktionshallerne var støjniveauet

MINDELUND

SOVJET

- GLASNOST OG PERESTROJKA

ikke højere, end at man uden besvær kunne tale sammen. Der var god plads mellem maskinerne, og selv om man arbejdede efter en bonusaftale, var der et rimeligt arbejdstempo, og der var tid til at tale sammen.

Vi besøgte en af fabrikkens 6 børnehaver, hvor vi blev modtaget af børn i nationaldragter, som overrakte os blomster. Endvidere så vi rekreativt hus, hvor der var læger, sygeplejersker og fysioterapeuter.

Det var kun halvdelen af gruppen, som var på tekstilfabrikken, her iblandt Jens og Thomas. Arthur var med den anden gruppe på et sygehus. Det var en noget blandet fornøjelse, idet man kom meget tæt på patienterne på intensivafdelingen, hvor der bl.a. lå patienter, som netop havde været gennem hjerneoperationer.

På sygehuset deltog vi også i et fredssarrangement, som blev sendt i uddrag i TV.

Besøget på landbrugskollektivet Usvarra var en oplevelse, ikke bare fordi de sammen med et andet kollektiv havde et lille bryggeri, men fordi det var utroligt velfungerende.

Der var ca. 2000, som arbejdede i kollektivet, og man laver selv alt, hvad et landbrug har brug for, bortset fra de maskiner, man må købe. Man er ved at få en produktion af hel- og halvfabrikata i gang, så man kan sælge fødevarer i de fjernere egne af Sovjet og til udlandet. Bl.a. havde man en del eksport til Norditalien.

Også her var der store udsving i lønningerne, men stort set havde man et godt socialt sikkerhedsnet. Det virkede dog forkert, at man ved udmåling af erstatning efter en arbejdsulykke nøje vurderede »egen skyld og uforsigtighed«. Det var som om, vi havde hørt det før.

Vi blev modtaget godt alle steder på turen, men her var det alligevel helt anderledes. De mennesker, som tog

sig af vores besøg, var dygtige, afslappede og havde en dejlig form for humor, som gjorde besøget til noget særligt.

»Et listigt sted«

Den næstsidste aften i Riga lykkedes det os at finde »et listigt sted«, hvor man både kunne få en lille én til halsen og en svingom. Desværre havde de udsolgt i alt, bortset fra cognac, men den plaskede vi i en kop kaffe, så det gik endda.

Historierne om, at man altid er under opsyn i Sovjet, er fri fantasi. Vi kunne bevæge os, som vi ville, og det var let at komme i kontakt med befolkningen, ikke mindst i Riga, hvor mange kunne tale tysk.

Den sidste dag i Letland besøgte vi landets ældste kuranstalt, hvor folk fra store dele af Sovjet kom for at få behandling for gigt og andre skavanker. Bygningerne og parken var imponerende flot, medens vi nok følte, at indretningen, instrumenterne og oversygeplejersken i sig selv, kunne få selv de værste skavanker til at læges på en halv formiddag.

Efter dette besøg spiste vi en sen frokost på restaurant »Kystens Perle«, som ligger højt placeret ud til Rigabugten. Der var en »møj køn« udsigt over en del af den 100 km lange – og meget besøgte – sandstrand. Vi følte næsten, at vi kunne kigge hjem til Danmark, ud over bugten.

Tilbage i Moskva besøgte vi Lenins sidste beboelse. Det var interessant, for vi fik en del at vide om, hvordan han var som menneske.

Den sidste dag på turen gik med to langvarige møder, først med det sovjetiske LO og derefter Den sovjetiske Fredskomite.

SLOT VED RIGA - DANSK ARKITEKT

Tre eller fire forbund?

Det næste halve år skal GL, HRF, TFD og DBBMF, i nævnte rækkefølge, afholde kongresser for at tage stilling til dannelsen af en fælles fagforening og en fælles arbejdsløshedskasse.

De fire forbund har tidligere udsendt et debatoplæg, der orienterer om forslag til målsætning og struktur.

Hvad skal der stemmes om på kongresserne?

Det var tidligere enkelt nok at svare på dette spørgsmål.

Situationen har imidlertid ændret sig. Det vil vi orientere om her.

Den nye situation er opstået efter, at det sidst i 1987 viste sig, at et af de fire forbund – TFD – er løbet ind i nogle meget alvorlige økonomiske problemer i forbindelse med et krav fra staten (Arbejdsdirektoratet) om tilbagebetaling af udbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse til musikere og artister, der – som faggruppe – siden 1. januar 1985 har været optaget i tjenernes arbejdsløshedskasse. Tjenerforbundet afviser klart, at staten kan gøre krav på efterbetaling, men hvis sagen om dette økonomiske mellemværende med staten ikke løses af TFD før sammenslutningen, vil det betyde, at det nye fælles forbund og A-kasse fra begyndelsen vil kunne risikere at være alvorligt belastet af en milliongæld, idet den fælles A-kasse desværre overtager ansvaret for fortidens problemer.

De fire forbunds hovedbestyrelser er imidlertid enige om, at dette ville være en helt uholdbar situation, der selvfølgelig ikke kan accepteres af medlemmerne.

På grund af TFD's mulige økonomiske mellemværende med staten, er de fire forbunds ledelser nu enige om at ændre afstemningstemaet, således at sammenslutningen i første omgang kun omfatter tre forbund, mens det fjerde forbund – TFD – kan

optages, når de økonomiske forudsætninger er opfyldte.

Det nye afstemningstema

Kongresserne skal derfor tage stilling til følgende afstemningstema:

AFSTEMNINGSTEMA OM SAMMENSLUTNINGEN

Kongressen tilslutter sig dannelsen af et nyt fælles forbund, bestående af Gastronomisk Landsforbund, Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund og Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund. Sammenslutningen omfatter såvel forbund som A-kasser.

Det nye forbund og A-kasse dannes på grundlag af det fælles oplæg til målsætning og struktur, således som det fremgår af det udsendte »Oplæg til debat«.

Sammenslutningen gennemføres så snart, det praktisk er muligt, dog senest 1. januar 1991.

Tjenerforbundet i Danmark optages som den fjerde gruppe i det fælles forbund og A-kasse, så snart følgende forudsætninger er til stede:

1) Tjenerforbundet skal have afviklet det økonomiske mellemværende med arbejdsdirektoratet i anledning af problemerne med optagelsesgrundlaget i A-kassen for musikere og artister i perioden 1980-1986. En eventuel efterbetalingssag til staten, vil dermed ikke belaste fællesforbundet ved

optagelse af Tjenerforbundet i Danmark.

2) En optagelse af Tjenerforbundet i Danmarks medlemmer i den fælles arbejdsløshedskasse skal kunne gennemføres uden, det også omfatter de musikere og artister, der i dag er medlem af Tjenernes, Musikernes og Artisternes Arbejdsløshedskasse.

3) Ved optagelse i fællesforbundet skal Tjenerforbundet i Danmark opfylde de økonomiske krav, der også gælder de tre øvrige forbund.

Ved optagelse i det fælles forbund har TFD-gruppen samme rettigheder som de tre øvrige grupper.

Optagelsen af Tjenerforbundet i Danmark som den fjerde gruppe skal afgøres på en ekstraordinær kongres i det nye forbund; der skal tage stilling til, om betingelserne er opfyldte.

Kommentarer til de tre forudsætninger

Første forudsætning: Afvikling af en eventuel gæld til staten.

Som nævnt kan TFD's A-kasse risikere at skulle betale et større beløb til staten på grund af påståede fejludbetalinger.

Hvad drejer sagen sig om?

Staten hævder, at en del musikere og artister i perioden 1980-1986 er blevet optaget i arbejdsløshedskassesystemet på et fejlagtigt grundlag. Staten kræver derfor, at A-kassen skal tilbagebetale de udbetalte dagpenge, da ansvaret efter statens opfattelse er A-kassens.

Hovedparten af problemerne stammer fra perioden før musikere og ar-

tister blev optaget i TFD's arbejdsløshedskasse, men ansvaret videreføres desværre efter optagelsen. Dansk Musiker Forbund og Dansk Artist Forbund mener selv, at deres daværende arbejdsløshedskasse har administreret optagelsesreglerne i tiltro til, at staten havde godkendt praksis gennem den normale tilsynsvirk-somhed, f.eks. stikprøver. Arbejds-løsheds-kassen vil derfor ikke uden videre acceptere, at der skal foreta-ges en tilbagebetaling i det omfang, staten kræver.

Ingen ved, hvor længe det varer, in-den sagen er afgjort.

Ingen ved, om TFD klarer frisag.

Ingen ved endnu, hvor stort beløbet i værste fald kan blive.

På den ene side kan vi ikke udskyde sammenslutningen, indtil denne sag er afsluttet. På den anden side er alle fire forbund enige om, at medlemmerne i det fælles forbund og fælles A-kasse ikke kan være tjent med at overtage en mulig gæld af denne størrelse.

Derfor er der enighed om, at det er de tre øvrige forbund, der nu tager det første skridt i form af en sam-menslutning.

Såvel TFD som de tre øvrige forbund er ligeledes enige om, at TFD først optages i det fælles forbund og A-kasse, når det økonomiske mellem-værende med staten er afviklet, såle-des at det ikke kan belaste det fælles forbund.

Anden forudsætning: Musikere og artister indgår ikke i den fælles A-kasse.

TFD har siden 1. januar 1985 haft en fælles arbejdsløshedskasse med Dansk Musiker Forbund og Dansk Artist Forbund. Begge parter er enige

om, at det er mest hensigtsmæssigt, at dette samarbejde opløses.

De fire forbund er enige om, at den adskillelse skal gennemføres, før TFD's optagelse i fællesforbundet, således at musikere og artister ikke automatisk følger med over i A-kassen ved optagelsen. Det er uholdbart at optage faggrupper som musikere og artister i A-kassen, uden at fag-grupperne samtidig er med i det fag-lige fællesskab i forbundet. Dette er imidlertid ikke aktuelt for Dansk Mu-siker Forbund og Dansk Artist Forbund, bl.a. fordi det kræver optagel-se i LO.

Tredje forudsætning: Startkapital som de øvrige tre forbund.

En sammenslutning handler selvføl-gelig også om økonomi.

Forbundene har tidligere besluttet, at forudsætningen for en deltagelse i sammenslutningen var, at hvert forbund medbragte minimum 7 millio-ner kroner som startkapital. Denne forudsætning skal selvfølgelig også opfyldes ved Tjernerforbundets opta-gelse som fjerde gruppe.

Tjernerforbundets ledelse har klart fastslået, at forbundet i dag er i stand til at opfylde denne forudsætning. Det kræver dog først, at spørgsmålet om afviklingen af eventuel efterbeta-ling af dagpenge til staten er løst på en for Tjernerforbundet tilfredsstil-lende måde (jf. forudsætning nr. 1).

Konklusion

De fire forbund er på denne baggrund enige om, at det første skridt vil være en sammenlægning af de tre øvrige forbund og A-kasser.

Ingen kan på nuværende tidspunkt forudse, hvor længe det varer, inden TFD har fået løst de økonomiske pro-

blemer, men målet er fortsat, at TFD skal optages som den fjerde gruppe, med samme rettigheder som de øvri-ge tre. Der er enighed om, at der afholdes en ekstraordinær kongres i fællesforbundet, der skal tage stilling til, om betingelserne for TFD's opta-gelse er til stede.

Når de økonomiske forudsætninger er opfyldte, vil TFD's optagelse der-for ikke være en økonomisk belast-ning for det nye forbund. Snarere tværtimod! TFD's optagelse vil med-føre, at der bliver et bredere økono-misk grundlag, da der bliver flere medlemmer til at betale de fælles udgifter.

**Gastronomisk
Landsforbund**

**Hotel- og
Restaurations-
personalets
Forbund**

**Tjernerforbundet
i Danmark**

**Dansk Bryggeri-,
Brønderi- og
Mineralvands-
arbejder
Forbund**

AFSTEMNINGSTEMA OM SAMMENSLUTNINGEN

Kongressen tilslutter sig dannelsen af et nyt fælles forbund bestående af Gastronomisk Landsforbund, Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund og Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund. Sammenslutningen omfatter såvel forbund som A-kasser.

Det nye forbund og A-kasse dannes på grundlag af det fælles oplæg til målsætning og struktur, således som det fremgår af det udsendte »Oplæg til debat«.

Sammenslutningen gennemføres så snart det praktisk er muligt, dog senest 1. januar 1991.

Tjenerforbundet i Danmark optages som den fjerde gruppe i det fælles forbund og A-kasse, så snart følgende forudsætninger er til stede:

- 1) Tjenerforbundet skal have afviklet det økonomiske mellemværende med arbejdsdirektoratet i anledning af problemerne med optagelsesgrundlaget i A-kassen for musikere og artister i perioden 1980-1986. En eventuel efterbetalingssag til staten vil dermed ikke belaste fællesforbundet ved optagelse af Tjenerforbundet i Danmark.
- 2) En optagelse af Tjenerforbundet i Danmarks medlemmer i den fælles arbejdsløshedskasse, skal kunne gennemføres uden det også omfatter de musikere og artister, der i dag er medlem af Tjenernes, Musikernes og Artisternes Arbejdsløshedskasse.
- 3) Ved optagelse i fællesforbundet skal Tjenerforbundet i Danmark opfylde de økonomiske krav, der

også gælder de tre øvrige forbund.

Ved optagelse i det fælles forbund har TFD-gruppen samme rettigheder som de tre øvrige grupper.

Optagelsen af Tjenerforbundet i Danmark som den fjerde gruppe skal afgøres på en ekstraordinær kongres i det nye forbund, der skal tage stilling til, om betingelserne er opfyldte.

KONSULENT TJENESTEN

I P&K nr. 6 gjorde vi status over arbejds-skader. Ved den lejlighed lovede vi at vende tilbage med 10 punkter for de erfaringer vi har haft i de 1¼ år vi har kørt erstatningssager for medlemmerne.

NÆRMERE OM ARBEJDSKADE- SAGERNE

1. Depotarbejderne er den mest udsatte gruppe.

En meget stor del af samtlige af de arbejdsskadesager, som forbundet fører, har med depot- og distributionsarbejdere at gøre.

Der er typisk 3 grupper sager:

1. Fald, snublen grundet huller i asfalt – glatføre, defekte trapper.
2. Pludselige smæld i ryggen ved uventede bevægelser.

ØKONOMI

Spørgsmålet om økonomien i det fælles forbund vil blive fremlagt i næste nr. af PROP & KAPSEL.

Det skal dog fastslås, at der ikke i forbindelse med sammenlægningen vil ske kontingentstigning.

P.M.

3. Nedslidning af ryggen, diskusprolaps og muskelsmerter.

Et ekstra problem med disse sager er, at det oftest er ryggen, der kommer problemer med. Og når den er gal med ryggen, så har man for alvor problemer. Mange må derfor holde op som depotarbejder, når smerterne i ryggen melder sig. – Dertil kommer, at nedslidning af ryggen kun yderst sjældent kan anerkendes som en erhvervs sygdom.

Ved sygdomme, gælder der efter Sikringsstyrelsens opfattelse helt specielle regler for at få erstatning.

Man skal nærmest have brækket ryggen ved et dramatisk fald for at kunne få erstatning.

Langvarig overbelastning af ryggen gennem årevis afbæring af øl og vand, er ikke nok til at forklare en ryglidelse og slet ikke til at give erstatning.

Dertil kommer, at der ved lidelser, opstået ved pludselige bevægelser – f.eks. i form af beskadigede sener eller muskler – stilles meget store krav til dokumentation af ulykken, før den kan anerkendes som arbejdsskade.

Fortsættes på side 16

2. Det er svært at placere ansvaret for tilskadecomster, når de sker ude hos kunderne.

En forudsætning for at kunne få erstatning for løntab og svie og smerte, er altid at vi kan finde en ansvarlig for tilskadecomsten.

Med ansvarlig menes en person, der er skyldig i en andens tilskadecomst ved ikke at have forebygget. Det er let nok på et bryggeri eller inde på depotet. Her er det arbejdsgiveren, der er ansvarlig i henhold til arbejdsmiljøloven.

Men når tilskadecomsten skyldes en nedslidt trappe ved et værtshus, så burde depotindehaveren have krævet, at forholdene var i orden før han ville levere.

Alligevel vil det oftest være indehaveren af trappen, der skal gøres ansvarlig og det kan ofte være svært at finde ud af, hvem der faktisk er ansvarlig for vedligeholdelse af trappen.

Og hvad så, hvis tilskadecomsten sker på fortorvet, som måske skal vedligeholdes af kommunen, men sneryddes af ejeren. Hvem kan gøres ansvarlig for, at Jens Peter snubler over en tilfældig sten på en parkeringsplads?

Dette er problemer, som vor advokat skal tage sig af. Hvad der mere direkte angår os selv, er at få årsagen til tilskadecomsten beskrevet straks ulykken er sket.

Det nytter ikke Jens Peter meget, når han forvrider foden på trappen ned til Broens Bodega, hvis han alligevel

klarer sin tur og først melder sig syg dagen efter. Så kan han nok så energisk forklare, at trappen var isglat. Beviset er smeltet væk med tøvejret.

Sker ulykken, så tag straks på skadestuen. Få makkeren til at få dokumenteret årsagerne.

Og giv mester besked med det samme.

3. Der er mange faldskader blandt hjemmearbejderne.

»Jytte Nielsen gled under rengøring af toilettet«.

»Svend Pedersen snublede i glasskår og kapsler på vej til tappe-maskinen«.

»Ole Jensen gled i spildt kølervæske«.

»Kirsten Hansen snublede, da 2 platforme var gledet fra hinanden«.

O.S.V., O.S.V.

Sådan ser jeg alt, alt for mange tilskadecomster. Årsagerne er rod, uorden, manglende oprydning, vand på gulvet, platforme, der ikke er sat rigtig sammen.

De mange faldskader er tegn på, at sikkerhedsarbejdet ikke fungerer godt nok i det daglige. Sikkerhedsgruppen har til opgave hele tiden at påtale, hvis forholdene ikke er i orden.

Men det kræver, at sikkerhedsfolkene har tid til at komme systematisk rundt i deres område. Har tid til selv at opspøge problemområderne og har

tid til at slås med en genstridig ledelse, der ikke vil afsætte mandskab til rengøring, oprydning og vedligeholdelse.

4. De mange »dumme«, unødvendige tilskadecomster.

– En 50 årig enlig far må invalidepensioneres, da han glider i spildt kølervæske.

– En 40 årig pige må holde op efter at have fået en jernstang i hovedet. Jernstangen var brugt til at holde en dør åben med.

– En depotarbejder var sygemeldt næsten 2 måneder, da et gennemtæret trinbrædt brød sammen under ham.

– En 50 årig pige sidder fast i en pakkemaskine. De normale dørklapper var fjernet grundet ombygning.

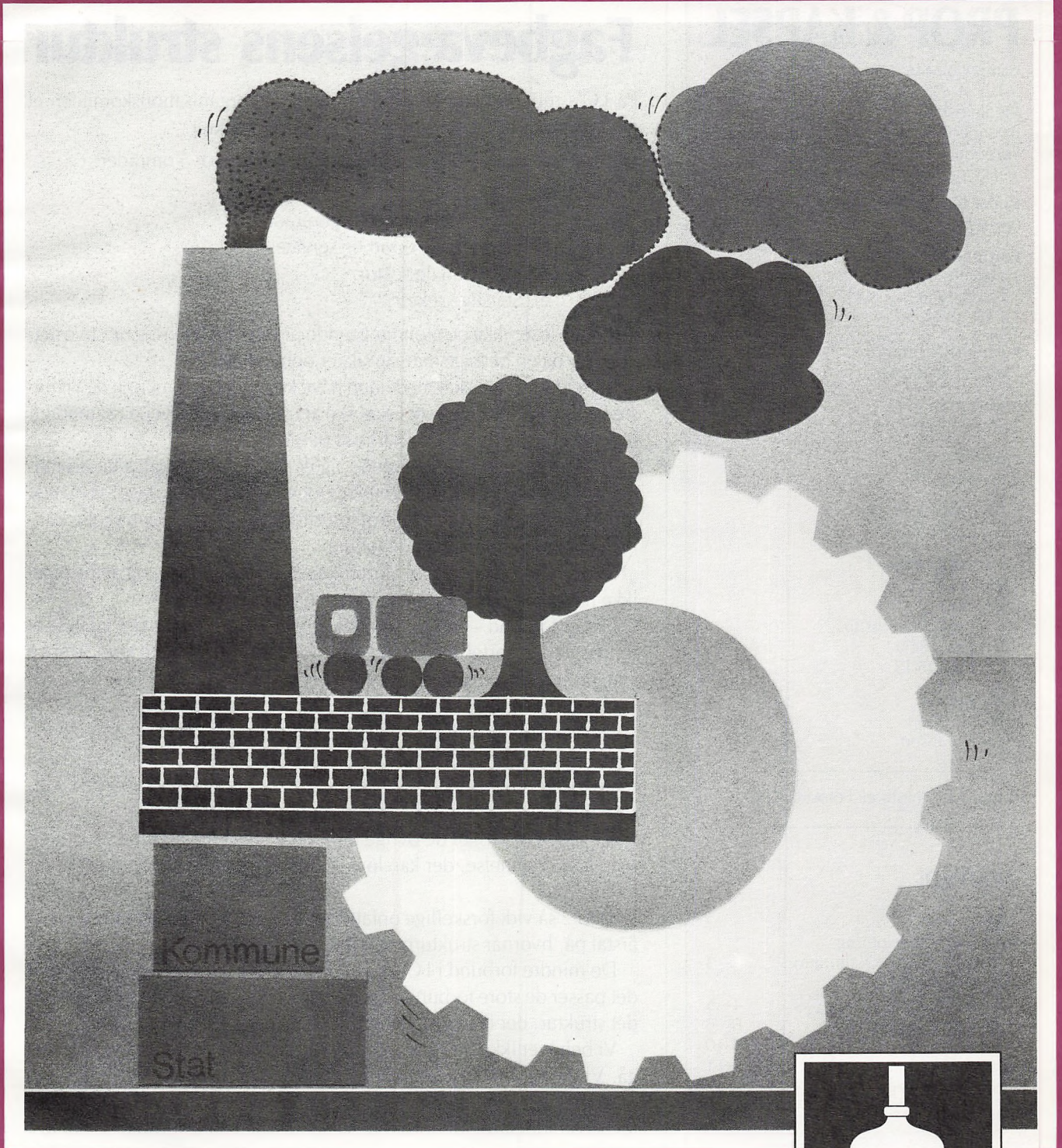
– En tapper får blodforgiftning i hånden, da han stikker sig på kostehår og ikke får såret rigtigt renset.

Der er desværre alt for mange af sådanne dumme eller unødvendige tilskadecomster.

Årsagerne er tanketomhed og sløseri, men konsekvenserne kan være helt uoverskuelige for de, det går ud over.

Tænk engang at få sit liv smadret, fordi man glider i spildt kølervæske eller fordi »nogen« syntes, at en lang jernstang var velegnet til at holde en dør åben med.

PROP & KAPSEL · NR. 9 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Nej til sammenslutning med Hotel- og Restauration ..	3
Økonomien i en sammenlægning	4- 5
NNF's ordinære kongres	6- 8
Brevkassen	8-10
»Geneveklubben«	11
Virkelighedens gade	12

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 9. december 1988
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

Fagbevægelsens struktur

På LO's repræsentantskabsmøde fremlagde organisationskomiteen et nyt forslag vedr. fagbevægelsens fremtidige struktur.

Det nye forslag indeholder karteldannelse indenfor 5 områder:

- Industri
- Bygge-, anlæg- og træområdet
- Handel, transport og service.
- Kommunale sektor.
- Statslige sektor.

Forslaget løser ikke de grundlæggende problemer omkring de stive faggrænser og en hensigtsmæssig sikker opbygning.

Karteldannelsen skal med tiden have kompetence omkring de vigtigste faglige forhold, men det skal ske af frivillighedens vej og samtidigt, men de enkelte forbund kan fortsat bestå.

Repræsentantskabet tilsluttede sig et forslag om at fortsætte drøftelserne ud fra organisationskomiteens ideer, men der blev taget så mange forbehold, at det er vanskeligt at forestille sig, hvordan man skulle kunne nå til enighed omkring disse ting.

Mange mente, at den lokale struktur skulle løses først, og at forslaget ikke havde taget nok hensyn til disse ting.

Der er forbund – SiD og Kvindeligt Arbejderforbund – der vil ind i et uforpligtende kartelsamarbejde, hvor der skal gives så lidt kompetence som muligt samtidig med, at de ønsker større centralisering ved at afgive suverænitet til LO omkring overenskomstforhold.

De fleste øvrige forbund er principielt imod afgivelse af kompetence til LO omkring overenskomstforhold, da dette vil betyde endnu strammere regler omkring sammenkædningsreglerne i forbindelse med urafstemning.

Til gengæld ønsker de øvrige forbund en løsning omkring strukturen med karteldannelse, der kan løse op for en forældet fagforeningsstruktur.

Med 2 så vidt forskellige opfattelser, er det vanskeligt at kunne sætte årstal på, hvornår strukturproblemerne falder på plads.

De mindre forbund i LO og vort forbund kan ikke vente på, hvornår det passer de store forbund at nå til enighed om en måske totalt udvandet struktur, der ikke løser de grundlæggende problemer.

Vi behøver ikke de store forbund til at fortælle os, hvilken vej vi skal gå. Vi ønsker et levnedsmiddelarbejderforbund, og et skridt i den retning er taget ved sammenlægningsforhandlinger med andre mindre levnedsmiddelarbejderforbund. Vi har løst de lokale forhold, vi har løst suverænitetsspørgsmålene og vi har i dette sammenlægningsforslag løst overenskomstkompenten ved, at det er fællesskabet, der stiller kravene, men det er de enkelte grupper og brancher, der træffer afgørelserne.

Preben Mortensen

Nej til sammenslutning med Hotel- og Restauration

Udviklingen siden forbundets kongres i april har bekræftet, at der må siges nej til forslaget om sammenslutning med forbundene i Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke.

Svagt forbund

Vi har ikke så meget tilfælles med forbundene i Hotel- og Restauration, at det begrunder en forbundssammenslutning. De er serviceforbund. Vi er industriarbejdere i en højteknologisk branche. Der bliver tale om et svagt forbund, især på grund af de andre forbunds lave organisationsprocent, dårlige faglige organisering og store A-kasseproblemer. Problemerne er vidt forskellige. Vores hovedproblem er at få indflydelse på den ny teknik og bryggeriarbejdsruddannelse. Deres er at hverve medlemmer og tegne overenskomster. Det sidste kan vi godt hjælpe dem med uden at stå i samme forbund.

Budget holder ikke

Budgettet for et evt. fælles forbund vidner om svagheden. Man har presset citronen og fået strejkekontingentet op på 15,- kr. om måneden. Der er stadig langt til de 106 kr., som vi betaler i dag. Alligevel virker budgettet urealistisk. Det bygger på de kendte medlemstal pr. 1. januar 1988. For bryggernes vedkommende er de allerede forældede. Vi ved, at vort medlemstal vil være faldet yderligere allerede inden en evt. sammenslutning. Men også Gastronomisk Landsforbund melder om faldende medlemstal. Budgettet bygger endvidere på nogle forventede indtægter fra Tjenerforbundet, som man må sætte spørgsmålstegn ved. Og på, at vort forbunds efterlønsmedlemmer optages som fuldgyldige medlemmer, hvilket bety-

der, at de skal betale 150,- kr. mere om måneden.

Det springer også i øjnene, at man har kunnet blive enige om yderligere besparelser i forhold til de tidligere budgetoplæg. Har man været for slappe til at spare i de første oplæg, eller forsøger man nu at »sælge« sammenslutningen med en billig administration, der ikke holder i virkeligheden?

Krisen i Tjenerforbundet

Krisen i Tjenerforbundet vil præge et eventuelt fælles forbund, uanset om Tjenerne optages i det eller ej. De tre forbund i Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke hænger sammen aftalemæssigt i og med, at det er Samvirket, der tegner overenskomsterne på forbundenes vegne. Selv om man så adskilte overenskomsterne, ville det ikke ændre på, at deres medlemmer i stor udstrækning går på de samme arbejdspladser. Alt tyder på, at medlemsflugten fra Tjenerforbundet vil fortsætte. Måske kan krisen slet ikke løses. Resultatet er under alle omstændigheder endnu flere uorganiserede i hotel- og restaurationsbranchen.

Bryggernes indflydelse

Tilhængerne af sammenslutningen benægter enten disse kendsgerninger om de andre forbund, eller også mener de, vi skal trøste os med den store indflydelse, vi får. Men vi er allerede fra begyndelsen i klart mindretal, og det bliver værre i de kommende år, når ændringerne i brygge-

ribranchen sætter sine spor i vort medlemstal. I øvrigt hænger tilhængerens argumenter ikke sammen. Formålsparagraffen for et eventuelt fælles forbund siger, at det kun er et skridt på vejen til et industriforbund for levnedsmiddelarbejdere. Sådan et vil blive på ca. 100.000 medlemmer. Hvor er bryggernes »store indflydelse« så henne?

Fagbevægelsens struktur

Spørgsmålet er også, om ikke tiden er løbet fra den målsætning. Vi ved, at SID og Kvindeligt Arbejderforbund aldeles ikke betragter et »drikkevareforbund« som noget alternativ for deres levnedsmiddelarbejdere. LO's kongres i november 1987 erkendte, at der hverken kan skabes samling om industriforbundstanken eller SID's »et-forbundstanke«. I stedet tegner der sig nu en mulighed for at blive enige om en opdeling af LO i fem »organiseringssområder«. Her passer »drikkevareforbundet« ikke ind. Hotel- og Restaurationsforbundene hører naturligt hjemme i servicegruppen, bryggerne hører hjemme i industrigruppen. Hvis vi insisterer på industriforbundstanken, kan vi nemt komme til at bidrage til en splittelse af LO.

Nye tanker i SID

Der skal ikke for nuværende tages stilling til en sammenslutning med SID. Men derfor må det alligevel være tilladt at følge med i hvad der sker her. SID's hovedbestyrelse har dels besluttet at gå positivt ind i løsningen af fagbevægelsens struktur, og har været med til at bane vejen for den nye idé med 5 grupper inden for LO. Internt er man villige til at ændre SID's gruppestruktur, og blandt andet lave en levnedsmiddelgruppe. Et gammelt krav fra bryggerne, fordi det vil betyde, at vi kommer i gruppe

(fortsættes side 11)

ØKONOMIEN

i en sammenlægning

I sidste nummer af Prop & Kapsel, bragtes 2 artikler om sammenlægningen med forbundene under Hotel- og Restarationspersonalets Samvirke.

Den ene artikel omhandlede formål, struktur, overenskomstforhandlinger, suverænitet, mens den anden artikel omhandlede betingelser for en sammenlægning, der i første omgang kommer til at gælde Gastronomisk Landsforbund og Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund.

I dette nummer vil vi gennemgå de økonomiske konsekvenser af en sammenlægning.

Som udgangspunkt for regnskabet har man fastslået, at sammenlægningen ikke må betyde kontingentforhøjelser.

En sammenlægning betyder ændringer i kontingentfordelingen, således at forbundet overtager en del af de økonomiske forpligtelser, afdelingerne har, hvorfor der sker en kontingentændring med større forbundsbidrag og mindre afdelingsbidrag.

For at forstå sammensætningen af kontingentet, er det nødvendigt at gennemgå de forskellige dele af kontingentet.

Af det samlede kontingent til forbundet – for nuværende på 501 kr. pr. måned – udgør langt den største del kontingentet til Arbejdsledigheds-kassen (A-kassen).

A-kassekontingentet er opdelt i 2 punkter, der begge er fastsat ved lov.

– Forsikringsbidraget 236 kr. pr. måned.

– Administrationsbidraget 68 kr. pr. måned.

Administrationsbidraget fastsættes forud for 1 år ad gangen og skal godkendes af Arbejdsdirektoratet.

Administrationsbidraget beregnes af de omkostninger, A-kassen har for at klare arbejdsløshedssernes opgaver.

Bidraget kan derfor være forskelligt fra A-kasse til A-kasse og fra år til år.

I udgifter indgår alt, hvad der berører A-kassen, lige fra lokaleleje, kontorholdudgifter, personale, tilskud til afdeling, bogholderi, fagblad o.s.v., o.s.v.

Der påføres A-kassen flere og flere opgaver, og derfor vil bidraget til administration af kassen også hele tiden stige.

Det kontingent, der i dag betales til A-kassens administration, dækker ikke de faktiske omkostninger.

Som alle andre poster på kontingentfordelingen dækkes under skuddet af forbundets formue.

Det samlede A-kassekontingent udgør for nuværende 304 kr. pr. måned.

Herefter kommer forbundskontingentet, der udgør 197 kr. måned.

Af disse skulle kontingentet til strejkekassen udgøre 106 kr. pr. måned.

Imidlertid kan de resterende 91 kr. pr. måned ikke dække de øvrige omkostninger, hvorfor strejkekontingentet betaler til de øvrige omkostninger.

De samlede omkostninger i 1988 vil beløbe sig til ca. 23 mill. kr.

Dette dækker forbund og A-kasse.

Lønninger og personaleomkostninger, bidrag til nationale- og internationale organisationer, konferencer, møder og rejser, administrationstilskud til kredse og afdelinger, kurser, fagblad og pjecer, konsulentvirksomhed.

Lokaleleje, EDB-omkostninger og administrationsudgifter. Gruppelivsforsikring for alle medlemmerne.

Fordeler man disse udgifter på de enkelte medlemmer, bliver det pr. medlem pr. måned 319 kr.

Heraf skal de 68 kr. gå til A-kasseadministration.

Herefter er der udgifter pr. måned pr. medlem til omkostninger ved at køre forbundet på 251 kr. Kontingentet til forbundet incl. strejkekontingent er 197 kr.

Der er altså tale om et underskud pr. måned pr. medlem på 54 kr.

Dette underskud dækkes af forbundets formue.

Hvis der skulle være balance, og også de 106 kr. måned til strejkefonden, skulle kontingentet hæves pr. måned pr. medlem med 160 kr.

Dette er naturligvis urealistisk, og forbundets kongres har da også vedtaget bestemte regler for, hvordan kontingentet kan reguleres.

Indtil der er balance, skal underskuddet tages fra formuen.

Ved en forbundssammenlægning kan man ikke køre med budgettede underskud, hvorfor de 3 forbund, der ønsker sammenlægning, har udarbejdet et budget for at se forskellen mellem de enkelte forbunds budgetter og et fælles forbundsbudget.

Det fælles forbundsbudget er baseret på 1988, så man kan foretage en sammenlægning i 1988-kr.

Det fælles forbundsbudget dækker omkostningerne i forbund og A-kasseadministration.

Omkostningerne er budgetteret til i alt 55 mill kr. Dette vil medføre et kontingent pr. måned pr. medlem på 226 kr. Hertil skal lægges gruppeliv på 16 kr. og strejkekontingent på 15 kr. – i alt 257 kr.

Herfra skal trækkes det kontingent, afdelingerne får tilbage, ca. 30 kr. pr. måned.

Det samlede kontingent bliver herefter pr. måned 227 kr.

Ud over dette opkræves et kontingent til afdelingerne på 50 kr. pr. måned pr. medlem.

Omkostningerne til kontingentfordeling pr. måned

	DBBMF	Fælles forbund
A-kasseforsikring	kr. 236,00	kr. 236,00
A-kasse administration	kr. 68,00	kr. 120,00
Forbundsadministration	kr. 197,00	kr. 122,00
Strejkefond	kr. 0,00	kr. 15,00
	kr. 501,00	kr. 493,00
Tilskud afd.		kr. 30,00
		kr. 463,00
Underskud	kr. 54,00	Balance kr. 0,00

Som man kan se af regnskabsopstillingen, er der en klar fordel økonomisk ved det fælles forbund.

1. Omkostningerne er betydeligt lavere. Pr. måned pr. medlem vil det omregnet i kontingent være 62 kr.
2. Heraf går de 15 kr. til strejkefond.
3. Endvidere vil omkostningerne i et fælles forbund også dække udgifterne til et forbundshus, hvoraf afdragene overføres som fri-kapital i strejkefonden.
4. Det fælles forbund vil overtage en del af afdelingernes omkostninger.
5. Ser man på det aktuelle kontingent, ville det være 38 kr. mindre pr. måned, selv om der også var betalt til strejkekassen.

Går man herefter over til at sammenligne de 2 budgetter, når man frem til følgende:

6. Der ville være balance i regnskabet selv om kontingentet var mindre.

Det er klart, at der kan – grundet mellembevægelser – ske ændringer, men det vil ikke ændre ved tendensen, at der er store økonomiske fordele ved at slutte de 3 forbund sammen.

Mærkedage

DECEMBER

25 års jubilæum

Tuborg

7. december

Henning Jensen

Odensegade 20, 3. tv.

2100 København Ø.

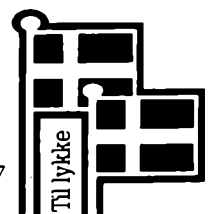
40 års jubilæum

9. december

John Poulsen

Grønnemose Allé 97

2860 Søborg

NNF's ordinære kongres 1988

NNF, Nærings og Nydelsmiddel arbejder Forbundet i Danmark afholdt i perioden 4.-9. september 1988 ordinær kongres i Ålborghallen med næsten 500 delegerede og 100 gæster.

Dansk Bryggeri-, Brænderi-, og Mineralvandsarbejder Forbund deltog som gæster med sekretær fra Københavns afdeling, Kirsten Hastrup, som også er medlem af forbundets forretningudvalg og hovedbestyrelse samt forbundsformand Preben Mortensen.

Det var selvfølgelig med en vis spænding, vi fra forbundets side, som gæster deltog i NNF's kongres.

NNF er det stærkeste levnedsmiddelarbejderforbund i Danmark og som sådan også det forbund, der er mest engageret i levnedsmiddelpolitik på nationalt og internationalt plan.

NNF har formandsposten i den danske Nærings og Nydelsmiddelsammenslutning, som består af NNF, DBBMF, Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke og levnedsmiddelarbejdergrupper fra SID, Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Funktionær Forbund, ca. 90.000 medlemmer.

Endvidere sidder NNF i LO's forretningsudvalg, i Nordisk Nærings- og Nydelsmiddelunion, i den europæiske levnedsmiddelunion og som suppleant til den internationale levnedsmiddelunions bestyrelse.

NNF er en sammenslutning af tidligere selvstændige levnedsmiddel- forbund, slagtere, bagere, sukkerchokolade, tobak og mejerister.

Efter sammenbrud i forhandlingerne i 70'erne mellem samtlige levnedsmiddelarbejderforbund, incl. bryg-

geriarbejderforbundet, om dannelse af et stort dansk levnedsmiddelarbejderforbund, tog så en række forbund initiativ til dannelsen af NNF.

Det er klart, at som det største levnedsmiddelarbejderforbund sidder NNF alle de vigtige steder, som har betydning.

3-partsforhandlinger, fagbevægelsens struktur og EF er væsentlige hovedområder, hvor de sidder med en indflydelse, vi andre gennem NNS skal forsøge at påvirke.

De 5 grupper i NNF udgør tilsammen 43.000 medlemmer, men med store udsving i medlemstallet i de enkelte grupper. F.eks. slagtergruppen, der er over 20.000 og så tobak på ca. 2000.

Det har betydet, at man for at sikre en rimelig demokratisk afstemningsproces har måttet indpasse i lovene, at alle forslag til ændring af forbundets love, regler og struktur mindst skal have 60% af kongressens delegeredes tilslutning.

Det medførte ofte komplicerede afstemningsformer, hvor det var vanskeligt at afgøre, om afstemningsresultatet afspejlede forsamlingens flertals afgørelse.

Det, at man ikke kun skal have 60% af de afgivne stemmer, men 60% af de delegeredes antal, betød ofte manglende interesse for at deltage i afstemningerne.

Imidlertid er ordningen en mindretalsbeskyttelse og derfor må man

leve med en sådan afstemningsform, der reelt betyder, at man kun behøver til forslag at tage 1 afstemning, nemlig hvis der er 60% for forslaget, hvis ikke er forslaget forkastet.

Under beretningen kom der virkelig positive tilkendegivelser, men også mindre positive ting, samt en overraskende tilkendegivelse omkring overenskomstsituationen 1989.

Om de positive ting:

Man tilkendegav klart, at NNF er tilhænger af overenskomstforlig, der indgås mellem de enkelte forbund og arbejdsgiverorganisationen.

Ikke sådan at forstå, at man er imod, at LO og DA tager sig af helt principielle forhold, men at disse medtages i de enkelte overenskomster således, at der ikke indgås overenskomster, der automatisk medfører, at afstemning skal ske ved brug af sammenkædningsreglerne.

NNF er imod sammenkædning, fordi det medfører, at nogen opnår et overenskomstresultat ved forhandling, mens andre får det som et diktat ved forligsmanden og sammenkædningsreglerne.

Et frivilligt forlig mellem 2 parter giver større tillid og giver større ro i overenskomstperioden.

NNF mente også, at man som organisation var stærk nok til selv at skaffe sig nogle ordentlige overenskomstresultater. Dette var ikke ment som en egoistisk holdning, men sikkert en protest imod et overenskomstsysteem, hvor enkelte få og store grupper kan diktere resten af arbejdsmarkedet et overenskomstresultat.

NNF var også af den opfattelse, at en urafstemning om et overenskomstforlig skulle kunne vedtages eller for-

KONGRES

kastes med almindelig majoritet, dog under forudsætning af, at mindst 50% af de stemmeberettigede afgiver deres stemme. Denne holdning er i overensstemmelse med, hvad LO's formand tilkendegav på LO's kongres i efteråret 1987.

Videre i beretningen om overenskomstsituationen 1989 gjorde man nogle vurderinger, som nok må betegnes som overraskende, omend de delegerede efter en god debat også her i enighed tilsluttede sig dette punkt i beretningen.

NNF formanden tilkendegav omkring overenskomstsituationen 1989, at der ikke kunne blive generelle forbrugsudvidelser. Den borgerlige regering ville straks iværksætte modforanstaltninger, hvis der kom generelle lønstigninger ved overenskomstfornyelsen 1989.

Fagbevægelsen må i stedet satse på langsigtede varige goder.

Under den borgerlige regering var hensynet til de arbejdsløse meget store, så fagbevægelsen måtte medvirke til en økonomisk politik, der fremmede investeringerne i virksomhederne, forbedrede konkurrenceevnen, gav øget medbestemmelse i virksomhederne samt sikrede en pensionsreform.

Dette kan ikke gennemføres uden, at man udskyder en forbrugsudvidelse, dog kan der satses på et lavtlønsværn.

Selv om der fra flere sider var kritiske bemærkninger om løntilbageholdenhed, var den generelle opfattelse, at det var en økonomisk og fagpolitisk realistisk holdning.

I debatten var spørgsmålet om den solidariske lønpolitik oppe og vende, og kongressen måtte her, som andre i fagbevægelsen også har måt-

tet før dem, opgive at anvise en løsning på problemet. Ingen kan forvente, at højtlønnede arbejdere skulle holde igen med lønkrav over for deres arbejdsgivere i håb om, at de lavtlønnede ville kunne opnå lønforbedringer overfor deres arbejdsgivere.

Lønpuljer er ikke realistiske, og ingen har endnu kunnet anvise økonomiske modeller, der kan bruges for at løse dette problem.

I beretningen lagde man megen vægt på uddannelse, arbejdsmiljø, ligestilling, ungdomsarbejde og ernæringspolitik.

Interessant var især de mange tiltag, NNF gør inden for det ernæringspolitiske, hvor man aktivt deltager i forskningsprojekter og produktudvikling i forædlingsindustrien. Man markerer også en stærk profil omkring lavprisvareprodukter med høj hygiejnisk økologisk indhold.

I beretningen gjorde man også op med de borgerliges modstand imod medbestemmelse og medindflydelse gennem lønmodtagerfonde og lignende. Hvis lønmodtagernes penge kan bruges til de nødvendige investeringer, så må denne risikokapital have den samme værdi som al anden kapital, og dermed også den samme indflydelse.

Hvad der var mindre positivt, var den stærke ensidige politiske holdning, man lagde frem i beretningen. Der var kun brug for ét arbejderparti, nemlig Socialdemokratiet, og man ønskede ikke at drøfte samarbejde eller støtte til andre partier.

Det forekom underligt for os gæster fra bryggeriarbejderforbundet, at man satser meget på at få væltet den borgerlige regering for at få en socialdemokratisk ledet regering, uden at pege på et samarbejde med andre

arbejderpartier. I bryggeriarbejderforbundet støtter man arbejderpartierne efter den størrelse, de har, og den linie har der været enighed om i mange år.

Hermed undgår man forhåbentlig partipolitiske stridigheder og interne kampe.

NNF kongressen vedtog med klart flertal, at det eneste parti, fagbevægelsen kunne støtte og samarbejde med, er Socialdemokratiet.

Det er et problem, der dukker op alle steder, og også på LO kongressen kritiserer man den ensidige partipolitiske støtte, uden at man ønsker at søge en løsning fra de socialdemokratiske faglige repræsentanters side.

Selve beretningen blev godkendt enstemmigt, men til den politiske udtalelse stemte 30 imod, grundet den ensidige socialdemokratiske støtte.

Som et selvstændigt punkt var fagbevægelsens struktur.

NNF mener, at fagbevægelsens struktur er totalt forældet. Man slås om medlemmerne i stedet for at slås for dem.

Principielt er NNF for industriforbund, der medfører én arbejdsplads, én fagforening. Imidlertid viser det sig, at store forbund som SID og Kvindeligt Arbejderforbund er imod, hvorfor man har måttet gå ind i drøftelser om karteller.

Et levnedsmiddelkartel ville kunne komme op på 100.000 med en tilgang fra EL-forbundet, Dansk Metal og HK. NNF vil også satse på at få landbruget med i et levnedsmiddelkartel.

Tilbage står, hvilken kompetance sådanne karteller skal have. NNF vil gerne være med til at give karteller

KONGRES

en vis kompetance, men brancherne skal fortsat være suveræne især omkring overenskomstforhold.

Til gengæld vender NNF sig imod SID ogf KAD's ønsker om større kompetance til LO.

Kongressen vedtog, at NNF kunne arbejde videre med strukturen uden at stille ultimative krav.

OM NNF's interne struktur ønskede man at få gennemført en bestemmelse om, at afdelingerne skulle være på mindst 300 medlemmer.

Dette forslag skabte megen debat og ved afstemningen fik forslaget 227 stemmer for og 226 imod. Da bestemmelserne siger, at man skal have 60% flertal af de stemmeberettede faldt forslaget altså.

Til trods for en enstemmig godkendelse af beretningen, hvor der var lagt megen vægt på ligestilling, faldt også forslaget om et ligetillingsudvalg i NNF. Ganske vist stemte 250 for forslaget og 181 imod, men da forslaget ikke kunne samle 60%, kunne det ikke gennemføres.

At forslaget ikke blev vedtaget kan ikke opfattes som, at NNF er imod ligestilling. Det blev klart sagt fra dem, der var imod forslaget, at man var for ligestilling, men fandt at ligestillingsarbejdet kunne gøres bedre ved at arbejde med problemerne lokalt i stedet for centralt.

Alligevel var det nok et chok for mange, at forbundet ikke fik nedsat et ligetillingsudvalg.

Selv om man føler, at man lokalt kan have fod på tingene, så skal der koordineres mange ting. Rettigheder omkring ligestilling er både et overenskomstliggende, et uddannelsesproblem, et beskæftigelsesproblem, et kønskvoterings spørgsmål og et informationsspørgsmål.

Fra bryggeriarbejderforbundet, der på alle disse områder koordinerer tingene, var det uforståeligt, at NNF kongressen kunne forkaste et sådan forslag.

Forholdet til EF og det internationale arbejde var præget af positive træk, og især forståelse for ulandsforhold var et gennemgående træk.

NNF er tilhænger af EF, men ikke ukritisk og især miljø- og kvalitetsforhold interesserer NNF sig meget for.

Der blev aflagt en beretning om NNF's holdning til en nærings- og nydelsesmiddelpolitik. Hele oplægget skal ud til medlemsdebat og skal så endelig færdigbehandles i sommeren 1989.

Indholdet i debatoplægget går på en reel daglig sundhedsmæssig forbedring. Det skal ske ved anvisning af de produkter og råvarer, der kan godkendes og en nedsættelse af usunde produkter og råvarer. Tilsætningsstoffer skal afskaffes og erstattes af gode produkter, friske råvarer og en kvalitetsmæssig forbedring i forarbejdningen af disse. Dette ville nedsætte hjerte/kar-sygdomme og nedsætte kræfttilfældene og generelt forbedre folkesundheden.

Det er givet, at også bryggeriarbejderforbundet kommer til at beskæftige sig med disse ting og her skal man tage alvorlige drøftelser om, hvordan levnedsmiddelforbundene i Danmark skal koordinere dette. Her er det EF's harmonisering, der skal tages livtag med, men kan vi i NNS finde sammen omkring disse opgaver, er det værd at forsøge.

Vi er nogle stykker, der stadigvæk mener, at vi skal have den bedste miljø-, nærings- og nydelsesmiddelstandard, der findes, uden først at skulle spørge i Bruxelles.

Afskedigelses-sagen på Carlsberg depotet i Tåstrup

Prop og Kapsel har modtaget endnu 2 indlæg vedrørende afskedigelsen af en sikkerhedsrepræsentant på Carlsberg depotet i Tåstrup.

Undertegnede forbundsformand redegjorde i forrige nummer af Prop og Kapsel for, hvorfor forbundet ikke kunne videreføre sagen ved de arbejdsretslige instanser.

Jeg ser ingen grund til at gentage synspunkterne, blot den tilføjelse, at ingen med nogenlunde kendskab til, hvordan sådanne sager behandles, ville forlange en på forhånd tabt sag ført for en faglig voldgift.

Ved at afstå fra at føre sagen har jeg beskyttet forbundet og medlemmernes omdømme.

Det vil depotklubben ikke se og de håber at kunne provokere mig til at behandle hele sagen i Prop og Kapsel.

Jeg kan ikke diskutere sagen offentligt på grund af belastende faktorer og jeg er ligeglad med, at depotklubben udlægger dette som det er, fordi jeg ikke har holdbare argumenter i sagen.

Når jeg tager ordet igen i denne sag, er det ikke for at stoppe kritikken imod min person, men for at appellere til, at man undlader at hænge andre af forbundets medlemmer ud, som man gør mod medlemmerne på Carlsberg Tåstrup depotet.

Det kan ikke være rigtigt, at Prop og Kapsel kan bruges af faglige klubber til at hænge deres egne medlemmer ud.

Ytringsfrihed giver depotklubben i København ret til i Prop og Kapsel at hænge deres egne medlemmer ud. Ytringsfrihed giver depotklubben i København ret til i Prop og Kapsel at skælde mig ud for deres egne fejltagelser.

Ytringsfriheden giver et medlem ret til i dette nummer af Prop & Kapsel, at kalde mig paranoid, (en form for sindssygdom, vrangforestilling, størhedsvanvid, eller som anført af medlemmet, sygeligt forfølgelsesvanvid).

Jeg vil ikke antaste depotklubbens og medlemmets ret til at ytre sig som de gør, men jeg fastholder, at det er misbrug af ytringsfriheden.

Preben Mortensen

Depressionen breder sig

Det er efterhånden en deprimerende oplevelse at være medlem af Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejderforbund. Arbejdsgiverne er i offensiven på en måde ingen af os vist havde drømt om for bare en halv snes år siden. Vi mister i 100-vis af arbejdspladser hvert eneste år, og vi mister først og fremmest styrke. Sidste alvorlige anslag er tabet af præsalget, et forhold, der gør os utroligt svage, når vi ikke længere har monopol på udkørslen af øl og vand.

Den alvorligste depression stammer imidlertid ikke alene fra disse forhold. Langt mere sørgeligt er det at overvære den latterlige og hysteriske krig, der pågår i vores forbund, mellem forbundsledelsen og Københavns-afdelingen. Jeg kan godt acceptere, at der er strid internt i de faglige organisationer. Jeg kan godt

forstå, at man er uenige om mangt og meget, men det, der foregår i vores stærkt svækkede lille forbund, er nærmest at betragte som ligskænderi.

Vi er for alvor på vej til at blive reduceret til ingenting, og alligevel skal man opleve, at en så alvorlig sag som »Erik Madsen«-sagen forkludres på grund af den utålelige mistænksomhed, ja, nærmest paranoia (sygeligt forfølgelsesvanvid), som forbundsformanden lider af, når der er tale om sager i København.

Som tidligere depotarbejder kender jeg noget til de forhold, vore medlemmer dér bydes. Overenskomst, faglige rettigheder og organisationer er små russiske landsbyer på mange depoter.

Faglige kammerater arbejder ofte isoleret, og ofte er der både brødre, svogre og onkler til depotindehaveren blandt kollegaerne. Det eneste sted, en fagligt aktiv kammerat kan hente støtte er ofte udenfor depotet, i sin klub, fagforening eller forbund.

Det var, så vidt jeg kan vurdere, Erik Madsens situation efter omlægningerne på Carlsberg-Tåstrup.

Og hvor var så alle disse støtter hende, da det gjaldt. Hvor var alle disse højtbetalte faglige kanoner, da Erik havde brug for dem?

De var Gud hjælpe mig at finde blandt modstanderne. De var at finde i det hylekor, der skreg »Arbejdsvægning«, da Erik nægtede at udføre ubetalt overarbejde og insisterede på, at overenskomstens beklædningsaftaler skulle overholdes.

Arbejdsgiverne på depoterne kan ikke ønske sig et bedre signal. Hvis ikke der er 100% opbakning bag en faglig kammerat, så skaf dig af med ham. Enkelt, hurtigt og smertefrit.

Specielt, hvis du bor i Københavnsområdet, skulle du havde gode chancer, for så er det helt sikkert, at forbundet ikke løfter en finger.

Forbundet ved jo, med Prebens egne ord fra Prop og Kapsel nr. 7, at »Depotklubben i København igennem nogle år har gjort alt for at forklare medlemmerne, at forbundet er en modpart, som man skal lægge afstand til«.

Sager, der kommer fra København, har altså ikke noget reelt fagligt indhold, men er blot nogle gakkede menneskers forsøg på at bage rævekager, der kan miskreditere vores gloriøse forbund og dets ligeså gloriøse formand.

Vi ved allesammen, at den borgerlige regering sysler med tanker om at frigøre de faglige kontingenter fra Akasse-kontingenter og fjerne fradragsretten på de førstnævnte. Vi ved, at vi i det øvrige Europa har oplevet et kolossalt fald i organisationsprocenterne. Sådan som situationen har udviklet sig inden for vores område, kan det ikke forbløffe nogen, hvis medlemmerne af vores forbund spørger sig selv, hvad fanden skal vi med det??

Keld Flintø

Distributionen Tuborg
Medlem af Københavnsafd.
(undskyld)

Udtalelse til Prop og Kapsel

Vedtaget på de københavnske depotarbejderes generalforsamling d. 6. oktober 1988.

Det er med dyb beklagelse, at vi atter en gang må gribe til forsvar på angreb fra forbundsformanden. Men forbundsformandens forsøg på at

gøre klubben til en ansvarsløs og utroværdig klub kan selvfølgelig ikke stå uimodsagt hen.

Vi ved, at forbundsformanden er ufejlbarlig, men ikke desto mindre har han begået en stor fejl i Carlsberg Tåstrup sagen.

Nemlig den, at han udelukkende har valgt at stole på udtalelser fra »tillidsfolk«, der giver vore arbejdsgivere våben i hånden til at slagte vore fagligt aktive kammerater med.

Samt udtalelser, der kommer fra medlemmer, der på ingen måde ønsker overenskomsten overholdt, men selv laver husaftaler omkring betaling for over- og weekend-arbejde i form af »sorte penge« eller et par kasser øl.

Alle udtalelser fra klub og fagforening bliver blot modtaget med en hovedrysten og så fejet af bordet, og altså nu også med et totalt forfejlet angreb på vor klubs troværdighed og ansvarsfølelse.

Forbundsformanden påstår, at man ikke i depotklubben tør tage et ansvar.

Hvilket ansvar er det, forbundsformanden efterlyser, at vi skal tage.

– Er det beslutningen fra mødet i Odense d. 6. februar, vi ikke tør tage ansvaret for. Den beslutning, der gik ud på, at i og med at Carlsberg A/S ændrede deres depotstruktur og pålagde os dårligere arbejdsforhold, ja så måtte vi også fastere håndhæve overenskomsten.

Nemlig:

kun at udføre overarbejde, såfremt man får overenskomstmæssig betaling for dette.

Arbejde i et fornuftigt tempo og ikke øge tempoet, blot fordi depotindehaveren ønsker dette.

I et og alt kræver overenskomsten overholdt.

Nemlig:

kun at udføre overarbejde, såfremt man får overenskomstmæssig betaling for dette.

Arbejde i et fornuftigt tempo og ikke øge tempoet, blot fordi depotindehaveren ønsker dette.

I et og alt kræver overenskomsten overholdt.

– Er det beslutningerne fra sikkerheds- og arbejdsmiljøkonferencen d. 4.-6. maj, hvor man på depotområdet besluttede at kræve sikkerheden på depoterne øget, bl.a. ved krav om sikkerhedsfodtøj til alle på depotet, og ingen truckkørsel uden truckkort. Og såfremt depotindehaveren ikke ønskede at tale med os om dette, så måtte SR tilkalde arbejdstilsynet.

– Er det ansvaret for at bakke op om de af vore kammerater, der tør stå frem og udføre de beslutninger, som man tager i forbundets kompetente organer.

– Er det dette ansvar, forbundsformanden efterlyser, så må vi melde hus forbi.

Vi prøvede sammen med afdelingen at bakke op om vor kammerat på Carlsberg Tåstrup depot og dermed tage det ansvar, der følger med, når man beslutter noget.

Ingen havde forlangt »mirakler« af forbundsformanden, men en moralsk opbakning og en »kamp« for i det mindste at få et andet fyringsgrundlag, således at vor kammerat havde fået sit almindelige opsigelsesvarsel, det burde man kunne forvente. Men selv denne lille gestus ønskede forbundsformanden ikke at vise vor kammerat.

Alle ved, at når der er modige kammerater, der tør kæmpe for de trufne beslutninger, så kan de også forvente, at arbejdsgiverne søger med lys

og lygte for at finde et påskud til at fyre dem. Det er dette, der er sket i sagen Carlsberg Tåstrup.

Det lukker forbundsformanden bare øjnene for. Forbundsformanden undskylder sig med, at han ikke kan redegøre for sagen offentligt. For os at se er der ingen belastende faktorer i sagen, som ikke tåler at komme til medlemmernes kendskab.

For os at se er det blot endnu et udtryk for, at forbundsformanden ikke har holdbare argumenter i sagen.

Forbundsformanden havde ingen indvendinger til klubformandens fremstilling af sagen på medlemsmødet d. 30 juni.

Han ønskede ikke at komme til vor ekstraordinære generalforsamling, som vi havde inviteret ham til for at forklare, hvordan det »virkeligt« hang sammen, og han ønskede ikke at holde møde med vor klubbestyrelse for at få afklaret forholdet.

Såfremt vi havde fulgt forbundsformandens »troværdige og ansvarsfulde holdning«, havde der ikke været så stærk en faglig klub i København som vi, netop ved ansvarsfuldhed og troværdighed overfor medlemmerne fremfor overfor arbejdsgiverne, har fået opbygget. Uanset forbundsformandens irritation og fornægtelse af dette faktum.

Irritationen forstår vi godt. Faglig kamp kræver aktivitet, ikke laden stå til. Først når alle lag i organisationen accepterer dette, kan vi sammen dæmme op for vore arbejdsgiveres stadige overgreb på os og vore fagligt valgte kammerater.

På forsamlingens vegne
dirigenterne
Johnny Sjøbeck
Palle Markussen

Internationalt arbejde

Den 1.-2. oktober 1988 mødtes 22 kursister, der alle har deltaget i FIU's kursus (international fagbevægelse – A9) på Roskilde højskole/Geneve i enten 1986, 1987 eller 1988.

Vi mødtes, fordi vi efter at have været i Geneve ønskede at udføre internationalt arbejde inden for fagbevægelsens rammer på en aktiv måde. Med støtte fra Roskilde Højskole er det nu lykkedes os at danne »Geneveklubben«.

Geneveklubbens formål besluttede vi skulle være: at arbejde for internationale spørgsmål inden for fagbevægelsen, samt integrere medlemmer af en fagforening i internationalt arbejde.

Vi fik nedsat følgende udvalg:

MS-udvalg

(multinationale selskaber)

Internationalt uddannelsesudvalg

U-landsprojektudvalg

EF-udvalg

Internationalt arbejdspladsudvalg.

Vi fik desuden nedsat et økonomiudvalg, som skal forsøge at få økonomi til ovennævnte udvalg. Dette skal forsøges bl.a. ved indbetaling af kontingent samt ansøge om penge fra alle instanser. Da vi ikke har været ret beskedne i, hvad vi mener at

kunne udføre af internationalt arbejde, bliver det naturligvis dyrt, men vi håber på stor velvillighed hos de organer, hvor vi søger penge.

Endvidere skal vi forsøge at få de lokale fagforeninger til at oprette internationale udvalg. Det er af stor betydning, at det bliver tydeliggjort, hvorfor internationalt arbejde er så vigtigt. Kapitalens styrke er, at de er i stand til at arbejde sammen på verdensplan. Hvis fagbevægelsen ikke er i stand til det samme, bliver/er vi svage. At fortsætte med at sige, at vi bør nok løse vore hjemlige problemer først, ja, da kommer vi ingen vegne, fordi mange af de problemer, vi har, hænger sammen med den øvrige verden. Men de borgelige vil nok forklare os det igen og igen – altså det med vores hjemlige problemer.

Geneveklubben har besluttet at mødes 1-2 gange årligt, hvor alle udvalgene tilbagemelder, hvad der er sat i værk samt hvilke resultater, der er opnået. Samtidig berettes om, hvad man lokalt har fået gjort.

Geneveklubben arbejder tværfagligt og på nuværende tidspunkt er følgende fagforeninger repræsenteret:

SID

Dansk Metal

HK

NNF

KAD

Dansk Funktionærforbund

Beklædning og Textilarbejderforbundet

Bryggeri- & Brønderiarbejderforbundet

Med venlig hilsen
f. kursisterne

Aase Pedersen

(fortsat fra side 2)

Nej til sammenslutning...

sammen med de andre bryggeri- og mineralvandsarbejdere, der i forvejen er i SID. SID's hovedbestyrelse foreslår ganske vist også en »hensigtsklæring« om afdelingssammenlægninger. Men det er ikke sandsynligt, at de kommer igennem med den. SID's afdelinger er i dag suveræne med hensyn til, om de vil sammenlægges med andre afdelinger, og de plejer at afvise forsøg på at indskrænke denne suverænit.

Må forkastes

Der er altså ikke kommet nye argumenter for en sammenslutning med forbundene i Hotel- og Restauration. Tværtimod. Men nok for at afprøve mulighederne i en forhandling med SID. Skulle den heller ikke bære frugt, har vi stadig muligheden for at »nøjes« med et A-kassesamarbejde med et andet eller andre forbund. Hvis de to sidste muligheder skal afprøves, indebærer det imidlertid, at vi forkaster forslaget om sammenslutning med Hotel- og Restaurationsforbundene.

Finn Sørensen

Formand for

Bryggeriarbejdernes Fagforening
for København og Omegn

Roskilde Højskole

Forbundet har modtaget en del plakater/pjecer, som fortæller om Roskilde Højskoles vinterskole 88/89. Tilbuddet henvender sig til unge mellem 18 og 35 år.

Hvis du er interesseret i vinterskolen, kan materiale rekvireres fra forbundet. Vinterskoleleder Sussi Jensen stiller sig også gerne

til rådighed ved møder og lign. med hensyn til information om et sådant højskoleophold, og hun kan formidle kontakt til tidligere elever, hvis du ønsker det.

Der arbejdes på at starte en elevforening (stiftende generalforsamling i august) – denne vil fremover kunne stille sig til rådighed med information.

Fra et tidligere medlem på Carlsberg, Anker G. E. Hansen, som nu er flyttet til Jylland, har vi modtaget et kulturelt indlæg med en sang fra virkelighedens gade.

Virklighedens gade

Gå en tur i byens gader
her er BZ og blokader
her er politi der tæsker rundt på må og få
her er narkomaner – tyve
folk der lever af at lyve
her er magtbegær så verden ikke går i stå

Men hvordan kan du sige du er bange?
når kernevåbnene beskytter dig!

Her er vold mod sagesløse
stesolid til de nervøse
Her er CIA til at overvåge dig.

Så gå en tur et sted herude
kik igennem verdens rude
her er »Dollars« – Vietnam blot i mindre målestok
men når aftenens mørke falder
TV-apparatet kalder

»Nu skal vi sgu hjem vi har fanme fået nok«
Men hvordan kan du sige du er bange?
når kernevåbnene beskytter dig!

Her er luder eskapisme
sexvold og lidt rå sadisme
det der sælger godt, det de ved om dig?
Men Hvordan kan du sige du er bange?
når kernevåbnene beskytter dig!

Her er vold mod sagesløse
stesolid til de nervøse
Her er CIA til at overvåge dig.

Tekst: Anker. Melodi: Variant af Street of London.

PROP & KAPSEL · NR. 10 · 1988

PROP & KAPSEL

ISSN 0900-8446

Medlemsblad for Dansk Bryggeri-,
Brænderi- og Mineralvandsarbejder
Forbund

Redaktion: Preben Mortensen
(ansvarshavende)

Forbundets adresse:
Tomsgårdsvej 19¹
2400 København NV
Tlf. 01 19 05 77

Forbundsformand:
Preben Mortensen

Næstformand:
Arthur Jensen

Hovedkasserer:
Jytte Hansen

Forbundssekretær:
Lone Christensen

Provinsekretær:
Thomas Olsen
DBBMF
Kongensgade 57, st.th.
7000 Fredericia
Tlf. 05 91 07 13

Konsulenter:
John Pedersen
Henrik Hansen

Produktion: Holbæk Fotosats ApS

INDHOLD:

Leder	2
Forbundssammenlægning med Hotel- og Restauration	3- 5
Fagbevægelsens struktur	5
Fremtidens bryggeri	6
Forbundets kursustilbud	7- 9
Stem ja til sammenslutning HRS/Gastronomer/DBBMF	10-11
Sikkerhedskonference	11-12
Kontingentstigning	12
Konsulenttjenesten	13-14
Adresser	15
Diverse	16

Indlæg til P&K skal være redaktionen i
hænde SENEST 9. februar 1989
på forbundets adresse, Tomsgårdsvej
19¹, 2400 København NV.

Finansloven vedtaget

Den borgerlige regering fik endnu engang sin finanslov igennem, den 7. i træk.

Den borgerlige regering har i hele sin levetid – fra september 1982 – haft den samme opskrift på løsning af landets økonomiske problemer, nedskæring og privatisering.

Ingen kan være uenig i, at statens udgifter ikke fortsat kan stige. Skattetrykket er så stort, at det er nødvendigt at holde et rimeligt udgiftsniveau. Imidlertid er det ikke ligegyldigt, hvad staten bruger sine indtægter til.

Nedskæringer på det sociale, sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige samt dagpenge til de arbejdsløse er uanstændigt. Det rammer de dårligst stillede grupper hårdest og trækker så store sociale skævheder med sig, at Danmark vil komme til at opleve tilstande, hvor selvtægt og kriminalitet vil stige. Denne stigning vil være begrundet i større nød og fattigdom og være udtryk for dårlig social bevidsthed hos politikerne og flertallet af befolkningen.

Alle har vi et ansvar for syge, arbejdsløse, pensionister o.s.v., og alle bærer vi til uansvarlighed, hvis vi vælger at være os selv nok. En dag er det os selv, der står uden arbejde, er syg, har brug for en ordentlig pension, og da er det for sent at ville vise socialt sindelag. Vores sociale standard skal sikre social tryghed, og kun det kollektive ansvar kan sikre en gennemførelse af dette.

Det er muligt indenfor de økonomiske rammer, som Finansloven har for 1989, at give ordentlig social tryghed, det er blot et spørgsmål om prioritering.

Nedskæringer og privatisering må stoppes, før vi får tilstande som i England og USA, der er den borgerlige regerings drømmemodeller.

Arbejderpartierne og fagbevægelsen må i 1989 arbejde kraftigt på at forklare befolkningen denne farlige udvikling og må have mod til at fortælle, at skatten ikke altid er et onde, men for det meste et gode. Vor velfærdsmodel slås i stykker, og det rammer ikke de bedre stillede, men altid de dårligst stillede.

Vi står ved et årsskifte og vi skal gennem store beslutninger i 1989.

Et nytårsforsæt skal være:

- * Væk med en borgerlig regering
- * Væk med sociale nedskæringer
- * Væk med privatisering på sociale og sundhedsmæssige områder.
- * For en arbejderregering
- * For sociale forbedringer
- * For et kollektivt ansvar

Preben Mortensen

FORBUNDSSAMMENLÆGNING

I sidste nummer af Prop & Kapsel anbefalede formanden for den københavnske afdeling, Finn Sørensen, at stemme nej til en sammenlægning med 2 af forbundene under Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, Gastronomisk Landsforbund og Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund.

Man anbefaler at stemme nej, fordi man gerne vil i SiD.

Naturligvis står det enhver frit at mene, hvad der er det bedste for vort forbunds fremtid, men måden, man vil det på, og argumenterne, der bruges, er af så stor betydning, at det derfor er nødvendigt at se på de beslutninger, der er taget undervejs og gennemgå de krav, forbundet har stillet til en sammenlægning med et eller flere andre forbund.

På forbundets kongres i 1985 skulle man tage stilling til en indmeldelse i enten NNF eller SiD.

Forbundet var ikke specielt interesseret i at blive indmeldt i nogen af disse forbund, da forbundets linie var at få dannet et levnedsmiddelarbejderforbund. Et levnedsmiddelarbejderforbund som industriforbund med én arbejdsplads – én fagforening – har været forbundets holdning siden kongressen 1969.

Forslag fra mindre forbund

Det var derfor med stor tilfredshed, at forbundets delegerede i 1985 medtog et forslag fra nogle af de mindre danske levnedsmiddelarbejderforbund om at danne et fælles forbund.

Kongressen vedtog i enstemmighed at anbefale en A-kassesammenlægning i den kommende kongresperiode med disse 3 mindre forbund og på kongressen 1988 at fremkomme

med en indstilling om samarbejde eller sammenlægning.

De daværende 2 københavnske afdelingers formænd anbefalede dette. Formanden for kvindelig afdeling dengang var Barbara Kryger, der nu går stik imod sin egen anbefaling på kongressen 1985, og som også senere har anbefalet forhandlingsresultatet i hovedbestyrelsen i november 1986.

Formanden for den københavnske afdeling var Holger Fosss, der ikke kun anbefalede forslaget, men også på samme kongres tog afstand fra et forslag om fortsat at drøfte forholdene med SiD.

I 1987 meddeler så nogle af de københavnske hovedbestyrelsesmedlemmer, at de nu pludselig har skiftet holdning og vil i SiD. Man begrundede det med, at SiD er en naturlig partner og er så iøvrigt ligeglad med om bryggeriarbejderne, mineralvandsarbejderne, brænderiarbejderne og depotarbejderne drukner i et forbund med over 300.000 medlemmer.

Først ja – så nej

Hvad der kan undre alle i denne sag er, at de københavnske hovedbestyrelsesmedlemmer er med til at fastsætte de principielle ultimative krav ved et hovedbestyrelsesmøde i januar 1986, og efter de er blevet opfyldt så meddeler, at man alligevel vil stemme imod.

Undertegnede forbundsformand, den øvrige forbundsledelse og hovedbestyrelse har kritiseret de københavnske repræsentanter for en sådan holdning. Man kan ikke først give et forhandlingsudvalg mandat til at forhandle sine krav, og når de så er blevet opfyldt afviser at efterkomme sine egne krav.

Forbundet vil miste troværdighed i hele den øvrige fagbevægelse, hvis hovedbestyrelsen fulgte nogle af den københavnske hovedbestyrelses repræsentanters foreslåede handlemåde.

Ingen ville fremover vide, om vores krav og forhandlinger var udtryk for oprigtig vilje til at søge løsninger eller om det blot var et spilfægteri, hvor kravene er blevet til markeringer og forhandlingerne tomme fraser.

Misforståelser

Inden kravene gennemgås og konsekvenserne opregnes, skal et par myter aflives.

I sidste nummer af Prop & Kapsel trækker Finn Sørensen nogle ting frem, som han mener vil være negativt ved en sammenlægning med Gastronomerne og Hotel- og Restauration.

1. Hvad med Tjenerne?

Tjenerforbundet er ikke med i den sammenlægning, der skal tages stilling til på den ekstraordinære kongres den 7. januar 1989 og senere ved en urafstemning.

Tjenerforbundet kan senere komme med, men det kræver opfyldelse af en række krav, og når disse er opfyldt, skal en ekstraordinær kongres godkende dette.

Kravene til Tjenerforbundet er:

- A) At de har bragt deres forhold i A-kassen i orden.
- B) At A-kasse-samarbejdet med musikerne og artisterne, som er årsag til problemerne i Tjenernes A-kasse, ophører.
- C) At deres problemer i forbundet er bragt i orden og at Tjenerforbundet kan stille med de økonomiske midler, der er forlangt af de øvrige 3 forbund.

Det er derfor urimeligt at lade Tjenerforbundets problemer indgå i anbefalingen af et nej, når Tjenerforbundet slet ikke er med i den sammenlægning, man skal tage stilling til.

2. Hvad med anvisning af de arbejdsløse?

Mange tror, at ved en sammenlægning vil arbejdsløse inden for vores forbund blive henvist til opvask eller lignende. Bortset fra, at man også for nuværende kan blive anvist til alt forefaldende arbejde, herunder opvask, sker der ingen ændring af den arbejdsløses anvisningssituation. Man bliver ikke specielt henvist til opvask, fordi man står i samme A-kasse. A-kassen er administrator for Staten, og arbejdsformidlingskontorerne har helt andre kriterier, man går efter, når man skal give arbejdsanvisning.

3. Hvad med budgettet – kontingentet?

I sidste nummer af Prop & Kapsel gennemgås forbundets økonomi, og her fremgår det, at der vil være klart bedre økonomi i det fælles forbund, og der vil under ingen omstændigheder komme kontingentstigninger grundet sammenlægning – tværtimod.

4. Hvad med organiseringen og arbejdsløshed inden for de øvrige forbund?

Uanset hvilke forbund vi vil blive lagt sammen med eller indmeldt i, vil organisationsprocenten under alle omstændigheder være mindre

end vort forbund. Vi er så godt som 100% organiserede, hvilket ikke findes i andre forbund. Det, der kan undre er, at man fra visse repræsentanter i københavns afd. vil fremhæve SiD frem for Gastronomerne og Hotel- og Restauration.

Der er svage punkter ved dem, vi skal lægges sammen med, men det er der så sandelig også i SiD og specielt transportområdet er så dårligt organiseret, at depot- og distributionsarbejderne vil komme fra asken til ilden.

5. Hvad med kun at indlede et A-kassesamarbejde eller sammenlægning?

Kongressen har vedtaget, hvilket også Holger Foss udtrykte i 1985: »vi er ikke kun interesserede i A-kasse-samarbejde«. Der er et så tæt forhold mellem det faglige og A-kasse-mæssige, at det ikke er muligt at opdele disse områder uden det vil gå hårdt ud over de arbejdsløse.

De nye stramninger overfor arbejdsløse nødvendiggør et tæt samarbejde mellem forbund og A-kasse. Ud over dette, er det ikke muligt at anvise nogen A-kasepartner udover Sømandsforbundet.

Hvis vi siger nej til en sammenlægning med Gastronomerne og Hotel- og Restauration, som var de eneste, der kunne tilbyde et A-kassesamarbejde, så har vi brændt broerne bag os, da ingen forbund under LO vil nøjes med at tilbyde et A-kassesamarbejde. Og der er så ingen andre forbund at ty til end Sømandsforbundet, som ikke er noget seriøst alternativ.

Hvis vi ikke selv løser vores A-kasse problem med 5000 medlemmer, så bliver det direktøren i Arbejdsministeriet, der skal bestemme, hvilken A-kasse vi skal placeres under, og så er det under helt andre betingelser end dem, vi selv kan forhandle os frem til.

Hvis vi nægter at efterkomme arbejdsdirektørens direktiv, mister alle forbundets medlemmer deres rettigheder i A-kassesammenhæng.

Det er derfor ikke kun urealistisk, når Finn Sørensen foreslår, at kan vi heller ikke blive enige med SiD, så har vi stadigvæk mulighed for et A-kassesamarbejde med et eller andet forbund. Det er uansvarligt, at han foreslår en sådan løsning, for en sådan løsning findes ikke.

Konsekvenserne

Herefter kan vi vende os til konsekvenserne, hvis det blev et nej til Gastronomerne og Hotel- og Restauration og et ja til SiD.

Først skal nævnes de principielle ultimative krav, forbundet stillede til en sammenlægning, og som vi gennem drøftelser med SiD gennem flere år aldrig ville kunne få opfyldt.

1. Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund skal fortsætte som en selvstændig gruppe.
2. Strukturen med suveræne afdelinger/kredse skal fortsættes.
3. Fortsat suverænitet for gruppen til at forhandle hovedoverenskomst og for afdelingerne at forhandle særaftaler og kun de berørte grupper stemmer om deres egen overenskomst.
4. Gruppen kan beholde deres bestående strejkeformue.
5. Forbundet må ikke have beslutninger om partipolitiske bindinger.

Disse krav er opfyldt i forbindelse med en sammenlægning med Gastronomerne og Hotel- og Restauration.

Ingen af disse krav kan opfyldes i SiD.

Finn Sørensen forsøger at mildne den manglende forhandlingsmulighed med SiD ved at anføre, at SiD's hovedbestyrelse er positiv overfor en 5-gruppe i SiD som en levningsmiddegruppe.

SiD's ledelse har ved tidligere drøftelser med forbundet givet udtryk for sådanne tanker, men dels er det aldrig blevet til noget, og dels er vort

forbunds krav ikke at komme i en gruppe i SiD, men at få en selvstændig gruppe.

Det var hovedbestyrelsens krav til en sammenlægning, at vi ville have en selvstændig gruppe. Det kan derfor forekomme besynderligt, at Finn Sørensen stiller forslag om en indmeldelse i SiD på ringere betingelser end den, hovedbestyrelsen stillede til en sammenlægning og som vi har fået opfyldt.

I forhandlingsresultatet med Gastronomerne og Hotel- og Restauration har forbundet ud over de principielle krav fået garantier for en stor repræsentation i alle forbundets kompetance-organer.

På generalforsamlingen i den københavnske afdeling den 26. november 1988 anmodede forbundsledelsen Finn Sørensen om at garantere, at han ikke ville anbefale indmeldelse i SiD på ringere betingelser end dem, man havde fået opfyldt med Gastronomerne og Hotel- og Restauration.

Det ville Finn Sørensen ikke, hvorfor det må stå alle medlemmerne klart, at et nej til det fælles forbund med Gastronomerne og Hotel- og Restauration medfører udsalg af alle forbundets principper og krav.

Et ja betyder, at alle vore krav bliver opfyldt, og at vi *sammenlægges* med andre forbund, i stedet for SiD, hvor vi kan *indmeldes*.

- vil vi fortsat selv bestemme vores fremtid,
- vil vi fortsat selv forhandle vores overenskomster,
- vil vi fortsat bevare vore afdelinger,
- vil vi fortsat beholde vores strejkeformue
- så skal man stemme ja til sammenlægning med Gastronomisk Landsforbund og Hotel- og Restauration.

Preben Mortensen

Fagbevægelsens struktur

På LO's repræsentantskabsmøde d. 1. november 1988 behandlede man spørgsmålet om fagbevægelsens struktur.

Der var fra det udvalg, som behandlede disse ting, fremkommet et nyt forslag om opdeling af hele fagbevægelsen i 5 karteller.

Repræsentantskabet vedtog, at man kunne drøfte oplægget videre i forskellige udvalg og konferencer, men nogen klar melding om opbakning til forslaget var der ikke, men til gengæld var der en del kritik af forslaget.

Kartelopdelingen ødelægger principperne om industriforbundstanken – 1 arbejdsplads 1 afdeling – og levnedsmiddelarbejderforbundene i Danmark har fastholdt, at man ønsker en struktur, der gør det muligt for levnedsmiddelarbejderforbundene at være sammen.

Som forslaget er til kartelopdelingen, bliver levnedsmiddelarbejderforbundene opdelt i 2 karteller:

1 for industri og 1 for handel, transport og service.

For Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund må vi gå imod forslaget, fordi vi også skal opdeles i 2 karteller. Vi ønsker fastholdelse af samarbejdet i levnedsmiddelbranchen, hvor vi gennem de nationale og internationale organisationer har et udmærket samarbejde, og hvor hele spørgsmålet til EF og det indre marked kræver et stærkt samarbejde inden for de danske levnedsmiddelarbejderforbund.

De stærke hindringer for at få etableret en ny struktur i dansk fagbevægelse, er SiD og Kvindeligt Arbejderforbunds modstand mod industriforbund. Endvidere ønsker SiD og Kvindeligt Arbejderforbund større magt til LO omkring hele overenskomstsyste­met, hvilket gør det næsten umuligt at nå til enighed om nogen ting.

Det forekommer derfor sandsynligt, at forslaget vil få samme skæbne som øvrige forslag til en ny struktur, at man drøfter det i flere år uden noget resultat. Det betyder ikke, at der ikke sker ændringer. I en lang række brancher, løser man selv sine strukturproblemer, og det går udmærket, uden at LO behøver at blive indblandet.

Vort forbund er indbudt til at deltage i drøftelserne om karteldannelserne, og vi vil selvfølgelig deltage, men det begrænser ikke vores muligheder sammen med de øvrige levnedsmiddelarbejderforbund fortsat at udbygge vort samarbejde, og det har heller ingen indflydelse på de sammenlægningsbestrebelse, der foregår for nuværende mellem vort forbund, Gastronomerne og Hotel- og Restauration.

I over 20 år har man debatteret fagbevægelsens struktur, uden at LO har kunnet komme igennem med en overordnet struktur, og der kan sagtens gå 20 år til.

Spørgsmålet er, om LO skal forsøge at gennemføre det ovenfra, eller om man i stedet burde overlade det til forbundene selv at finde frem til de løsninger, de finder bedst.

Preben Mortensen

FREMTIDENS BRYGGERI

På en kredskonference for Syd-jyske Kreds var emnet ny teknologi og hvordan fremtidens arbejdspladser skal se ud.

Deltagerne lod fantasien råde og diskuterede, hvordan man selv kunne ønske sig et fremtidigt bryggeri. Der blev ikke kigget ret meget på, hvilken type maskiner, der skulle produceres på, i stedet koncentrerede deltagerne sig om, hvordan arbejdet skulle organiseres.

Det første, der blev slået fast, var, at der skulle være en faggruppe. Det må være slut med at have arbejdsfunktioner fordelt på forskellige faggrupper som smede, elektrikere, HK'ere og bryggeriarbejdere. Det er klart, at visse enkelte funktioner kræver specialviden og uddannelse, men det er forældet, at disse jobs organiseres af forskellige fagorganisationer.

Det var endvidere en udbredt opfattelse, at det var totalt overflødigt at have arbejdsledere og formænd til at lede og fordele arbejdet. Det var klart for deltagerne, at det arbejde, der i dag udføres af arbejdsledere og formænd, enten er overflødigt (overvågning af ansatte) eller kan klares lige så godt af os selv (planlægning af arbejdet).

Det førte så til det afgørende punkt på ønskesedlen til det fremtidige bryggeri:

Selvstyrende grupper

Man forestillede sig, at arbejdsfunktionerne samledes i grupper eller

puljer, der selv tilrettelægger deres arbejde, fordeler de forskellige opgaver imellem sig, planlægger ferie o.s.v. Hver dag mødes repræsentanter for puljerne og overtager den samlede planlægning af dagens produkter.

For at undgå, at de enkelte grupper bliver "fagidioter" og kun interesserer sig for egne forhold, skal der løbende ske en udveksling mellem de forskellige grupper, således at man som ansat kommer rundt på hele virksomheden i stedet for at tilbringe hele sit arbejdsliv ved samme maskine.

En forudsætning for, at alt dette vil kunne fungere, er en langt bedre og bredere uddannelse til bryggeriarbejdere. Der skal være en grundlæggende uddannelse i at anvende de avancerede teknologier, som vil blive udbredte i de fremtidige bryggerier.

Endelig blev det slået fast, at når der i dag var langt mellem denne drøm

om vore fremtidige arbejdspladser og så den virkelighed, vi dagligt nedslides i, så skyldes det 2 ting:

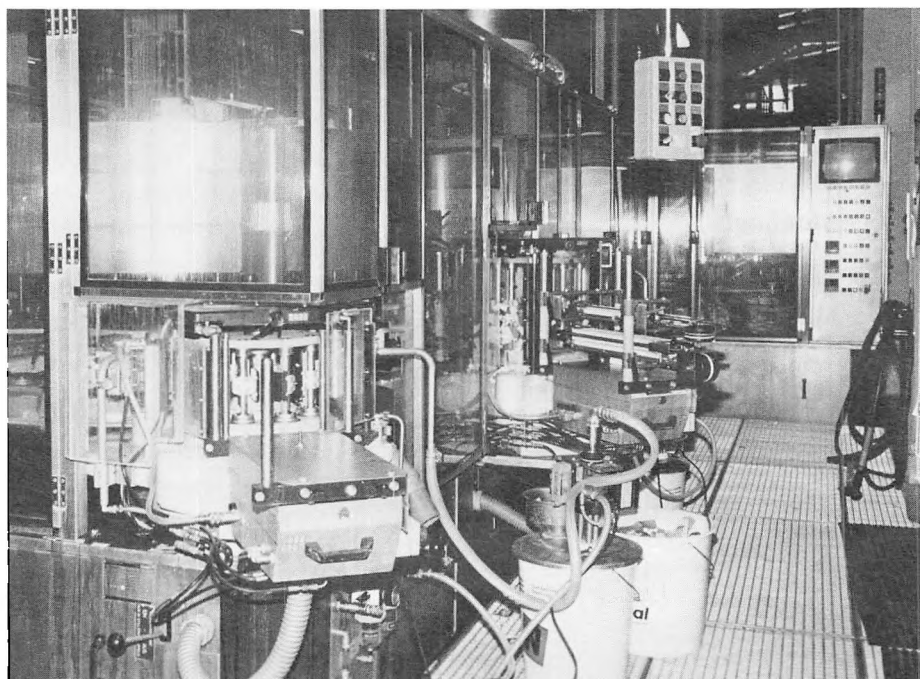
For det første, at arbejdsgiverne under ingen omstændigheder ønsker at afgive deres ledelsesret, og for det andet, at vi som arbejdere ikke tror ret meget på, at vi selv kan være stærke nok til at styre vor egen dagligdag på arbejdspladsen.

Det blev derfor understreget, at selvstyrende grupper kun vil kunne fungere, når vi samtidig tilkæmper os virkelig medbestemmelse om alle forhold på virksomheden.

Det var klart for deltagerne i denne konference, at man her var kommet med et første bud på, hvilken fremtid vi vil kæmpe for.

Det er muligt, at ikke alle ideer er rigtige eller anvendelige, men det var deltagerens opfattelse, at man havde taget fat på vigtige diskussioner, og at det var på tide, at vi ikke overlod diskussionen om ny teknologi alene til arbejdsgiverne.

Konsulentafdelingen.

Forbundets kursustilbud 1989

Forbundets kursusaktiviteter omfatter grundkurser, som er to ugekurser med opstart søndag og afslutning fredag.

Kursernes indhold

På forbundets grundkurser snakker vi om vort faglige sammenhold – med kursussemner som:

'Strukturen', 'Arbejdspladsen', 'Fagforeningen' og 'Forbundet'. – 'Arbejderbevægelsens opbygning, historie og målsætning'. – 'Det fagretlige system'. – 'Forbundets linie-/aktiviteter omkring miljø- og sikkerhedsarbejdet'. – 'International solidaritet'. – 'Fremtidens perspektiver i vor industri'. – 'Virksomhedsbesøg'. – 'Besøg Arbejdermuseet'.

Kursernes form

Rammerne for forbundets kurser er:

Gruppefællesskab, spil, projektarbejde og åbne debatter – med udgangspunkt i kursusdeltagerens ønsker.

Praktiske oplysninger

Samtlige kurser afholdes på Roskilde Højskole.

Kurserne kan søges af forbundets medlemmer fra hele landet. Man har mulighed for at deltage i 4 uge-kurser pr. kalenderår.

Forbundet betaler kursusløn og transportudgifter samt kursusafgift ved deltagelse i FIU-kurser. (FIU p Fagbevægelsens Interne Uddannelser).

Kursusforløbet

Grundkursus, G1, kan søges af forbundets medlemmer fra hele landet.

G2-kursus deltager man automa-

tisk på, når man har deltaget på G1.

Reglen er, at man efter deltagelse på G1 deltager videre på det førstkomende G2 i kursuskalenderen.

Forbundets kursuskalender

1. halvår 1989

G1 29. januar til 3. februar

G2 19. til 24. februar

2. halvår 1989

G1 20. til 25. august

G2 10. til 15. september

Fagbevægelsens Interne Uddannelser

(FIU-kurser)

Grunduddannelsen i FIU starter altså med G1 og G2, som forbundet afholder.

Grunduddannelsen i FIU slutter med G3 og G4, der afholdes som tværfaglige kurser.

Overbygningen på FIU-grunduddannelsen

Når man har deltaget på G1, G2, G3 og G4, kan man frit vælge at gå videre i FIU-liniemodulernes emner.

Der er dog specielle FIU-liniemodulerner, som man kan gå direkte ind i, uden at man har deltaget i FIU-grunduddannelsen.

FIU-kalenderen, der gælder for 1989, er udsendt til fagforeningen.

I kursuskalenderen kan man ori-

entere sig om, hvilke emnemodultilbud der er – kursustidspunkter – kursussteder – samt betingelser for at deltage på det enkelte kursus.

Kursus-ansøgningstider

Kursus	Kursusstart	Aflevering af kursusansøgninger til fagforeningen
G1	29. jan.	senest 29. dec.
G1	20. aug.	senest 20. juli
G1	20. nov.	senest 19. okt.

Hvis du har brug for råd og vejledning, når du skal vælge uddannelsesaktiviteter, er du altid velkommen til at kontakte forbundet, så vi i fællesskab kan finde de kurser, du har brug for.

Hvordan søger man kurserne?

Forbundets kongres har lagt den linie, at G1-2 samt øvrige FIU-kurser står åben som tilbud alle forbundets medlemmer kan søge.

Forretningsudvalget har besluttet, at ansøgning til deltagelse på G1 og G2 skal ske til fagforeningen. Samtlige ansøgninger vil så blive videresendt til forbundet.

Ansøgninger til øvrige FIU-kurser kan ske direkte til forbundet.

**Benyt dig af kurserne
- de gi'r dig en viden,
du kan bruge
på arbejdspladsen.**

FiU's uddannelsesstilbud er den vifte af emner, du kan vælge.

I FiU kursuskalenderen 1989 kan du finde betingelserne for at vælge de emnemoduler, du har brug for.

Regler vedtaget i vort forbund – udover betingelserne i FiU kalenderen – er:

FiU-kurser

(Fagbevægelsens interne Uddannelser)

FiU-kurser kan man deltage i efter de betingelser, der omtales i FiU's kursuskalender.

Man har tilbud om at deltage i 4 ugers kursusperioder pr. kalenderår.

Ud over de tværfaglige FiU-kurser afholdes grundkurserne G1 og G2 som forbundskurser.

FiU - Miljølinien

(M-kurser)

Forbundets betingelser for at deltage i M-kurserne er, at:

- medlemmer, der pr. 31. august 1987 har påbegyndt M-liniens kurser, kan fortsætte i M-linien.
- medlemmer, der har grunduddannelsen G1, G2, G3 og G4, kan gå ind i M-liniens kurser.
- valgte sikkerhedsrepræsentanter skal igennem § 9-kursus og forbundets M-1 kursus, før man kan gå videre i M-liniens kurser.

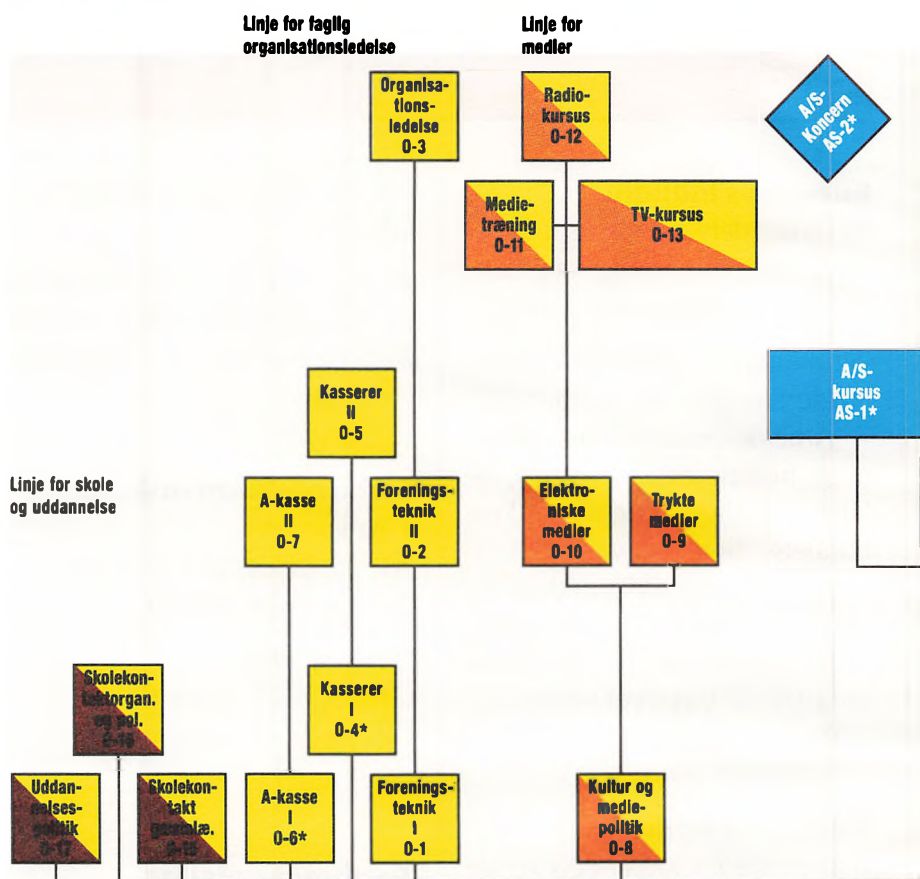
FiU's opsamlingskursusdage

A-kasse- og kassererkurser

Hvis man – som et led i disse kurser – tilbydes opsamlingskursusdage, kan man søge opsamlingskursusdage bevilget i forbundets forretningsudvalg.

Ansøgninger kan så bevilges med udgangspunkt i, at man arbejder på disse områder i hverdagen.

fiu Fagbevægelsens interne uddannelser

Linje for specialkurser

BST bestyrelseskursus*

Demokrati udvikl. og EDB S-7

Arbejdsmarkedsnævn S-8

Komm. fagbev. S-9

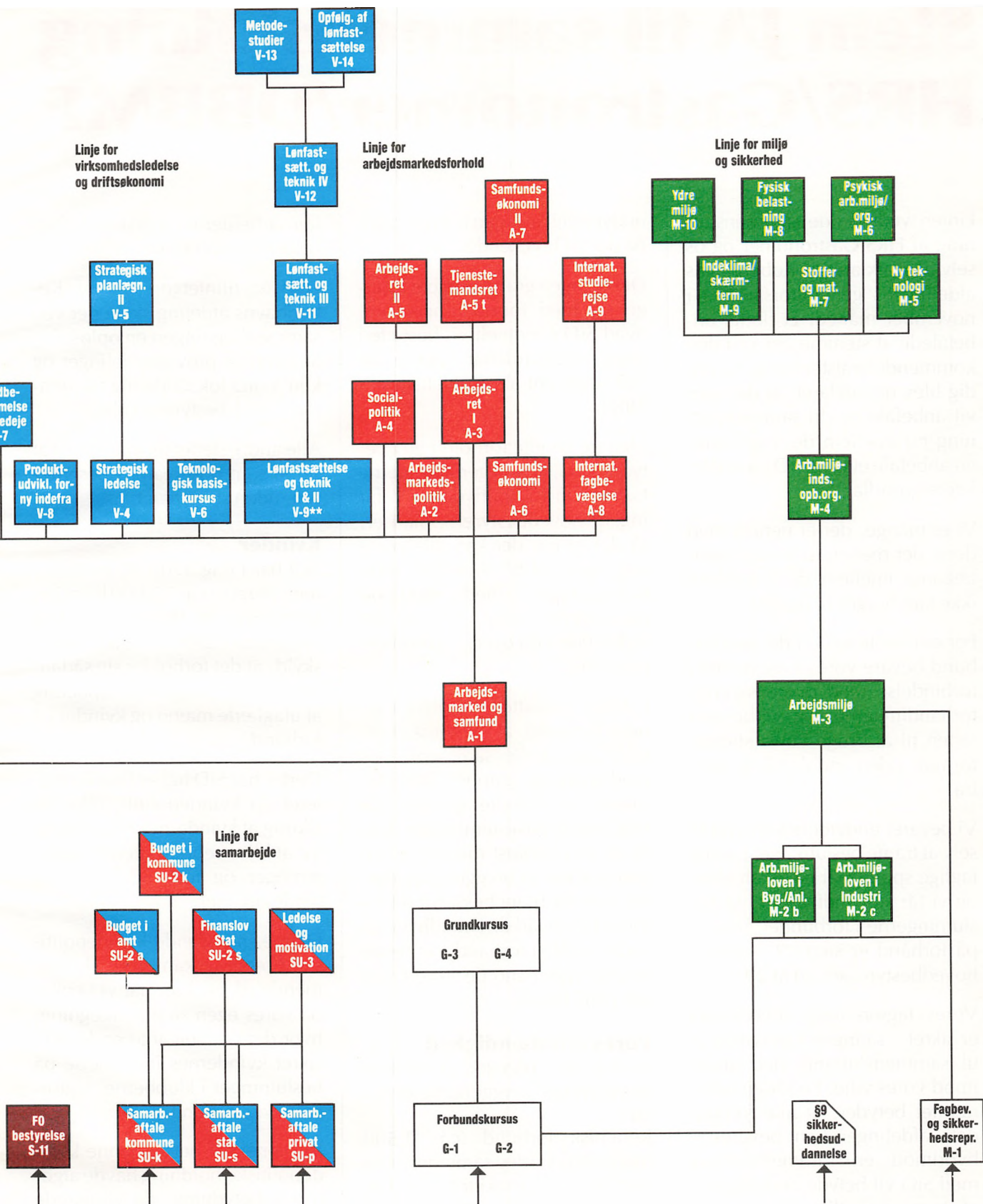
LO-kurser

– som forbundet orienteres om igennem cirkulærer m.m. fra LO – kan tilbydes forbundets medlemmer, hvis forbundets forretningsudvalg træffer beslutning herom.

Vinterhøjskole

(arbejderhøjskole)

Ansøgning om tilskud til at deltage i et vinterhøjskole-ophold behandles i forbundet.

Kurser uden for FiU-systemet

Specielle kursustilbud til arbejdsløse medlemmer

Forudsætning for tilskud er følgende:

Arrangører er arbejderbevægelsens tilknyttede organisationer, f.eks. andre forbund (tværfaglige kurser), AOF og FO m.m.

Det skal være kurser med almen uddannelse som f.eks. indholdet fra RAS kurserne.

Forbundets tilskud kan aldrig være over 4 ugers FiU kursusafgift pr. medlem pr. kalenderår.

Eventuelle ansøgninger skal sendes til forbundet, og forretningsudvalget vil så på førstkomende møde behandle ansøgningen.

Stem JA til sammenslutning HRS/Gastronomer/DBBMF

Linien vedrørende sammenslutning af HRS/Gastronomer og os selv blev afklaret på Københavns afdelingens generalforsamling i november måned. Et flertal anbefalede at stemme nej ved den kommende urafstemning. Samtidig blev det afklaret, at de, som vil anbefale nej til sammenslutning nu imellem de 3 forbund, vil anbefale et ja til SiD på et dårligere grundlag.

Vi er mange, der er uenige med dem, der mener, at en sammenlægning imellem de 3 forbund ikke kan bruges til noget.

For det første vil vi i det nye forbund bevare vores suverænitet i forbindelse med overenskomstforhandlingerne, og vi bevarer retten til at bruge vores strejkeformue uden indblanding udefra.

Vi bevarer endvidere vores ret til selv at træffe beslutninger i andre faglige spørgsmål på lokalt plan, og vi får stor indflydelse på beslutningerne i forbundet, hvor vi på forhånd er sikret 9 pladser i hovedbestyrelsen ud af 29.

Vores fagforenings suverænitet er sikret – så ingen kan tvinge os til sammenslutning med andre imod vores vilje. En sådan suverænitet betyder, at alle forbundets afdelinger kan bevares – hvorimod en sammenslutning med SiD vil betyde nedlæggelse af stort set samtlige provinsafdelinger.

Vi er sikret 23% indflydelse på forhånd, i det nye forbund, hvorimod vi i SiD højst vil få 1%.

SiD

Modstanderne af den nuværende sammenslutning peger på SiD som alternativet, hvilket gør det

nødvendigt at kigge lidt nærmere på det SiD, vi kender i dag.

Der er ingen grund til at beskæftige sig med formodninger om, hvad SiD eventuelt vil beslutte i deres strukturdebat, det afgør SiD suverænt alene til efteråret i 1989.

Men de kendte forhold i SiD betyder altså, at bryggeriarbejderne kun kan få 1% indflydelse. Vi får ingen hovedbestyrelsespladser, så der er én, der kan tale vores sag, og vi vil blive underlagt fabriksgruppen med 100.000 medlemmer, med alt hvad det indebærer i en overenskomstforhandling.

I 1987 besluttede fabriksgruppens formand, at overenskomstresultatet skulle sammenkædes med de øvrige grupper. Det udelukker, at enkelte grupper får indflydelse på afstemningen, fordi de er i håbløst mindretal. Ingen skal tro, at bryggeriarbejderne som en brancheklub i SiD – for det er, hvad de kan tilbyde os – får lov til at forhandle et bedre resultat hjem end de store grupper i SiD fabrik.

Vores selvstændighed

Vi skal ikke påregne at forblive selvstændige bryggeriarbejdere i SiD.

Keramisk forbund (ca. 2.500 medlemmer) blev sammensluttet med SiD ved årsskiftet 1987/88, og allerede nu har SiD pålagt de københavnske medlemmer at forhandle en sammenslutning med 5 andre fagforeninger. Det bliver en stor fagforening med 8.500 medlemmer, og her udgør Københavns afdeling af keramikere og porcelænsarbejdere ca. 1.500 medlemmer. Bliver denne sammenslutning en realitet, ja så smutter keramikere og proce-

lænsarbejdernes selvstændighed og deres suverænitet.

Udover tilintetgørelsen af Københavns afdeling skete der ved sammenlægningen en opløsning af samtlige provinsafdelinger og kun 1 SiD lokalafdeling fik keramikere 1 bestyrelsesplads.

Alle andre steder fik man lov til at sidde som observatør i bestyrelsen, uden stemmeret.

Kvinder

SiD har i dag 320.000 medlemmer, heraf er ca. 15.000 kvinder. Kvinderne er derfor i håbløst mindretal. Det er ikke SiD's skyld, at det forholder sig sådan, men alene en historisk opdeling af ufaglærte mænd og kvinder i 2 forbund.

Derfor har SiD heller ikke formuleret en kvindepolitik, eller en sikring af kvindernes muligheder for at blive repræsenteret i fagforeninger og forbundets besluttede organer.

Denne manglende kvindepolitiske holdning kan virke skræmmende på os, især når vi tænker på vores egen sammenlægning, hvor det var helt afgørende at få sikret kvindernes indflydelse på beslutninger i klubberne, fagforening og forbund.

Vi mener, at netop denne kvindepolitiske holdning havde afgørende betydning, da vi sikrede kvindernes fortsatte beskæftigelse på Københavns bryggerier.

Vi kender altså nogle af betingelserne og følgerne af en sammenslutning med SiD, og dem siger vi NEJ TAK TIL.

Kongres

Den 7. januar 1989 afholdes der ekstraordinær kongres i vores

forbund, hvor ingen af de københavnske delegerede går med bundet mandat. Der skal tages endelig stilling til sammenslutningen, og forhandlingsresultatet skal naturligvis til urafstemning blandt alle forbundets medlemmer. Forkastes forhandlingsresultatet, skal en ny kongres afgøre, hvem vi så skal forhandle med, og her vil det sandsynlige resultat være, at et flertal vil pege på NNF.

Hvis dette også forkastes ved en urafstemning, skal vi på ny ud i en forhandlingssituation. Her skal man huske, at et flertal i Kbh.s fagforenings ledelse har sagt, at de vil acceptere et dårligere forhandlingsresultat end det, vi har opnået i HRS. Man har dog også sagt, at det skal ikke være SiD for enhver pris.

Tilhængerne af SiD har endnu ikke fortalt medlemmerne, hvilken pris der så skal til. En ting er sikkert, vi får ikke de samme muligheder i SiD, som vi har opnået i HRS, og det er tilhængere af SiD enige i.

Tilhængere har også peget på, at går det ikke i orden med SiD, kan vi blot søge et A-kasse samarbejde med et andet forbund. Men til den tid – om 3 til 4 år – vil bryggeriarbejderne stå i en situation, hvor det er andre end os selv, der stiller betingelserne til dette A-kasse samarbejde.

Altså sammenslutningen, vi skal stemme om til januar 1989, er mellem Gastronomisk Landsforbund, Hotel og Restaurations Forbundet og DBBMF. Og det vil følgende underskrivere anbefale forbundets medlemmer at stemme ja til.

Carlsberg:

Jana Mandikova - Anni Jensen - Birthe Aller - Arne Petersen - Eina Hansen.

Tuborg:

John Mikkelsen - Jan Grønhøj - Poul Zahle Thomsen - Kaj Albrechtsen - Inger Jensen - Bjarne Mortensen - Torben Olsen - Peter Hegelund.

Sikkerhedskonference

HARBOES BRYGGERI A/S

P & K har fra Preben Simonsen, Sorø, modtaget en artikel om, hvordan han oplevede en sikkerhedskonference på Harboes Bryggeri A/S.

Når flere mennesker skal samles en lørdag-søndag, må man træffe aftaler flere måneder i forvejen for at finde en weekend, hvor alle kan være med. Således også på HARBOES BRYGGERI A/S, hvor vi – nogle af sikkerhedsrepræsentanterne og fagforeningsbestyrelsen snakkede om, at vi kunne tænke os en sikkerhedskonference.

Jeg skal ikke her komme ind på, hvordan resultatet blev, det vil "PROP & KAPSEL" modtage referat om fra anden side. Men blot fortælle lidt af det, der var min oplevelse ved en sådan sikkerhedskonference.

Da datoen var fastlagt – 5. og 6. nov. – skete der ikke mere. Jo i kulisserne blev der arbejdet; en dag var der brev til samtlige medarbejdere på bryggeriet. Et spørgeskema med mange spørgsmål om både det ene og det andet. Om hvordan min arbejdsplads blev opfattet af mig, hvordan jeg havde det/har det med min formand, altså både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø blev der spurgt om.

Nogle ville gerne svare på spørgsmålene, andre ville ikke; nogle, der svarede, glemte at aflevere deres skemaer osv, osv. Men nogle besvarelser blev det da til.

Ind imellem hørte jeg så en bemærkning fra en af de fire, der forberedte konferencen, om, at nu havde de siddet 8 timer mod

forventet 2 og bearbejdet skemaer. Det er et noget større arbejde, end jeg havde troet, jeg tror virkelig, det bliver godt osv. Endelig en lørdag formiddag kører vi mod Dansk Folkeferie i Karrebæksminde og samles alle – minus 2, der er til møde i Roskilde og som troede, at det bare lige var henne om nærmeste hjørne, at konferencen skulle afholdes. Endelig vi er her alle og kan gå i gang. Frokost. Ja dårlig nok er vi begyndt, før vi holder pause, men det blev så også den eneste, for da først vi kom i gang, blev der virkelig arbejdet seriøst og effektivt. Det var nok et noget større brød, vi var i gang med at slå op, end de fleste havde regnet med. Kl. 22.00, efter en kort kaffepause og en kort pause til midt dagen, holdt vi fyraften og hyggede os i en af lejlighederne med de til lejligheden medbragt øl og vand (tak til Harboes Bryggeri).

Søndag morgen: Telefonen kimer – ingen reagerer – endnu en gang ringer telefonen – det er altså tid at stå op og få skyllet søvnen og trætheden af kroppen. Morgenmad og så i arbejdstøjet til en sidste gennemgang af de mange ark papir. "Kursuslederen" har ondt i maven, for kl. 10.00 kommer direktionen og lederen af/formanden for sikkerhedsudvalget på Harboes Bryggeri A/S for at samtale om det opnåede resultat af lørdagens arbejde. Klokkeren bliver 10.00 og vi byder velkommen, og "kursuslederen" (der stadig har ondt i maven) tager ordet og fortæller om baggrunden for, at vi er forsamlede og begynder at læse op af de mange papirer (alt imedens det gør ondt). Snakken går nu fint frem og tilbage over bordet om

Σ Sikkerhedskonference

de enkelte punkter, vi har præsenteret ledelsen for.

Der er en god og saglig debat i gang, men pludselig er der gået et par timer, og frokosten er serveret.

Kl. 14.00 skulle et nyt hold ind i mødelokalet, men vi får lov at blive lidt længere, hvis der er behov for det. Ikke engang en god frokost kunne hjælpe på "sommerfuglene i maven", men mødelederen må videre i de mange papirer, og enkelte punkter gør så ondt i maven og på tungen, at de ikke kan læses højt, men så kan de da læses i stilhed.

Snakken går fint om arbejdet på bryggeriet. Informationerne "vandrer frem og tilbage" over bordet.

Kl. 14.00 "nu kører jeg, undskyld, men jeg har hjemve og kl. er 14, ja, vi kører sammen, derfor går vi begge to, tak for nu, farvel".

Mødet forsætter med 2 deltagere mindre (fra bestyrelsen). Endelig, da der er gået endnu en time, er vi ved at være nået det hele igennem, og "sommerfuglene" er fløjet. Vi siger farvel og tak til hinanden, går til hver sin bil og kører hjem, og hvad så?

Ja, vi gør os vel hver især nogle tanker om de to dages arbejde på vej hjem til familien. Vi er vel spændte på at komme på arbejde de kommende dage. Ser vi resultater af vores samtale med ledelsen eller var det hele bare et slag i luften?

Personlig tror jeg, at vi har lagt spiren til en værdifuld dialog på det, vi tog op og præsenterede ledelsen for. Vi, der arbejder i de enkelte afdelinger, har lært hinanden at kende og vi har lært dem, der sidder i bestyrelsen for fagforeningen, at kende. Det i sig selv er noget meget værdifuldt, for det er lettere at tale med én, man kender, end med én man

ved hvem er. Vi har også mødt ledelsen – for nogles vedkommende – og haft en samtale med de mennesker, vi helst var fri for at se i afdelingen, for de hørte nu til på kontoret. Tak til jer, der

brugte mange timer på forarbejdet. Tak for en god weekend og tak til ledelsen på Harboes Bryggeri A/S, der tog tid til at mødes med os og gik seriøst ind i en god dialog med os – TAK.

Kontingentskning 1. januar 1989

I henhold til arbejdsløshedsforsikringslovens § 76, stk. 1, skal medlemmer af arbejdsløsheds-kassen på årsbasis betale bidrag til denne svarende til 3.112,00 kr. for 1989 – det er en stigning på 280,- kr. pr. år og 23,- kr. pr. måned.

Dette betyder, at forsikringsbidraget fra 1. jan. 1989 vil være 259,- kr. pr. måned.

Kontingentet skal ifølge forbundets love udgøre 1/20 uges strejkeunderstøttelse pr. måned. Derfor stiger kontingentet med 11,- kr. pr. måned (dette skulle være sket 1. oktober 1988) til 117,- kr. pr. måned.

Regulering af kontingentet vil fortsat ske ifølge vore love.

Fordelingen på kontingentet pr. 1. januar 1989 vil være følgende:

	Kr. pr. måned
Administrationskassen	41,60
Strejkefonden	117,00
Socialhjælpfonden	12,70
Oplysningsfonden	31,30
Kongres og reservefonden	5,40
I alt	208,00

Kontingent til A-kassen:

Forsikringsbidrag	259,00
Administrationsbidrag	68,00
	327,00
§ 2 C medlemmer	208,00
+ forbundskontingent	327,00
I alt	535,00

Efterlønsmodtagere:

Forsikringsbidrag	130,00
Administrationsbidrag	68,00
Administrationsbidrag til forbundet	40,00
I alt	238,00

/Jytte Hansen

KONSULENTTJENESTEN

I P&K nr. 8 bragte vi 4 punkter for de erfaringer vi har haft i de 1¾ år, vi har kørt erstatningssager for vore medlemmer. Her følger andre eksempler på arbejdsskader.

NÆRMERE OM ARBEJDSKADESAGERNE

5. Der er mange med eksemmer

Mellem 5 og 10 procent af samtlige sager drejer sig om eksemmer og allergier.

Arbejde i tappehaller og med rengøring udgør tilsyneladende en alvorlig risiko for at udvikle en eksem sygdom eller at blive allergisk – overfølsom – overfor et eller flere stoffer i arbejdsmiljøet.

Desværre ses disse sygdomme ikke alene som forbigående gener i form af udslæt og lignende. Oftest udvikler sygdommen sig stadig alvorligere så kollegaen tilsidst må opgive sit arbejde. Som med så mange andre arbejdsskader stopper eksemmer og allergier ikke på arbejdspladsen. Man-

ge lider alvorlige afsagn også hjemme, hvor de ikke kan gøre rent eller f.eks. vaske op.

Når vi har med eksem og allergi at gøre, støder vi ind i et altafgørende problem.

Det er ofte næsten umuligt at bestemme, hvad der har forårsaget sygdommen. Oftest kommer symptomerne først efter lang tids udsættelse for et skadeligt stof, og det kan derfor være næsten umuligt at fastslå lige nøjagtigt, hvilket kemikalie i hvilken arbejdssituation, der har fremkaldt sygdommen.

Dette problem betyder igen, at det er svært at forebygge og svært at udskifte lige netop det rigtige kemikalie d.v.s. det skadelige.

Hvad der måske er lige så slemt er imidlertid, at mange eksem sygdomme og allergier ikke vil blive anerkendt som arbejdsskader simpelthen fordi sammenhængen mellem den pågældende sygdom og eventuelle arbejdsmiljø mæssige påvirkninger ikke anerkendes af Sikringsstyrelsen.

I denne type sager bruger vi mange kræfter på at fastslå, hvad kollegaen har været udsat for, og vi bruger vor lægekonsulent til at dokumentere sammenhængen mellem påvirkningerne og sygdommen.

Sikringsstyrelsen giver da også i en del tilfælde erstatning, men løntab og erstatning for svie og smerte er meget svært at få igennem, fordi sammenhængen mellem en skadelig påvirkning og eksem eller allergi sjældent helt er ligetil at dokumentere.

6. Der er mange med nedslidt ryg.

Diskusprolaps, forskudte rygsøjler, smerter i skulderen, smerter over hoften o.s.v.

Listen er lang og smertefuld.

Desværre har vi kun én ryg, og den er ikke skabt til at slæbe tunge byrder, stå bøjet ind over et bånd eller køre truck.

Vi ved, at mange forlader arbejdet som depotarbejder, når ryggen siger fra, men vi ved også, at mange bider smerterne i sig og arbejder videre.

Det er denne gruppe, vi ser i forbundet, når deres læge forbyder dem at slæbe øl af.

Desværre er der ikke meget at gøre.

Det er uhyggeligt svært at få en nedslidt ryg anerkendt som en arbejdsskade, og dermed er det endnu sværere at få erstatning for løntab og svie og smerte.

Sammen med vor lægekonsulent, fysioterapeuter og andre sympatiske personer presser vi på for at få 10 års arbejde som depotchauffør anerkendt som årsag til nedslidning af ryggen. Myndighederne er imidlertid uanstændigt tilbageholdende med at anerkende ryglidelser som arbejdsskader. Man frygter, at alt for mange så skal have erstatning, og arbejdsskadeerstatningssystemet derfor vil bryde sammen.

Tilbage er der blot at sige til depotarbejdere og andre med rygbelastende arbejde: Hold op med at spille helte. Kræv belastningen mindsket, før ryggen siger stop.

7. Sikkerhedsgrupperne er ikke tilstrækkeligt med til at analysere årsagerne til tilskadekomsterne.

Man skulle tro, at noget af det mest naturlige på en arbejdsplads var at lade sikkerhedsrepræsentanterne analysere årsagerne til ulykker og tilskadekomster.

KONSULENTTJENESTEN

Sund fornuft siger det – Arbejdstilsynets regler siger det.

På anmeldelsesblanketterne til At. er der sågar en udmærket blanket, som såvel sikkerhedsgruppe som sikkerhedsudvalg skal udfylde med deres analyse af en ulykke og med, hvad der skal gøres for at undgå nye ulykker.

Alligevel sker det altfor sjældent, at sikkerhedsgruppen bliver tilkaldt ved andet end de helt alvorlige ulykker.

Når jeg i forbindelse med arbejdsskadesagerne ser papirerne i sagen, er det stadig sjældent, at årsagerne til ulykken er analyseret af sikkerhedsgruppen.

Istedet er det alene arbejdsgiveren, der finder ud af, hvad der skal skrives om tilskadekomsterne. Et eksempel:

– En pige falder på et fortorv – inde på et bryggeri – og brækker armen. Hun mener, at årsagen er, at der var isglat og ikke gruset.

Desværre fremgår det af virksomhedens anmeldelse til At., at portvagtten oplyser, at der ikke var isglat.

Portvagtens oplysning bliver ikke modsagt af sikkerhedsgruppen, simpelthen fordi sikkerhedsgruppen overhovedet ikke er med til at analysere årsagerne til ulykken. Havde sikkerhedsgruppen kunnet vurdere ulykken og konstatere, at der var isglat – hvor kollegaen faldt – så havde hun også kunnet få erstatning for løntab og svie og smerte.

Det er gennemgående for samtlige sager om løntaberstatning og svie og smerte, at en klar dokumentation for, hvad der førte til tilskadekomsten, er altafgørende for, hvorvidt vi kan få en erstatning igennem.

Og det er gennemgående, at alt for mange sager stadig må opgives, ale-

ne fordi en ulykke ikke er blevet grundigt beskrevet straks efter, at den skete.

Og hvordan vil man egentlig forebygge flere ulykker, hvis man ikke bruger sikkerhedsorganisationen til at finde ud af, hvad der er galt og hvad der kan gøres bedre.

8. De sociale konsekvenser af store tilskadekomster er uhyggelige.

Godt nok skriver jeg »store tilskadekomster« i overskriften. Men dermed menes ikke afhuggede ben og knuste rygge.

Den slags ulykker har vi heldigvis meget få af. Det med de store går på, at selv »små« tilskadekomster alt for ofte går hen og giver livslange konsekvenser.

Et fald på et glat gulv kan give permanent rygskaide.

En beskadiget tommelfinger kan betyde, at arbejdet som distributionschauffør må opgives.

En forvriddning af en fod ved at træde forkert kan betyde, at først benet bliver dårligt og derpå at ryggen bliver skæv.

Man kunne mene, at det var slemt nok at miste sin førlighed, men helt konsekvent ser vi, at den tilskadekomne også lider under alvorlige økonomiske problemer.

En længerevarig sygeperiode er dyr. Selv om vi i en række tilfælde kan få dækket løntabet, kommer pengene efter udgifterne. Og udgifterne bliver ikke mindre, fordi man er sygemeldt, ofte tværtimod.

Er det gået så galt, at man må opgive sit arbejde, er fanden løs.

Meget få af vore medlemmer kan omskoles således, at de kan få andet arbejde.

Meget få kan overhovedet klare et andet arbejde, for hvor får man arbejde, når man ikke kan løfte eller når man ikke kan tåle kontakt med rengøringsmidler.

Selv når man fra Sikringsstyrelsen får erstatning for arbejdstab og mén, er disse beløb helt utilstrækkelige til at dække de udgifter, man har sat sig i, mens man havde arbejde.

Det ses derfor i de fleste sager, hvis folk må holde op, at de må skruer økonomien og dermed livsstilen langt ned. Huset ryger, bilen opgives og der bliver ikke råd til ferierejser.

Samtidig kommer mange af de tilskadekomne til at opfatte sig som andenrangspersoner. Værst bliver det for dem, der ikke har direkte iøjnefaldende mén. Hos dem breder der sig let en følelse af, at andre – venner og tidligere kolleger – ser ned på dem, at nogle tvivler på at de nu virkelig er så syge.

Mange mister noget af deres selvtilid, når de ikke har noget arbejde eller har simpelthen svært ved at få tiden til at gå. Alle disse ting betyder, at ægteskabet knager og går i stykker og dermed kører den uhyggelige karusel.

Overfor denne umenneskelige nedtur er der desværre sjældent meget at gøre.

Vi kan presse systemet for at få bedst mulig økonomisk dækning. Vi kan få erstatning for løntab og svie og smerte i sygeperioden. Vi kan give gode råd omkring kontakten med bistandskontoret.

Alligevel går det skidt for mange tilskadekomne. Jeg må opfordre til, at kollegerne sørger for at holde fast i kontakten med dem, der må holde op. Inviter dem i hjemmet. Det er ikke det store, men det kan hjælpe til at holde humøret oppe.

HOVEDBESTYRELSENS ADRESSER

Forbundsformand

Preben Mortensen, Vigerslevvej 17, 2.tv., 2500 Valby 01 17 98 20

Næstformand

Arthur Jensen, Gøgevej 3, 4130 Viby Sj. 02 39 39 24

Hovedkasserer

Jytte Hansen, Sdr. Fasanvej 80 A, 4.th., 2000 Frederiksberg 01 46 66 75

Sekretær

Lone Christensen, Korallvej 41, 2650 Hvidovre 01 77 04 57

Sekretær

Thomas Olsen, Gothersgade 42, st.th., 7000 Fredericia 05 93 38 60

Finn Sørensen, Amager Boulevard 125, 3.th., 2300 København S. 01 57 77 86

Bent Meyer, Gillesager 224, st.tv., 2650 Hvidovre 01 75 16 46

Barbara Kryger, Ingolfs Allé 9, 2300 København S 01 59 57 80

Kirsten Haastrup, Vigerslev Allé 184, 2500 Valby 01 30 95 37

Flemming Frank, Georgsminde 10, Romalt, 8900 Randers 06 41 36 11

Jens A. Olsen, Klokkens Kvarter 33, 5220 Odense Ø 09 14 58 07

Bent Embo, Vinkelhuse 5, 3., 2770 Kastrup 01 52 15 03

Ovenstående danner forretningsudvalg

Karin Gjørup, Ndr. Frihavsgade 19, 4., 2100 København Ø 01 26 27 86

Henning Steffensen, Krusågade 26, 4.th., 1721 København V 01 22 13 83

Henrik Christensen, Glænøgade 22, 4.tv., 2100 Kbh. Ø 01 29 28 39

Kristian Nielsen, Horsevænget 228, 2610 Rødovre 01 41 57 68

Karsten Jensen, Skelbækvej 24, 9000 Ålborg 08 34 18 86

Kurt Kristiansen, Voldgade 64, 8700 Horsens 05 61 71 64

Inge Møller, Markedsgade 2 D, 8900 Randers 06 43 61 99

Knud Malmros, Klokkerfaldet 86, 8210 Århus V 06 15 49 80

Ole Laursen, Snedronningensvej 1, 9230 Svenstrup 08 38 34 80

Lone Christensen, Kikkenborgvej 37, st., 6000 Kolding 05 50 24 56

Lars S. Larsen, Odinsvej 8, 7000 Fredericia 05 93 21 57

Aage Jensen, Lundtoftevej 25, 5700 Svendborg 09 21 69 63

Kim Jørgensen, Ved Amager Port 4, st.th., 2300 København S 01 95 67 56

Jack Nielsen, Esrumvej 9 B, lejl. 25, 3000 Helsingør 02 10 06 41

Lis Asghar, Ølsemaglevej 76, 4623 Lille Skensved 03 66 92 55

Jens Pedersen, Bredgade 4, 4690 Haslev 03 31 31 50

Konsulenter

Henrik Hansen, Nygårdterrasserne 257 D, 3520 Farum 02 95 81 05

John Pedersen, Hegnet 21, 2., 2600 Glostrup 02 96 80 26

Forbundets kredse

Nordjysk Kreds: Formand Flemming Frank, Randers afd.
Kasserer Karsten Jensen, Ålborg II

Fyn-Sydjysk Kreds: Formand Jens A. Olsen, Odense afd.
Kasserer Hans Madsen, Horsens afd.

Sjælland-Falster Kreds: Kredsformand Bent Embo.
Kasserer Steen Thomsen, Frederiksværk

Revisorer:

Poul Rasmussen, Kærsangervej 9, 3000 Helsingør
Solveig Jørgensen, Elsdyrvej 2, Ejby, 4223 Lille Skensved

Kommentar til den svære "sygdom"

Københavns afdelingens voldsomme udfald mod vores forbundsformand med beskyldninger om diverse sygdomme vil vi sætte spørgsmålstegn ved, om ikke det er Københavns afdelingens depotklub, der har en form for "skizofroni". Vi føler, det også er foruroligende, at man offentligt udhænger forbundsledelsen på denne måde, da vi ikke tror, at det vil gavne vores forbund og medlemmerne.

Den konkrete sag vil vi ikke kommentere, men det er ikke første gang, når Københavns afdelings depotklub ikke får medhold af forbundet, at man så bruger ufine metoder til at udhænge vores forbundsledelse med diverse grovheder offentligt. Vi må huske, at det ikke kun er vores medlemmer, der læser Prop og Kapsel.

Vi vil samtidig give vores fulde støtte til forbundsformand Preben Mortensen i den af Københavns afdelings depotklubs beskyldning om den svære "sygdom". Vi vil opfordre til, at man hermed ophører med diverse beskyldninger og går over til at di-

skutere mere faglige problemer til gavn for vores medlemmer.

På Sjælland Falster kredsens deltageres vegne på bryggerikonferencen i Rørvig 1988.

Jens Pedersen, Køge.

Prop & Kapsel i skraldespanden???

En grim ting, ikke sandt? – Men ikke desto mindre er det tilfældet i en række situationer.

Hvorfor så det?

Vi er nogle stykker, der har prøvet at analysere de sidste par numre af bladet. Selve indholdet er sådan set godt nok, men det er måden bladet "sælges" på, der ikke er god nok. Vi skal ikke komme med nogen patentløsning, men ville det måske være en idé at lave en form for konkurrenceopgave til løsning af dette problem.

Med venlig hilsen,
Frej, Alvin, Preben.

JANUAR

**25 års jubilæum
Carlsberg**

17. januar
Iris Jonna Vad
Kamhusene 26, st.tv.
2500 Valby

FEBRUAR

**25 års jubilæum
Carlsberg**

6. februar
Steen Nielsen
Strandboulevarden 33, st.tv.
2100 København Ø

10. februar
Rene Aage Olsen
Pilemosevej 33
2610 Rødovre

24. februar
Erik Armand Pedersen
Rosenhøj 38, 2. th.
2650 Hvidovre

24. februar
Heinrich Mattesen Schmidt
Studsgaardsgade 7, 6. tv.
2100 København Ø

FEBRUAR

**25 års jubilæum
Tuborg**

4. februar
Merete V. Nielsen
Rymarksvej 99, 3. tv.
2100 København Ø.